

Dagsorden styremøte GassROR IKS

Tid: Fredag 17. februar 2022 – kl. 08.15 til ca. kl. 11.15
Sted: Formannskapssalen, Molde kommune

- **Sak 24/23** Godkjenning av innkalling og dagsorden
- **Sak 25/23** Godkjenning av protokoll fra styremøte 15.02.2023
- **Sak 26/23** Orientering: Innkjøp av daglig ledelse GassROR IKS
- **Sak 27/83** Orientering: Evaluering av styret og administrasjon i GassROR IKS
- **Sak 28/23** Orienteringer fra administrasjonen
  - Status tilsagn 2023
  - Uavhengig revisors beretning for GassROR IKS 2022 – vedlagt.
- **Sak 29/23** Søknad fra Nordveggen – støtte til attraktivitetsprosjekt
- **Sak 30/23** Søknad fra NCE iKuben – støtte til prosjekt «Regional vekst i Moldeområdet»
- **Sak 31/23** Søknader via Regionforvaltning.no

Søknadsnr	Tittel	Status	Søker	Søkt
2023-0021	Oppbygging av Kinoen på Løvikremma kystgard	Avventer vedtak	Romsdalsmuseet	37 114
2023-0024	Nasjonalparksenter Norsk Tindesenter	Avventer vedtak	Norsk Tindesenter Eiendom AS	55 000
2023-0023	Nasjonalpark besøkscenter utendørstiltak ved Norsk Tindesenter	Avventer vedtak	Norsk Tindesenter Eiendom AS	390 000
2023-0022	Romsdalseggen tiltak 2023	Avventer vedtak	Norsk Tindesenter AS	1 020 000
2023-0018	Interkommunalt samarbeid i ROR - analyse av kostnader - styringsdata	Avventer vedtak	Romsdal Interkommunalt politisk råd	458 575
2023-0016	Andersgardløa - Innvendig renovering av signalbygg på Husøya/Ona -	Avventer vedtak	Foreningen Andersgardløa	30 000
2023-0008	Heimdalstunet-reparasjon av vervegg	Begrunnet retur	Heimdalstunet museumslag	0
2023-0006	En arena for alle	Ikke kvalifisert	Idrettslaget Bryn	0
2023-0025	Detaljert forprosjekt - Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz	Avventer vedtak	Romsdalsmuseet	250 000
2023-0020	Tilbud til bønder om bruk av drone m/varmesøkende kamera for å redde rådyrkje	Avventer vedtak	Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal	176 000
2023-0013	Atlantehavsspelet	Avventer vedtak	Teaterdrift Møre	300 000
2023-0012	KulturSti Vevang Fase 1 (ny søknad)	Avventer vedtak	Stiftelsen Steinløftet	342 277
2023-0007	Korsbakken bygdelag/Korsbakken grendahus - ungdomsklubb	Avslått	Korsbakken Bygdelag	0

Eventuelt

Protokoll styremøte 15. februar 2023

Tid: Onsdag 15. februar 2023 – kl. 08.15 – kl. 11.00

Sted: Formannskapssalen, Molde.

Deltakere:

Fra styret: Per Sverre Ersvik, Marianne Stokkerei Aasen, Gerd Marit Langøy, Kristian Skålhavn og Gunn Randi Seime, samt vara Mette Rye.

Fra administrasjonen: Daglig leder Arnt Sommerlund (referent) og vikar Rolf Jonas Hurlen.

Sak 01/23 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Nestleder Marianne Stokkerei Aasen ba om følgende protokolltilførsel:

«Det oppleves som uakseptabelt at frist for utsendelse av dokumenter til styret ikke overholdes. Saker skal sendes ut en uke før møtet avholdes. Styret forvalter store summer og det er viktig å få mulighet til å forberede seg tilstrekkelig til behandling av sakene.»

Vedtak:

Frist for utsending av styresaker er 1 uke.

Dersom administrasjon ikke rekker tidsfristen for sakspapirer, så bør man sammen med styreleder vurdere om møtet skal utsettes.

Innkalling og dagsorden ble så godkjent.

Sak 02/23 Godkjenning av protokoll fra ekstraordinært styremøte 06.05.22

Vedtak:

Protokoll fra ekstraordinært styremøte 6. mai 2022 ble godkjent.

Sak 03/23 Godkjenning av protokoll fra styremøte 17.06.2022

Vedtak:

Protokoll fra styremøte 17. juni 2022 ble godkjent.

Sak 04/23 Godkjenning av protokoll fra styremøte 02.12.2022

Vedtak:

Protokoll fra styremøte 2. desember 2022 ble godkjent.

Sak 05/23 Orienteringer

Følgende orienteringer fulgt skriftlig med innkallingen:

- Ikke godkjent melding fra Brønnøysundregistrene av 19.01.23
- Rapport SNR i Molde fra Helse Møre og Romsdal HF av des. 2022
- Protokoll fra ekstraordinært representantskap GassROR IKS 06.02.23

Vedtak:

Utsendte orienteringer tas til etterretning.

Øvrige orienteringer utsettes.

Daglig leder sender ut sin orientering skriftlig i etterkant av møtet.

Sak 06/23 Styrets årsrapport og årsregnskap for 2022

Styrets årsrapport og årsregnskap ble gjennomgått i møtet.

Styret kom med innspill til endringer.

Vedtak:

Styret godkjenner styrets årsrapport og årsregnskap for 2022 med innkomne endringer.

Styrets årsrapport og årsregnskap sendes ut til elektronisk signering til de som deltok i møtet.

Sak 07/23 Småtiltakspotten – 1. runde 2023

Daglig leder Arnt Sommerlund erklært seg inhabil for søknader fra Sportsklubben Træff, siden han er styremedlem i SK Træff.

Saksbehandler er vikar Rolf Jonas Hurlen.

Vedtak:

Styret vedtar for øvrig vedlagte innstilling med tilsagn på kroner 2.256.800 av en søknadssum på kroner 5.075.036 i 1. runde av Småtiltakspotten 2023.

Tabell for vedtak legges ved protokollen.

Sak 08/23 Ny nettside for GassROR IKS – konseptvalg

Daglig leder foreslo å utsette saken pga. manglende saksgrunnlag.

Nestleder Marianne Stokkereit Aasen foreslå at det skulle gjøres vedtak i saken.

Vedtak:

Styret i GassROR IKS ber administrasjonen utarbeide en nettside for GassROR IKS etter tilsvarende mal som eksempelvis Romsdal interkommunale politiske råd og Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS.

Sak 09/23 Søknad fra Nordveggen – støtte til TØI-rapport ifbm. Eksportvegkonferansen 2023

Vedtak:

GassROR IKS gir Nordveggen tilsagn på inntil 137 500 kroner till å dekke kostnaden med utarbeidelse av rapporten fra Transportøkonomisk institut om landets største øst-vest forbindelse, E 136 Romsdalen.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres slik det er beskrevet i søknad, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Sak 10/23 Søknad fra Romsdalsmuseet – støtte til reparasjon av naustet på Maleremmen

Vedtak:

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil 200 000 kroner til reparasjon av naustet på Maleremmen slik tiltaket er beskrevet i søknaden.

Tilsagnet forutsetter at reparasjonen finansieres i henhold til budsjett på 271 000 kroner.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Sak 11/23 Søknad fra Molde Næringsforum – støtte til sommerbåtruten 2023 og 2024

Søknaden ble lagt fram uten saksframlegg og forslag til vedtak.

Daglig leder Arnt Sommerlund erklærte seg inhabil, da han er har vært medlem av styringsgruppen for reiselivsprosjektet Molde og Aukra, som er blant søkerne.

Nestleder Marianne Stokkereit Aasen ba styret vurdere sin habilitet, da hun er styremedlem i Molde Næringsforum. Stokkereit Aasen ble erklært inhabil, og fratrådte møtet.

Vedtak:

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil 500.000 kroner til gjennomføring av Sommerbåtrute i 2023 samt NOK 100 000,- til markedsføring samme år, samt 300.000 kroner til gjennomføring av ruta sommeren 2024 og 100.000 kr til markedsføring samme år – slik tiltaket er beskrevet i søknad med budsjett.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Stokkereit Aasen tiltrådte møtet igjen.

Sak 12/23 Søknad fra Visit Nordvest – støtte til treårig prosjekt

Daglig leder Arnt Sommerlund erklærte seg inhabil, da han er styremedlem i Visit Nordvest.

Saksbehandler er Rolf Jonas Hurlen.

Vedtak:

GassROR IKS gir Visit Nordvest et tilsagn på inntil 500.000 kroner til det treårige prosjektet «Nord-Europas fremste reisemål for kultur og naturbaserte opplevelser 2030».

Tilsagnet forutsetter fullfinansiering i tråd med budsjett på 4.009.600 kroner.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet i henhold til søknad.

Sak 13/23 Søknad fra Friluftsrådet – endring av prosjekt som har fått tilskudd

Vedtak:

Friluftsrådet gis anledning til å skifte prosjekt fra «Digital fortellerstemme» til «Digital tur App». GassROR IK gir tilsagn til den digitale tur Appen på de samme vilkårene som til prosjektet «Digital fortellerstemme».

GassROR IKS gir tilsagn om støtte på opptil 165 000 kroner til Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal til utvikling av digital tur App – slik tiltaket er beskrevet i søknaden av 7. februar.

Tilsagnet forutsetter at denne delen av tiltaket fullfinansieres i tråd med budsjett på 331.000 kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Sak 14/23 Søknad fra BO Grenda Skorgedalen AS - støtte til utbedring av vegkryss ved FV64

Vedtak:

Søknaden fra BO Grenda Skorgedalen AS avslås da GassROR IKS ikke gir bedriftsrettet støtte.

GassROR IKS vurderer også krysset til ikke å være et regionalt vegprosjekt.

Sak 15/23 Klage fra Skarbakkene SA – vedr. avslag i sak 59/22

Vedtak:

Klagen fra Skarbakkene SA for avslag på søknad i sak 59/22 tas ikke til følge.

Styret opprettholder sitt vedtak om at GassROR IKS ikke gir tilskudd til vedlikehold og reparasjon av eksisterende anlegg/bygg/utstyr med mindre de har museal verdi som er forankret i fagmiljøvurderinger.

Sak 16/23 Søknad fra Midsund IL – ekstra tilskudd for ferdigstilling

Vedtak:

Midsund IL og prosjektet Midsundtrappene gis et tilsagn på inntil 1,5 millioner kroner til ferdigstilling, og til arbeidet med autorisasjon som Nasjonal Turiststi, slik tiltakene er beskrevet i søknaden.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket er fullfinansiert i henhold til budsjett på 4,6 millioner kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Sak 17/23 Søknad fra Molde Næringsforum – støtte til karrieredagene 2023, 2024 og 2025

Nestleder Marianne Stokkereit Aasen ba styret vurdere sin habilitet, da hun er styremedlem i Molde Næringsforum. Stokkereit Aasen ble erklært inhabil, og fratradte møtet.

Vedtak:

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil kroner 330.000 kroner til Molde Næringsforum - som støtte til gjennomføring av Karrieredagene 2023-2024-2024 – slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd med et totalbudsjett på 3,355 mill. kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales årlig med inntil 110.000 kroner - mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Stokkereit Aasen tiltrådte møtet.

Sak 18/23 Søknad fra Molde Næringsforum m.fl. – støtte til felles reiselivsprosjekt for Aukra, Hustadvika og Molde

Daglig leder Arnt Sommerlund erklærte seg inhabil, da han er medsøker for tiltaket.

Saksbehandler er Rolf Jonas Hurlen.

Styremedlemmene Per Sverre Ersvik, Marianne Stokkereit Aasen og Gerd Marit Langøy, samt daglig leder Arnt Sommerlund ba styret vurdere sin habilitet, da de er medsøkere.

Ersvik, Stokkereit Aasen, Langøy og Sommerlund ble erklært inhabile og fratradte møtet.

Vedtak:

Interimsstyringsgruppen for reiselivssatsingen i Molde, Aukra og Hustadvika gis et tilskudd på inntil kroner 3.300.000,- over en treårsperiode til felles reiselivssatsing.

Tilsagnet forutsetter at prosjektet fullfinansieres med årlige budsjett på 1.400.000,- kroner.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Ersvik, Stokkereit Aasen og Langøy tiltrådte møtet.

Sak 19/23 Søknad fra NCE iKuben – støtte til videreutvikling for 2023 og 2024

Nestleder Marianne Stokkereit Aasen ba styret vurdere sin habilitet, da hun er styremedlem i NCE iKuben. Stokkereit Aasen ble erklært inhabil, og fratrådte møtet.

Vedtak:

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil 4 mill. kroner (2 mill. kroner kroner per år i 2023 og 2024) til NCE iKuben - som støtte til utvikling, slik det er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd med søknad – med et totalbudsjett i 2023 på 23,3 mill. kr og i 2024 på 19,0 mill. kr, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales årlig med inntil 2 mill. kroner per år mot dokumentasjon av påløpte kostnader og fullfinansiering, samt mot rapportering på framdrift og måloppnåelse (jamfør søknad).

Stokkereit Aasen tiltrådte møtet.

Sak 20/23 Søknad fra Romsdalsmuseet med Båtbyggarmuseet – støtte til symposium

Styremedlem Gerd Marit Langøy foreslå å gi støtte på 41.000 kroner, som utgjør 50 % av tiltakets totale kostnader.

Vedtak:

GassROR IKS gir tilsagn om støtte på inntil 41.000 kroner Romsdalsmuseet, sammen Båtbyggarmuseet, til felles befarings og symposium, slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd et totalbudsjett på 82.000 kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Sak 21/23 Søknad fra Malmefjorden skyttarlag – støtte til ny innendørs 15m skytebane

Vedtak:

GassROR IKS gir tilsagn om støtte på inntil 700.000 kroner til Malmefjorden skyttarlag, som støtte til ny innendørs skytebane, slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd et totalbudsjett på 4,2 mill. kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Sak 22/23 Søknad fra Midsund IL – støtte til flerbrukshall

Vedtak:

GassROR IKS viser til vedtak på klage ifbm. tidligere søknad om støtte til flerbrukshall – jamfør sak 82/20.

Søknad fra Midsund IL av 23.01.23 gis avslag. Det omsøkte tiltaket (flerbrukshall) vurderes fortsatt å være et nærmiljøanlegg, og ikke et regionalt anlegg, og at det dermed ikke kommer inn under formål som GassROR IKS kan gir støtte til.

Sak 23/23 Søknad fra Nordveggen – støtte til attraktivitetsprosjekt

Vedtak:

Utsatt.

Eventuelt

Intet.

Møtet slutt kl. 11.00.

Per Sverre Ersvik

Marianne Stokkereit Aasen

Mette Rye

Gunn Randi Seime

Kristian Skålhavn

Gerd Marit Langøy

Arnt Sommerlund, referent

Vedlegg til protokoll av styremøte 15.02.2023 GassROR IKS

Tabell vedtak Småiltakspotten 1. runde 2023

Nr	Tiltak	Søknad	Budsjett	Prosjekteier	Innstilling
2	Resultattavle fotball	50 000	60 000	Elnesvågen IL	
3	Uteplassen	40 000	100 000	Istad Grendalag	40 000
4	Træff Håndballcup, tredagers cup for lag i regionen	50 000	150 000	Træff Sportsklubb	50 000
5	Vedlikehold naust	50 000	100 000	Kleive Vel	
6	Rokta forliset med Trondheimssolistene	40 000	50 000	Gossen revylag	40 000
7	Malme skole og ombygging til bygdemuseum	50 000	150 000	Fræna Bygdemuseum	
8	Utvidelse av Tresfjord Folkehelsepark	100 000	320 000	Tresfjord Idrettslag	100 000
9	Støtte til svømmeføtter til yngre og sosialt arr.	12 000	14 000	Molde Svømme og Livredning	12 000
10	Juledisco 2022. Rusfritt gratis arrangement 14 – 17 år	7 000	23 412	Gossen IL	
11	Jenteprojekt – øke antallet som spiller basket	50 000	50 000	Molde Basketballklubb	25 000
12	Aktivitetspark Cinderella Arena	50 000	955 000	Midsund IL	50 000
13	Skifte av tak på bedehuset	50 000	567 000	Søre Bjørnsund Vel	
14	Nye instrumenter	50 000	89 800	Tomra Brass Band	
15	Utvikling av området Kroken ved Svenøya	50 000	180 000	Frenfjordens venner	50 000
16	Tursti til Langneset	150 000	905 050	Mevoldfeltet Velforening	150 000
17	Busstur for 40 pensjonister	20 000	48 000	Vike og Vågstranda Pensjonist	
18	Ny bakvegg i stål på innendørs skytebane	50 000	200 000	Vestnes Pistolklubb	
19	Drift av Demenskafe – en lørdag pr mnd.	30 000	70 000	Nasjonalforeningen	
20	Tursti rundt Holsvatnet Rakvåg Midsund	20 000	40 000	Midsund Jeger og Fisk	
21	Sildeeventyret 2023 – arrangement/forestilling	30 000	45 000	Gule Blandakor	
22	Drenering og grus til pumptrack – vedlikehold, forbedring	25 000	58 000	Eid IL	
23	Miljøtiltak i Vestnes Idrettspark	50 000	225 000	Vestnes Varfjell IL	
24	Ny maling Reknes ungdomshus	50 000	100 000	Reknes ungdomshus	
25	Reknes ungdomshus – energieffektivisering av skolestuen	18 000	38 000	Snorre MC	
26	NM for barne- og ungdomslag 2023	25 000	54 732	Molde Sjakklubb	25 000
27	Opprykk til eliteserien i sjakk – går for opprykk!	15 000	40 000	Molde Sjakklubb	
28	Ny bane, nye aktiviteter	50 000	255 000	Molde Skytterlag	
20	Energisparing	50 000	240 000	Isfjorden Bedehusforening	
30	Bosettingshistorie for Rauma	150 000	750 000	Rauma Historielag	

31	Foredragsserie og datakurs for eldre avholdt 2022 og nytt i 2023	30 000	70 000	Vestnes seniorakademi	
32	Påskekonserter og teknisk utstyr	25 000	50 000	Molde Gospel	
33	Utstyr til barne- og ungdomsklubb	40 000	80 000	Norkirken Molde	40 000
34	Mekkegruppe for unge i alderen 14 – 25 år	50 000	100 000	Holy Riders Nordvest	10 000
35	Ballbinge på Male i Hustadvika	50 000	106 000	Male Bygdahus	50 000
36	Rehabilitering vann- og avløp	20 000	100 000	Rausand Gruvemuseum	20 000
37	Etablere Barnas Vasskraftsenter øverst i Romsdalen	35 000	200 000	Brøste Stueflotten Kulturlag	35 000
38	Gåfotball – tilpasset fotballaktivitet, folkehelse	135 000	405 000	Veteranklubben MFK	45 000
39	Randonesi til utlån	11 400	22 800	Innfjorden IL Randone	11 400
40	Utbedring av sti i Naturreservat	20 000	40 000	Hjertvika Velforening	
41	Aktiviteter for barn og unge med hest	11 241	22 482	Sunnal og omegn travklubb	
42	Ungdomsklubben VIP-night. Utvidelse av tilbudet	13 000	26 000	VIP-night v/Elin Bjerkestrand	13 000
43	Veglys – 3 stolper med veglys	85 500	100 000	Indre Hollingen veglag	
44	Bygging av skileikområde ved lysløypa i ytre Eide	50 000	600 000	Eide IL	50 000
45	Kjøp og installasjon av varmepumpe	25 000	30 000	Øyen grendalag	
46	Innkjøp av 12 småmål til uorganisert aktivitet på Lubbenes	25 000	35 000	MFK Bredde	25 000
47	Brannsikring av Rausand Gruvemuseum	50 000	100 000	Rausand Gruvemuseum	50 000
48	Livestream av Trollveggen Triathlon – fikk støtte i 2022	50 000	118 750	Trollveggen Triathlon	
49	Utvidelse av 9'er banen	50 000	103 739	Sportsklubben Træff	50 000
50	Bygging av markedsboder	50 000	178 750	Romsdalsmuseets venner	50 000
51	Vannaktiviteter for barn og unge i Søvikbukta	50 000	152 000	Måndalen Velforening	50 000
52	Utstyr til montering/demontering av landgangen på Kvitholmen	5 495	10 990	Kvitholmens venner	
53	Aktivitetsområde for barn Prestakslastien	50 000	100 000	Prestakslas venner	50 000
54	Kjøp av mannskapsbil	150 000	350 000	Norsk Folkehjelp Hustadvika	
55	Innkjøp av utstyr til nye medlemmer	50 000	100 000	Norsk Folkehjelp Hustadvika	50 000
56	Jazzlogen Junior – gateparade under Jazzen, rekrutteringstiltak	30 000	70 000	Molde Janitsjar	30 000
57	Oppgradering av eksisterende lekeplass	50 000	191 018	Høgnakken velforening	
58	Nytt kor i Molde for unge mellom 20 og 40 år	26 700	53 800	NOVUS - kor	26 700
59	Innkjøp av utstyr til utlån til barn og unge	25 000	50 000	Rakvåg skytterlag	25 000
60	Hyggedag for barn og pensjonister	10 500	21 000	Tomrefjord Pensjonistlag	10 500
61	Rosemålarkveld med utstilling og foredrag i Rauma Kulturhus	25 000	51 000	Innfjorden Bygdekvinnelag	
62	2-årig droneprosjekt for søk etter rådyrkje i eng	496 000	496 000	NJFF Møre og Romsdal	

63	Aktiviteter for ungdom som kjører lett mc	10 000	20 000	Moonshine MC	10 000
64	Støtte til 11 stk gatelys langs Tølsetvegen	150 000	308 850	Tølset veglysforening Eidsøra	
65	Nye skiver til innendørs skytebane	50 000	573 400	Kleive Skytterlag	
66	Sportspub på Glomstua Omsorgssenter	50 000	50 000	Sportspub'en v/Elin	
67	Fane Hustadvika skulekorps – 50 år	25 000	64 707	Hustadvika skulekorps	25 000
68	MOI innkjøp av utstyr til kursing av ledere	23 700	47 400	MOI Friluftsskolen	23 700
69	Molde Taekwondo – kompetanse og utstyrsutvikling	35 000	45 000	Molde Taekwondo	35 000
70	Ny tråkkemaskin	50 000	1 400 000	Rauma Skisenter	
71	Oppgradere 85 armaturer i lysløype	50 000	288 150	IL Frode	50 000
72	Naturklatrejungel	50 000	247 000	Tresfjord idrettslag	
73	Solbjøra skileikanlegg – fornying av varmetue	50 000	140 000	Eidsvåg IL Hopp Alpin	
74	Aktivitetstiltak for barn i Vestnes sentrum	30 000	50 000	Vestnes Sentrumsforening	30 000
75	Innkjøp av 20 Ipad/nettbrett	50 000	150 000	Storyville Storband	
76	Felles fyrverkeri 31.12.22. Søker dekning av underskudd	20 000	160 000	Vennelaget Aukra Kulturhus	
77	Bedriftsbesøk for unge, samarbeid skole næringsliv	50 000	80 000	Vestnes Næringsforum	
78	Buldrevegg ved Fiksdal friskule	50 000	100 720	Fiksdal IL	50 000
79	Do på to av hyttene til Grytten Fjellstyre	35 000	130 000	Grytten Fjellstyre	35 000
80	FIRE-Stiftelsen, innkjøp av klubbklær. Ideell organisasjon	50 000	103 600	FIRE-Stiftelsen	
81	Avgangskro for 04 kullet i Molde	50 000	348 600	MYLDR	
82	Romsdalsløypa: Årshjul for aktiviteter for skolene i Rauma	50 000	100 000	Nordveggen AS	50 000
83	Oppstart av musikkverksted	50 000	80 000	Hjelset omegn musikkverkst.	50 000
84	Korpskonsert med vokalist og band den 23. oktober	25 000	90 000	Gossen Musikkorps	
85	Skilting av turskiløypenette på Skaret	32 500	65 000	Skaret Skisenter SA	32 500
86	Tirsdagskafe, oppussing av lokale	8 000	42 479	Øverdalen Bygdekvinnelag	8 000
87	Nye vinduer Nordre Bjørnsund Bedehus	40 000	80 000	Nordre Bjørnsund Bedehus	
88	Fiskeplass for funksjonshemmede	50 000	106 295	Eide Båthavn Forening	50 000
89	Nattvolleyball volleyballturnering	14 000	28 000	Klurtolla 4H	14 000
90	Støtte til preparering av løypenett	50 000	100 000	Kleive IL	
91	Barnas Turlag/DNT oppstart av Turboklubber	50 000	304 850	Barnas Turlag/DNT	50 000
92	Innkjøp av utstyr til stevne og trening	50 000	101 500	Molde karateklubb	50 000
93	«Vi shower med Silja»	50 000	235 000	Molde Janitsjar	
94	Gruppeleir på Moldeholmene	50 000	180 000	Moldespeiderne	50 000

95	Investering i tidtakersystem i Rauma	50 000	115 632	Isfjorden IL	50 000
96	Oppgradering med handikapfasiliteter i storsal og klubbhus	50 000	450 000	Fiksdal/Rekdal Ballklubb	50 000
97	Ungdomsklubb på Daugstad bedehus	50 000	150 000	Daugstad bedehus	
98	Sjøhus i Røssøyvågen – forundersøkelser, tilstandsrapporter	50 000	189 300	Sameiet for Røssåvågen	
99	Oppgradere lys i lysløype	50 000	160 504	IL Frode	
100	Barnefotballprosjekt for å minske frafallet og øke rekrutteringen	100 000	533 365	Eidsvåg IL fotball	100 000
101	Dalen aktivitetsområde – innkjøp av kontainer for lager mm.	50 000	75 000	Fagerlia velforening	50 000
102	Barne- og ungdomsløype i Norsk Tindemuseum	50 000	132 500	Norsk Tindemuseum	50 000
103	Nordvest-Ungdomskorps, regionkorpset spiller inn plate	50 000	121 700	Norges Musikkorps Forbund	50 000
104	Oppussing av Ugelvikskulen – ikke fullstendig søknad			Akselvoll og Ugelvik Vel	

Saksframlegg

Sak 28/23 Orienteringer fra administrasjonen

Status tilsagn hittil i år:

Støttemottaker:	Tiltak:	Beløp:	Rest ramme 2023:
Småtiltakspotten - 1. runde 2023	103 ulike prosjekter	kr 2 256 800	kr 743 200
Nordveggen	TØI-rapport til Eksportvegkonferansen	kr 137 500	
Romsdalsmuseet	Reparasjon naust Maleremmen	kr 200 000	
Molde Næringsforum	Sommerbåtrute 2023 og 2024	kr 1 000 000	
Visit Nordvest	Treårig prosjekt "Europas fremste reisemål..."	kr 500 000	
Midsund IL	Ekstra tilskudd ferdigstilling Midsundtrappene	kr 1 500 000	
Molde Næringsforum	Karrieredagene 2023, 20224 og 2025	kr 330 000	
Molde - Aukra - Hustadvika	Treårig felles reiselivssatsing	kr 3 300 000	
NCE iKuben	Utviklingsstøtte for 2023 og 2024	kr 4 000 000	
Malmefjorden skyttarlag	Ny innendørs 15 skytebane	kr 700 000	
Romsdalsmuseet/Båtbyggarmuseet	Støtte til symposium	kr 41 000	kr 5 291 500
Sum total:		kr 13 965 300	kr 6 034 700

Status forslag til vedtak i møte av 17. mars:

Tittel	Søker	Prosjektstatus	Avsatt
KulturSti Vevang Fase 1 (ny søknad)	Stiftelsen Steinløftet	Avventer vedtak	0
Atlantehavsspelet	Teaterdrift Møre	Avventer vedtak	300 000
Andersgardløa - Innvendig renovering av signalbygg på Husøya/Ona -	Foreningen Andersgardløa	Avventer vedtak	60 000
Interkommunalt samarbeid i ROR - analyse av kostnader - styringsdata	Romsdal Interkommunalt politisk råd	Avventer vedtak	458 575
Tilbud til bønder om bruk av drone m/varmesøkende kamera	Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Roms.	Avventer vedtak	176 000
Oppbygging av Kinoen på Løvikremma kystgard	Romsdalsmuseet	Avventer vedtak	0
Romsdalseggen tiltak 2023	Norsk Tindesenter AS	Avventer vedtak	1 020 000
Nasjonalpark besøkscenter utendørstiltak ved Norsk Tindesenter	Norsk Tindesenter Eiendom AS	Avventer vedtak	390 000
Nasjonalparksenter Norsk Tindesenter	Norsk Tindesenter Eiendom AS	Avventer vedtak	55 000
Detaljert forprosjekt - Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz	Romsdalsmuseet	Avventer vedtak	250 000
			2 709 575

Status ramme for 2023:

Bevilgning	Inn	Ut	Sum ramme	Tilskudd	Tilbakeført	Saldo	Antall	Avsatt	Saldo-Avsatt
20 000 000	0	-13 965 300	6 034 700	0	0	6 034 700	8	2 709 575	3 325 125

Saksframlegg

Sak 29/23 Søknad fra Nordveggen – støtte til attraktivitetsprosjekt

Forslag til vedtak:

Avslag på søknad om regionale midler

Kommunale attraktivitetsprosjekter er ikke regionale prosjekt, med mindre flere kommuner inngår i et formalisert samarbeid om et og samme prosjekt, og det f.eks. er beskrevet mer konkret hvordan kunnskap og erfaringer skal deles med andre kommuner i Molderegionen.

Dersom søker ønsker det, overføres søknaden overføres Småtiltakspotten for behandling i neste runde.

Vurdering opp mot formålsparagraf:

Det omsøkte attraktivitetsprosjektet ble ikke vurdert som regionalt av administrasjonens vikar i 2021. Det ble imidlertid i søknad da vist til at Molde hadde fått støtte for tilsvarende prosjekt.

Nordveggen fikk så støtte det første av tre år for Raumas attraktivitetsprosjekt, og da et tilsagn 150.000 kr mot en søknad på 400.000 kr. pr. år i 3 år. Vedtak i protokoll var slik:

Sak 48/21 Nordveggen AS – søknad om midler til attraktivitetsprosjekt Rauma/Romsdalen

Kommunedirektør Toril Hovdenak, Rauma kommune ba om å få sin habilitet vurdert da Rauma kommune har en aksjepost i Nordveggen AS som er søker. Styret vurderte henne som inhabil, jmfør forvaltningslovens § 6 e). Hovdenak fratradte møtet.

Vedtak:

GassROR IKS gir Nordveggen AS et tilsagn på inntil 150 000,- kroner for året 2021 til finansiering av «Attraktivitetsprosjekt Rauma/Romsdalen» i henhold til søknad datert 14.05.2021. Tilsagnet forutsetter at tiltaket gjennomføres i tråd med budsjettet på 805 000,- kroner, og at det er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Støtte for årene 2022 og 2023 vurderes på grunnlag av ny søknad i 2022. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Her kan det tyde på at styret i GassROR IKS har vært i tvil, og latt tvilen kommen søker til gode.

Administrasjonens vurdering er at ny søknad for 2023 (!) - som nå foreligger - ikke har den nødvendige regionale betydning som skulle kunne utløse støtte fra GassROR IKS sine ordinære midler.

Derimot kan de oppnå inntil 50.000 kr pr. år over Aktivitetspotten, og vi foreslår derfor at den overføres dit.

Så litt bakgrunn om prosjektet i Molde, som Nordveggen henviste til i forfjor - som fikk noe tilsvarende støtte:

Sak 08/21 Søknad fra Molde Næringsforum – støtte til profilering av bo- og arbeidsregionen Molde

Vedtak:

GassROR IKS gir tilsagn om støtte på 700.000 kroner til Molde Næringsforum som støtte til «profilering av bo- og arbeidsregionen Molde» – slik tiltaket er beskrevet i søknad. GassROR IKS oppfordrer til et samarbeid med andre næringsforeninger i regionen.

Tilsagnet gis til det første året av et treårig profileringsprosjekt av Molderegionen som felles bo- og arbeidsmarkedsregion.

GassROR IKS vil på bakgrunn av en evaluering av første prosjektår og dets regionale betydning, samt en vurdering av næringslivets bidrag og eventuelle andre bidrag, vurdere støtte for 2. og 3. år etter en ny søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Slik evaluering som det vises til i vedtak har ikke skjedd. Midler er ikke utbetalt. Her i Moldes tilfelles var det altså også tvil om prosjektets regionale betydning.

Ved å benytte Aktivitetspotten, unngår GassROR IKS at det regionale kravet uthules i forhold til ordinære støtte midler.

NORDVEGGEN

Til GassROR

Søknad om midler til attraktivitetsprosjektet for 2023

Nordveggen søkte i 2021 om støtte fra GassROR til et attraktivitetsprosjekt «Attraktive Rauma 2025 (søknad datert 14.05.2021). Attraktivitetsprosjektet er et flerårig prosjekt som jobber for at Rauma fortsatt skal være et attraktivt sted å bo, jobbe og leve. Det er et samarbeid mellom Nordveggen, næringslivet og kommunen, med Nordveggen som prosjekteier. Naturgledevisjonen med Rauma som verdens beste kommune for naturglade mennesker er et viktig bakteppe. Det jobbes med sentrale problemstillinger for et attraktivt bosted, og prosjektet tester ut nye måter å tilnærme seg disse på. I 2023 skal det jobbes videre med følgende 4 prosjekter:

Romsdalsløypa

Romsdalsløypa er et samarbeid mellom næringsliv og kommune for å gi elever i Rauma et felles kunnskapsgrunnlag. Målsetningen er at vi gjennom kunnskap og aktiviteter skal bygge stolthet og identitet for alle som vokser opp i Rauma. Dette bygger gode Rauma-ambassadører og det inngår som en del av en langsiktig rekruttering. Det jobbes med aktiviteter i årsjul for barnehage, grunnskole og videregående skole som skal iverksettes høsten 2023. Det skal inngås avtaler mellom kommune, næringsliv og andre relevante aktører for gjennomføring av romsdalsløypa i et 5-årsperspektiv. Her gjenstår en del arbeid med konkretisering av aktiviteter og avtaler med relevante parter for gjennomføring. Dette er en ny måte å tenke på langsiktig rekruttering og promotering av kommunen.

Internship Romsdal

Det skal for tredje år på rad gjennomføres Internship Romsdalen. Her inviteres studenter til relevant sommerjobb innenfor sitt studieområde. Gjennom Internship Romsdal får studentene i tillegg til jobb god kjennskap til Rauma og Romsdalen gjennom sosiale aktiviteter som arrangeres. Prosjektet handler om langsiktig rekruttering og promotering av Rauma, både direkte gjennom studentene som er i programmet, men også deres nettverk. I 2023 er det 9 ulike bedrifter som har lagt ut stillingsannonser, med søknadsfrist i januar.

Prøvebo

Prosjektet jobber med modeller for å kunne tilby folk som ønsker å teste ut Rauma som bosted en mulighet til å prøvebo. Med dette menes å ha noen leiligheter tilgjengelig til korttidsleie. Dette er særlig relevant for bosetting i rekrutteringssammenheng, hvor man kanskje trenger å bruke noe tid på å finne et permanent bosted. Det jobbes med å finne en modell for å ha boliger tilgjengelig gjennom et samarbeid hvor ulike aktører i næringslivet går sammen om å anskaffe boliger. I 2023 skal det jobbes videre med konkretisering av samarbeidsmodellen, samt utprøving av bosetting i prøvebo-leiligheter. Det handler om å tenke nytt rundt boligutfordringene.

Boligkonferanse

Det var gjennomført en boligkonferanse i 2021, med fokus på utfordringer i boligsituasjonen i Rauma. Konferansen hadde rundt 70 deltakere, med folk både fra bransjen, øvrig næringsliv og offentlig sektor. Målet er å gjøre dette til en årlig begivenhet hvor ulike boliginteresserte kan møtes. Det er planlagt en ny konferanse 19. januar 2023 som skal ha fokus på fremtidens Rauma.

Se vedlagt prosjektplan for oversikt over målsetninger, bakgrunn og arbeid for 2023. Erfaringer fra prosjektet vil bli delt med de andre Romsdalskommunene.

Finansiering

MR fylke	155.000 kr
GassROR	200.000 kr
Rauma Næringsforening	161.000 kr
Rauma kommune	100.000 kr
Sum	616.000 kr

Budsjett

Prøvebo	186.000 kr
Internship	50.000 kr
Boligkonferansen	30.000 kr
Romsdalsløypa	100.000 kr
Prosjektleder	250.000 kr
Sum	616.000 kr

Med bakgrunn i overstående budsjett søkes det om 200.000 fra GassROR som bidrag inn i Attraktivitetsprosjektet.

Med vennlig hilsen

Solveig Brøste Sletta

Daglig leder Nordveggen AS

NORDVEGGEN

Prosjektplan

Attraktivitetsprosjektet

2021-2023

Innhold

Bakgrunn	2
Om prosjektet.....	2
Mål.....	2
Effekt mål	2
Resultatmål.....	2
Organisering	3
Styringsgruppe.....	3
Arbeidsgrupper.....	3
Prosjekter	3
Internship Romsdal	3
Prøvebo	4
Boligkonferansen.....	4
Romsdalsløypa.....	4
Fremdrift.....	4
Aktivitetsplan og milepæler 2023	4
Møteplan 2023	6
Kostnader og finansiering.....	6
Finansiering 2023	6
Budsjett 2023	7

Bakgrunn

Det er behov for å arbeide videre med satsing på Rauma som et attraktiv bo- og arbeidssted, både som «Tindehovedstad» og «Verdens beste kommune for naturglade mennesker». Befolkningsframskrivinger viser at Rauma på sikt vil få befolkningsnedgang. Det vil samtidig bli et økende behov for arbeidskraft i årene som kommer.

For å opprettholde attraktiviteten trengs innovasjon og attraktive arbeidsplasser, nytenkende og mangfoldig boligsatsning, et urbant sentrum og et godt tjenestetilbud. Rauma skal være et bra sted å bo, jobbe og leve for alle som bor her.

Om prosjektet

Attraktivitetsprosjektet er et samarbeid mellom Rauma kommune, næringslivet og Nordveggen AS, hvor man jobber sammen med å se på ulike problemstillinger som innvirker på Rauma attraktivitet. Pr. 2023 består prosjektet av 4 delprosjekter som omtalt under. Attraktivitetsprosjektet er i tillegg til partene støttet av GassROR og Møre og romsdal fylkeskommune (se finansiering).

Mål

Rauma er et attraktivt sted å vokse opp, bo og jobbe, og et sted hvor folk trives. Rauma skal være verdens beste kommune for naturglade mennesker.

Effekt mål

Alle som vokser opp i Rauma får et felles kunnskapsgrunnlag gjennom Romsdalaløypa.

I Rauma er boligmarkedet, både for kjøp og leie, tilpasset behovet slik at alle som ønsker å bo i kommunen har mulighet for det.

I Rauma er det god rekruttering og lav arbeidsledighet.

Resultat mål

I Rauma kommune har alle barnehager og skoler integrert Romsdalsløypa i sine årshjul.

Det finnes tilgjengelige tomter i alle bygder, boligtilbudet er tydelig kommunisert og det finnes tilgjengelige boliger for de som ønsker å teste ut Rauma som bosted.

Det arrangeres en årlig boligkonferanse for dialog rundt boligutfordringer i Rauma.

Det organiseres internship Romsdalen for studenter/unge som ønsker relevant sommerjobb i Rauma.

Organisering

Prosjekteier: Nordveggen AS

Prosjektleder: Marthe Torset, Nordveggen AS

Styringsgruppe

Lene Bonesmo Solberg (ISI AS)

Marcus Brevik (Rauma Næringslag/Arvid Gjerde AS)

Solveig Brøste Sletta (Nordveggen AS)

Toril Hovdenak (kommunedirektør, Rauma kommune)

Yvonne Wold (Ordfører, Rauma kommune)

Arbeidsgrupper

Romsdalsløypa

Aina Øyen Henden (skolesjef, Rauma kommune)

Arnt Øyvind Siem (Siem Fyr AS)

Heidi Leren (Anunatak AS)

Marianne Gjerde (Arvid Gjerde AS)

Solveig Brøste Sletta (Nordveggen AS)

Boliggruppa

Ragnhild Amundsen (Streken AS)

Tom Erik Rødven (Rauma kommune)

Torbjørn Hjelden (Grande AS)

Yngve Grüner (AAK safety AS)

Prosjekter

Attraktivitetsprosjektet er delt inn i 4 delprosjekter.

Internship Romsdal

Internship Romsdal gir 10 studenter mulighet til å jobbe og bli kjent med Rauma i 6-8 uker hver sommer. Det arrangeres sosiale aktiviteter utenfor jobb som bidrar til å synliggjøre hvilke tilbud Rauma og Romsdalen har å by på. Dette knyttes til langsiktig rekruttering, både for studentene som kommer, men også andre som får kjennskap til Rauma i studentenes nettverk.

Prøvebo

I prøvebo-prosjektet ses det på muligheter for å løse en av boligutfordringene i Rauma. Utfordringen handler om å ha boliger tilgjengelig til de som ønsker å flytte til Rauma, teste ut Rauma som bosted, eller ønsker å flytte innad i Rauma. Det fokuseres først og fremst på leiemarkedet og å finne løsninger for å tilgjengeliggjøre leieboliger. Det jobbes med et samarbeidsprosjekt mellom ulike næringsdrivende for å opprette et utleieselskap. Det ses samtidig på andre, mindre omfattende løsninger, som bedre informasjon om utleiere og å tilgjengeliggjøre tomme boliger.

Boligkonferansen

Det skal arrangeres en årlig boligkonferanse. Første konferanse ble avholdt høsten 2021 med fokus på utfordringsbildet i Rauma. I januar 2023 skal det avholdes en ny konferanse hvor programmet har Rauma 2030 som tema. Det skal ses fremover på hvordan Rauma vil se ut (demografi og statistiske scenarier) og diskuteres hva som må gjøres i dag for å treffe behovet i 2030.

Romsdalsløypa

Det skal utarbeides et årshjul for alle alderstrinn fra barnehagen til videregående med aktiviteter og undervisningsopplegg tilknyttet naturglede, raumasamfunnet og næringslivet i Rauma og Romsdalen. Dette skal gi elever som vokser opp i Rauma et felles kunnskapsgrunnlag, og ses i sammenheng med langsiktig rekrutering. Det skal signeres avtaler med kommune, næringsliv og andre aktører, samt utarbeidelse av undervisningsopplegg, som en del av Romsdalsløypa.

Fremdrift

Aktivitetsplan og milepæler 2023

Når	Hva	Ansvarlig
Januar	Dialog rundt innhold i Romsdalsløypa	Marthe Torset
Januar	Dialog med interesserte parter prøvebo	Marthe Torset
19. januar	Boligkonferansen	Arbeidsgruppe Boliggruppa
21. januar	Søknadsfrist Internship Romsdalen	Nordveggen
Januar-februar	Velge kandidater til Internship Romsdalen 2023	Hver enkelt bedrift
Januar-februar	Bedriftsbesøk for informasjon om Romsdalsløypa	Marthe Torset

Januar-februar	Igangsette arbeid med utvidet kunnskapsgrunnlag bolig	Marthe Torset
Februar	Avklare videre arbeid med Prøvebo	Arbeidsgruppe Boliggruppa
1. mars	Frist avtaler med bedrifter og samarbeidsparter om Romsdalsløypa	Marthe Torset
Mars	Utarbeide informasjonsstrategi Romsdalsløypa	Arbeidsgruppe Romsdalsløypa
April	Frist ferdigstilt undervisningsopplegg og aktiviteter til Romsdalsløypa	Arbeidsgruppe Romsdalsløypa
April	Dialog om boligproblematikk Rauma. Hvis relevant – fokus på prøvebo.	Arbeidsgruppe Boliggruppa
April	Dialog med skoleledere og lærere om romsdalsløypa	Marthe Torset
April	Avklare søknad om videreføring av nytt «attraktivitetsprosjekt».	Marthe Torset
Mai	Planlegging av kickoff Romsdalsløypa	Arbeidsgruppe Romsdalsløypa
Mai	Ferdig planlagt opplegg for Internship Romsdalen	Nordveggen
Juni	Oppstartslunsj/middag Internship Romsdalen	Nordveggen
Juni	Satte dato for boligkonferanse 2024	Marthe Torset
Juli	Fagdag Internship Romsdalen	Nordveggen
August	Avslutningslunsj/middag Internship Romsdalen	Nordveggen
August-November	Tett dialog og bistand i gjennomføring av Romsdalsløypa	Marthe Torset
September	Starte planlegging av boligkonferanse 2024	Arbeidsgruppe Boliggruppa
September	Prosjektplan og søke midler til videreføring av attraktivitetsprosjekt	Marthe Torset
September	Evaluering Internship Romsdalen	Nordveggen
September	Vurdere nye prosjekter tilknyttet bolig	Arbeidsgruppe Boliggruppa
Oktober	Planlegge boligkonferanse 2024	Arbeidsgruppe Boliggruppa
November-desember	Ferdig planlagt boligkonferanse 2024	Arbeidsgruppe Boliggruppa
November	Rapportering	Nordveggen

Møteplan 2023

Tidspunkt	Deltakere	Tema
Januar	Marthe Torset og Kim Hugo Nyheim	Dialog innhold romsdalsløypa
Januar	Arbeidsgruppe Boliggruppa	Forberedelse boligkonferansen
Primo januar	Arbeidsgruppe Boliggruppa	Prøveboprojektet, sammen med interesserte parter
Medio februar	Arbeidsgruppe Boliggruppa	Videre arbeid med prøvebo
Februar	Styringsgruppa	Styringsgruppemøte, tema: status prosjekt – fokus romsdalsløypa
Mars	Arbeidsgruppe Romsdalsløypa	Informasjonsflyt og markedsføring
April	Styringsgruppa	Styringsgruppemøte, tema: søknad om videreføring av prosjektet
April	Arbeidsgruppe Boliggruppa	Status boligproblematikk/prøvebo
April	Informasjonsmøte med skoleledere om romsdalsløypa	Marthe Torset
Mai-Juni	Styringsgruppa	Styringsgruppemøte, halvårsstatus
August	Arbeidsgruppe Boliggruppa	Legge plan for arbeid med boligkonferanse 2024, lande tema
September	Styringsgruppa	Styringsgruppemøte, tema: søknad om videreføring av prosjektet
Oktober	Arbeidsgruppe Boliggruppa	Boligkonferanse 2024
November	Styringsgruppa	Styringsgruppemøte, tema: rapportering

Kostnader og finansiering

Finansiering 2023

	2023	Kommentar
Møre og Romsdal fylke	155.000 kr	Fordelt på ulike prosjekt
Rauma kommune	100.000 kr	
Rauma næringslag	161.000 kr	
GassROR	200.000 kr	Søknad desember 2022
SUM	616.000 kr	

Budsjett 2023

	2023	Kommentar
Boligkonferansen	30.000 kr	Leie av rom og lunsj
Prøvebo	186.000 kr	Oppstartskostnader selskap, kunnskaps-grunnlag og ekstrakostnader forbundet med første driftsår.
Romsdalsløypa	100.000 kr	Prosjektledelse og ekstrakostnader forbundet med først driftsår.
Internship Romsdal	50.000 kr	Gjennomføring av internship Romsdalen
Prosjektledelse	250.000 kr	
SUM	616.000 kr	

Sist endret 21.12.22

Marthe Torset

Saksframlegg

Sak 30/23 Søknad fra NCE iKuben – støtte til prosjekt «Regional vekst i Moldeområdet»

Forslag til vedtak:

Avslag.

Begrunnelse for avslag:

Mange elementer i søknaden vurderes som bra, men prosjektet kan dessverre ikke støttes med midler fra GassROR IKS – fordi det vil vurderes å være konkurransevridende og dermed være ulovlig statsstøtte.

Innhold i dette saksframlegg:

FORSLAG TIL VEDTAK:	1
BEGRUNNELSE FOR AVSLAG:	1
ADMINISTRASJONENS ØVRIGE VURDERING	2
HISTORIKK	2
FORHOLD TIL NÆRINGSFORA	4
VEDLEGG:	4

Prosjektet er forankret blant annet i én eiendomsaktør, Høvding AS, som vil få økonomiske fordeler av å motta støtte med offentlige midler fra GassROR IKS. Dette firmaets engasjement er beskrevet slik i søknad:

«Prosjektets opprinnelse er et initiativ fra Astero i samarbeid med Høvding AS i forståelse med eiendomsbesitterne i Grandfjæra i Molde».

Høvding AS er en sentral eiendomsbesitter i Grandfjæra i Molde. Støtte til et slikt prosjekt vurderes som konkurransevridende, og dermed vil det være ulovlig statsstøtte.

Det er også listet opp tre hovedmål for prosjektet. Hovedmål 3 er beskrevet slik:

«3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.»

Høvding AS vurderes å ha fordeler av å kunne initiere og å delta et prosjekt, som kan gjøre deres lokalteter attraktive for en kompetansehub. Dette vurderes som konkurransevridende. Andre selskap vil også få tilgang til sluttrapport, men de som deltar vil uten tvil ha en fordel av å ha kunnet påvirke retningen.

I søknaden står det også at:

Saksvurdering

Søknadsår	2023
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler
Tittel	Oppbygging av Kinoen på Løvikremma kystgard
Søker	Romsdalsmuseet
Gyldig til dato	-

Arkivsak	Tilsagnsnr	
Status	Avventer vedtak	
Saksbehandler	rjh.gassror (Rolf Jonas Hurlen)	
E-post	rjh@nessetvekst.no	Mobil -

Forslag til vedtak

Søknaden fra Romsdalsmuseet om tilskudd på kroner 37 114,- til formidlingsprosjektet på Løvikremma avslås. Prosjektet vurderes å være et mindre musealt driftstiltak som vurderes å ikke være i tråd med GassROR sitt formål med de regionale støttemidlene.

Vurdering

Løvikremma kystgard er eid og driftet av Romsdalsmuseet.

Høsten 1942 måtte folket på Løvikremma flytte. Tyskerne tok over og løa ble gjort om til forsamlingslokale med scene og kinolerret. Lokalet ble brukt både til underholdning og til opplæring. Mest ble det vist militære undervisningsfilmer.

Romsdalsmuseet søker GassROR IKS om tilskudd på kroner 37 114,- til et formidlingsprosjekt der de ønsker å gjenopplive kinoen i løa. Budsjettet er på kroner 59 114,-. I tillegg til gamle bilder og filmklipp fra Aukra er det planer om også å formidle andre historier fra området.

Søknaden er et mindre formidlingsprosjekt på Løvikremma i Aukra som vurderes å ikke være i tråd med formålet til de regionale støttemidlene.

Kort beskrivelse

Høsten 1942 måtte folket på Løvikremma flytte til Nerbø, og tyskerne tok over.

Løa ble gjort om til forsamlingslokale. Det ble bygd scene i storbrøtet i sørenden av løa. Her ble det satt opp kinolerret, og lokalet ble brukt både til underholdning og til opplæring, mest visning av militære undervisningsfilmer. Vi ønsker å tilby et nytt tilbud på Løvikremma kystgard, sesongen 2023. Nemlig en gjenåpning av kinoen med visning av gamle bilder fra Aukra og Omegn, og etterhvert andre filmprosjekter.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Innkjøp så snart klima tillater arbeide i huset og ute. Skal være ferdig installert og i drift innen 23.juni, som er sesongstart.

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	59 114					59 114
Sum kostnad	59 114					59 114

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	37 114					37 114
Egenandel	22 000					22 000
Sum finansiering	59 114					59 114

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	59 114					59 114
Sum kostnad	59 114					59 114

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	37 114					37 114
Egenandel	22 000					22 000
Sum finansiering	59 114					59 114

Søknad

Søknadsnr.	2023-0021	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Oppbygging av Kinoen på Løvikremma kystgard			

Kort beskrivelse

Høsten 1942 måtte folket på Løvikremma flytte til Nerbø, og tyskerne tok over.

Løa ble gjort om til forsamlingslokale. Det ble bygd scene i storbrøtet i sørenden av løa. Her ble det satt opp kinolerret, og lokalet ble brukt både til underholdning og til opplæring, mest visning av militære undervisningsfilmer. Vi ønsker å tilby et nytt tilbud på Løvikremma kystgard, sesongen 2023. Nemlig en gjenåpning av kinoen med visning av gamle bilder fra Aukra og Omegn, og etterhvert andre filmprosjekter.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Romsdalsmuseet Org.nr:970196544 hilde@romsdalsmuseet.no Antall årsverk (heltid/deltid): /	Per Amdams veg 4 6413 MOLDE	97052660
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Løvikremma er en typisk kystgard der næringsveiene har vært jordbruk og fiske. Ved siden av å presentere gardens historie, legger museet stor vekt på å skape et miljø der store og små kan trives. I sommersesongen er frivillige fra Aukra vertskap på Løvikremma og tar imot de besøkende med servering og en prat om gammelt arbeidsliv.

Under andre verdenskrig måtte ca. 700 mennesker på Gossen flytte fra hjemmene sine. Høsten 1942 måtte folket på Løvikremma flytte til Nerbø, og tyskerne tok over. De som nå flyttet inn i huset, var stort sett norske kvinner som arbeidet på de tyske anleggene. Løa ble gjort om til forsamlingslokale. Det ble bygd scene i storbrøtet i sørenden av løa. Her ble det satt opp kinolerret, og lokalet ble brukt både til underholdning og til opplæring, mest ble det vist militære undervisningsfilmer. Våren 1945 kunne endelig familien flytte tilbake igjen. I forbindelse med kinoen hadde tyskerne lagt inn strøm på løa, men nå ble dette revet ut på grunn av brannfare.

I forbindelse med nye formidlingsprosjekter knyttet til Løvikremma, bl.a guidede turer omhandlende 2.verdenskrig i området, som museet tilbyr, er det et ønske å gjenopplive "kinoen" i løa, som en del av et utvida formidlingstiltak. Museet har fra før lagt til rette for at løa kan brukes til foredrag og arrangementer, gjennom nødvendige restaurerings- og sikringstiltak på bygget, og sørget for innredning til amfiet i salen og ordnet scenen. Det er også her på scenen man tenker det teknisk legges til rette for "kino" for besøkende. I tillegg til gamle bilder og filmklipp fra Aukra, ser vi da mulighetene av å formidle også andre historier tilhørende området.

Prosjektet "Kino på Remma" er således et formidlingsprosjekt med framtidig varighet på Løvikremma.

Effekt mål

Resultat mål

Å utstyre Løa på Løvikremma med nødvendig teknisk utstyr og innhold til å kunne formidle for besøkende kulturhistorie fra Aukra kommune.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Alle besøkende er målgrupper - teknisk infrastruktur gjør det også mulig å benytte Løa til andre formål.

I første omgang er det program tilknyttet gården og området rundt som formidles, deriblant krigshistorie.

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Følges opp direkte i administrasjonen gjennom kontaktperson her og avdelingsformidler Haraldr Bjellvåg på Løvikremma.

Samarbeidspartnere

Kun Romsdalsmuseet.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 01.04.2023 Sluttdato: 23.06.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Innkjøp så snart klima tillater arbeide i huset og ute. Skal være ferdig installert og i drift innen 23.juni, som er sesongstart.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere:Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	59 114					59 114
Sum kostnad	59 114					59 114

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	37 114					37 114
Egenandel	22 000					22 000
Sum finansiering	59 114					59 114

Geografi

1506-Molde, 1547-Aukra

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Kinobudsjett 23.xlsx	11 584	- 03.03.2023 -
Remmakinoen (002).pdf	272 031	- 03.03.2023 -

Budsjett Løvikremma filmsal

Produkt/ressurs	Innkjøp
Motordrevet lerret, 3000x3000 mm	10119
Projektor, BenQ MW826STH	9995
Elektrikerarbeid og montering	10000
Høytalere	2000
Skjerm for visning i stuen på Løvikremma	5000
Totalt anskaffelse	37114
Utvikling av innhold, egeninnsats	22000
Total prosjekt	59114

KINOEN PÅ REMMA

Romsdalsmuseet fotoarkiv og Aukra kommunes bildesamlinger har et rikholdig arkiv med bilder fra Aukra og omegn som bør vises frem til nye slekter.

Høsten 1942 måtte folket på Løvikremma flytte til Nerbø, og tyskerne tok ove . Løa ble gjort om til forsamlingslokale. Det ble bygd scene i storbrøtet i sørenden av løa. Her ble det satt opp kinolerret, og lokalet ble brukt både til underholdning og til opplæring, mest visning av militære undervisningsfilme .

Vi ønsker å tilby et nytt tilbud på Løvikremma kystgard, sesongen 2023. Nemlig en gjenåpning av kinoen med visning av gamle bilder fra Aukra og Omegn. Bildene vises i loop med tonefølge og vil være tematisert etter emne, sted, aktivitet osv

Budsjett:

Lerret: Motordrevet lerret, 3000x3000 mm. Pris: 10 118,75 inkl. mva.

Projektor: BenQ MW826STH projektor til bedrift/utdanning. Pris: 9995,-

Elektrikker: Montering og strøm. Pris ca 10.000

Skjerm for visning i stua på Løvikremma. Pris ca 5 000

Fra Løvikremma kystgard v/Haraldr Bjellvåg
Romsdalsmuseet

«Høvdning AS tok initiativet videre og gjennomførte mulighetsstudie for å avdekke hvorvidt aktuelle deltakere i prosjektet får tilstrekkelig gode svar på hva de kan få ut av dette til at det er interessant å gå videre med. Det er med utspring i dette at konsortiet ble dannet.»

I tillegg skal et investeringsselskap, Axio, få tilgang til styringsgruppen. Dermed vil to kommersielle aktører kunne påvirke prosjektet til sin fordel. Også dette er vurdert som konkurransevridende, og dermed ulovlig med tanke på statsstøtte.

Administrasjonens øvrige vurdering

Som skrever tidligere: I utgangspunktet er det meget positivt at det jobbes med felles prosjekter mellom næringsliv, offentlige etater, offentlig eide bedrifter, academia og en nasjonal klynge (prosjektets hovedmål nr 2).

Og det argumenteres godt for at et kompetansehub i Molde vil være bra for byen og næringslivet og academia. Prosjektet er dermed også et godt eksempel på et sentrumsutviklingsprosjekt for Molde by.

Men det er også prosjektets svakhet; at det mangler regionale forankring. I konsortiet sitter bare aktører med postadresse i Molde. Selv om Molde by er viktig for regionens utvikling er det ingen automatikk i at prosjekter i Molde dermed også er av regionale betydning når det kommer til tildeling av midler fra GassROR IKS.

Historikk

22.12.16 GassROR IKS mottok første søknaden «Regional vekst i Moldeområdet» 16. desember i fjor. (vedlagt).

23.02.09 En ny revidert versjon ble tilsendt GassROR IKS 9. februar i år (vedlagt). I e-post fra daglig leder Konrad Lillevevang ble det da formidlet at:

«Etter avtale med Marianne, Alf R og Torgeir, har jeg brukket om finansieringsplanen og erstattet finansiering fra Molde kommune til finansiering fra næringslivet i regionen.»

For ordens skyld: Marianne Stokkereit Aasen er kommunedirektør i Molde. Torgeir Dahl er ordfører i Molde kommune. Alf Reistad er/var daglig leder i Romsdal interpolitiske råd.

23.02.15 Søknaden presenteres i styremøtet for GassROR IKS av Konrad Lillevevang, daglig leder i iKuben.

23.02.28 FORELØPIG TILBAKEMELDING: Revidert finansieringsplan søknad ang. Verdiskapning i Moldeområdet (på e-post fra GassROR IKS til NCE iKuben):

«Hei igjen Konrad Lillevevang/NCE iKuben.

Viser til revidert søknad av 9. februar med tittelen «Regional vekst i Moldeområdet».

Vi rakk dessverre ikke å saksbehandle den til vårt styremøte 15. februar, og det er mål om å kunne legge fram en sak på vårt styremøte 17. mars i år.

Vi har noen foreløpige tilbakemeldinger til søknaden slik den når foreligger:

Regional forankring er svak/manglende: Søknaden framstår først og fremst som et sentrumsutviklingsprosjekt for Molde by. Her er ingen deltakende aktører fra andre kommuner i Molderegionen. Vi ønsker en nærmere redegjørelse for hvordan skal dette prosjektet gi «regional vekst» og hvordan de andre kommunene i Molderegionen vil ha nytte av prosjektet?

Næringsfora i regionen har som en av sine mest sentrale oppgaver å arbeide med å skape flere arbeidsplasser, jamfør prosjektmål 1. Likevel er næringsfora ikke involverte i prosjektet, foruten at Molde Næringsforum er tiltenkt i plass i styringsgruppen!? Vi trenger en avklaring om dette prosjektet er i konkurranse med næringsforaene sitt arbeid eller vil supplere/samarbeide med disse?

Konkurranssevridende støtte? GassROR IKS forvalter offentlige midler, og støtte til prosjekter der 2 kommersielle aktører deltar (Høvding AS og Axio AS) framstår som konkurranssevridende ovenfor andre eiendomsselskaper og investeringsselskaper. Dere skriver det slik i søknad: «Prosjektets opprinnelse er et initiativ fra Astero i samarbeid med Høvding AS i forståelse med eiendomsbesitterne i Grandfjæra i Molde.» Og at dette arbeidet skal lede fram til en ny kompetansehub» i Molde, som er lokalisert på Grandfjæra!?

Å gi støtte med offentlige midler til et slikt prosjekt er trolig ikke lovlig, fordi det er konkurranssevridende. Dette må avklares.

Vi har behov for avklaring av det vi nevner ovenfor innen fristen for utsending av sakspapirene som er senest før 10. mars.

Med hilsen
Arnt Sommerlund
Daglig leder
GassROR IKS»

23.03.03 Møte NCE iKuben ved Konrad Lillevevang – der tilbakemeldingene i e-post av 28. februar gjennomgås.

23.03.09 Ny og oppdatert søknad sendes fra NCE iKuben til GassROR IKS (vedlagt). Her er fortsatt nevnte eiendomsselskap og investeringsselskap med, men NCE iKubens rolle er forsterket som prosjekteier.

Her må det også kommenteres: Uten at det har vært verken luftet eller drøftet med GassROR IKS, så har nå daglig leder Konrad Lillevevang foreslått at også GassROR IKS inviteres inn i prosjektets styringsgruppe. Lillevevang opplyser på telefon fra GassROR IKS fredag 10. mars 2023 at det er hans ide – «sugd fra eget bryst» som han sier.

Dette er beskrevet slik i søknad:

«GassROR v/Representant valgt av GassROR sitt styre *»

Stjernen kommenteres slik nedenfor i deres søknad:

«Avklares av GassROR sitt styre».

Administrasjonens vurdering er at det utad kan framstå som meget uheldig at GassROR IKS sitt styret skal gi støtte i bytte mot en styreplass for egne styremedlemmer.

GassROR IKS har med ett unntak ingen tradisjon for delta i styrer/styringsgrupper som får støtte. Unntaket var prosjekt Gassknutepunkt Nyhamna – det eneste prosjektet som GassROR IKS selv har eid til nå.

Forhold til næringsfora

Prosjektets hovedmål nr. 1 er:

«Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere.»

Dette er da også et av hovedmålene for alle næringsfora i regionen.

Søker skriver at:

Tematikken arbeidsstedsattraktivitet er derimot så viktig at vi i dette prosjektet vil ha et fokus på regional utvikling i kommunene Hustadvika, Vestnes, Aukra, Rauma og Molde. Herunder også aktører innenfor næringsliv, offentlig og akademia som per dags dato står utenfor klyngesamarbeidet.

Dette er i så fall en stor utvidelse av NCE iKubens virke, som da ikke lenger bare er en næringslivsklynge, men at det også vil ta på seg rollen som en regional næringsforening – i konkurranse med både Molde Næringsforum og andre kommunale næringsfora.

Dette kan være uheldig dobbeltarbeid.

Støtte fra GassROR IKS vil kunne tolkes som er forsøk på å redusere de tradisjonelle næringsforanene betydning i arbeide for å skape flere arbeidsplasser og bidra til å rekruttere kompetanse til Molderegionen.

Vedlegg:

1. Søknad av 16. desember 2022
2. Søknad av 9. februar 2022
3. Søknad av 9. mars 2022

Versjon av 16.12.22

Regional vekst i Moldeområdet

-

Utvikling og samhandling mellom akademia, innovasjon- og utviklingsmiljøene,
næringsliv og det offentlige

Prosjektnavn: Regional vekst i Moldeområdet (heretter forkortet til RVM)

Oppstart: April 2023

Avslutning: Desember 2024

Søker

NCE iKuben

Org.nr: 997 655 028

Søkers kontaktperson:

Navn: Konrad Lillevevang

Telefon: 41417224

E-post: konrad.lillevevang@ikuben.no

Opplysninger om søker

Antall ansatte: 5

Omsetning 2021: 11 MNOK

Konsortium

Prosjektets konsortium består av Studentsamskipnaden i Molde, Høgskolen i Molde, Protomore kunnskapspark AS, NCE iKuben, Molde kommune, Astero, Axio AS og Høvding eiendom AS

Sammendrag

NCE iKuben sammen med konsortium søker midler til å etablere og gjennomføre prosjekt med følgende mål:

Prosjekt mål

1. Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere
2. Styrke synergiene mellom akademia, innovasjons- og utviklingsmiljøene og lokalt næringsliv
3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.

Konsortsiet består av

Samarbeidspartner	Navn kontaktperson	Telefonnr.	E-post
HiMolde	Steinar Kristoffersen	92669831	Steinar.kristoffersen@himolde.no
Protomore	Finn Amundsen	98245441	fa@protomore.no
NCE iKuben	Konrad Lillevevang	41417224	Konrad.lillevevang@ikuben.no
Molde kommune	Torgeir Dahl		Torgeir.dahl@molde.kommune.no
Astero	Per Olav Myrstad	992 74 750	per@astero.no
Høvding eiendom	Tone Ragnes	97153943	Tone.ragnes@hoevding.no

Om konsortiets relevans til prosjektet

HiMolde

Deler av etter- og videreutdanningstilbudet er også direkte rettet mot næringslivet, og en tilstedeværelse i et kompetansehub, anser Høgskolen som attraktivt med gjensidig nytte for Høgskolen, studentene/kursdeltakerne og andre aktører.

Etter- og videreutdanningstilbudet til Høgskolen kan inndeles i kursvirksomhet og programmer som ikke gir vekttall, og programmer som gir vekttall. Finansieringen av disse fungerer ulikt, og kurs/programmer som ikke gir vekttall er konkurranseutsatt og krever selv bærende finansiering og betydelig egenbetaling fra deltakerne. Spesielt den konkurranseutsatte delen kan ha god nytte av den eksponeringen det vil gi å ha en tilhørighet til en kompetansehub i Molde sentrum

Høgskolen har de senere årene opplevd en stor vekst i søkertall og studentmassen. Videre vekst i studentmassen, for eksempel ved opprettelse av nye linjer, vil medføre at kapasiteten ikke strekker til, selv innenfor de utvidelser som er under planlegging i campusutviklingsprogrammet. Derfor kan tilgang på arealer i Molde sentrum trolig tilrettelegge for kontakt mot næringslivet i tillegg til å løse arealutfordringer for dagens bygningsmasse tilknyttet Høgskolen i Molde.

Protomore kunnskapspark AS

Protomore er et flerfunksjonelt selskap som arbeider aktivt inn mot gründere, etablerte bedrifter og offentlige aktører innenfor bl.a. Innovasjon, omstilling og vekst.

Protomore er en viktig støttespiller for gründere og nytt næringsliv, og tar viktige initiativer innen entreprenørskap og vekst.

Inkubatorbedriftene som er innlemmet i Protomore sitt program vil kunne dra god nytte av et miljø sammen med etablert næringsliv og industri. Kapitaltilgang og erfaringsdeling fra etablerte virksomheter er alltid en utfordring for oppstartsbedrifter. Tilgang på møteplasser og interaksjon i en kompetansehub lokalisert i Molde sentrum kan gjøre det lettere å koble investorer med oppstartsbedrifter.

NCE iKuben

NCE iKuben er en tverrindustriell klynge, med omlag 60 deltagere som favner alt fra internasjonale konsern til oppstartsbedrifter og forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Mange av de er betydelige aktører i det lokale næringslivet. Arbeidsstedsattraktivitet er en av klyngens fokusområder. Interaksjon mellom academia og etablert næringsliv, kompetansebygging på tvers og tilgang til gode – felles – samhandlingsarenaer er kritiske suksessfaktorer for å bygge klyngebedriftenes konkurransekraft videre.

Astero AS

Hovedgesjeften til Astero er å kvalifisere mennesker til arbeid. Astero har allerede i dag, i samarbeid med andre, en nasjonal rolle i arbeidet med karriereveiledning og jobbkvalifisering, og ønsker å utvikle dette videre. Astero har i tillegg til sin hovedvirksomhet både mandat og anledning til å bidra til en positiv samfunnsutvikling gjennom å ta denne typen initiativer.

Astero ønsker å få på plass et samarbeid med Høgskolen i Molde på karriereveiledning på to måter; karriereveiledning i praksis overfor studenter, og karriereveiledning som tilbys som fag/studie for studenter. Synergieffekter mot næringslivet for Arbeidsforberedende trening (AFT) og Varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Molde Kommune

Molde kommune har en ambisjon om å være Norges mest næringsvennlige kommune samtidig som de er en viktig premissgiver for næringslivet og næringsutviklingen.

Høvding AS

Høvding AS er et eiendomsselskap med 45.000 m² næringsareal for utleie i Molde. Høvding skal gå foran og være med å utvikle energieffektive og fremtidsretta kontorareal, med vekt på implementering av ny teknologi. Høvding AS har ambisjoner om å tilrettelegge for vekst i regionen, målsatt til 1000 nye arbeidsplasser. Dette innebærer utvikling av eiendomsmasse, fasiliteter og innhold i Grandfjæra. Høvding AS har i dag 70 leietakere innen både privat og offentlig virksomhet samlet i Grandfjæra. Disse leietakerne benytter i dag ei felles kantine og et møteromssenter. Disse felles arenaer er svært positivt mottatt av brukere. Samtidig ser Høvding AS stort potensiale i å videreutvikle dagens arena i samarbeid med aktørene i konsortium for å skape større synergier.

Utfordringsbildet

Molde har lenge vært, og er fortsatt en sterk industrikommune. Molde og omlandskommunene er godt posisjonerte inn mot det grønne skiftet som vi alle nå tar del i. I Molde og omland har vi et eksportrettet, omstillingsdyktig og innovativt næringsliv, en høyskole med økende søkerfall, to forskningsmiljø representert med hhv. Møreforskning og Sintef, en sterk tverrindustriell næringsklynge i NCE iKuben og et av landets sterkeste innovasjonsmiljø i Protomore. Bedriftene i vår del av regionen går stort sett godt.

Norges samlede eksportinntekter øker, og det er av Regjeringen definert svært ambisiøse målsetninger for norsk eksport for perioden 2022-2030.

På tross av dette er det flere store utfordringer som allerede påvirker vår konkurransekraft negativt.

1. Selv om vi i Norge opplever vekst i eksportmarkedene, taper vi terreng internasjonalt i konkurransen med land det er naturlig å sammenligne oss med.
2. Relativt få virksomheter klarer steget fra nyetablert til en sterk skaleringsfase
3. Vi har relativt liten bredde i vårt næringsliv. Eksportverdiene genereres av et fåtall bransjer, noe som gjør oss sårbare for svingninger i verdensmarkedene og konjunkturer i enkeltbransjer.
4. Vi har en aldrende befolkning i regionen. I 2030 forventes det at vi har flere pensjonister enn søkere til videregående opplæring i regionen
5. Vi opplever en sterk mangel på arbeidskraft og taper i konkurransen med de store bysentrene nasjonalt.
6. For få lokale studenter velger å søke seg til høgskolen
7. Interaksjonen mellom høgskole og næringsliv er ikke god nok til at vi får til gode overganger mellom studentene og lokale bedrifter når studentene er ferdig utdannet. For mange reiser ut av regionen og etablerer seg der

For å utvikle regionen videre så ser vi store muligheter i tettere samarbeid og samhandling mellom etablerte bedrifter, gründermiljø, innovasjons- og utviklingsmiljø og academia i regionen og i Molde.

Det er i dag flere tiltak og initiativ som hver for seg er positive for utviklingen. Imidlertid ser vi også at dersom det skal kunne gjennomføres konkrete og målrettede tiltak som avhjelper deler av utfordringene beskrevet ovenfor, er det behov for at synergiene mellom etablert næringsliv, startups/scaleups/akseleratorer, academia, det offentlige og investormiljøene i regionen styrkes

betraktelig. Vi mener at vi må gå i dybden på utfordringene og være mer koordinert og målrettet enn hva tilfellet er i regionen per dags dato.

Overordnet beskrivelse av prosjektet

Prosjektets opprinnelse er et initiativ fra Astero i samarbeid med Høvding AS i forståelse med eiendomsbesitterne i Grandfjæra i Molde. Kjernen i prosjektet er en ny tilnærming til byutvikling i Molde hvor vi drar nytte av våre styrker og klarer å koble alle gode krefter fra næringsliv, akademia og det offentlige sammen i en fremtidsrettet og dynamisk sameksistens. Høvding AS tok initiativet videre og gjennomførte mulighetsstudie for å avdekke hvorvidt aktuelle deltakere i prosjektet får tilstrekkelig gode svar på hva de kan få ut av dette til at det er interessant å gå videre med.

Det er med utspring i dette at konsortiet ble dannet. Sammen har konsortiet deltatt i en utviklingsprosess ledet av Protomore med et mål om å kartlegge felles utfordringsbilde som konsortiumsdeltakerne forventes å oppleve i årene som kommer. Effekter som kan skapes ved å samle folk på tvers av bedriftene i Grandfjæra i Molde ble også kartlagt sammen med utviklingsmuligheter det gir dersom det skapes bedre, mer tilgjengelige og delbare arenaer der innovasjonsmiljø, akademia, næringsliv, investorer, det offentlige og politiske miljøer naturlig møtes.

Konsortiets utfordringsbilde gjenspeiles i de utfordringene som er nevnt ovenfor. Men det fremheves også at fysisk korte avstander, felles arealer og arenaer for uformelle møteplasser er positivt for nettverksbygging og fremmer samarbeid som styrker nyskapingen. Det er store synergier på arealer og funksjoner blant de aktørene vi har kartlagt i dette arbeidet. Det er konsensus blant konsortiet at alle er tjent med et byutviklingsprosjekt som dette, og at prosjektet i tillegg til økt bærekraft skal bidra til by- og regionsutvikling, økt innovasjons-, vekst- og konkurransevne. Konsortiet ønsker å skape en viktig møteplass, et sted og et miljø som skaper synergier og et sted som skaper økt synlighet og attraktivitet for regionen vår.

Samtidig vil prosjektet bidra til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål og har identifisert de to viktigste målene i den sammenheng;

- Bærekraftsmål nr. 9: Innovasjon og infrastruktur.

Konsortiet mener at prosjektet vil bidra til måloppnåelse gjennom å fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering, og gjennom dette bidra til å øke industriens andel av sysselsetting. Konsortiet ønsker og tror at prosjekter skal bidra til økt tilgang til finansiering for oppstartsbedrifter. Dette prosjektet vil være en katalysator for å oppnå mer og bedre næringsrettet forskning og utvikling ved at deltakerne finner sammen i fruktbare prosjekter.

- Bærekraftsmål nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Konsortiet mener at prosjektet kan bidra til å dra byutviklingen i en mer bærekraftig retning i Molde ved å tilby gode, attraktive og trygge arbeidsplasser innenfor et lite område. Dette vil redusere behov for transport, legge til rette for mer bruk av kollektiv transport, effektiv avfallshåndtering og ressursbruk.

Neste fase er å søke finansiering til et mer omfattende forprosjekt i form av prosjektledelse for å realisere både prosjektet og de gevinstene som er forventet. Gassror er naturlig samarbeidspartner da prosjektets aktiviteter og målsetninger omhandler utvikling av Molderegionen for ytterligere utvikling av regionen og for å tiltrekke – og beholde attraktiv arbeidskraft.

Hovedmål

Vi har i prosjektet som hovedmål å;

1. Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere.
2. Styrke synergiene mellom akademia, innovasjons- og utviklingsmiljøene og lokalt næringsliv.
3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.

For å oppnå hovedmålene, er følgende fire delmål styrende for gjennomføringen av prosjektet:

1. Flere studenter skal søke seg til Høgskolen og få jobb i regionen etter endt utdanning.
2. Det skal etableres studieprogrammer og etterutdanningsprogrammer tilpasset behovene til regionens næringsliv.
3. Virksomhetene skal ansette flere sommer-interns og gjennomføre flere samarbeidsprosjekter med høgskolene.
4. Det skal etableres flere og spissere arenaer som bidrar til å bedre vekst- og konkurransekraften med fokus på samhandling, kompetansebygging, rekruttering og attraktivitet og deling av fysisk infrastruktur.

Innhold

Prosjektet, som er planlagt gjennomført over en periode på om lag to år, har tre arbeidspakker:

Arbeidspakke 1: Innhenting av kunnskapsgrunnlag.

Arbeidspakke 2: Forankring og prioritering.

Arbeidspakke 3: Etablering av samhandlingsarenaer.

Beskrivelse av forventet utvikling i prosjektet

Med dette prosjektet forventer vi å integrere Høgskolen i Molde, innovasjon- og utviklingsmiljøene, etablert næringsliv i- og utenfor NCE iKuben og investorer tetter på hverandre. Vi har en klar forventning om at prosjektet skal utvikle nye arenaer for samhandling og samarbeid på tvers av aktørene og at Molderegionen som følge av gjennomføringen står sterkere i konkurransen om å tiltrekke seg nye studenter og nye arbeidstagere.

Videre skal vi utvikle arenaer som gir næringslivet, det offentlige og høyskolemiljøet tilgang til den mest oppdaterte og utviklende kompetansen og arenaene for erfaringsdeling, kompetansebygging og nettverksbygging og at disse i større grad enn i dag deles mellom aktørene. Effektene og resultatene som prosjektet skaper, danner grunnlaget for innholdet i en ny kompetansehub, som skal være åpen for alle interessenter, lokalisert i Molde.

Dette gjøres mulig ved å aktivt innhente behov, utfordringer og mulighetsrom hos aktørene og ved å utvikle en felles forståelse for hvordan miljøene i sum kan gjøre hverandre best mulig.

Prosjektorganisering

Som minimum må prosjektet organiseres med en prosjektleder og en styringsgruppe

Prosjektleder: Konrad Lillevevang ved søketidspunkt. Ved aksept for søknad vil det ansettes en egen ressurs som er dedikert til dette prosjektet.

Styringsgruppe:

Høgskolen i Molde v/ Øyvind Sørensen, direktør
Ikuben v/ Konrad Lillevevang, daglig leder
Protomore v/ Finn Amundsen, daglig leder
Molde Kommune v/ Marianne Stokkereit Aasen, kommunedirektør
Molde Næringsforum v/Britt Flo, daglig leder
Axio v/ Gunnar Gjeldvik, direktør forretningsutvikling
Høvding AS, Tone Ragnes, daglig Leder
Astero AS, Per O Myrstad, daglig leder

Prosjektledelse

Ledelsen av RVM er avgjørende for at prosjektet skal oppleves som helhetlig og relevant for bedriftene. iKuben vil lede dette arbeidet.

Det er sentralt at RVM når bedrifter som har ambisjoner om bærekraftig og sirkulært rettet vekst da det er innenfor disse områdene vi er best rigget for å kapitalisere på økt konkurransekraft både regionalt og lokalt. Foruten å sikre relevans, skal prosjektledelsen:

- Sørgje for god involvering av alle miljø og aktører
- Sikre god forankring i hele RVM sin verdikjede
- Være prosjektets ansikt utad
- Ivareta at fremdrift og gjennomføringsplan overholdes
- Definere aktuelt innhold
- Være et kontaktpunkt for deltagerne i prosjektet
- Sikre engasjement
- Være ansvarlig for budsjett og kostnader
- Gjennomføre nødvendige justering og avklaringer

Konsertiet ønsker å etablere et lokalt orientert prosjekt som favner bredt og som definerer Molde og omlandskommunene som en sterk arbeidssted- og studentregion. Gjennom NCE iKuben har prosjektet allerede en sterk kanal med om lag 60 deltagerbedrifter hvorav $\frac{3}{4}$ er lokale. NCE iKuben har arenaene, nettverket og har etablert kompetanseheving og arbeidsstedsattraktivitet som to av sju hovedfokusområder.

Arbeidspakke 1. Innhenting av kunnskapsgrunnlag

Flere steder har det over tid blitt arbeidet strategisk og målrettet for å posisjonere regioner til å bli attraktive for høyskolestudenter, ferdig utdannede og andre arbeidstakere. For å posisjonere Møre og Romsdal er det behov for å innhente kunnskap om hvilke strategiske initiativ de regionene som lykkes gjennomfører og hva som er viktig for menneskene som skal utgjøre studentmassen og arbeidstagerne i Møre og Romsdal når de vurderer ulike regioner opp imot hverandre.

Innhenting og beskrivelse av behov vil gjøres hos følgende aktører:

- Etablert næringsliv
- Offentlige aktører
- Gründere, start-ups og scale-ups
- Høgskole og academia – både studenter og administrasjon
- Videregående skole
- Andre

Områdene som er identifisert der det er behov for å bygge et kunnskapsgrunnlag er:

- Kjennetegn for regionene som lykkes.
- Identifisering av triggere og barrierer for økt samhandling mellom aktørene.
- Hva påvirker studentene når de søker aktuelle høgskoler.
- Forventninger eksisterende ansatte.
- Beskrivelse av behov for gründerbedrifter som lykkes.
- Identifisere hvordan høyskolemiljøene jobber for å sikre relevans og involvering fra lokalt næringsliv, og evt. barrierer mot dette.
- Identifisering av behov for kompetanseutvikling i eksisterende næringsliv.

Arbeidspakke 2. Forankring og prioritering

Prosjektet anses hos NCE iKuben som et selvstendig miljø, med egen økonomi og egen strategi hvor formelle avtaler med støttespillere og kompetansmiljø slik som Protomore og Molde Næringsforum inngås.

Funn, resultater og effekter skapt i arbeidspakke 1 må kommuniseres, prioriteres og forankres både i næringsliv, i innovasjons- og utviklingsmiljøene, det offentlige og i academia. Det er behov for at de tydeligste miljøene, virksomhetene og organisasjonene er aktive ambassadører og bidragsytere utover aktivitetene i prosjektet. Fokuset på vår felles attraktivitet og synergiene oss imellom «må» stå høyt hos mange – og synlige – aktører fra både privat næringsliv, offentlige aktører m.fl. Siden Molde kommune har en ambisjon om å bli Norges mest næringsvennlige kommune, vil det være avgjørende for prosjektets suksess å ha god forankring i kommunens strategier for næringsutvikling.

Aktiviteter som skal gjennomføres i arbeidspakken:

- Etablere fanebærere blant næringsliv, høgskolen og fra det offentlige.
- Etablere forpliktende samarbeid mellom academia, innovasjons- og utviklingsmiljøene, etablert næringsliv og det offentlige. Herunder gjennomføre og være ansvarlig for eget program for sommer interns i regionen og være et bindeledd mellom høgskole og næringsliv ifbm. relevante prosjekt- og masteroppgaver fra og med 2024.
- Etablere og forankre prosjektet hos Molde kommune.

Arbeidspakke 3. Utførelse

En kritisk suksessfaktor for en betraktelig styrket arbeidsstedsattraktivitet er helhetlig samhandling og dialog. For å få til dette er det behov for å skape og videreutvikle arenaer vi ikke har i Molderegionen i dag. Dette er arenaer som næringslivet bør ha de tydeligste eierskapet og ansvaret til/for. Samtidig er det kritisk at kommune og academia er aktive deltagere inn i arenaene.

I tillegg til å etablere fokuset i deler av allerede eksisterende arenaer hos NCE iKuben, skal følgende arenaer etableres i prosjektet:

- Etablering og forsterking av samhandlingsarenaer i tverrsnittet mellom gründere og startups, etablert næringsliv, Høgskolen i Molde, videregående skole og offentlige aktører.
- Gjennomføre møter og workshops blant interesserte for å avdekke forventede effekter og forventninger til felles fysisk og immateriell infrastruktur i den hensikt å få utarbeidet forpliktende avtaler som medfører økt konkurransekraft som følge av samlokalisering og bruk av delte ressurser.

Budsjett og finansiering

KOSTNADER	2023	2024
A. Administrative kostnader (dvs. søkerbedriftens administrative kostnader)	125 000	125 000
B. Prosjektledelse	850 000	1 250 000
C. Reisekostnader	200 000	200 000
D. Kostnader til å framskaffe kunnskapsgrunnlag	375 000	50 000
E. Gjennomføring av workshoper og felles samlinger	350 000	425 000
F. Etablering og utvikling nye samhandlingsarenaer	550 000	500 000
Totalt	2 450 000	2 550 000
Finansiering		
GassROR	1 225 000	1 275 000
Molde kommune	350 000	350 000
Bidrag fra næringslivet i form av egeninnsats	875 000	925 000
Totalt	2 450 000	2 550 000

Aktivitetene i prosjektet vil generere et betydelig bidrag i form av egeninnsats fra private og offentlige aktører. Herunder beregnet til om lag 2.500 timer totalt for perioden.

Versjon av 09.02.23

Regional vekst i Moldeområdet

-

Utvikling og samhandling mellom akademia, innovasjon- og utviklingsmiljøene,
næringsliv og det offentlige

Prosjektnavn: Regional vekst i Moldeområdet (heretter forkortet til RVM)

Oppstart: April 2023

Avslutning: Desember 2024

Søker

NCE iKuben

Org.nr: 997 655 028

Søkers kontaktperson:

Navn: Konrad Lillevevang

Telefon: 41417224

E-post: konrad.lillevevang@ikuben.no

Opplysninger om søker

Antall ansatte: 5

Omsetning 2021: 11 MNOK

Konsortium

Prosjektets konsortium består av Studentsamskipnaden i Molde, Høgskolen i Molde, Protomore kunnskapspark AS, NCE iKuben, Molde kommune, Astero, Axio AS og Høvding eiendom AS

Sammendrag

NCE iKuben sammen med konsortium søker midler til å etablere og gjennomføre prosjekt med følgende mål:

Prosjekt mål

1. Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere
2. Styrke synergiene mellom akademia, innovasjons- og utviklingsmiljøene og lokalt næringsliv
3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.

Konsortsiet består av

Samarbeidspartner	Navn kontaktperson	Telefonnr.	E-post
HiMolde	Steinar Kristoffersen	92669831	Steinar.kristofersen@himolde.no
Protomore	Finn Amundsen	98245441	fa@protomore.no
NCE iKuben	Konrad Lillevevang	41417224	Konrad.lillevevang@ikuben.no
Molde kommune	Torgeir Dahl		Torgeir.dahl@molde.kommune.no
Astero	Per Olav Myrstad	992 74 750	per@astero.no
Høvding eiendom	Tone Ragnes	97153943	Tone.rangnes@hoevding.no

Om konsortiets relevans til prosjektet

HiMolde

Deler av etter- og videreutdanningstilbudet er også direkte rettet mot næringslivet, og en tilstedeværelse i et kompetansehub, anser Høgskolen som attraktivt med gjensidig nytte for Høgskolen, studentene/kursdeltakerne og andre aktører.

Etter- og videreutdanningstilbudet til Høgskolen kan inndeles i kursvirksomhet og programmer som ikke gir vekttall, og programmer som gir vekttall. Finansieringen av disse fungerer ulikt, og kurs/programmer som ikke gir vekttall er konkurranseutsatt og krever selvberende finansiering og betydelig egenbetaling fra deltakerne. Spesielt den konkurranseutsatte delen kan ha god nytte av den eksponeringen det vil gi å ha en tilhørighet til en kompetansehub i Molde sentrum

Høgskolen har de senere årene opplevd en stor vekst i søkertall og studentmassen. Videre vekst i studentmassen, for eksempel ved opprettelse av nye linjer, vil medføre at kapasiteten ikke strekker til, selv innenfor de utvidelser som er under planlegging i campusutviklingsprogrammet. Derfor kan tilgang på arealer i Molde sentrum trolig tilrettelegge for kontakt mot næringslivet i tillegg til å løse arealutfordringer for dagens bygningsmasse tilknyttet Høgskolen i Molde.

Protomore kunnskapspark AS

Protomore er et flerfunksjonelt selskap som arbeider aktivt inn mot gründere, etablerte bedrifter og offentlige aktører innenfor bl.a. Innovasjon, omstilling og vekst.

Protomore er en viktig støttespiller for gründere og nytt næringsliv, og tar viktige initiativer innen entreprenørskap og vekst.

Inkubatorbedriftene som er innlemmet i Protomore sitt program vil kunne dra god nytte av et miljø sammen med etablert næringsliv og industri. Kapitaltilgang og erfaringsdeling fra etablerte virksomheter er alltid en utfordring for oppstartsbedrifter. Tilgang på møteplasser og interaksjon i en kompetansehub lokalisert i Molde sentrum kan gjøre det lettere å koble investorer med oppstartsbedrifter.

NCE iKuben

NCE iKuben er en tverrindustriell klynge, med omlag 60 deltagere som favner alt fra internasjonale konsern til oppstartsbedrifter og forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Mange av de er betydelige aktører i det lokale næringslivet. Arbeidsstedsattraktivitet er en av klyngens fokusområder. Interaksjon mellom academia og etablert næringsliv, kompetansebygging på tvers og tilgang til gode – felles – samhandlingsarenaer er kritiske suksessfaktorer for å bygge klyngebedriftenes konkurransekraft videre.

Astero AS

Hovedgesjeften til Astero er å kvalifisere mennesker til arbeid. Astero har allerede i dag, i samarbeid med andre, en nasjonal rolle i arbeidet med karriereveiledning og jobbkvalifisering, og ønsker å utvikle dette videre. Astero har i tillegg til sin hovedvirksomhet både mandat og anledning til å bidra til en positiv samfunnsutvikling gjennom å ta denne typen initiativer.

Astero ønsker å få på plass et samarbeid med Høgskolen i Molde på karriereveiledning på to måter; karriereveiledning i praksis overfor studenter, og karriereveiledning som tilbys som fag/studie for studenter. Synergieffekter mot næringslivet for Arbeidsforberedende trening (AFT) og Varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Molde Kommune

Molde kommune har en ambisjon om å være Norges mest næringsvennlige kommune samtidig som de er en viktig premissgiver for næringslivet og næringsutviklingen.

Høvding AS

Høvding AS er et eiendomsselskap med 45.000 m² næringsareal for utleie i Molde. Høvding skal gå foran og være med å utvikle energieffektive og fremtidsretta kontorareal, med vekt på implementering av ny teknologi. Høvding AS har ambisjoner om å tilrettelegge for vekst i regionen, målsatt til 1000 nye arbeidsplasser. Dette innebærer utvikling av eiendomsmasse, fasiliteter og innhold i Grandfjæra. Høvding AS har i dag 70 leietakere innen både privat og offentlig virksomhet samlet i Grandfjæra. Disse leietakerne benytter i dag ei felles kantine og et møteromssenter. Disse felles arenaer er svært positivt mottatt av brukere. Samtidig ser Høvding AS stort potensiale i å videreutvikle dagens arena i samarbeid med aktørene i konsortium for å skape større synergier.

Utfordringsbildet

Molde har lenge vært, og er fortsatt en sterk industrikommune. Molde og omlandskommunene er godt posisjonerte inn mot det grønne skiftet som vi alle nå tar del i. I Molde og omland har vi et eksportrettet, omstillingsdyktig og innovativt næringsliv, en høyskole med økende søkertall, to forskningsmiljø representert med hhv. Møreforskning og Sintef, en sterk tverrindustriell næringsklynge i NCE iKuben og et av landets sterkeste innovasjonsmiljø i Protomore. Bedriftene i vår del av regionen går stort sett godt.

Norges samlede eksportinntekter øker, og det er av Regjeringen definert svært ambisiøse målsetninger for norsk eksport for perioden 2022-2030.

På tross av dette er det flere store utfordringer som allerede påvirker vår konkurransekraft negativt.

1. Selv om vi i Norge opplever vekst i eksportmarkedene, taper vi terreng internasjonalt i konkurransen med land det er naturlig å sammenligne oss med.
2. Relativt få virksomheter klarer steget fra nyetablert til en sterk skaleringsfase
3. Vi har relativt liten bredde i vårt næringsliv. Eksportverdiene genereres av et fåtall bransjer, noe som gjør oss sårbare for svingninger i verdensmarkedene og konjunkturer i enkeltbransjer.
4. Vi har en aldrende befolkning i regionen. I 2030 forventes det at vi har flere pensjonister enn søkere til videregående opplæring i regionen
5. Vi opplever en sterk mangel på arbeidskraft og taper i konkurransen med de store bysentrene nasjonalt.
6. For få lokale studenter velger å søke seg til høgskolen
7. Interaksjonen mellom høgskole og næringsliv er ikke god nok til at vi får til gode overganger mellom studentene og lokale bedrifter når studentene er ferdig utdannet. For mange reiser ut av regionen og etablerer seg der

For å utvikle regionen videre så ser vi store muligheter i tettere samarbeid og samhandling mellom etablerte bedrifter, gründermiljø, innovasjons- og utviklingsmiljø og academia i regionen og i Molde.

Det er i dag flere tiltak og initiativ som hver for seg er positive for utviklingen. Imidlertid ser vi også at dersom det skal kunne gjennomføres konkrete og målrettede tiltak som avhjelper deler av utfordringene beskrevet ovenfor, er det behov for at synergiene mellom etablert næringsliv, startups/scaleups/akseleratorer, academia, det offentlige og investormiljøene i regionen styrkes

betraktelig. Vi mener at vi må gå i dybden på utfordringene og være mer koordinert og målrettet enn hva tilfellet er i regionen per dags dato.

Overordnet beskrivelse av prosjektet

Prosjektets opprinnelse er et initiativ fra Astero i samarbeid med Høvding AS i forståelse med eiendomsbesitterne i Grandfjæra i Molde. Kjernen i prosjektet er en ny tilnærming til byutvikling i Molde hvor vi drar nytte av våre styrker og klarer å koble alle gode krefter fra næringsliv, academia og det offentlige sammen i en fremtidsrettet og dynamisk sameksistens. Høvding AS tok initiativet videre og gjennomførte mulighetsstudie for å avdekke hvorvidt aktuelle deltakere i prosjektet får tilstrekkelig gode svar på hva de kan få ut av dette til at det er interessant å gå videre med.

Det er med utspring i dette at konsortiet ble dannet. Sammen har konsortiet deltatt i en utviklingsprosess ledet av Protomore med et mål om å kartlegge felles utfordringsbilde som konsortiumsdeltakerne forventes å oppleve i årene som kommer. Effekter som kan skapes ved å samle folk på tvers av bedriftene i Grandfjæra i Molde ble også kartlagt sammen med utviklingsmuligheter det gir dersom det skapes bedre, mer tilgjengelige og delbare arenaer der innovasjonsmiljø, academia, næringsliv, investorer, det offentlige og politiske miljøer naturlig møtes.

Konsortiets utfordringsbilde gjenspeiles i de utfordringene som er nevnt ovenfor. Men det fremheves også at fysisk korte avstander, felles arealer og arenaer for uformelle møteplasser er positivt for nettverksbygging og fremmer samarbeid som styrker nyskapingen. Det er store synergier på arealer og funksjoner blant de aktørene vi har kartlagt i dette arbeidet. Det er konsensus blant konsortiet at alle er tjent med et byutviklingsprosjekt som dette, og at prosjektet i tillegg til økt bærekraft skal bidra til by- og regionsutvikling, økt innovasjons-, vekst- og konkurransevne. Konsortiet ønsker å skape en viktig møteplass, et sted og et miljø som skaper synergier og et sted som skaper økt synlighet og attraktivitet for regionen vår.

Samtidig vil prosjektet bidra til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål og har identifisert de to viktigste målene i den sammenheng;

- Bærekraftsmål nr. 9: Innovasjon og infrastruktur.

Konsortiet mener at prosjektet vil bidra til måloppnåelse gjennom å fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering, og gjennom dette bidra til å øke industriens andel av sysselsetting. Konsortiet ønsker og tror at prosjekter skal bidra til økt tilgang til finansiering for oppstartsbedrifter. Dette prosjektet vil være en katalysator for å oppnå mer og bedre næringsrettet forskning og utvikling ved at deltakerne finner sammen i fruktbare prosjekter.

- Bærekraftsmål nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Konsortiet mener at prosjektet kan bidra til å dra byutviklingen i en mer bærekraftig retning i Molde ved å tilby gode, attraktive og trygge arbeidsplasser innenfor et lite område. Dette vil redusere behov for transport, legge til rette for mer bruk av kollektiv transport, effektiv avfallshåndtering og ressursbruk.

Neste fase er å søke finansiering til et mer omfattende forprosjekt i form av prosjektledelse for å realisere både prosjektet og de gevinstene som er forventet. Gassror er naturlig samarbeidspartner da prosjektets aktiviteter og målsetninger omhandler utvikling av Molderegionen for ytterligere utvikling av regionen og for å tiltrekke – og beholde attraktiv arbeidskraft.

Hovedmål

Vi har i prosjektet som hovedmål å;

1. Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere.
2. Styrke synergiene mellom akademia, innovasjons- og utviklingsmiljøene og lokalt næringsliv.
3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.

For å oppnå hovedmålene, er følgende fire delmål styrende for gjennomføringen av prosjektet:

1. Flere studenter skal søke seg til Høgskolen og få jobb i regionen etter endt utdanning.
2. Det skal etableres studieprogrammer og etterutdanningsprogrammer tilpasset behovene til regionens næringsliv.
3. Virksomhetene skal ansette flere sommer-interns og gjennomføre flere samarbeidsprosjekter med høgskolene.
4. Det skal etableres flere og spissere arenaer som bidrar til å bedre vekst- og konkurransekraften med fokus på samhandling, kompetansebygging, rekruttering og attraktivitet og deling av fysisk infrastruktur.

Innhold

Prosjektet, som er planlagt gjennomført over en periode på om lag to år, har tre arbeidspakker:

Arbeidspakke 1: Innhenting av kunnskapsgrunnlag.

Arbeidspakke 2: Forankring og prioritering.

Arbeidspakke 3: Etablering av samhandlingsarenaer.

Beskrivelse av forventet utvikling i prosjektet

Med dette prosjektet forventer vi å integrere Høgskolen i Molde, innovasjon- og utviklingsmiljøene, etablert næringsliv i- og utenfor NCE iKuben og investorer tetter på hverandre. Vi har en klar forventning om at prosjektet skal utvikle nye arenaer for samhandling og samarbeid på tvers av aktørene og at Molderegionen som følge av gjennomføringen står sterkere i konkurransen om å tiltrekke seg nye studenter og nye arbeidstagere.

Videre skal vi utvikle arenaer som gir næringslivet, det offentlige og høyskolemiljøet tilgang til den mest oppdaterte og utviklende kompetansen og arenaene for erfaringsdeling, kompetansebygging og nettverksbygging og at disse i større grad enn i dag deles mellom aktørene. Effektene og resultatene som prosjektet skaper, danner grunnlaget for innholdet i en ny kompetansehub, som skal være åpen for alle interessenter, lokalisert i Molde.

Dette gjøres mulig ved å aktivt innhente behov, utfordringer og mulighetsrom hos aktørene og ved å utvikle en felles forståelse for hvordan miljøene i sum kan gjøre hverandre best mulig.

Prosjektorganisering

Som minimum må prosjektet organiseres med en prosjektleder og en styringsgruppe

Prosjektleder: Konrad Lillevevang ved søketidspunkt. Ved aksept for søknad vil det ansettes en egen ressurs som er dedikert til dette prosjektet.

Styringsgruppe:

Høgskolen i Molde v/ Øyvind Sørensen, direktør
Ikuben v/ Konrad Lillevevang, daglig leder
Protomore v/ Finn Amundsen, daglig leder
Molde Kommune v/ Marianne Stokkereit Aasen, kommunedirektør
Molde Næringsforum v/Britt Flo, daglig leder
Axio v/ Gunnar Gjeldvik, direktør forretningsutvikling
Høvding AS, Tone Ragnes, daglig Leder
Astero AS, Per O Myrstad, daglig leder

Prosjektledelse

Ledelsen av RVM er avgjørende for at prosjektet skal oppleves som helhetlig og relevant for bedriftene. iKuben vil lede dette arbeidet.

Det er sentralt at RVM når bedrifter som har ambisjoner om bærekraftig og sirkulært rettet vekst da det er innenfor disse områdene vi er best rigget for å kapitalisere på økt konkurransekraft både regionalt og lokalt. Foruten å sikre relevans, skal prosjektledelsen:

- Sørgje for god involvering av alle miljø og aktører
- Sikre god forankring i hele RVM sin verdikjede
- Være prosjektets ansikt utad
- Ivareta at fremdrift og gjennomføringsplan overholdes
- Definere aktuelt innhold
- Være et kontaktpunkt for deltagerne i prosjektet
- Sikre engasjement
- Være ansvarlig for budsjett og kostnader
- Gjennomføre nødvendige justering og avklaringer

Konsertiet ønsker å etablere et lokalt orientert prosjekt som favner bredt og som definerer Molde og omlandskommunene som en sterk arbeidssted- og studentregion. Gjennom NCE iKuben har prosjektet allerede en sterk kanal med om lag 60 deltagerbedrifter hvorav ¾ er lokale. NCE iKuben har arenaene, nettverket og har etablert kompetanseheving og arbeidsstedsattraktivitet som to av sju hovedfokusområder.

Arbeidspakke 1. Innhenting av kunnskapsgrunnlag

Flere steder har det over tid blitt arbeidet strategisk og målrettet for å posisjonere regioner til å bli attraktive for høyskolestudenter, ferdig utdannede og andre arbeidstakere. For å posisjonere Møre og Romsdal er det behov for å innhente kunnskap om hvilke strategiske initiativ de regionene som lykkes gjennomfører og hva som er viktig for menneskene som skal utgjøre studentmassen og arbeidstagerne i Møre og Romsdal når de vurderer ulike regioner opp imot hverandre.

Innhenting og beskrivelse av behov vil gjøres hos følgende aktører:

- Etablert næringsliv
- Offentlige aktører
- Gründere, start-ups og scale-ups
- Høgskole og academia – både studenter og administrasjon
- Videregående skole
- Andre

Områdene som er identifisert der det er behov for å bygge et kunnskapsgrunnlag er:

- Kjennetegn for regionene som lykkes.
- Identifisering av triggere og barrierer for økt samhandling mellom aktørene.
- Hva påvirker studentene når de søker aktuelle høgskoler.
- Forventninger eksisterende ansatte.
- Beskrivelse av behov for gründerbedrifter som lykkes.
- Identifisere hvordan høyskolemiljøene jobber for å sikre relevans og involvering fra lokalt næringsliv, og evt. barrierer mot dette.
- Identifisering av behov for kompetanseutvikling i eksisterende næringsliv.

Arbeidspakke 2. Forankring og prioritering

Prosjektet anses hos NCE iKuben som et selvstendig miljø, med egen økonomi og egen strategi hvor formelle avtaler med støttespillere og kompetansemiljø slik som Protomore og Molde Næringsforum inngås.

Funn, resultater og effekter skapt i arbeidspakke 1 må kommuniseres, prioriteres og forankres både i næringsliv, i innovasjons- og utviklingsmiljøene, det offentlige og i academia. Det er behov for at de tydeligste miljøene, virksomhetene og organisasjonene er aktive ambassadører og bidragsytere utover aktivitetene i prosjektet. Fokuset på vår felles attraktivitet og synergiene oss imellom «må» stå høyt hos mange – og synlige – aktører fra både privat næringsliv, offentlige aktører m.fl. Siden Molde kommune har en ambisjon om å bli Norges mest næringsvennlige kommune, vil det være avgjørende for prosjektets suksess å ha god forankring i kommunens strategier for næringsutvikling.

Aktiviteter som skal gjennomføres i arbeidspakken:

- Etablere fanebærere blant næringsliv, høgskolen og fra det offentlige.
- Etablere forpliktende samarbeid mellom academia, innovasjons- og utviklingsmiljøene, etablert næringsliv og det offentlige. Herunder gjennomføre og være ansvarlig for eget program for sommer interns i regionen og være et bindeledd mellom høgskole og næringsliv ifbm. relevante prosjekt- og masteroppgaver fra og med 2024.
- Etablere og forankre prosjektet hos Molde kommune.

Arbeidspakke 3. Utførelse

En kritisk suksessfaktor for en betraktelig styrket arbeidsstedsattraktivitet er helhetlig samhandling og dialog. For å få til dette er det behov for å skape og videreutvikle arenaer vi ikke har i Molderegionen i dag. Dette er arenaer som næringslivet bør ha de tydeligste eierskapet og ansvaret til/for. Samtidig er det kritisk at kommune og academia er aktive deltagere inn i arenaene.

I tillegg til å etablere fokuset i deler av allerede eksisterende arenaer hos NCE iKuben, skal følgende arenaer etableres i prosjektet:

- Etablering og forsterking av samhandlingsarenaer i tverrsnittet mellom gründere og startups, etablert næringsliv, Høgskolen i Molde, videregående skole og offentlige aktører.
- Gjennomføre møter og workshops blant interesserte for å avdekke forventede effekter og forventninger til felles fysisk og immateriell infrastruktur i den hensikt å få utarbeidet forpliktende avtaler som medfører økt konkurransekraft som følge av samlokalisering og bruk av delte ressurser.

Budsjett og finansiering

KOSTNADER	2023	2024
A. Administrative kostnader (dvs. søkerbedriftens administrative kostnader)	125 000	125 000
B. Prosjektledelse	850 000	1 250 000
C. Reisekostnader	200 000	200 000
D. Kostnader til å framskaffe kunnskapsgrunnlag	375 000	50 000
E. Gjennomføring av workshoper og felles samlinger	350 000	425 000
F. Etablering og utvikling nye samhandlingsarenaer	550 000	500 000
Totalt	2 450 000	2 550 000
Finansiering		
GassROR	1 225 000	1 275 000
Bidrag fra næringslivet i form av økonomisk støtte	350 000	350 000
Bidrag fra næringslivet i form av egeninnsats	875 000	925 000
Totalt	2 450 000	2 550 000

Aktivitetene i prosjektet vil generere et betydelig bidrag i form av egeninnsats fra private og offentlige aktører. Herunder beregnet til om lag 2.500 timer totalt for perioden.

Versjon av 09.03.23

Regional vekst i Moldeområdet

-

Utvikling og samhandling mellom akademia, innovasjon- og utviklingsmiljøene,
næringsliv og det offentlige

Prosjektnavn: Regional vekst i Moldeområdet (heretter forkortet til RVM)

Oppstart: April 2023

Avslutning: Desember 2024

Søker

NCE iKuben

Org.nr: 997 655 028

Søkers kontaktperson:

Navn: Konrad Lillevevang

Telefon: 41417224

E-post: konrad.lillevevang@ikuben.no

Opplysninger om søker

Antall ansatte: 5

Omsetning 2022: 12 MNOK

Sammendrag

NCE iKuben søker midler til å etablere og gjennomføre prosjekt med følgende mål:

Prosjekt mål

1. Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere
2. Styrke synergiene mellom akademia, innovasjons- og utviklingsmiljøene og lokalt næringsliv
3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.

Konsortiet

Prosjektets konsortium består av Høgskolen i Molde, Protomore kunnskapspark AS, NCE iKuben, Molde kommune, Astero og Høvdving AS

Det er NCE iKuben som søker støttemidler. Omsøkte midler gjelder finansiering av prosjektledelse. Prosjektet eies fullt og helt av NCE iKuben, som også vil ha arbeidsgiveransvar for dedikert prosjektleder. Konsortiets sammensetning for øvrig gjenspeiler prosjektmålene.

Prosjektet henvender seg til en bredere gruppe av næringer og virksomheter enn hva iKuben som klynge tradisjonelt sett gjør. I alle aktiviteter som gjennomføres i prosjektet, vil vi invitere til bred deltagelse – fra et vidt utvalg av bransjer og virksomheter i kommunene Hustadvika, Molde, Rauma, Vestnes og Aukra.

Alle funn og rapporter deles fritt med interessenter som melder ønske om dette. Støttemidlene vil derfor ikke brukes på en slik måte at enkelte private aktører forfordes da det basert på aktivitetene og funnene i prosjektet kan være aktuelt for flere aktører å utvikle arenaer og samhandlingsarenaer og eventuelt huse en kompetansehub.

Konsortsiet består av

Samarbeidspartner	Navn kontaktperson	Telefonnr.	E-post
HiMolde	Steinar Kristoffersen	92669831	Steinar.kristofersen@himolde.no
Protomore	Finn Amundsen	98245441	fa@protomore.no
NCE iKuben	Konrad Lillevevang	41417224	Konrad.lillevevang@ikuben.no
Molde kommune	Torgeir Dahl		Torgeir.dahl@molde.kommune.no
Astero	Per Olav Myrstad	99274750	per@astero.no
Høvding AS	Tone Rangnes	97153943	Tone.rangnes@hoevding.no

Om konsortiets relevans til prosjektet

HiMolde

Deler av etter- og videreutdanningstilbudet er også direkte rettet mot næringslivet, og en tilstedeværelse i et kompetansehubs, anser Høgskolen som attraktivt med gjensidig nytte for Høgskolen, studentene/kursdeltakerne og andre aktører.

Etter- og videreutdanningstilbudet til Høgskolen kan inndeles i kursvirksomhet og programmer som ikke gir vekttall, og programmer som gir vekttall. Finansieringen av disse fungerer ulikt, og kurs/programmer som ikke gir vekttall er konkurranseutsatt og krever selv bærende finansiering og betydelig egenbetaling fra deltakerne. Spesielt den konkurranseutsatte delen kan ha god nytte av den eksponeringen det vil gi å ha en tilhørighet til en kompetansehubs i Molde sentrum

Høgskolen har de senere årene opplevd en stor vekst i søkerantall og studentmassen. Videre vekst i studentmassen, for eksempel ved opprettelse av nye linjer, vil medføre at kapasiteten ikke strekker til, selv innenfor de utvidelser som er under planlegging i campusutviklingsprogrammet. Derfor kan tilgang på arealer i Molde sentrum trolig tilrettelegge for kontakt mot næringslivet i tillegg til å løse arealutfordringer for dagens bygningsmasse tilknyttet Høgskolen i Molde.

Protomore kunnskapspark AS

Protomore er et flerfunksjonelt selskap som arbeider aktivt inn mot gründere, etablerte bedrifter og offentlige aktører innenfor bl.a. Innovasjon, omstilling og vekst.

Protomore er en viktig støttespiller for gründere og nytt næringsliv, og tar viktige initiativer innen entreprenørskap og vekst.

Inkubatorbedriftene som er innlemmet i Protomore sitt program vil kunne dra god nytte av et miljø sammen med etablert næringsliv og industri. Kapitaltilgang og erfaringsdeling fra etablerte virksomheter er alltid en utfordring for oppstartsbedrifter. Tilgang på møteplasser og interaksjon i en kompetansehubs lokalisert i Molde sentrum kan gjøre det lettere å koble investorer med oppstartsbedrifter.

NCE iKuben

NCE iKuben er en tverrindustriell klynge, med omlag 60 deltagere som favner alt fra internasjonale konsern til oppstartsbedrifter og forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Mange av de er betydelige aktører i det lokale næringslivet. Arbeidsstedsattraktivitet er en av klyngens fokusområder. Interaksjon mellom akademia og etablert næringsliv, kompetansebygging på tvers og tilgang til gode

– felles – samhandlingsarenaer er kritiske suksessfaktorer for å bygge klyngebedriftenes konkurransekraft videre.

Astero AS

Hovedgesjeften til Astero er å kvalifisere mennesker til arbeid. Astero har allerede i dag, i samarbeid med andre, en nasjonal rolle i arbeidet med karriereveiledning og jobbqualifisering, og ønsker å utvikle dette videre. Astero har i tillegg til sin hovedvirksomhet både mandat og anledning til å bidra til en positiv samfunnsutvikling gjennom å ta denne typen initiativer.

Astero ønsker å få på plass et samarbeid med Høgskolen i Molde på karriereveiledning på to måter; karriereveiledning i praksis overfor studenter, og karriereveiledning som tilbys som fag/studie for studenter. Synergieffekter mot næringslivet for Arbeidsforberedende trening (AFT) og Varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Molde Kommune

Molde kommune har en ambisjon om å være Norges mest næringsvennlige kommune samtidig som de er en viktig premissgiver for næringslivet og næringsutviklingen.

Høvding AS

Høvding AS er et eiendomsselskap med 45.000 m² næringsareal for utleie i Molde. Høvding skal gå foran og være med å utvikle energieffektive og fremtidsretta kontorareal, med vekt på implementering av ny teknologi. Høvding AS har ambisjoner om å tilrettelegge for vekst i regionen, målsatt til 1000 nye arbeidsplasser. Dette innebærer utvikling av eiendomsmasse, fasiliteter og innhold i Grandfjæra. Høvding AS har i dag 70 leietakere innen både privat og offentlig virksomhet samlet i Grandfjæra. Disse leietakerne benytter i dag ei felles kantine og et møteromssenter. Disse felles arenaer er svært positivt mottatt av brukere. Samtidig ser Høvding AS stort potensiale i å videreutvikle dagens arena i samarbeid med aktørene i konsortium for å skape større synergier.

Høvding AS sin målsetninger å drive med bærekraftig byutvikling. Virksomhetens deltagelse i konsertiet er avgjørende da Høvding representerer en bransje som er avgjørende for å skape ny fysisk infrastruktur som skal huse ny arbeidsplasser i regionen som helhet. Høvding AS får ikke eksklusivt eierskap til funnene i prosjektet.

Utfordringsbildet

Molde har lenge vært, og er fortsatt en sterk industrikommune. Molde og omlandskommunene er godt posisjonerte inn mot det grønne skiftet som vi alle nå tar del i. I Molde og omland har vi et eksportrettet, omstillingsdyktig og innovativt næringsliv, en høyskole med økende søkerfall, to forskningsmiljø representert med hhv. Møreforskning og Sintef, en sterk tverrindustriell næringsklynge i NCE iKuben og et av landets sterkeste innovasjonsmiljø i Protomore. Bedriftene i vår del av regionen går stort sett godt.

Norges samlede eksportinntekter øker, og det er av Regjeringen definert svært ambisiøse målsetninger for norsk eksport for perioden 2022-2030.

På tross av dette er det flere store utfordringer som allerede påvirker vår konkurransekraft negativt.

1. Selv om vi i Norge opplever vekst i eksportmarkedene, taper vi terreng internasjonalt i konkurransen med land det er naturlig å sammenligne oss med.
2. Relativt få virksomheter klarer steget fra nyetablert til en sterk skaleringsfase

3. Vi har relativt liten bredde i vårt næringsliv. Eksportverdiene genereres av et fåtall bransjer, noe som gjør oss sårbare for svingninger i verdensmarkedene og konjunkturer i enkeltbransjer.
4. Vi har en aldrende befolkning i regionen. I 2030 forventes det at vi har flere pensjonister enn søkere til videregående opplæring i regionen
5. Vi opplever en sterk mangel på arbeidskraft og taper i konkurransen med de store bysentrene nasjonalt.
6. For få lokale studenter velger å søke seg til høgskolen
7. Interaksjonen mellom høgskole og næringsliv er ikke god nok til at vi får til gode overganger mellom studentene og lokale bedrifter når studentene er ferdig utdannet. For mange reiser ut av regionen og etablerer seg der

For å utvikle regionen videre så ser vi store muligheter i tettere samarbeid og samhandling mellom etablerte bedrifter, gründermiljø, innovasjons- og utviklingsmiljø og akademia i regionen og i Molde.

Det er i dag flere tiltak og initiativ som hver for seg er positive for utviklingen. Imidlertid ser vi også at dersom det skal kunne gjennomføres konkrete og målrettede tiltak som avhjelper deler av utfordringene beskrevet ovenfor, er det behov for at synergiene mellom etablert næringsliv, startups/scaleups/akseleratorer, akademia, det offentlige og investormiljøene i regionen styrkes betraktelig. Vi mener at vi må gå i dybden på utfordringene og være mer koordinert og målrettet enn hva tilfellet er i regionen per dags dato.

Overordnet beskrivelse av prosjektet

Prosjektets opprinnelse er et initiativ fra Astero i samarbeid med Høvding AS i forståelse med eiendomsbesitterne i Grandfjæra i Molde. Kjernen i prosjektet er en ny tilnærming til byutvikling i Molde hvor vi drar nytte av våre styrker og klarer å koble alle gode krefter fra næringsliv, akademia og det offentlige sammen i en fremtidsrettet og dynamisk sameksistens. Høvding AS tok initiativet videre og gjennomførte mulighetsstudie for å avdekke hvorvidt aktuelle deltakere i prosjektet får tilstrekkelig gode svar på hva de kan få ut av dette til at det er interessant å gå videre med.

Det er med utspring i dette at konsortiet ble dannet. Sammen har konsortiet deltatt i en utviklingsprosess ledet av Protomore med et mål om å kartlegge felles utfordringsbilde som konsortiumsdeltakerne forventes å oppleve i årene som kommer. Effekter som kan skapes ved å samle folk på tvers av bedriftene i Grandfjæra i Molde ble også kartlagt sammen med utviklingsmuligheter det gir dersom det skapes bedre, mer tilgjengelige og delbare arenaer der innovasjonsmiljø, akademia, næringsliv, investorer, det offentlige og politiske miljøer naturlig møtes.

Konsortiets utfordringsbilde gjenspeiles i de utfordringene som er nevnt ovenfor. Spesielt gjelder dette utfordringene relatert til punktene 5 til 7 nevnt som utfordringer ovenfor. Prosjektets hovedmål er ikke å utvikle eiendomsmasse, men å styrke hele regionen og regionsentret Molde. Spesielt gjennom å bedre interaksjon mellom høyskolemiljøet, privat næringsliv og det offentlige.

Men det fremheves også at fysisk korte avstander, felles arealer og arenaer for uformelle møteplasser er positivt for nettverksbygging og fremmer samarbeid som styrker nyskapingen.

Det er store synergier på arealer og funksjoner blant de aktørene vi har kartlagt i dette arbeidet. Det er konsensus blant konsortiet at alle er tjent med et byutviklingsprosjekt som dette, og at prosjektet i tillegg til økt bærekraft skal bidra til by- og regionsutvikling, økt innovasjons-, vekst- og konkurransevne for regionen.

Konsortiet ønsker å skape en viktig møteplass, et sted og et miljø som skaper synergier og et sted som skaper økt synlighet og attraktivitet for regionen vår.

Samtidig vil prosjektet bidra til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål og har identifisert de to viktigste målene i den sammenheng;

- Bærekraftsmål nr. 9: Innovasjon og infrastruktur.

Konsortiet mener at prosjektet vil bidra til måloppnåelse gjennom å fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering, og gjennom dette bidra til å øke industriens andel av sysselsetting. Konsortiet ønsker og tror at prosjekter skal bidra til økt tilgang til finansiering for oppstartsbedrifter. Dette prosjektet vil være en katalysator for å oppnå mer og bedre næringsrettet forskning og utvikling ved at deltakerne finner sammen i fruktbare prosjekter.

- Bærekraftsmål nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Konsortiet mener at prosjektet kan bidra til å dra byutviklingen i en mer bærekraftig retning i Molde ved å tilby gode, attraktive og trygge arbeidsplasser innenfor et lite område. Dette vil redusere behov for transport, legge til rette for mer bruk av kollektiv transport, effektiv avfallshåndtering og ressursbruk.

Neste fase er å søke finansiering til et mer omfattende forprosjekt i form av prosjektledelse for å realisere både prosjektet og de gevinstene som er forventet. Gassror er naturlig samarbeidspartner da prosjektets aktiviteter og målsetninger omhandler utvikling av Molderegionen for ytterligere utvikling av regionen og for å tiltrekke – og beholde attraktiv arbeidskraft.

Regional utvikling og involvering

iKuben har historisk sett hatt en sterkt fokus på sine deltagervirksomheter. Tematikken arbeidsstedsattraktivitet er derimot så viktig at vi i dette prosjektet vil ha et fokus på regional utvikling i kommunene Hustadvika, Vestnes, Aukra, Rauma og Molde. Herunder også aktører innenfor næringsliv, offentlig og academia som per dags dato står utenfor klyngesamarbeidet.

Molde er regionens største vertskommune for næringsliv. Arbeidsstedsattraktivitet, samarbeid mellom næringsliv, offentlig og academia og ikke minst tilgang til tunge kompetansemiljø er like viktig for kommunene med geografisk nærhet til Molde og vi ønsker derfor å ha et tydelig fokus på å inkludere omlandskommunene. Mellom annet vil dette gjøres ved å aktivt arbeide inn mot og i samarbeid med de respektive næringsforeningene i de respektive kommunene og ved å invitere inn næringsaktører derifra. Vi har også rettet en forespørsel om at Molde Næringsforum deltar inn i styringsgruppen, mellom annet for å sikre at kompetansemiljøene iKuben og MNF supplerer hverandre innenfor dette området.

Vi ønsker også interaksjon med kommunene som i dag omfattes av prosjektet, og ønsker å sikre dette ved at GassROR sitt styre har en representant i styringsgruppen.

Hovedmål

Vi har i prosjektet som hovedmål å;

1. Skape flere arbeidsplasser med flere unge kompetente arbeidstagere.
2. Styrke synergiene mellom academia, innovasjons- og utviklingsmiljøene og lokalt næringsliv.
3. Tydelig identifisere hvilket fysisk og immaterielt innhold en ny kompetansehub i Molde må ha for at den skal være fungerende og attraktiv for eksisterende og nytt næringsliv.

For å oppnå hovedmålene, er følgende fire delmål styrende for gjennomføringen av prosjektet:

1. Flere studenter skal søke seg til Høgskolen og få jobb i regionen etter endt utdanning.
2. Det skal etableres studieprogrammer og etterutdanningsprogrammer tilpasset behovene til regionens næringsliv.
3. Virksomhetene skal ansette flere sommer-interns og gjennomføre flere samarbeidsprosjekter med høgskolene.
4. Det skal etableres flere og spissere arenaer som bidrar til å bedre vekst- og konkurransekraften med fokus på samhandling, kompetansebygging, rekruttering og attraktivitet og deling av fysisk infrastruktur.

Innhold

Prosjektet, som er planlagt gjennomført over en periode på om lag to år, har tre arbeidspakker:

Arbeidspakke 1: Innhenting av kunnskapsgrunnlag.

Arbeidspakke 2: Forankring og prioritering.

Arbeidspakke 3: Etablering av samhandlingsarenaer.

Beskrivelse av forventet utvikling i prosjektet

Med dette prosjektet forventer vi å integrere Høgskolen i Molde, innovasjon- og utviklingsmiljøene, etablert næringsliv i- og utenfor NCE iKuben og investorer tetter på hverandre. Vi har en klar forventning om at prosjektet skal utvikle nye arenaer for samhandling og samarbeid på tvers av aktørene og at Molderegionen som følge av gjennomføringen står sterkere i konkurransen om å tiltrekke seg nye studenter og nye arbeidstagere.

Videre skal vi utvikle arenaer som gir næringslivet, det offentlige og høyskolemiljøet tilgang til den mest oppdaterte og utviklende kompetansen og arenaene for erfaringsdeling, kompetansebygging og nettverksbygging og at disse i større grad enn i dag deles mellom aktørene. Effektene og resultatene som prosjektet skaper, danner grunnlaget for innholdet i en ny kompetansehub, som skal være åpen for alle interessenter, lokalisert i Molde.

Dette vil skape synergier også for omlandskommunene, da en næringshub vil bestå av et tungt kompetansemiljø som flere også utenfor Molde kan lene seg på. Samtidig vil næringsliv lokalisert i Moldes omland ha alle mulighet er til både å påvirke og definere innholdet.

Dette gjøres mulig ved å aktivt innhente behov, utfordringer og mulighetsrom hos aktørene og ved å utvikle en felles forståelse for hvordan miljøene i sum kan gjøre hverandre best mulig.

Prosjektorganisering

Som minimum må prosjektet organiseres med en prosjektleder og en styringsgruppe

Prosjektleder: Konrad Lillevevang ved søketidspunkt. Ved aksept for søknad vil det ansettes en egen ressurs som er dedikert til dette prosjektet.

Styringsgruppe:

Høgskolen i Molde v/ Øyvind Sørensen, direktør

Ikuben v/ Konrad Lillevevang, daglig leder

Protomore v/ Finn Amundsen, daglig leder

Molde Kommune v/ Marianne Stokkereit Aasen, kommunedirektør

GassROR v/Representant valgt av GassROR sitt styre *

Molde Næringsforum v/Britt Flo, daglig leder **
Axio v/ Gunnar Gjeldvik, direktør forretningsutvikling
Høvdning AS, Tone Rangnes, daglig leder
Astero AS, Per O Myrstad, daglig leder

* Avklares av GassROR sitt styre

** Avklares i styremøte Molde Næringsforum mandag 13. mars.

Prosjektledelse

Ledelsen av RVM er avgjørende for at prosjektet skal oppleves som helhetlig og relevant for bedriftene. iKuben vil lede dette arbeidet.

Det er sentralt at RVM når bedrifter som har ambisjoner om bærekraftig og sirkulært rettet vekst da det er innenfor disse områdene vi er best rigget for å kapitalisere på økt konkurransekraft både regionalt og lokalt. Foruten å sikre relevans, skal prosjektledelsen:

- Sørge for god involvering av alle miljø og aktører
- Sikre god forankring i hele RVM sin verdikjede
- Være prosjektets ansikt utad
- Ivareta at fremdrift og gjennomføringsplan overholdes
- Definere aktuelt innhold
- Være et kontaktpunkt for deltagerne i prosjektet
- Sikre engasjement
- Være ansvarlig for budsjett og kostnader
- Gjennomføre nødvendige justering og avklaringer

Konsertiet ønsker å etablere et lokalt orientert prosjekt som favner bredt og som definerer Molde og omlandskommunene som en sterk arbeidssted- og studentregion. Gjennom NCE iKuben har prosjektet allerede en sterk kanal med om lag 60 deltagerbedrifter hvorav ¼ er lokale. NCE iKuben har arenaene, nettverket og har etablert kompetanseheving og arbeidsstedsattraktivitet som to av sju hovedfokusområder.

Arbeidspakke 1. Innhenting av kunnskapsgrunnlag

Flere steder har det over tid blitt arbeidet strategisk og målrettet for å posisjonere regioner til å bli attraktive for høyskolestudenter, ferdig utdannede og andre arbeidstakere. For å posisjonere Møre og Romsdal er det behov for å innhente kunnskap om hvilke strategiske initiativ de regionene som lykkes gjennomfører og hva som er viktig for menneskene som skal utgjøre studentmassen og arbeidstagerne i Møre og Romsdal når de vurderer ulike regioner opp imot hverandre.

Innhenting og beskrivelse av behov vil gjøres hos følgende aktører:

- Etablert næringsliv
- Offentlige aktører
- Gründere, start-ups og scale-ups
- Høgskole og academia – både studenter og administrasjon
- Videregående skole
- Andre

Områdene som er identifisert der det er behov for å bygge et kunnskapsgrunnlag er:

- Kjennetegn for regionene som lykkes.
- Identifisering av triggere og barrierer for økt samhandling mellom aktørene.
- Hva påvirker studentene når de søker aktuelle høgskoler.
- Forventninger eksisterende ansatte.
- Beskrivelse av behov for gründerbedrifter som lykkes.
- Identifisere hvordan høyskolemiljøene jobber for å sikre relevans og involvering fra lokalt næringsliv, og evt. barrierer mot dette.
- Identifisering av behov for kompetanseutvikling i eksisterende næringsliv.

Arbeidspakke 2. Forankring og prioritering

Prosjektet anses hos NCE iKuben som et selvstendig miljø, med egen økonomi og egen strategi hvor formelle avtaler med støttespillere og kompetansemiljø slik som Protomore og Molde Næringsforum inngås.

Funn, resultater og effekter skapt i arbeidspakke 1 må kommuniseres, prioriteres og forankres både i næringsliv, i innovasjons- og utviklingsmiljøene, det offentlige og i academia. Det er behov for at de tydeligste miljøene, virksomhetene og organisasjonene er aktive ambassadører og bidragsytere utover aktivitetene i prosjektet. Fokuset på vår felles attraktivitet og synergiene oss imellom «må» stå høyt hos mange – og synlige – aktører fra både privat næringsliv, offentlige aktører m.fl. Siden Molde kommune har en ambisjon om å bli Norges mest næringsvennlige kommune, vil det være avgjørende for prosjektets suksess å ha god forankring i kommunens strategier for næringsutvikling.

Aktiviteter som skal gjennomføres i arbeidspakken:

- Etablere fanebærere blant næringsliv, høgskolen og fra det offentlige.
- Etablere forpliktende samarbeid mellom academia, innovasjons- og utviklingsmiljøene, etablert næringsliv og det offentlige. Herunder gjennomføre og være ansvarlig for eget program for sommer interns i regionen og være et bindeledd mellom høgskole og næringsliv ifbm. relevante prosjekt- og masteroppgaver fra og med 2024.
- Etablere og forankre prosjektet hos Molde kommune.

Arbeidspakke 3. Utførelse

En kritisk suksessfaktor for en betraktelig styrket arbeidsstedsattraktivitet er helhetlig samhandling og dialog. For å få til dette er det behov for å skape og videreutvikle arenaer vi ikke har i Molderegionen i dag. Dette er arenaer som næringslivet bør ha de tydeligste eierskapet og ansvaret til/for. Samtidig er det kritisk at kommune og academia er aktive deltagere inn i arenaene.

I tillegg til å etablere fokuset i deler av allerede eksisterende arenaer hos NCE iKuben, skal følgende arenaer etableres i prosjektet:

- Etablering og forsterking av samhandlingsarenaer i tverrsnittet mellom gründere og startups, etablert næringsliv, Høgskolen i Molde, videregående skole og offentlige aktører.
- Gjennomføre møter og workshops blant interesserte for å avdekke forventede effekter og forventninger til felles fysisk og immateriell infrastruktur i den hensikt å få utarbeidet forpliktende avtaler som medfører økt konkurransekraft som følge av samlokalisering og bruk av delte ressurser.

Budsjett og finansiering

KOSTNADER	2023	2024
A. Administrative kostnader (dvs. søkerbedriftens administrative kostnader)	125 000	125 000
B. Prosjektledelse	850 000	1 250 000
C. Reisekostnader	200 000	200 000
D. Kostnader til å framskaffe kunnskapsgrunnlag	375 000	50 000
E. Gjennomføring av workshoper og felles samlinger	350 000	425 000
F. Etablering og utvikling nye samhandlingsarenaer	550 000	500 000
Totalt	2 450 000	2 550 000
Finansiering		
GassROR	1 225 000	1 275 000
Bidrag fra næringslivet i form av økonomisk støtte	350 000	350 000
Bidrag fra næringslivet i form av egeninnsats	875 000	925 000
Totalt	2 450 000	2 550 000

Aktivitetene i prosjektet vil generere et betydelig bidrag i form av egeninnsats fra private og offentlige aktører. Herunder beregnet til om lag 2.500 timer totalt for perioden.

Saksvurdering

Søknadsår	2023
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler
Tittel	Nasjonalparksenter Norsk Tindesenter
Søker	Norsk Tindesenter Eiendom AS
Gyldig til dato	-

Arkivsak	Tilsagnsnr
Status	Avventer vedtak
Saksbehandler	rjh.gassror (Rolf Jonas Hurlen)
E-post	rjh@nessetvekst.no Mobil -

Forslag til vedtak

Norsk Tindesenter Eiendom AS gis et tilsagn på kroner 55 000,- til arbeidet med søknad til Miljødirektoratet om autorisasjon for et Nasjonalparksenter for Reinheimen Nasjonalpark på Åndalsnes.

Tilsagnet forutsetter at prosjektet gjennomføres slik det er beskrevet i søknad.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Vurdering

GassROR IKS gir ikke bedriftsrettet støtte. I denne søknaden er Norsk Tindesenter Eiendom AS prosjekteier og søker. Et aksjeselskap med både offentlige og private aksjonærer.

I sak 39/21 ble det gitt et tilskudd til Norsk Tindesenter Eiendom AS på 200 000,- til utredning av Via Ferrata. Denne søknaden fra Norsk Tindesenter Eiendom AS blir under tvil vurdert på samme måte som uregning/tilretteleggende tiltak.

Norsk Tindesenter Eiendom AS søker om tilskudd på 55 000,- av et budsjett på 110 000,- til å utarbeide en søknad til Miljødirektoratet om besøkssenter for Reinheimen Nasjonalpark. Et autorisert besøkssenter for Reinheimen Nasjonalpark ved Tindesenteret på Åndalsnes vil være i tråd med GassROR IKS sitt formål om utviklingstiltak og tilrettelegging for næringsutvikling/samfunnsutvikling.

Reinheimen Nasjonalpark ble opprettet i 2006, og ligger i kommunene Fjord og Rauma i Møre og Romsdal fylke og Lesja, Lom, Sjøk og Vågå kommuner i Innlandet fylke

Formålet med å etablere besøksenter for Nasjonalparken er å informere om nasjonalparker og naturvern, og skape forståelse for vern av sårbare naturtyper og arter. Det er utarbeidet en egen forskrift om verneplanen for Reinheimen.

Et besøksenter på Åndalsnes vil helt klart ha betydning for reiselivet og attraktiviteten til regionen, og passe godt inn i visjonen for Rauma kommune som Verdens beste kommune for naturglade mennesker! Norsk Tindesenter har gjennom året et stort besøk av naturbaserte turister, og vil derfor være et naturlig informasjonspunkt for både Reinheimen og Dovrefjell - Sundalsfjella Nasjonalparker.

Forholdene ligger også godt til rette for et enda tettere samarbeid mellom Tindesenteret og Nasjonalparkene da en av de to forvalterne av Reinheimen Nasjonalpark har kontor i Tindesenteret.

Miljødirektoratet har nå en utlysning om autorisasjon av besøksenter for Reinheimen. Søknadsfristen er 12. april nasjonalpark. I vilkårene ligger det at besøksentret skal ta imot besøkende fra vestsiden av Reinheimen. Noe som gjør Åndalsnes til en aktuell og egnet lokasjon.

I følge søker er det bevilget 1,5 millioner kroner over statsbudsjettet til å opprette et besøksenter vest for Reinheimen. Autoriserte besøksentre kan søke om grunntilskudd (driftsmidler) og utviklingsmidler. I 2023 er Nasjonalparkenes grunntilskudd og utviklingsmidler på 2,135 mill kroner. Et besøksenter blir autorisert for fem år av gangen.

Norsk Tindesenter har over flere år arbeidet for at det skal bevilges penger over statsbudsjettet til et besøksenter for Reinheimen på Åndalsnes. Etableringen av besøksentret støttes av Rauma kommune, Møre og Romsdal fylke og begge nasjonalparkstyrene for Reinheimen og Dovrefjell og Sunndalsfjella Nasjonalpark.

Kort beskrivelse

Norsk Tindesenter skal søke autorisasjon som besøksenter Nasjonalpark, og søker støtte til prosessen frem mot godkjenning.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Utforming av søknad i perioden 10.3.2023-12.04.2024, dette innebærer dokumentasjon jfr vedlegg. I tillegg til lønn til søknadsutforming vil det påløpe endel ekstra regnskaps og revisjonskostnader.

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
120 timer a 750 kr	90 000					90 000
Kjøp av revisjons og regnskapstjenester	20 000					20 000
Sum kostnad	110 000					110 000

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	55 000					55 000
Norsk Tindesenter AS	55 000					55 000
Sum finansiering	110 000					110 000

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
120 timer a 750 kr	90 000					90 000
Kjøp av revisjons og regnskapstjenester	20 000					20 000
Sum kostnad	110 000					110 000

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	55 000					55 000
Norsk Tindesenter AS	55 000					55 000
Sum finansiering	110 000					110 000

Søknad

Søknadsnr.	2023-0024	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Nasjonalparksenter Norsk Tindesenter			

Kort beskrivelse

Norsk Tindesenter skal søke autorisasjon som besøkssenter Nasjonalpark, og søker støtte til prosessen frem mot godkjenning.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Norsk Tindesenter Eiendom AS Org.nr:916866410 mette.rye@rauma.kommune.no	Havnegata 2 6300 ÅNDALSNES	92456217
	Antall årsverk (heltid/deltid): /		
Kontakt	-	-	-
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Norsk Tindesenter har i flere år jobbet aktivt for at det skal bevilges midler på statsbudsjettet til et besøkssenter på Åndalsnes. Det er ingen besøkssenter nasjonalpark i vår region. Etableringen er støttet av Møre og Romsdal Fylke, Rauma kommune og begge nasjonalparkstyrene for hht Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark. I statsbudsjettet for 2023 ble det endelig bevilget 1,5 millioner kroner til å opprette et besøkssenter nasjonalpark vest for Reinheimen. se: <https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/fagmeldinger/2023/januar-2023/besokssentre-for-to-nasjonalparker-skal-autoriseres/>

Norsk Tindesenter er den som står best i posisjon til å kvalifisere seg. Det innebærer et årlig driftstilskudd fremover som vil styrke Norsk Tindesenter, men også det regionale reiselivet ved at det settes et kvalitetsstempel og gis et tilbud av nasjonal betydning. Det skal imidlertid en prosess til med dokumentasjon for å komme i mål med en søknad for å kvalifisere. Dette er et omfattende arbeid og betyr at det må lønnes ekstra personer til dette arbeidet. Norsk Tindesenter oppfyller i stor grad kravene, men det må dokumenteres og det skal utarbeides 3 og 5 års planer.

Effektmål

Resultatmål

Levere søknad til Miljødirektoratet innen 12.april. Kvalifisere som besøkssenter Nasjonalpark.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Dokumentasjon og søknad utformes frem mot fristen 12.04.2023

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Søknad utformes av Norsk Tindesenter AS. Noe kjøp av bistand til regnskapsdokumentasjon, og konsulents timer fra Nordveggen AS ved behov.

Samarbeidspartnere

Rauma kommune, Nasjonalparkforvalter for Reinheimen og Norsk Tindesenter Eiendom AS.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 10.03.2023 Sluttdato: 12.04.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Utforming av søknad i perioden 10.3.2023-12.04.2024, dette innebærer dokumentasjon jfr vedlegg. I tillegg til lønn til søknadsutforming vil det påløpe endel ekstra regnskaps og revisjonskostnader.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
120 timer a 750 kr	90 000					90 000
Kjøp av revisjons og regnskapstjenester	20 000					20 000
Sum kostnad	110 000					110 000

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	55 000					55 000
Norsk Tindesenter AS	55 000					55 000
Sum finansiering	110 000					110 000

Geografi

1539-Rauma

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Høringsnotat - Stortinget oktober 2022 post 85.pdf	671 660	- 03.03.2023 -
Krav til nasjonalparksenter.pdf	596 150	- 03.03.2023 -
Vedtak Norsk Tindesenter som besøksenter for Reinheimen Nasjonalpark.pdf	139 820	- 03.03.2023 -

Skriftlig innspill til budsjetthøring oktober 2022 – Energi- og miljøkomiteen St.prp nr 1.

Norsk Tindesenter, Åndalsnes, Rauma kommune; besøkssenter nasjonalpark Reinheimen vest

Høringsnotat: Post 85 Besøkssenter for natur og verdsarv

I Regjeringens forslag til statsbudsjett ligger det inne bevilgning til besøkssenter nasjonalpark for Reinheimen vest; «...3 mill. kroner til autorisasjon av to nye besøkssenter i samband med nasjonalparker, for å ta imot besøkende frå vestsida av Jotunheimen og vestsida av Reinheimen».

På bakgrunn av at Miljødirektoratet har bekreftet at Norsk Tindesenter fyller vilkårene for å autoriseres som besøkssenter nasjonalpark, og at Stortinget ved å rette bevilgningen mot autorisasjon av Norsk Tindesenter vil sikre at det viktige arbeidet med å drifte, utvikle og etablere besøkssenteret kommer i gang så snart som mulig i 2023, anmodes om at det gjøres følgende vedtak: **«...3 mill. kroner til autorisasjon av to nye besøkssenter i samband med nasjonalparker, for å ta imot besøkende frå vestsida av Jotunheimen og vestsida av Reinheimen, sistnevnte lokalisert ved Norsk Tindesenter».**

En slik vedtaksformulering har formell støtte gjennom vedtak i Møre og Romsdal fylkeskommune og Rauma kommune. I tillegg har nasjonalparkstyret for Reinheimen vedtatt at de vil prioritere Norsk Tindesenter som hovedinnfallsport for Reinheimen Nasjonalpark i forbindelse med sin besøksstrategi.

Halvparten av Rauma kommune dekker eller ligger til nasjonalparkområder, inkludert Reinheimen vest, og ligger tett på Nordeuropas største sammenhengende verneområde. Nasjonalparkene i området har det å ta vare på villrein som hovedformål. Forstyrrelser fra menneskelig ferdsel kan ha stor negativ effekt på villrein. Vi ønsker å være en institusjon som bidrar til økt kunnskap om naturen og være en pådriver for skånsom og sporløs ferdsel.

Kommunesenteret Åndalsnes ser stor vekst i naturbasert aktivitet; fritidsaktiviteter, kompetansemiljøer og næringsliv. Besøkssenteret vil lokaliseres i Norsk Tindesenter sammen med Norsk Tindemuseum, klatrevegg, Tindestua restaurant samt en næringshage for fjellkompetanse (Statens naturoppsyn og nasjonalparkforvalter), i tillegg ligger stiftelsen Norsk fjellfestival og DNT vis-à-vis. Tindesenteret har forvaltnings- og driftsansvaret for den svært populære turstien over Romsdalseggen, og er kommunens besøkssenter for informasjon om og formidling av kunnskap om området, naturen, og forvaltningen av nasjonalparkområdene, blant annet ved besøkssenterutstillingen som er etablert med støtte fra Miljødirektoratet. Ved at besøkssenterfunksjonen legges til Tindesenteret vil det i enda større grad muliggjøre å kanalisere ferdselen til de områder som tåler besøk.

For å sikre bærekraftig forvaltning, miljøvern og kompetanseformidling, samt framtidsette verdiskaping i nasjonalparkområdene, bør foreslåtte bevilgning når Stortingsvedtaket skal fattes, rettes mot Norsk Tindesenter.

Med vennlig hilsen
Norsk Tindesenter

Nils Øveraas, styrets leder

Norsk Tindesenter som besøkssenter for nasjonalparken Reinheimen vest

➤ Krav til etablering av besøkssentre

Miljødirektoratet vurderer hvordan virksomheten oppfyller disse kravene i valg av nye besøkssentre. Klikk på overskriftene for å lese hva kravet innebærer.

+ Lokalisering

+ Organisasjonsform

+ Bygg og uteområder

+ Universell utforming

+ Lokal forankring

+ Samarbeid og forvaltningsknutepunkt

Norsk Tindesenter

Skal møte kravene

[Krav til autoriserte besøkssentre - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Lokalisering

- Et besøkssenter skal lokaliseres der det er definert et tilstrekkelig besøksgrunnlag, og der det er god infrastruktur og muligheter for positive ringvirkninger.
  - Norsk Tindesenter er lokalisert på Åndalsnes, i Rauma kommune, et sted som er definert som turiststed og bærekraftig reisemål, med et stort antall turister hver sommer spesielt, men også med økende antall vinter turister. (tall?). Åndalsnes er endestasjon for Raumabanen, 5,5 timers reise frå Oslo, det er også 1 times reise til nærmeste flyplass i Molde.
- Ideelt sett bør besøkssenteret lokaliseres i nærheten av temaet som senteret skal informere om.
  - Norsk Tindesenter er lokalisert i nærheten av Reinheimen og Dovrefjell nasjonalpark, der deler av parken ligger i Rauma kommune. Norsk Tindesenter er valgt som innfallsport i besøksstrategiene til både Reinheimen og Dovrefjell nasjonalparker
- Lokaliseringen av senteret må aldri forårsake at natur- eller kulturverdiene svekkes.
  - Senteret er etablert i eksisterende bysentrum

Organisasjonsform

- Aktører på både lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå kan ta initiativ til å etablere og søke autorisasjon som besøkssenter.
- Sentrene kan utformes etter ulike modeller, ut fra lokale og regionale behov og samarbeidsmuligheter.
- Miljødirektoratet anbefaler at hvert besøkssenter har eget styre.

Bygg og uteområder

- Autoriserte besøkssentre skal ha bygg som egner seg til formålet. De bør også ha tilgang til uteområder som kan brukes ved naturveiledning og andre uteaktiviteter.
  - Norsk Tindesenter er et moderne bygg, med utstillingslokaler og er lokalisert nær enden på Romsdalseggen stien, og har allerede etablert en "miljøagent-sti" på stien opp mot Nebba. Forøvrig er all natur tett på Åndalsnes
- For nye bygninger og tilbygg skal man så langt det er mulig velge miljø- og energivennlige løsninger. Nybygg skal være godt tilpasset omgivelsene og ikke påvirke miljøverdier negativt.
  - Bygget er et energieffektivt bygg
- Sentre skal dessuten arbeide mot sertifisering for bærekraftighet, slik som Green travel, Miljøfyrtårn eller Norsk økoturisme.
  - Dette må vi jobbe mot, men Rauma er sertifisert som bærekraftig reisemål

Universell utforming

- Så langt det er mulig, skal senteret være universelt utformet både ute- og innendørs. Dette omfatter inngangsparti, planløsning, bad/toalett, parkeringsplass piknikområder og andre uteområder.
  - Norsk Tindesenter, ferdig i 2016, oppfyller disse kravene
- Der publikumsarealer ligger over flere etasjer, bør det være heis.
  - Norsk Tindesenter, ferdig i 2016, oppfyller disse kravene
- Det er viktig å kjenne til ulike handikap som det bør tilrettelegges for, samt [de sju prinsippene for universell utforming](#).
  - Norsk Tindesenter, ferdig i 2016, oppfyller disse kravene. Men organisasjonen må jobbe for alltid å holde prinsippene

Universell utforming bygger på sju prinsipper.

Prinsipp	Definisjon/beskrivelse
 1. Like muligheter for bruk	Utformingen skal ikke medføre ulemper eller sette stempel på noen brukergrupper, men være like brukbar og tilgjengelig for alle.
 2. Fleksibel bruk	Utformingen skal tjene et vidt spekter av individuelle preferanser og ferdigheter.
 3. Enkel og lett forståelig i bruk	Bruken skal være lett å forstå uansett brukerens erfaring, kunnskapsnivå, språkferdigheter eller konsentrasjonsnivå.
 4. Forståelig informasjon	Utformingen skal gi brukeren nødvendig informasjon effektivt, uavhengig av forhold knyttet til omgivelsene eller brukerens evne til å oppfatte denne.
 5. Toleranse for feil	Utformingen skal begrense farer, skader og uheldige virkninger av utilsiktede handlinger.
 6. Lav fysisk anstrengelse	Effektiv og bekvem bruk, med et minimum av anstrengelse.

Lokal forankring

- Ved etablering og drift av et besøkssenter skal lokal forankring sikres gjennom bred involvering av lokalsamfunnet. Besøkssenteret skal på sin side bidra til å utvikle lokalsamfunnet.
  - Da senteret ble bygd, var det stort engasjement, og det private næringslivet støttet byggingen ved å gi penger
- Senteret skal fungere som en møteplass og lede an i å utvikle samarbeidet med lokalbefolkningen, frivillige lag og foreninger og lokale næringslivsaktører.

Samarbeid og forvaltnings- knutepunkt

- Sentrene bør arbeide for godt samarbeid med lokal og regional forvaltning, private reiselivsaktører, frivillige organisasjoner og spesielt skoler. Der forholdene ligger til rette for det, skal sentrene samlokaliseres med relevante etablerte institusjoner som informerer om natur eller kultur (f.eks. museer eller forvaltningsknutepunkter).
  - Samarbeider med DnT og Norsk Fjellfestival, Romsdal Tindegruppe
  - Samarbeider med Romsdal reiseliv og handel, Classic Norway, Destinasjon Molde og Romsdal, Fjord Norway
  - Klatrekurs tilbys lærere og avtale om klatring for grunnskole og Videregående
  - Skal jobbe for mer samarbeid
  - I dialog med Romsdalsmuseet om samarbeid
- Brev om anbefaling eller støtte fra kommuner bør vise til kommunestyrevedtak. Støttebrevet skal forklare hvorfor kommunen anbefaler autorisasjon og beskrive i hvor stor grad senteret samarbeider med kommunene, og spesielt om og hvor mye økonomisk støtte kommunen vil gi og om den er representert i senterets styre. Informasjon om forankring i kommuneplan kan også være aktuelt.
  - Kommunestyrevedtak og vedtak i fylkestinget i 2022
- Brev med anbefaling eller støtte fra statsforvalter, verneområdestyre og rovviltnemnd bør forklare hvorfor senteret anbefales, beskrive i hvor stor grad senteret samarbeider med verneområdestyre, statsforvalter eller rovviltnemnd, og om verneområdestyret er representert i senterets styre.
  - Er ønsket som innfallsport til Reinheimen og Dovrefjell i hht besøksstrategi
  - **Trenger støtte brev**

Krav til drift av besøkssentre – må dokumenteres

+ Besøkstall og målgrupper

+ Bemanning

+ Gratis informasjon og inngangsbillett

+ Åpningstider

+ Servering

+ Produktsalg

+ Bærekraftig reiseliv

Informasjonskrav

- Et autorisert besøkssenter har informasjonsansvar for en eller flere nasjonalparker, verdensarvområder, truede arter eller naturtyper.
- Besøkssentrene skal formidle naturvitenskaplige, natur- og kulturhistoriske, kulturelle og opplevelsesmessige verdier og sette søkelys på bærekraftig bruk av de verdiene de formidler.
- All formidling skal være nøytral, faglig oppdatert og inspirere til å ville lære mer. Oppfordring til friluftsliv og utendørs aktivitet skal være et sentralt budskap.

+ Merkevaren Norges nasjonalparker

+ Utstillinger

+ Naturveiledning

+ Digital informasjon

Spesielle krav til temasentre: Må jobbes med

Besøksenter nasjonalpark skal spesielt formidle informasjon om nasjonalparker og andre vernede områder, nasjonalt og internasjonalt. Sentrene har et særlig ansvar for å formidle verneverdiene i de nærliggende verneområdene. De skal også stimulere til bærekraftig bruk av nasjonalparker og annen natur, og til friluftsliv

Et besøksenter for nasjonalpark skal

ha et nært samarbeid med verneområdestyret og nasjonalparkforvalteren i de områdene der ordningen er etablert

presentere opplevelsesmulighetene i nasjonalparken(e) og randsonene

tilby lett tilgjengelig informasjon om friluftsliv, stinett og turhytter som lett kan lede besøkende ut i nasjonalparken(e) og andre verneområder

installere og ta i bruk nasjonalparkskjermen som gir informasjon om alle landets nasjonalparker

samarbeide med de andre autoriserte nasjonalparksentrene om pedagogiske metodeverktøy, tema utstillinger o.l.

Ved autorisasjonssøknader for besøksenter nasjonalpark forutsettes det at vernemyndigheter og kommune støtter søknaden.

Søke om autorisasjon

Innhold i søknaden

Sentre som søker om å bli autorisert besøkscenter må legge ved følgende dokumenter i det elektroniske søknadssenteret:

- [autorisasjonssøknad](#)
- [ettårig virksomhetsplan](#) og budsjett for kommende år, inkludert grunntilskudd
- [femårig virksomhetsplan](#) og budsjett for autorisasjonsperioden, inkludert grunntilskudd

Autorisasjonssøknader skal inneholde opplysninger om hvordan senteret oppfyller kravene som stilles til autorisasjon, inkludert budsjett og virksomhetsplan.

Planen skal grovt sett presentere planlagte aktiviteter i autorisasjonsperioden, samt mer detaljert presentere planlagte aktiviteter og opplegg for det kommende året.

Autorisasjon og reautorisasjon gjennomføres på grunnlag av skriftlig søknad og autorisasjonsbefaring til besøkscenteret.

Der flere aktører søker autorisasjon for samme senter, vil den søkeren som best møter kravene autoriseres. Det er Miljødirektoratet som behandler søknadene.

Et senter autoriseres for fem år av gangen dersom ikke annet er oppgitt.

**Nasjonalparkstyret
for Reinheimen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Fjellsenter,
Brubakken 2, 2686 Lom
Norsk Tindesenter
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 05
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/reinheimen>

Norsk Tindesenter

Saksbehandlar Mari Melbø Rødstøl

Vår ref. 2022/11603-6 432.3

Dykkar ref.

Dato 21.12.2022

Vedtak Norsk Tindesenter som besøkssenter for Reinheimen Nasjonalpark

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har i møtet 09.12.2022 gjort slik vedtak i saka:

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Reinheimen støttar Norsk Tindesenter i søknaden om å bli autorisert besøkssenter nasjonalpark.

Besøkstrykket av naturbaserte turistar i og ved Åndalsnes er stort og Tindesenteret er eit viktig informasjonspunkt for nasjonalparkane på vestida av både Dovrefjell- Sundalsfjella og Reinheimen Nasjonalparkar. Forholda ligg også godt til rette for å få til eit enda nærare samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninga og Norsk Tindesenter, da ein av dei to forvaltarane for Reinheimen NP er lokalisert med kontor på Norsk Tindesenter.

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Reinheimen støttar Norsk Tindesenter i søknaden om å bli autorisert besøkssenter nasjonalpark.

Besøksstrykket av naturbaserte turistar i og ved Åndalsnes er stort og Tindesenteret er eit veldig viktig informasjonspunkt for nasjonalparkane på vestida av både Dovrefjell- Sundalsfjella og Reinheimen Nasjonalparkar. Forholda ligg også godt til rette for å få til eit enda nærare samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninga og Norsk Tindesenter, da ein av dei to forvaltarane for Reinheimen NP er lokalisert med kontor på Norsk Tindesenter.

--- slutt på innstilling ---

Nasjonalpark	Reinheimen
Naturreservat	Brettingsmoen
Landskapsvernområde	Tafjorden-Reindalen, Trollstigen, Romsdalen, Lordalen, Finndalen, Ottadalen

Dokument i saka

E-post frå DL på Tindesenteret Mette Rye 23.11.2022

Saksopplysningar

Henvendelse frå Norsk Tindesenter

Forespørsel om støtte til søknad om besøkssenter nasjonalpark

I tilknytning til flere av nasjonalparkene i Norge er det etablert nasjonalparksentre i regi av miljødirektoratet. Målet med opprettelsen av et besøkssenter nasjonalpark er å formidle kunnskap om nasjonal og internasjonal natur og bidra til forståelse for vern av naturverdier og biologisk mangfold. Besøkssenter nasjonalpark skal formidle informasjon og kunnskap om de nasjonalparkene og verneområdene de er tilknyttet. Videre skal sentrene informere om allemannsretten og motivere til miljøvennlig og bærekraftig friluftsliv. Sentrene skal fungere som en åpen dør til natur og naturopplevelser og bidra til å skape begeistring og ansvarsfølelse for naturen.

Norsk Tindesenter har som ett av sine mål å bli den viktigste formidler om kunnskap og holdninger om bratt friluftsliv, herunder plikten til å opptre hensynsfullt og varsomt i naturmiljøet. Senteret skal også være en viktig bidragsyter for å gjøre ferdsel i bratt terreng sikrere og tryggere. Dette blir formidlet gjennom utstilling, kurs og foredrag, samt direkte kontakt med brukerne av verneområdene og nasjonalparkene i regionen. Norsk tindesenter har også salg og markedsføring av lettere guida turer i fjellet, samt en egen natursti for barn «Eventurskogen».

Formålet med besøkssentrene er også å bidra til lokal bærekraftig verdiskapning. Sentrene skal være knutepunkt for naturveiledning, turistinformasjon, næraktiviteter, attraksjoner og skal tilstrebe samhandling med andre lokale bærekraftige virksomheter. Et nasjonalparksenter forutsettes å ha et nært samarbeid med verneområdestyret og nasjonalparkforvalterne i de områdene der ordningen er etablert.

Norsk Tindesenter er i dag kontorsted for SNO i Reinheimen. I tillegg har nasjonalparkforvalteren for Reinheimen sin arbeidsplass her. Dette styrker Norsk Tindesenter som et naturlig knutepunkt for naturveiledning i regionen.

Hovedkontor for Norsk Fjellfagskole og NORTIND er også lokalisert på Norsk Tindesenter. NORTIND kvalifiserer Tindevegledere/høyfjellsførere etter IFMGAs internasjonale standard, og har ansvar for organisering, videreutdanning og faglig oppdatering av Tindevegledere i Norge. I tillegg er Fjellfagskolen eid av NORTIND lokalisert på Norsk Tindesenter. Dette er en skole som er i prosess om å bli godkjent som fagskole for utdanning av tindevegledere og skivegledere.

I tillegg til et godt samarbeid med disse samarbeider Norsk Tindesenter med Norsk Fjellfestival på Åndalsnes, som er en festival med over 100 føringsturer i fjellet årlig. I tillegg samarbeides det med lokale guideselskap, samt med DNT Romsdal.

Et besøkssenter skal lokaliseres der det er definert et tilstrekkelig besøksgrunnlag, og der det er god infrastruktur og muligheter for positive ringvirkninger.

Norsk Tindesenter inneholder en kafe/restaurant som serverer kvalitetsmat, og har en butikk som også fokuserer på kvalitetsvarer. Senteret er helårsåpent og jobber aktivt med tilbud og

aktiviteter også for lokalsamfunnet. Det er lokalisert på Åndalsnes, i Rauma kommune, et sted som er definert som turiststed og bærekraftig reisemål, med et stort antall turister hver sommer spesielt, men også med økende antall vinter turister. Åndalsnes er endestasjon for Raumabanen, 5,5 timers reise fra Oslo, det er også kun en times reise til nærmeste flyplass i Molde, og 1,5 time til Vigra flyplass utenfor Ålesund.

Det er ikke noe turistkontor på Åndalsnes, men behovet for naturinformasjon er fremdeles tilstede. Dette vet vi ut fra erfaringene vi har gjort oss som Visitor center gjennom «gjesten i sentrum» prosjektet, et samarbeidsprosjekt med reiselivet i kommunen. Norsk Tindesenter har et moderne signal-bygg som naturlig trekker til seg turister. Bygget er energieffektivt, universelt uformet og tilnærmet vedlikeholdsfritt utvendig.

Prognosene for turiststrømmen til Norge indikerer økning i antall reisende i årene som kommer. Lokalt har det de siste årene blitt satset på verdiskapning i verneområdet for å gjøre verneområdene mer attraktive. Turen over Romsdalseggen har de siste årene blitt svært populær og Norsk Tindesenter har forvaltningsansvaret for denne stien i samarbeid med Rauma kommune.

I tillegg er det ønske om at et besøkssenter er lokalisert i nærheten av naturområder som er vernet. Norsk Tindesenter er strategisk plassert både i forhold til turisttrafikken i fylket og nasjonalparkene Reinheimen, Dovre, Dovrefjell-Sunndalsfjella og Rondane. Besøksgrunnet i området er stort. Den lokale turiststrømmen i regionen for bil, fly, cruise og tog er estimert til i overkant av en million reisende per år

Tindesenter har både cruisebåthavn, skysstasjon for buss, tog og taxi i umiddelbar nærhet. Flere reisende på de nasjonale turistveiene Trollstigen/Geiranger og Atlanterhavsveien er inntatt Åndalsnes sentrum. Tidligere brukerundersøkelser viser også at majoriteten av de besøkende i Reinheimen har sitt utgangspunkt i Rauma og vestlige deler av Reinheimen. Åndalsnes er derfor et meget viktig informasjonspunkt for flere av nasjonalparkene i Norge.

Nærmeste besøkssenter nasjonalpark er i Lom, som er besøkssenter for Jotunheimen, Reinheimen og Breheimen nasjonalpark. Vi ser på nasjonalparksenteret i Lom som en viktig samarbeidspartner både på prosjektarbeid, vandrende utstillinger m.m. Norsk Fjellsenter er også positiv til en evt. etablering av nasjonalparksenter på Åndalsnes.

Et nasjonalparksenter skal bidra til å utvikle lokalsamfunnet og knytte nettverk innen bærekraftig utvikling. Samarbeid med reiseliv, lokale tilbydere av naturopplevelser og matproduksjon skal tilstrebes. Norsk Tindesenter samarbeider i dag med reiselivsaktører, friluftsansjoner, aktivitetstilbydere m.m. både lokalt, regionalt og nasjonalt. Eksempelvis Romsdal Reiseliv og Handel og en rekke lokale tilbydere der vi samarbeider om å tilby aktiviteter, Norsk Fjellsenter i Lom, Fjordsenteret i Geiranger, NCE Tourism, DNT, Visit Northwest, Fjord Norge, m.fl. Vi er også i dialog med Stiftelsen Romsdalsmuseet i forhold til å samarbeide om Tindemuseets utstilling i Tindesenteret.

Norsk Tindesenter har derfor de beste muligheter til å bli et godt besøkssenter, når en tar i betraktning lokalisering, utforming på bygget, samarbeidsrelasjoner og tilgang på kompetanse.

Norsk Tindesenter oppfyller med dette en rekke av de fastsatte autorisasjonskravene for besøkssenter nasjonalpark, og vil i tiden fremover jobbe med å kvalitetssikre disse. Per dags dato er det ikke nye utlysning av autorisasjon for besøkssenter nasjonalpark, men i

statsbudsjettet for 2023 er det foreslått autorisasjon av et nytt besøkssenter vest for Reinheimen, og vi har grunn til å tro at dette er rettet mot Norsk Tindesenter. I påvente av dette jobber vi med å forankre ønsket ved å søke kommune og vernemyndighetene om sin tilslutning til dette, og håper på positivt vedtak fra dere.

Vurdering

Vi står ovenfor ein global natur- og klimakrise og kunnskap og forståing for våre naturverdiar er stadig viktigare. Med merkevarern Norges Nasjonalparker – *Velkommen inn*, kan det bli meir populært å besøke våre nasjonalparker. Både Dovrefjell - Sundalsfjella og Reinheimen nasjonalparker, har det å ta vare på leveområda til villrein som eit av hovudformåla til vernet. Villreinen er i dag truga av blant anna forstyrring frå mennenskeleg ferdsel. Det er difor spesielt viktig å gje ferdselsråd og veilede besøkande til å unngå sårbare område ved dei store reisemålsdestinasjonane nær villreinområda. Norsk Tindesenter ligg sentralt plassert ved skysstasjonen ved Åndalsnes, ein stor reiselivssdestinasjon på Nordvestlandet ved vestlege enden av dei to store villreinområda Snøhetta og Reinheimen-Breheimen. Norsk Tindesenter har i dag utstillingar, aktivitetstilbod og fasilitetar retta både mot lokalbefolkning, skular, norske og utanlandske turistar. Da Åndalsnes er ein strategisk plass i forhold til turisttrafikken i området, og som innfallspurt til den nordvestlege delen av verneområdet, ligg det godt til rette for at Norsk Tindesenter bør bli eit autorisert besøkssenter nasjonalpark.

Som autorisert besøkssenter nasjonalpark er hovudoppgåva å presentere nasjonale og internasjonale verdiar, om Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella, og andre relevante tema i den samanheng. Senteret skal skape ei forståing for kvifor verneområda skal takast vare på, og inspirere til å lære meir om natur og naturvennleg friluftsliv. Norsk Tindesenter oppfyller ein rekke krav som besøkssenter i dag, men treng å utvikle innhaldet vidare, for å presentere verdiane i dei store verneområda Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella.

Samarbeid med nasjonalparkforvaltninga er eit viktig kriterium for å bli autorisert besøkssenter nasjonalpark. Det ligg godt til rette for å skape eit enda nærare samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninga og Norsk Tindesenter, da ein av dei to forvaltarane i Reinheimen er lokalisert med kontor på Norsk Tindesenter. Besøksstrykket av naturbaserte turistar i og ved Åndalsnes er stort og Tindesenteret blir eit veldig viktig informasjonspunkt for nasjonalparkane. Det er difor viktig at Norsk Tindesenter får autorisasjon som besøkssenter med årleg bevilgning, for å følgje opp kunnskapsformidlinga om nasjonalparkane og bidra i besøksforvaltninga.

Med helsing

Mari Melbø Rødstøl
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Kristine Sørli
Miljødirektoratet

Postboks 5672, Torgarden

7485

TRONDHEIM

Saksvurdering

Søknadsår	2023
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttebidrag
Tittel	Nasjonalpark besøksenter utendørstiltak ved Norsk Tindesenter
Søker	Norsk Tindesenter Eiendom AS
Gyldig til dato	-

Arkivsak	Tilsagnsnr	
Status	Avventer vedtak	
Saksbehandler	rjh.gassror (Rolf Jonas Hurlen)	
E-post	rjh@nessetvekst.no	Mobil -

Forslag til vedtak

Norsk Tindesenter Eiendom AS gis et tilsagn på inntil kroner 390 000,- til etablering av et informasjonspunkt utenfor Norsk Tindesenter slik prosjektet er beskrevet i søknad av 3. mars 2023. Eventuelle endringer i det omsøkte prosjektet må varsles til GassROR IKS.

Tilsagnet forutsetter at prosjektet fullfinansieres i henhold til budsjett på kroner 802 110,- med støtte fra Rauma kommune, Nasjonalparkstyret for Reinheimen og Nasjonalparkstyret for Dovrefjell og Sunndalsfjella Nasjonalpark.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjektet.

Vurdering

Norsk Tindesenter Eiendom AS søker status som besøksenter for Reinheimen Nasjonalpark. For å styrke søknaden sin ønsker de å etablere et informasjonspunkt utenfor Norsk Tindesenter med informasjon om nasjonalparken. En ser for seg å bygge et informasjonspunkt med skilting, beplantning, lys og sittegrupper.

Norsk Tindesenter er i dag besøksenter for naturinteresserte, og vil være den naturlige lokasjonen når Miljødirektoratet skal velge og autorisere et nytt nasjonalparksenter vest for Reinheimen Nasjonalpark. Tiltaket er i tråd med GassROR IKS sitt formål om tilrettelegging for næringsutvikling/samfunnsutvikling.

Etableringen av informasjonspunktet har en kostnad på 802 000,- Det søkes GassROR IKS om tilskudd på kroner 390 000,-. Øvrig finansiering er Rauma kommune 27 110,-, Nasjonalparkstyret Reinheimen 250 000,- og Nasjonalparkstyret Dovrefjell 135 000,-

Kort beskrivelse

Norsk Tindesenter på Åndalsnes er i ferd med å søke autorisasjon som besøkscenter for Reinheimen Nasjonalpark. Vi har god tro på at dette går igjennom før sommeren. Det har derfor vært flott å kunne presentere et oppgradert informasjonspunkt utenfor Norsk Tindesenter, med informasjonsskilt om Nasjonalparkene, villreinen samt de ti mest anbefalte turstiene i området i tråd med besøksstrategi og bærekraftig reiseliv.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Prosjektplanlegging: januar-mars

Detaljbeskrivelse av tiltaket: mars

Innhenting av tilbud: April

Gjennomføring: Mai/juni

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
3 stk skilt	150 000					150 000
Benker	115 100					115 100
Kontruksjoner	225 000					225 000
montering og frakt benker	15 000					15 000
prosjektledelse og landskapsarkitekt	70 000					70 000
Rigg og drift	62 010					62 010
Terrengbehandling	65 000					65 000
Utarbeiding av tekst på skilt	35 000					35 000
Utendørs el.kraft	60 000					60 000
Vegetasjon	5 000					5 000
Sum kostnad	802 110					802 110

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	390 000					390 000
Nasjonalparkstyret Dovrefjell	135 000					135 000
Rauma kommune	27 110					27 110
Støtte Nasjonalparkstyret	250 000					250 000
Sum finansiering	802 110					802 110

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
3 stk skilt	150 000					150 000
Benker	115 100					115 100
Kontruksjoner	225 000					225 000
montering og frakt benker	15 000					15 000
prosjektledelse og landskapsarkitekt	70 000					70 000
Rigg og drift	62 010					62 010
Terrengbehandling	65 000					65 000
Utarbeiding av tekst på skilt	35 000					35 000
Utendørs el.kraft	60 000					60 000
Vegetasjon	5 000					5 000
Sum kostnad	802 110					802 110

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	390 000					390 000
Nasjonalparkstyret Dovrefjell	135 000					135 000
Rauma kommune	27 110					27 110
Støtte Nasjonalparkstyret	250 000					250 000
Sum finansiering	802 110					802 110

Søknad

Søknadsnr.	2023-0023	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Nasjonalpark besøkscenter utendørstiltak ved Norsk Tindesenter			

Kort beskrivelse

Norsk Tindesenter på Åndalsnes er i ferd med å søke autorisasjon som besøkscenter for Reinheimen Nasjonalpark. Vi har god tro på at dette går igjennom før sommeren. Det har derfor vært flott å kunne presentere et oppgradert informasjonspunkt utenfor Norsk Tindesenter, med informasjonsskilt om Nasjonalparkene, villreinen samt de ti mest anbefalte turstiene i området i tråd med besøksstrategi og bærekraftig reiseliv.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Norsk Tindesenter Eiendom AS Org.nr:992524685 mette.rye@rauma.kommune.no Antall årsverk (heltid/deltid): /	Havnegata 2 6300 ÅNDALSNES	92456217
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Norsk Tindesenter skal søke status som besøkscenter Nasjonalpark. Det blir da det eneste med slik nasjonal status i vår region. Det blir en regional og nasjonal funksjon der formålet er å informere om nasjonalparken og verneverdiene, samt å veilede folk som ferdes slik at en ikke kommer i konflikt med sårbar natur, og ikke minst villreinen som Norge har et særlig nasjonalt ansvar for. Et viktig tiltak er derfor å informere om stier som ikke er i slik konflikt. Rauma kommune har utarbeidet forslag til en besøksstrategi der ti slike stier er pekt ut.

I forbindelse med dette er det etter initiativ fra nasjonalparkforvalter planer om et utendørstiltak utenfor Norsk Tindesenter. Dette skal være et informasjonspunkt som informerer om nasjonalparkene, villreinen og være en liten utendørs møteplass nær jernbanen på Åndalsnes.

Nasjonalparkstyrene i både Reinheimen og Dovrefjell Sunndalsfjella ønsker at Norsk Tindesenter skal være innfallsport til nasjonalparkene. Nasjonalparkstyret i Reinheimen har bevilget 250 000 til informasjonstiltak (https://www.nasjonalparkstyre.no/uploads/files_reinheimen/Protokoll-styremote-15.02.23.pdf), og Dovrefjell har signalisert at de også vil bidra.

Effektmål

Resultatmål

Styrke Norsk Tindesenter sin søknad om å bli besøkssenter nasjonalpark, ved at det tilrettelegges for relevant informasjon. Informere om nasjonalparkene og å verne om de ved å rettlede turgåere til de ti anbefalte turene i området i tråd med besøksstrategi og bærekraftig reiseliv.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Etablere et utendørs informasjonspunkt, med informasjonsskilt, beplantning, lys og sittegrupper.

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Norsk Tindesenter Eiendom AS er tiltakshaver

Samarbeidspartnere

Nasjonalparkforvalter for Reinheimen og Rauma kommunes utbyggingsavdeling.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 01.01.2023 Sluttdato: 30.06.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Prosjektplanlegging: januar-mars

Detaljbeskrivelse av tiltaket: mars

Innhenting av tilbud: April

Gjennomføring: Mai/juni

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
3 stk skilt	150 000					150 000
Benker	115 100					115 100
Kontruksjoner	225 000					225 000
montering og frakt benker	15 000					15 000
prosjektledelse og landskapsarkitekt	70 000					70 000
Rigg og drift	62 010					62 010
Terrengbehandling	65 000					65 000
Utarbeiding av tekst på skilt	35 000					35 000
Utendørs el.kraft	60 000					60 000
Vegetasjon	5 000					5 000
Sum kostnad	802 110					802 110

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	390 000					390 000
Nasjonalparkstyret Dovrefjell	135 000					135 000
Rauma kommune	27 110					27 110
Støtte Nasjonalparkstyret	250 000					250 000
Sum finansiering	802 110					802 110

Geografi

1539-Rauma

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
6424 norsk tindesenter nasjonalpark besøkssenter_april2021_rev02.pdf	8 311 550	- 03.03.2023 -
Anslag fra landskapsarkitekt.pdf	441 640	- 03.03.2023 -
Tindesenter_valgt alternativ.pdf	2 747 215	- 03.03.2023 -
Vedtak Norsk Tindesenter som besøkssenter for Reinheimen Nasjonalpark.pdf	139 820	- 03.03.2023 -
Vedtak tilskudd fra Nasjonalpark_Miljødirektorat.pdf	195 143	- 03.03.2023 -

Kapittel	Post	Antall	Enhet	Kommentar	Pris	Pris komplett
----------	------	--------	-------	-----------	------	---------------

71	Terrengbehandling	Skjæring av heller	15	m2		kr 50 000
		Utlekking av singel	15	m2		kr 15 000
72	Konstruksjoner					
		7.2.1 Corten kasse med sitteflate og Gitter,	1	stk	Mål: 1,8 x 2,2m)	kr 55 000
		7.2.2 Corten kasse med Gitter, stor	1	stk	(Mål: 5 x 0,7 m)	kr 85 000
		7.2.3 Corten kasse med sitteflate	1	stk	(Mål: 1,8 x 0,7)m/søyle plassering	kr 20 000
		7.2.4 Corten søyle	1	stk		kr 65 000
73	Utendørs VVS					
74	Utendørs el. Kraft					
		Tikobling av lyspunkt: cortensøyle/stor kasse med gitter				kr 50 000
		Armaturløsning for søyle/plantekasse m/gitter				kr 10 000
75	Utendørs tele og automatisering					
76	Veier, plasser					
77	Park, hage					
	Vegetasjon					
		7.7.1 Prydgress/Stauder inkl. Vekstjord	5	m2		kr 1 000
	Utstyr					
		7.7.2 Skilt, Designmanual	3	stk	Til kart og informasjon, bredde 1250x 2000	kr 50 000
		7.7.4. Frittstående Benker : Stones modul#2	1	stk	vestre	kr 39 400
		7.7.5 Frittstående Benker : Stones rektangulær	1	stk	vestre	kr 37 000
		7.7.6 Frittstående Benker : Stones rektangulær	1	STK	vestre	38700

SUM kr 620 100

Rigg og drift (10%)

kr 62 010

KOMPLETT kr 682 110

SKILTING VED TINDESENTERET

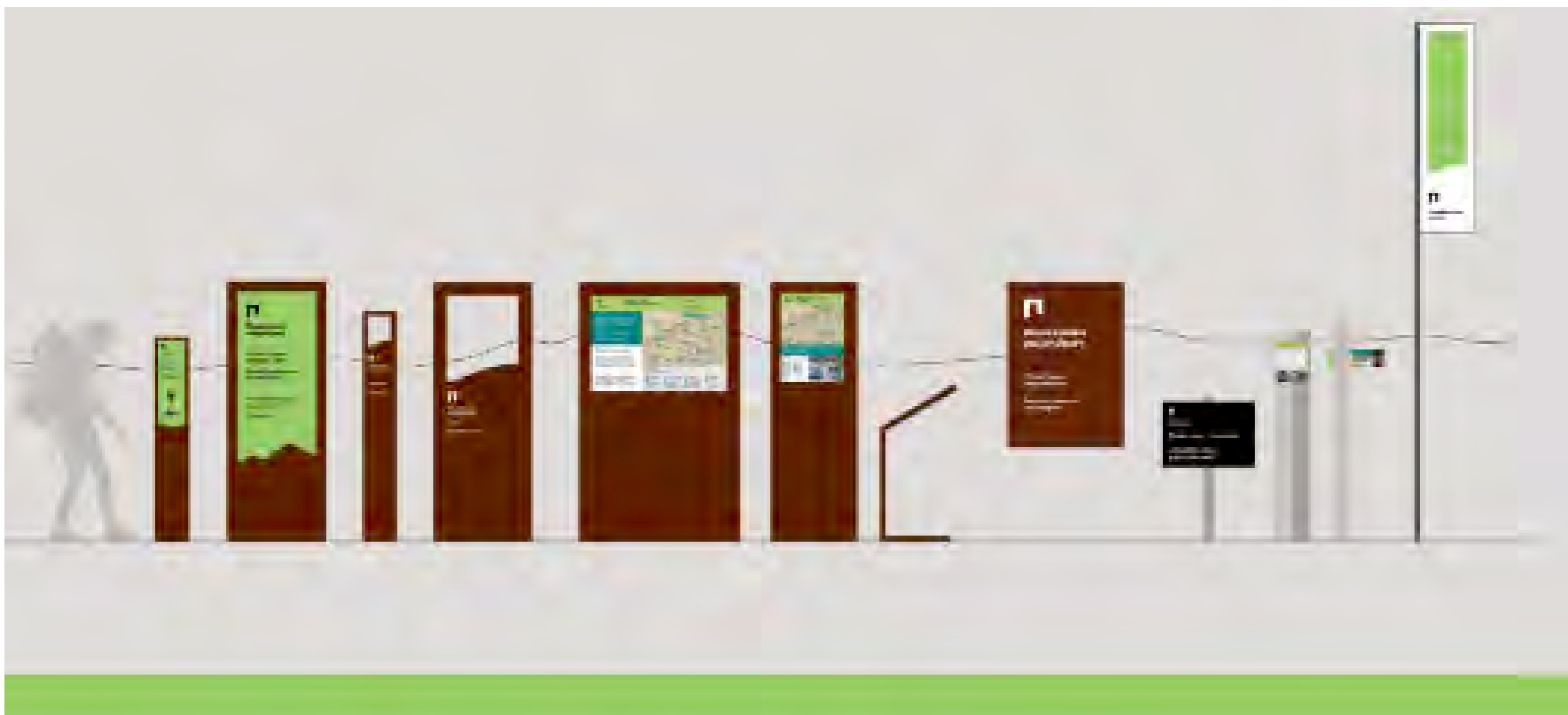

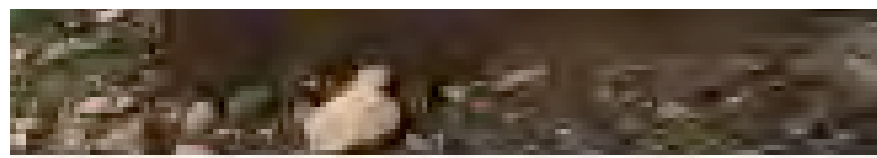
VALGT ALTERNATIV FOR SKILTPLASS.

MØTE 10.03.22: TILSTEDE: Mari Melbø Rødstøl (Nasjonalparken), Mette Rye (Tindesenteret), Ivar Brennhovd (Tindesenteret), Line (Nordveggen), Mari Klauseth Hagen (HAGEN landskap)

Mari Hagen la fram ulike alternativer for plassering av et sted for skilting og benker utenfor Tindesenteret. Plasseringen foran bygget ble vurdert som den beste lokaliseringen. Alternativet med en "gitter ramme" i en corten kasse ble valgt framfor en ren plantevegg. Dette vil være lettere å gjennomføre og en slipper å berøre selve veggen på bygget. "Gitter rammen" tar opp i seg mønsteret på fasaden på Tindesenteret.

LYSSØYLER, STREETLIFE

BENKER , VESTRE

**Nasjonalparkstyret
for Reinheimen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Fjellsenter,
Brubakken 2, 2686 Lom
Norsk Tindesenter
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 05
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/reinheimen>

Norsk Tindesenter

Saksbehandlar Mari Melbø Rødstøl

Vår ref. 2022/11603-6 432.3

Dykkar ref.

Dato 21.12.2022

Vedtak Norsk Tindesenter som besøkssenter for Reinheimen Nasjonalpark

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har i møtet 09.12.2022 gjort slik vedtak i saka:

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Reinheimen støttar Norsk Tindesenter i søknaden om å bli autorisert besøkssenter nasjonalpark.

Besøkstrykket av naturbaserte turistar i og ved Åndalsnes er stort og Tindesenteret er eit viktig informasjonspunkt for nasjonalparkane på vestida av både Dovrefjell- Sundalsfjella og Reinheimen Nasjonalparkar. Forholda ligg også godt til rette for å få til eit enda nærare samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninga og Norsk Tindesenter, da ein av dei to forvaltarane for Reinheimen NP er lokalisert med kontor på Norsk Tindesenter.

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Reinheimen støttar Norsk Tindesenter i søknaden om å bli autorisert besøkssenter nasjonalpark.

Besøksstrykket av naturbaserte turistar i og ved Åndalsnes er stort og Tindesenteret er eit veldig viktig informasjonspunkt for nasjonalparkane på vestida av både Dovrefjell- Sundalsfjella og Reinheimen Nasjonalparkar. Forholda ligg også godt til rette for å få til eit enda nærare samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninga og Norsk Tindesenter, da ein av dei to forvaltarane for Reinheimen NP er lokalisert med kontor på Norsk Tindesenter.

--- slutt på innstilling ---

Nasjonalpark Reinheimen
Naturreservat Brettingsmoen
Landskapsvernområde Tafjorden-Reindalen, Trollstigen, Romsdalen, Lordalen, Finndalen, Ottadalen

Dokument i saka

E-post frå DL på Tindesenteret Mette Rye 23.11.2022

Saksopplysningar

Henvendelse frå Norsk Tindesenter

Forespørsel om støtte til søknad om besøkssenter nasjonalpark

I tilknytning til flere av nasjonalparkene i Norge er det etablert nasjonalparksentre i regi av miljødirektoratet. Målet med opprettelsen av et besøkssenter nasjonalpark er å formidle kunnskap om nasjonal og internasjonal natur og bidra til forståelse for vern av naturverdier og biologisk mangfold. Besøkssenter nasjonalpark skal formidle informasjon og kunnskap om de nasjonalparkene og verneområdene de er tilknyttet. Videre skal sentrene informere om allemannsretten og motivere til miljøvennlig og bærekraftig friluftsliv. Sentrene skal fungere som en åpen dør til natur og naturopplevelser og bidra til å skape begeistring og ansvarsfølelse for naturen.

Norsk Tindesenter har som ett av sine mål å bli den viktigste formidler om kunnskap og holdninger om bratt friluftsliv, herunder plikten til å opptre hensynsfullt og varsomt i naturmiljøet. Senteret skal også være en viktig bidragsyter for å gjøre ferdsel i bratt terreng sikrere og tryggere. Dette blir formidlet gjennom utstilling, kurs og foredrag, samt direkte kontakt med brukerne av verneområdene og nasjonalparkene i regionen. Norsk tindesenter har også salg og markedsføring av lettere guida turer i fjellet, samt en egen natursti for barn «Eventurskogen».

Formålet med besøkssentrene er også å bidra til lokal bærekraftig verdiskapning. Sentrene skal være knutepunkt for naturveiledning, turistinformasjon, næraktiviteter, attraksjoner og skal tilstrebe samhandling med andre lokale bærekraftige virksomheter. Et nasjonalparksenter forutsettes å ha et nært samarbeid med verneområdestyret og nasjonalparkforvalterne i de områdene der ordningen er etablert.

Norsk Tindesenter er i dag kontorsted for SNO i Reinheimen. I tillegg har nasjonalparkforvalteren for Reinheimen sin arbeidsplass her. Dette styrker Norsk Tindesenter som et naturlig knutepunkt for naturveiledning i regionen.

Hovedkontor for Norsk Fjellfagskole og NORTIND er også lokalisert på Norsk Tindesenter. NORTIND kvalifiserer Tindevegledere/høyfjellsførere etter IFMGAs internasjonale standard, og har ansvar for organisering, videreutdanning og faglig oppdatering av Tindevegledere i Norge. I tillegg er Fjellfagskolen eid av NORTIND lokalisert på Norsk Tindesenter. Dette er en skole som er i prosess om å bli godkjent som fagskole for utdanning av tindevegledere og skivegledere.

I tillegg til et godt samarbeid med disse samarbeider Norsk Tindesenter med Norsk Fjellfestival på Åndalsnes, som er en festival med over 100 føringsturer i fjellet årlig. I tillegg samarbeides det med lokale guideselskap, samt med DNT Romsdal.

Et besøkssenter skal lokaliseres der det er definert et tilstrekkelig besøksgrunnlag, og der det er god infrastruktur og muligheter for positive ringvirkninger.

Norsk Tindesenter inneholder en kafe/restaurant som serverer kvalitetsmat, og har en butikk som også fokuserer på kvalitetsvarer. Senteret er helårsåpent og jobber aktivt med tilbud og

aktiviteter også for lokalsamfunnet. Det er lokalisert på Åndalsnes, i Rauma kommune, et sted som er definert som turiststed og bærekraftig reisemål, med et stort antall turister hver sommer spesielt, men også med økende antall vinter turister. Åndalsnes er endestasjon for Raumabanen, 5,5 timers reise fra Oslo, det er også kun en times reise til nærmeste flyplass i Molde, og 1,5 time til Vigra flyplass utenfor Ålesund.

Det er ikke noe turistkontor på Åndalsnes, men behovet for naturinformasjon er fremdeles tilstede. Dette vet vi ut fra erfaringene vi har gjort oss som Visitor center gjennom «gjesten i sentrum» prosjektet, et samarbeidsprosjekt med reiselivet i kommunen. Norsk Tindesenter har et moderne signal-bygg som naturlig trekker til seg turister. Bygget er energieffektivt, universelt uformet og tilnærmet vedlikeholdsfritt utvendig.

Prognosene for turiststrømmen til Norge indikerer økning i antall reisende i årene som kommer. Lokalt har det de siste årene blitt satset på verdiskapning i verneområdet for å gjøre verneområdene mer attraktive. Turen over Romsdalseggen har de siste årene blitt svært populær og Norsk Tindesenter har forvaltningsansvaret for denne stien i samarbeid med Rauma kommune.

I tillegg er det ønske om at et besøkssenter er lokalisert i nærheten av naturområder som er vernet. Norsk Tindesenter er strategisk plassert både i forhold til turisttrafikken i fylket og nasjonalparkene Reinheimen, Dovre, Dovrefjell-Sunndalsfjella og Rondane. Besøksgrunnet i området er stort. Den lokale turiststrømmen i regionen for bil, fly, cruise og tog er estimert til i overkant av en million reisende per år

Tindesenter har både cruisebåthavn, skysstasjon for buss, tog og taxi i umiddelbar nærhet. Flere reisende på de nasjonale turistveien Trollstigen/Geiranger og Atlanterhavsveien er innom Åndalsnes sentrum. Tidligere brukerundersøkelser viser også at majoriteten av de besøkende i Reinheimen har sitt utgangspunkt i Rauma og vestlige deler av Reinheimen. Åndalsnes er derfor et meget viktig informasjonspunkt for flere av nasjonalparkene i Norge.

Nærmeste besøkssenter nasjonalpark er i Lom, som er besøkssenter for Jotunheimen, Reinheimen og Breheimen nasjonalpark. Vi ser på nasjonalparksenteret i Lom som en viktig samarbeidspartner både på prosjektarbeid, vandrende utstillinger m.m. Norsk Fjellsenter er også positiv til en evt. etablering av nasjonalparksenter på Åndalsnes.

Et nasjonalparksenter skal bidra til å utvikle lokalsamfunnet og knytte nettverk innen bærekraftig utvikling. Samarbeid med reiseliv, lokale tilbydere av naturopplevelser og matproduksjon skal tilstrebes. Norsk Tindesenter samarbeider i dag med reiselivsaktører, friluftsansjoner, aktivitetstilbydere m.m. både lokalt, regionalt og nasjonalt. Eksempelvis Romsdal Reiseliv og Handel og en rekke lokale tilbydere der vi samarbeider om å tilby aktiviteter, Norsk Fjellsenter i Lom, Fjordsenteret i Geiranger, NCE Tourism, DNT, Visit Northwest, Fjord Norge, m.fl. Vi er også i dialog med Stiftelsen Romsdalsmuseet i forhold til å samarbeide om Tindemuseets utstilling i Tindesenteret.

Norsk Tindesenter har derfor de beste muligheter til å bli et godt besøkssenter, når en tar i betraktning lokalisering, utforming på bygget, samarbeidsrelasjoner og tilgang på kompetanse.

Norsk Tindesenter oppfyller med dette en rekke av de fastsatte autorisasjonskravene for besøkssenter nasjonalpark, og vil i tiden fremover jobbe med å kvalitetssikre disse. Per dags dato er det ikke nye utlysning av autorisasjon for besøkssenter nasjonalpark, men i

statsbudsjettet for 2023 er det foreslått autorisasjon av et nytt besøkssenter vest for Reinheimen, og vi har grunn til å tro at dette er rettet mot Norsk Tindesenter. I påvente av dette jobber vi med å forankre ønsket ved å søke kommune og vernemyndighetene om sin tilslutning til dette, og håper på positivt vedtak fra dere.

Vurdering

Vi står ovenfor ein global natur- og klimakrise og kunnskap og forståing for våre naturverdiar er stadig viktigare. Med merkevarern Norges Nasjonalparker – *Velkommen inn*, kan det bli meir populært å besøke våre nasjonalparker. Både Dovrefjell - Sundalsfjella og Reinheimen nasjonalparker, har det å ta vare på leveområda til villrein som eit av hovudformåla til vernet. Villreinen er i dag truga av blant anna forstyrring frå mennenskeleg ferdsel. Det er difor spesielt viktig å gje ferdselsråd og veilede besøkande til å unngå sårbare område ved dei store reisemålsdestinasjonane nær villreinområda. Norsk Tindesenter ligg sentralt plassert ved skysstasjonen ved Åndalsnes, ein stor reiselivssdestinasjon på Nordvestlandet ved vestlege enden av dei to store villreinområda Snøhetta og Reinheimen-Breheimen. Norsk Tindesenter har i dag utstillingar, aktivitetstilbod og fasilitetar retta både mot lokalbefolkning, skular, norske og utanlandske turistar. Da Åndalsnes er ein strategisk plass i forhold til turisttrafikken i området, og som innfallspurt til den nordvestlege delen av verneområdet, ligg det godt til rette for at Norsk Tindesenter bør bli eit autorisert besøkssenter nasjonalpark.

Som autorisert besøkssenter nasjonalpark er hovudoppgåva å presentere nasjonale og internasjonale verdiar, om Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella, og andre relevante tema i den samanheng. Senteret skal skape ei forståing for kvifor verneområda skal takast vare på, og inspirere til å lære meir om natur og naturvennleg friluftsliv. Norsk Tindesenter oppfyller ein rekke krav som besøkssenter i dag, men treng å utvikle innhaldet vidare, for å presentere verdiane i dei store verneområda Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella.

Samarbeid med nasjonalparkforvaltninga er eit viktig kriterium for å bli autorisert besøkssenter nasjonalpark. Det ligg godt til rette for å skape eit enda nærare samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninga og Norsk Tindesenter, da ein av dei to forvaltarane i Reinheimen er lokalisert med kontor på Norsk Tindesenter. Besøksstrykket av naturbaserte turistar i og ved Åndalsnes er stort og Tindesenteret blir eit veldig viktig informasjonspunkt for nasjonalparkane. Det er difor viktig at Norsk Tindesenter får autorisasjon som besøkssenter med årleg bevilgning, for å følgje opp kunnskapsformidlinga om nasjonalparkane og bidra i besøksforvaltninga.

Med helsing

Mari Melbø Rødstøl
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Kristine Sørli
Miljødirektoratet

Postboks 5672, Torgarden

7485

TRONDHEIM

- aktuelle problemstillinger knyttet til forvaltningen av verneområdene, besøksforvaltning, informasjon, skjøtsel og tiltak.
- revisjon av besøksstrategi
- oversikten over aktører
- kunnskapsgrunnlaget
- organiseringen av planarbeidet
- tidsplanen

ST 10/2023 Nasjonalparkstyret for Reinheimen - midler til tiltak - driftsmidler nasjonalparkstyret - 2023

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Reinheimen - 15.02.2023

Per Magnus Berdal

Per Magnus la fram følgjande forslag til presisering i første avsnitt under tabellen:

Sekretariatet får fullmakt til å søkje om supplerande tildeling og omdisponere innafor budsjetttramma til avslåtte tiltak, som t.d. «scenarieanalyse villrein» og felles informasjonsstilling, om det blir aktuelt i 2023.

Behandling

Innstilling frå forvaltar med endringsforslaget frå Per Magnus vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Nasjonalparkstyret tek løyvde driftsmidler for 2023 til orientering:

Drift av Nasjonalparkstyret for Reinheimen - **kr. 400 000,-**

Brukerundersøking 2022, konsulenttenester 2023 - **kr. 150 000,-**

Forvaltningsplan revisjon – **kr. 50 000,-**

Sårbarhetsanalyse Kløvstien – **kr. 40 000,-**

Nasjonalparkstyret for Reinheimen prioriterer tiltaksmidler for 2023 som i tabellen under:

2NV036

Tiltakskategori	Namn	Verneområde	Beløp
Skjøtselstiltak	Skjøtsel med Nofence på geit	Finndalen lvo	50 000
Skjøtselstiltak	Skjøtsel med slått på Bjøknesetra	Lordalen lvo	20 000

Skjøtselstiltak	Skjøtsel med slått på Selen, Selen, Gravdehaug, Brøstdalen, Vermedalen	Romsdalen lvo	150 000
Tilrettelegging og informasjon	Slettvikane	Trollstigen lvo	380 000
Tilrettelegging og informasjon	Tindesenteret	Reinheimen	250 000
Tilrettelegging og informasjon	Trollveggen - infopunkt	Reinheimen	200 000
Tilrettelegging og informasjon	Kløvstien i Isterdalen	Trollstigen lvo	100 000
Tilrettelegging og informasjon	Kløvstien - Trollstigen - Slettvikane	Trollstigen lvo	200 000
Tilrettelegging og informasjon	Kløvstien i Isterdalen	Trollstigen lvo	320 000
Drift toalett	Toalettanlegg	Trollstigen lvo	30 000
Tilrettelegging og informasjon	Gjennomføring av Besøksstrategi	Reinheimen	300 000
	SUM		2 000 000

Sekretariatet får fullmakt til å søkje om supplerande tildeling og omdisponere innafør budsjettamma til avslåtte tiltak, som t.d. «scenarieanalyse villrein» og felles informasjonsstilling, om det blir aktuelt i 2023.

Dersom det står att tiltaksmidlar, kan sekretariatat også i samråd med styreleiar omdisponere midler til tiltak internt.

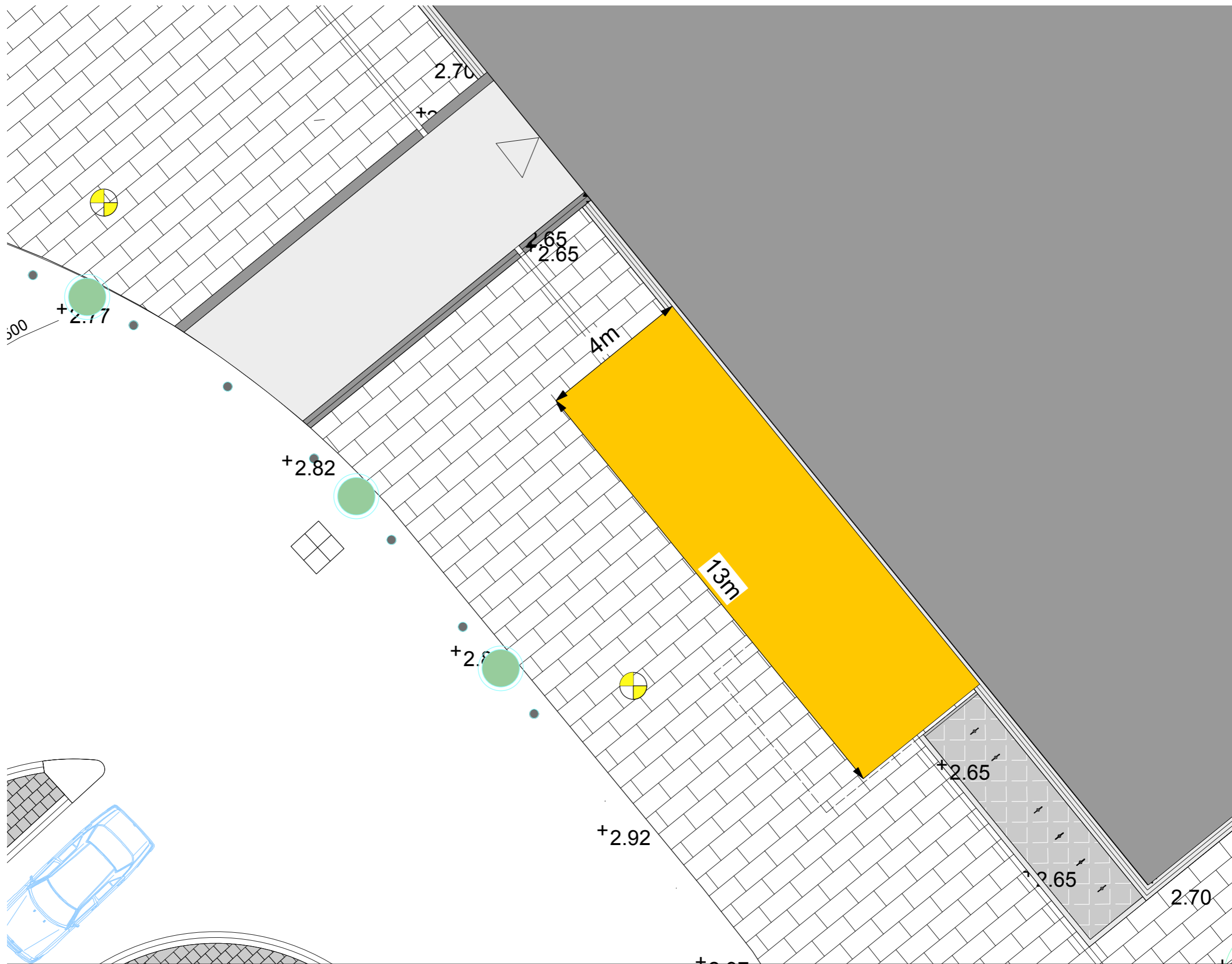
ST 11/2023 Orienteringar

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Reinheimen - 15.02.2023

Ingen orienteringssaker.

Saksvurdering

Søknadsår	2023
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler
Tittel	Romsdalseggen tiltak 2023
Søker	Norsk Tindesenter AS
Gyldig til dato	-

Arkivsak	Tilsagnsnr	
Status	Avventer vedtak	
Saksbehandler	rjh.gassror (Rolf Jonas Hurlen)	
E-post	rjh@nessetvekst.no	Mobil -

Forslag til vedtak

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil kroner 1 020 000,- til prosjekt "Romsdalseggen tiltak 2023", slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd med budsjett på kroner 2 900 000,-, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Vurdering

Det søkes om tilskudd til å utbedre Romsdalstrappa som er en del av Romsdalseggen. Omtalt som en av Norges mest populære fjellturer, og en av "grunnpilarene" i regionens reiselivsutvikling.

Det søkes om et tilskudd på kroner 1 020 000,- av et budsjett på 2 900 000,-. Prosjektet er organisert med Rauma kommune som prosjekteier og Norsk Tindesenter AS som prosjektleder.

Samarbeidspartnere er DNT Romsdal, Stiftelsen Romsdaltur, Romsdal reiseliv og grunneiere i de berørte områdene.

I 2022 var det 43 000 som gikk til Rampestreken. Det er den delen av stien som er mest belastet, og som skal utbedres av Geir Vetti og Stibyggjaren. Det beregnet 120 tonn med stein og 160 hiv med helikopter over to dager. I tillegg til sherpaene er det en fast dugnadsgjeng som skal bidra til utbedringer av stien der en ikke trenger sherpahjelp. Startdato for prosjektet er 15. april og sluttdato er 31. oktober.

Resultatmålet er at Romsdalstrappa og Romsdalseggen skal være et bidrag til å gjøre Møre og Romsdal til Norges beste opplevelsesfylke. "Bidra til bolyst, folkehelse og miljø ved at stadig flere går den fantastiske stien. Oppgradere og utbedre stien slik at den blir trygg og beholder sin attraktivitet."

Tiltaket vurderes å ligge innenfor formålsparagrafen for hva GassROR IKS kan gi støtte til med tanke på tilrettelegging for næringsutvikling/samfunnsutvikling.

Kort beskrivelse

Romsdalseggen har i løpet av de siste 10 årene utviklet til å bli en av Norges mest populære fjellturer, og en av grunnpilarene i regionens reiselivsutvikling. Vi ønsker i 2023 å prioritere å utbedre den meste brukte delen av stien «Romsdalstrappa». Det er gjort avtale med Geir Vetti og Stibbyggjaren som skal komme med sine sherpaer i mai/juni. Prosjektet er delfinansiert av Miljødirektoratet, Rauma kommune, Romsdalen AS og Nordenfjeldske B. stiftelse.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

April: Ny synfaring med Stibbyggjaren

April/mai: Utvikle rutiner og system for ferdråd, samt første versjon info på skjermene

Mai: Etablere Informasjonspunkt med skjerm i Vengedalen og Nebbafoten

Mai/juni: Sherpaarbeid og det meste av dugnadsarbeid utføres

Juli/August: Stipatrolje

April-oktober: Utvikle brosjyre og informasjonsmateriell

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
2 nye persontellere	75 000					75 000
Brosjyre og informasjonsmateriell Romsdalseggen	75 000					75 000
Informasjonspunkt med skjerm i Vengedalen og Nebba	150 000					150 000
Klopping og merking av sti fra Hestheia opp til St	300 000					300 000
Prosjektledelse	240 000					240 000
Stipatrolje og vakt langs Romsdalseggen	250 000					250 000
Utbedring av deler av sti fra Nebbafoten (start/st	680 000					680 000
Utbedring av sti fra Akslatoppen og ned til Rampes	980 000					980 000
Utvikle rutiner og system for ferdråd	150 000					150 000
Sum kostnad	2 900 000					2 900 000

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	1 020 000					1 020 000
Rauma kommune	580 000					580 000
Tildelt fra Miljødirektoratet	800 000					800 000
Tildelt fra Romsdalen AS	300 000					300 000
Tilsagn fra Nordenfjeldske bykredits stiftelse	200 000					200 000
Sum finansiering	2 900 000					2 900 000

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
2 nye persontellere	75 000					75 000
Brosjyre og informasjonsmateriell Romsdalseggen	75 000					75 000
Informasjonspunkt med skjerm i Vengedalen og Nebba	150 000					150 000
Klopping og merking av sti fra Hestheia opp til St	300 000					300 000
Prosjektledelse	240 000					240 000
Stipatrolje og vakt langs Romsdalseggen	250 000					250 000
Utbedring av deler av sti fra Nebbafoten (start/st	680 000					680 000
Utbedring av sti fra Akslatoppen og ned til Rampes	980 000					980 000
Utvikle rutiner og system for ferdråd	150 000					150 000
Sum kostnad	2 900 000					2 900 000

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	1 020 000					1 020 000
Rauma kommune	580 000					580 000
Tildelt fra Miljødirektoratet	800 000					800 000
Tildelt fra Romsdalen AS	300 000					300 000
Tilsagn fra Nordenfjeldske bykredits stiftelse	200 000					200 000
Sum finansiering	2 900 000					2 900 000

Søknad

Søknadsnr.	2023-0022	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Romsdalseggen tiltak 2023			

Kort beskrivelse

Romsdalseggen har i løpet av de siste 10 årene utviklet til å bli en av Norges mest populære fjellturer, og en av grunnpilarene i regionens reiselivsutvikling. Vi ønsker i 2023 å prioritere å utbedre den meste brukte delen av stien «Romsdalstrappa». Det er gjort avtale med Geir Vetti og Stibbyggjaren som skal komme med sine sherpaer i mai/juni. Prosjektet er delfinansiert av Miljødirektoratet, Rauma kommune, Romsdalen AS og Nordenfjeldske B. stiftelse.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Norsk Tindesenter AS Org.nr:916866410 mette.rye@rauma.kommune.no Antall årsverk (heltid/deltid): /	Havnegata 2 6300 ÅNDALSNES	92456217
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Romsdalseggen har i løpet av de siste 10 årene utviklet seg fra å være et fjell med svært begrenset bruk, til å bli en av Norges mest populære fjellturer, og en av grunnpilarene i regionens reiselivsutvikling. Romsdalseggen er en tursti som går fra Vengedalen i Isfjorden til foten av fjellet Nesaksla på Åndalsnes. Turen er ca. 1 mil lang, og innebærer å gå over 1000 høydemeter. Sommeren 2021 gikk 36?400 hele fjellturen fra Vengedalen til Åndalsnes i Rauma kommune. Sommeren 2022 var begredelig værmessig i dette området, med regn i 26 av 31 dager i juli, og vesentlig lavere temperaturer enn normalt. Tallet på besøkende falt for første gang siden oppstarten, til 23?750 men vi venter videre vekst i årene som kommer. Det var i tillegg 43 000 som gikk opp til Rampestreken i 2022. Denne delen av stien er derfor sterkest belastet.

Åndalsnes er sertifisert som et bærekraftig reisemål. Romsdalseggen er i så måte unikt ved at en kan reise fullstendig kollektivt. En kan ta tog til Åndalsnes og buss inn til Vengedalen og deretter gå tilbake til Åndalsnes. Romsdalseggen har en unik beliggenhet i forhold til Reinheimen og Dovrefjell-Sunnalsfjella Nasjonalpark. Ved å tilrettelegge Romsdalseggen for å kunne tåle et høyt antall besøkende, vil denne stien kunne fungere som en buffer som avgrenser og skjærer for økt ferdsel i de omkringliggende verneområdene, som f.eks. pressområdet ved Trollstigen.

Det er den mest populære turstien i Møre og Romsdal, og er blant de mest søkte turstiene på UT.no. Mange går bare den delen av stien som går fra Åndalsnes til toppen av utsiktspunktet Rampestreken, eller videre opp til toppen av Nesaksla. Turstien er svært mye brukt og er en destinasjon som bidrar godt til reiselivet i regionen, samtidig som den er til nytte og til glede for allmennheten lokalt og regionalt.

Effekt mål

Resultat mål

Bidra til å gjøre Møre og Romsdal til Norges beste opplevelsesfylke. Bidra til bolyst, folkehelse og miljø ved at stadig flere går denne fantastiske stien. Oppgradere og utbedre stien slik at den blir trygg og beholder sin attraktivitet.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Tiltak i 2023:

Vi ønsker å prioritere den meste brukte delen av stien «Romsdalstrappa» i 2023. Det er gjort avtale med Geir Vetti og Stibbyggjaren som skal komme med sine sherpaer i mai/juni.

Romsdalstrappa er ikke en sammenhengende trapp, for der er flere parti med naturlig bunn. I øvre del av trappa mellom toppen og Rampestreken, er det i ferd med å få stor slitasje og det er behov for å kanalisere trafikken og lage tydelig sti for å bevare området. I tillegg er det behov for å lage trapper på de mest utsatte/trange parti, på flere steder ned til Rampestreken. Romsdalen AS bidrar med 300 000 på øvre delen av stien. Det er behov for ytterligere midler for å kunne utbedre med flere trapper og sikring av sti i partiet mellom toppen og ned til Rampestreken.

Nedenfor Rampestreken er det behov for å bedre stien med bygging av noe flere trapper og å utbedre utvalgte deler av stien der den store veksten i antall besøkende har gitt tydelig slitasje. En trapp må renoveres av sikkerhetshensyn. Ytterligere beskrivelser med bilder er vist senere. Her planlegger vi å utbedre enkelte parti ved bruk av dugnad, og kunne nytte helikopter til å frakte grus for utbedring jfr vedlagt rapport.

Uten denne utbedringen kan vi se økning i skader og dårlig opplevelse for besøkende. Det skal i år også utprøves ulike metoder for å utbedre vanskelige parti med mye røtter i nedre del av Romsdalstrappa.

Budsjettet er basert på erfaringstall, samt tilbud fra Stibbyggjaren ved Geir Vetti.

Arbeidet skal utføres av 4 Sherpaer med lang erfaring i stibygging. Steinen vil bli innkjøpt og fløyet på plass av Airlift. Det er beregnet innkjøp av ca 120 tonn stein. Dette vil gi ca 160 hiv, og ca 2 dager med helikopter flyging. Vi har en fast gjeng med dugnadsfolk, som bistår sherpaene og deltar i arbeidet der de kan i hele perioden som dette arbeidet pågår. I tillegg vil disse utbedre deler av stien der en ikke trenger sherpahjelp.

Hestheia

Dette partiet skal utbedres i 2023 og gjøres i samarbeid med DNT. Her blir det utbedring og klipping, i tillegg til bedre skilting og merking opp til det høyeste punktet på Romsdalseggen.

Personteller

Erfaringene viser at det er nyttig med tellere for å ha oversikt over hvordan stien brukes.

Vi har utviklet en god rapport fra tellerne som gir oss reelle data kontinuerlig. Hvor mange går over Romsdalseggen nå? Hvor mange er på vei opp til Rampestreken? Teknologi utendørs er sårbart, og det er behov for å oppgradere disse tellerne, i tillegg er det ønskelig med teller på Litjefjellet.

Stipatrolje og Ferdråd

Romsdalseggen har svært få redningsaksjoner. En av årsakene er at Norsk Tindesenter har hatt stipatroljer som har fanget opp turgåere i vanskeligheter og geleidet de ned på en trygg måte. Vi ønsker å høste erfaringer med dette også i 2023. Tindesenteret har kompetente fjellguider med førstehjelpskompetanse som gjør stivakt. Stivaktene bistår turister ved behov, og gjør dette til et bedre reiselivsprodukt for alle som selger Romsdalseggen. Det er noe som bidrar til å gjøre at turistene føler seg ivaretatt og velkomne. I 2022 var det på 5 av turene rapportert om turister med store utfordringer over de mest utsatte partiene av stien med behov for assistanse.

Det er avgjørende for sikkerhet og trygg ferdsel at stipatroljen og vertskapsrollen videreutvikles med gode rutiner, kriterier og system for daglige ferdråd. Hva skal være kriteriene for å fraråde tur av sikkerhetshensyn, og hva kan være annen relevant, vær og føremessig informasjon. Dette ønsker vi å utvikle i samarbeid med Norsk Fjellfagskole som har hovedkontor på Norsk Tindesenter.

Tindesenteret har også vertskapsrollen. Informasjon-senteret på Tindesenteret er bemannet fra kl 0800-2000 hver dag fra 15 juni til 15 august, for å informere om aktuelle turer, føreforhold, gi råd og veiledning. De som jobber her er fjellvante og lokalkjente i området slik at gjestene blir møtt av kjentfolk som vet akkurat hvordan de ulike turer og aktiviteter er. Å videreføre og videreutvikle dette arbeidet i 2023, er svært viktig for å bidra til gode opplevelser i Romsdalsnaturen. Ikke minst nå som Tindesenteret også skal søke om å bli nasjonalparksenter.

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Norsk Tindesenter AS er prosjektleder, Rauma kommune er prosjekteier.

Samarbeidspartnere

Romsdalseggenprosjektet er et samarbeid mellom Rauma Kommune, Norsk Tindesenter, DNT Romsdal og Stiftelsen Romsdalstur. Romsdal Reiseliv og grunneierene inkludert Vengedalsvegen, er med som referansegruppe. Rauma kommune er prosjekteier, og fører regnskapet. Norsk Tindesenter er prosjektleder. Denne organiseringen fungerer utmerket, og bidrar til synergieffekter mellom beslektede mål.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 15.04.2023 Sluttdato: 31.10.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

April: Ny synfaring med Stibbyggjaren

April/mai: Utvikle rutiner og system for ferdråd, samt første versjon info på skjermene

Mai: Etablere Informasjonspunkt med skjerm i Vengedalen og Nebbafoten

Mai/juni: Sherpaarbeid og det meste av dagnadsarbeid utføres

Juli/August: Stipatrolje

April-oktober: Utvikle brosjyre og informasjonsmaterieil

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
2 nye personellere	75 000					75 000
Brosjyre og informasjonsmaterieil Romsdalseggen	75 000					75 000
Informasjonspunkt med skjerm i Vengedalen og Nebba	150 000					150 000
Klopping og merking av sti fra Hestheia opp til St	300 000					300 000
Prosjektledelse	240 000					240 000
Stipatrolje og vakt langs Romsdalseggen	250 000					250 000
Utbedring av deler av sti fra Nebbafoten (start/st	680 000					680 000
Utbedring av sti fra Akslatoppen og ned til Rampes	980 000					980 000
Utvikle rutiner og system for ferdråd	150 000					150 000
Sum kostnad	2 900 000					2 900 000

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	1 020 000					1 020 000
Rauma kommune	580 000					580 000
Tildelt fra Miljødirektoratet	800 000					800 000
Tildelt fra Romsdalen AS	300 000					300 000
Tilsagn fra Nordenfjeldske bykredits stiftelse	200 000					200 000
Sum finansiering	2 900 000					2 900 000

Geografi

1539-Rauma

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
5841 Romsdalseggenbrosjyre_NORSK.indd.pdf	5 989 293	- 03.03.2023 -
Enkel besøksstrategi Romsdalseggen pr 01092019.pdf	2 867 411	- 03.03.2023 -
overføring av midler Miljødirektoratet.JPG	57 156	- 03.03.2023 -
Romsdalseggen tiltak 2023_GassROR søknad med bilder.pdf	2 706 529	- 03.03.2023 -
Skiltplan.pdf	575 874	- 03.03.2023 -

Tilbud fra Geri Vetti Stibbyggjaren.JPG	70 395	- 03.03.2023 -
Tilsagn Nordenfjeldske.JPG	37 811	- 03.03.2023 -
Vedlegg Rapport - Tilrettelegging av Romsdalstrappa.pdf	2 289 704	- 03.03.2023 -
Vedlegg Sarbarhetsvurdering_Romsdalseggen.pdf	4 430 776	- 03.03.2023 -

Romsdalseggen

Foto: Chris Holter / Visit Northwest

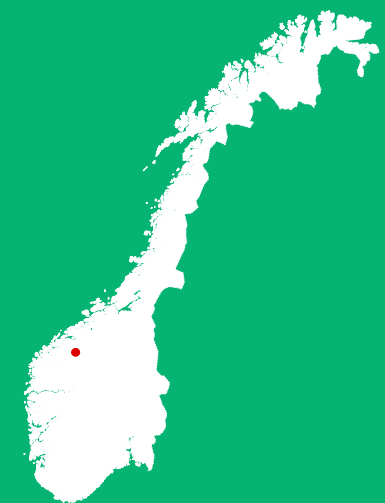
Reinheimen
nasjonalpark

Kart og informasjon
Bli med over
Romsdalseggen

Romsdalseggen

Romsdalseggen er en av verdens vakreste fjellturer [1]. Turen går gjennom dramatisk landskap med mange høydepunkter underveis. Langs eggen har du utsikt til den majestetiske Trollveggen, omringet av flere kjente fjellklassikere. Romsdalseggen befinner seg midt blant verdens mest spektakulære kulisser, kun en kort reise fra tindehovedstaden Åndalsnes.

[1] Lonely Planet 2011

Romsdalen bucket list

- Romsdalseggen
- Rampestreken
- Romsdalsstigen Via Ferrata
- Romsdalstien hytte til hytte
- Trollstigen
- Trollveggen
- Mannen
- Litlefjellet
- Bispevatnet
- Norsk Tindesenter

Foto: Antunatak AS

Turbeskrivelse

Tid: 5 – 8 timer

Lengde: 10,3 km

Sesong: juni – oktober

Turen over Romsdalseggen starter med busstransport fra Norsk Tindesenter i sentrum av Åndalsnes. Bussen bringer deg til Isfjorden og videre gjennom flott kulturlandskap til Venjedalssetra. Stien er merket med røde T-er, og starter fra parkeringsplassen hvor bussen stopper. Herfra er det moderat stigning opp Hestheia langs Tverrelva. I Hestheia er det siste mulighet for å fylle opp drikkeflaskene, så husk dette før du forlater elva. Opp på flaten deler stien seg, og du skal gå i vestlig retning opp den bratte fjellsiden som tar deg opp på selve Romsdalseggen. Krysset er skiltet og godt merket.

Oppstigningen videre er tung og bratt, men utsikten som venter deg på toppen

er vel verdt innsatsen! Fra ryggen ser du nå rett inn i den legendariske Trollveggen, Nord-Europas høyeste loddrette stup – med en forrevet tanngard av trolltinder på toppen. I sørøst ser du inn i Dalsida landskapsvernområde, som strekker seg helt til Dovrefjell og Sunndalsfjella, med Snøhetta som høyeste fjell. Romsdalshorn og Store Venjetind rager som spir mot himmelen. Det er ikke vanskelig å forstå at dette havet av kvasse tinder, egger og ville stup har hatt en dragnig på fjellklatrere gjennom flere århundrer. I sørvest ser du Reinheimen nasjonalpark og de kjente tindene Bispen, Kongen og Dronninga. Fra Romsdalseggen har du også utsikt ned i Romsdalen, hvor elva Rauma slynger

seg gjennom det frodige landskapet ut til fjorden og Åndalsnes.

På ryggen mellom Blånebbba og Mjølva-fjellet kommer et nytt veiskille. Romsdalseggen går til høyre, i nord-vestlig retning mot Åndalsnes. Følg ryggen, som etter hvert blir smalere og går ned Halsaskaret. Her er det bratt og partier med enkel klatring. Dette er et av Romsdalseggens smaleste partier. Men ruta er godt sikret med kjettinger, slik at du kommer deg trygt videre til Mjølva-fjellet (1216 m.o.h.). Dette er turens høyeste punkt.

Ryggen videre blir betydelig bredere, og du får en behagelig nedstigning hele veien til Nesaksla. Underlaget på dette strekket er

hovedsakelig stein og fjell. Ved Mjølvaskaret smalner imidlertid eggen inn igjen til en kort, men luftig passasje. Straks etter dette er det et flott fotopunkt.

På Nesaksla ligger steinhytta Ottarbu, hvor du kan søke ly om nødvendig. Herfra gjenstår siste etappe ned Romsdalstrappa (steintrapp) tilbake til Åndalsnes. Dette partiet er relativt bratt, og for mange kan det lønne seg å gå med staver. Obligatorisk fotostopp på utsiktspunktet Rampestreken.

Vel nede i Tindehovedstaden finner du et godt utvalg av trivelige spisesteder. Her kan du innta et bedre måltid samtidig som du nyter utsikten over fjord og fjell.

Turalternativ

Romsdalseggen om Høgnosa er en alternativ rute, som unngår de mest luftige partiene over Romsdalseggen. Dette veivalget starter i stikrysset ved Hestheia, her går du mot nordvest (skiltet Romsdalseggen om Høgnosa) i relativt lettgått terreng til Høgnosa. Herfra dreier du i sørvestlig retning opp ryggen til Mjølvaskaret, hvor du igjen møter normalruta over Romsdalseggen. Denne delen av stien går i ur og er derfor krevende.

Romsdalseggen om Høgnosa er også lengre enn normalruta. Ruten er dessuten et godt alternativ hvis det skulle være mye vind eller tåke oppe på Romsdalseggen. For mer informasjon, se romsdal.com

Har du ekstra krefter når du har kommet opp til stikrysset på eggen, anbefaler vi å ta turen fram og tilbake til Blånebbba. Denne turen tar en time ekstra, men gir en utsikt som bokstavelig talt topper alt annet i Romsdalen.

Høydepunkt på turen

Rampestreken

Utsiktsplattformen er et obligatorisk fotostopp når du går Romsdalseggen. Herfra har du storslått utsikt over Åndalsnes, Romsdalsfjorden og Romsdalsfjella.

Elva Rauma

Et nasjonalt laksevassdrag med lang historie som sportsfiskeelv. Det gode laksefiske hadde tidligere stor økonomisk betydning for elveeierne i dalen og var en av grunnene til oppstarten av turismen i Romsdalen. Laksestammen og fiskemulighetene har en del år vært redusert pga. en lakseparasitt, men elva har blitt behandlet mot parasitten og vil trolig bli friskmeldt i løpet av 2019. Det arbeides nå med å gjenoppbygge den gode laksebestanden.

Romsdalsfjorden

En av landets reneste og mest artsrike fjorder. Fjorden er registrert som en nasjonal laksefjord. Langs fjorden lever også havørn, som er Nord-Europas største rovfugl. Havørna er fredet.

Trollveggen

Europas høyeste loddrette fjellvegg (1000 m) med den lengste klatreruten i Europa (3,5 km). Veggen er en del av Trolltindan med Store Trolltind på 1788 m.o.h. som er et av Romsdalens høyeste fjell. Trollveggen er også en del av Reinheimen nasjonalpark.

Foto: Chris Holter / Visit Northwest

Naturverdier i området

Reinheimen nasjonalpark

Norges 3. største nasjonalpark. Området har stor variasjon fra frodige vestlandslie med alpine fjell til mer avrundede fjell og tørrere klima i indre strøk. Reinheimen har store, sammenhengende villmarks-pregede områder. Disse områdene er viktige for den nasjonale villreinstammen i området. Det er lite ferdseil i de sentrale områdene, de fleste merke stiene ligger i vestlige deler av Reinheimen. Reinheimen nasjonalpark er gjennom Romsdalen landskapsvernområde også sammenhengende med verneområdet Dalsida, knyttet til Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Moskus

På Dovrefjell ble det satt ut moskus i flere omganger før den etablerte seg, dette skjedde i perioden 1932 – 1953. Moskus er en fremmed art, men truer verken økosystemer eller andre arter i Norge. Norges eneste bestand av viltlevende moskus finnes på Dovrefjell. Bestanden er i dag på ca. 250 dyr. Disse vandrer en sjelden gang vestover så langt som til Romsdalsfjorden.

Villrein

Dette dyret var det daglige brød for de første menneskene som vandret inn i landet etter siste istid, for 10 000 år siden. Fjellene i Sør-Norge er eneste sted der vill europeisk fjellrein fortsatt finnes. Sammen med noen få europeiske bison, er reinen den eneste gjenlevende art av istidens megafauna, med blant annet mammut, neshorn og sabeltigre. Fangstgroper, steinsatte buestillinger og andre spor vitner om at villreinen hadde stor betydning så sent som i vikingtida. I de siste hundre årene har menneskelige inngrep innskrenket leveområdene og delt opp bestandene. Vi har fortsatt livskraftige villreinstammer både i Snøhetta (Dovrefjell) og i Reinheimen-Breheimen, med rundt 6000 dyr totalt. Reinsjakt er fortsatt viktig, og hver høst blir det skutt rundt 800 dyr i Reinheimen-Breheimen.

Gamalnorsk sau

I området mellom Venjesdalen og Åndalsnes kan du se Gamalnorsk sau, også kalt Norsk Villsau, Utegangarsau eller Vikingsau. Gamalnorsk sau er hardfør og bidrar til å opprettholde kulturlandskapet i Norge.

Veien til start

Det går shuttlebuss fra Norsk Tindesenter til starten av stien gjennom hele sesongen. Bestill din billett på tindesenteret.no. Kommer du med bil må du parkere på langtidsparkeringsplassene inntegnet på kartet.

Kom deg avgårde

Følg vår enkle sjekkliste for å komme deg ut på tur og over Romsdalseggen. Vi er nysgjerrige på hvordan turen din har gått, så fortell oss gjerne om turen din og del bildene dine med oss på sosiale medier.

Besøk tindesenteret.no/side/romsdalseggen for mer informasjon om turen

Bestill transport og matpakke på tindesenteret.no

Pakk tursekken – sjekk vår anbefalte pakkeliste

Sjekk værmeldingen og forbered deg på skiftende værforhold i fjellet

Stikk innom Norsk Tindesenter for siste informasjon om sti og værforhold

Snør på deg gode fjellsko med støtte rundt ankene, og ha en god tur!

Husk å dele dine erfaringer på [facebook.com/romsdalseggen](https://www.facebook.com/romsdalseggen)

Bruk [#romsdalseggen](https://www.instagram.com/romsdalseggen) når du poster bildene dine fra turen på instagram

Før turen starter

Nyttig å vite

- Romsdalseggen er en lang og krevende tur med 970 høydemeter stigning som krever god form og at du er vant til å ferdes i bratt og ulendt terreng. Vurder derfor din egen og turfølgets form før du legger ut på tur.
- Romsdalseggen anbefales ikke for barn med mindre de er fjellvante og i over gjennomsnittet god form.
- Vi fraråder å gå Romsdalseggen utenom sesong. Stien går i komplekst skredterreng, og broen over Tverrelva blir tatt inn om vinteren. Snø kan ligge stedvis på stien helt frem til juli.
- Hunder kan tas med på turen, men i de mest utsatte partiene kan hunden trenge assistanse. Hunder skal alltid være i bånd.
- Gå på opparbeidet sti i terrenget, for å redusere slitasjen på sårbar natur.
- Mellom 15. april til 15. september er det forbudt å tenne bål, grill og engangsgrill i eller i nærheten av skog og annen utmark.
- Ved ulykker ring **112**.
- Vis hensyn til andre om du har med deg drone. De fleste som går Romsdalseggen setter pris på stillhet.
- Vis hensyn til beitedyr i området. Gi ikke mat til husdyr, og ta med søppel hjem.
- Turkart kan lastes ned på norgeskart.no
- Mobiletelefon på tur er nyttig, men stol ikke blindt på den. Ha fulladet telefon før du starter, og spar på batteriet underveis.
- Sjekk værvarselet på yr.no – Blånebbå og Mannen målestasjon i Rauma gir best indikasjon på været oppe på Romsdalseggen som kan variere mye i forhold til Åndalsnes.

Husk: all ferdseil skjer på eget ansvar.

Fjellvettreglene

- Planlegg turen og meld fra hvor du går
- Tilpass turen etter evne og forhold
- Ta hensyn til vær – og skredvarsel
- Vær forberedt på uvær og kulde, selv på korte turer
- Ta med nødvendig utstyr for å kunne hjelpe deg selv og andre
- Ta trygge veivalg. Gjenkjenn skredfarlig terreng og usikker is
- Bruk kart og kompass. Vit alltid hvor du er
- Vend i tide, det er ingen skam å snu
- Spar på kreftene og søk ly om nødvendig

Kontakt oss gjerne

Norsk Tindesenter
Besøkscenter

Telefon: **+47 73 60 45 57**
E-post: post@tindesenteret.no
Nettside: tindesenteret.no

Tips: Gå gjerne turen med guide for en enda bedre turopplevelse. Bestill tur på guideromsdal.no

Gå ikke glipp av den spektakulære Romsdalsstigen Via Ferrata. Bestill guida tur på tindesenteret.no

Inntektene knyttet til Romsdalseggen går til drift, vedlikehold og skjøtsel av stien. Ditt bidrag hjelper oss å forvalte Romsdalseggen på best mulig måte – til glede for deg og fremtidige generasjoner.

Reinheimen
nasjonalpark

Kart og informasjon
Bli med over
Romsdalseggen

Reinheimen
nasjonalpark

Kartinformasjon Romsdalseggen

	Informasjon		Serveringssted
	Parkering		Tursti fottur
	Togstasjon		Tursti sykkel
	Bussknutepunkt		Utkikkspunkt
	Overnatting		Fotopunkt
	Turisthytte selvbetjent		Severdighet
	Tilrettelagt camping		Sommerstier

Denne brosjyren er utarbeidet av Norsk Tindesenter i samarbeid med DNT Romsdal, Romsdal Reiseliv og Handel, Rauma Kommune og Reinheimen nasjonalpark.

Enkel besøkstrategi

Romsdalseggen med Litlefjellet

-en tur fra Vengedalen over fjellet til Åndalsnes-

Besøksstrategi for Romsdalseggen som nasjonal turiststi

Innhold

1.	Innledning.....	3
1.1.	Bakgrunn.....	3
1.2.	Definisjoner og premisser.....	3
1.3.	Kort om Romsdalseggen.....	4
1.4.	Rammeverk.....	5
1.5.	Mål for utvikling av Romsdalseggen.....	7
1.6.	Prosess utarbeidelse av besøksstrategien godkjent i Rauma kommunestyre februar 2019...7	
1.7.	Planen om pendelbane til Aksla og mulige konsekvenser.....	8
2.	Kunnskapsgrunnlaget.....	9
2.1	Naturgrunnlaget.....	9
2.2	Sårbarhetsanalyse Romsdalseggen og Litlefjellet.....	10
2.3	Reiselivet.....	11
2.4	Den besøkende.....	12
2.5	Beskrivelse av Romsdalseggen.....	13
2.6	Oppsummering kunnskapsgrunnlag.....	14
	..... Mål og strategiske grep	
	.....	14
3.	.....	14
3.1	Mål for besøksforvaltningen av Romsdalseggen.....	14
3.2	Analyse av målene sett i lys av kunnskapen.....	16
	Strategiske grep og prioriteringer.....	16
3.3	.....	16
4.	Tiltaksplan.....	18
4.1	Følgende tiltak er hentet fra autorisasjonskravene:.....	19
4.2	Beredskapsplan med risikovurdering (ref. 5.3 i aut.krav).....	20

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Besøksstrategien for Romsdalseggen ble utarbeidet høsten 2018 etter initiativ fra Norsk Tindesenter. Besøksstrategien er vedtatt både av styret i Norsk Tindesenter og Rauma kommunestyre ved årsskiftet 2018/2019.

Foreliggende dokument er en videreutvikling av vedtatt besøksstrategi tilpasset ønsket mal fra Miljødirektoratet for å kunne søke autorisasjon som Nasjonal Turiststi.

1.2. Definisjoner og premisser

Med besøksstrategi for Romsdalseggen så mener vi en plan for utvikling og forvaltning av Romsdalseggen for å nå de mål som er satt for Romsdalseggen i 2023 i vedtatt besøksstrategi.

Besøksstrategien er en plan for hvordan en vil gjennomføre besøksforvaltning for stien over Romsdalseggen. Herunder tiltak som er nødvendig for å balansere verneverdiene, besøkende og den lokale verdiskapningen. Med god besøksforvaltning legges det til rette for å styre bruken av stien slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapningen blir størst mulig, samtidig som forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

Norsk Tindesenter utarbeidet og publiserte den nye Romsdalseggenbrosjyra til sommersesongen 2019, hvor en ved å benytte Miljødirektoratets gode mal for Reinheimen lykkes godt med å gi gjestene informasjon av både praktisk og verneverdig karakter. Brosjyren illustrerer godt hvordan vi ønsker å ivareta rollen som forvalter av Romsdalseggen med fokus på verneverdier på linje med kriteriene for å bli autorisert som Nasjonal Turiststi.

Besøksforvaltning kan illustreres slik:

Med besøksforvaltning mener vi de prinsipper, tiltak og den organisasjon som bygges opp for å utvikle og forvalte Romsdalseggen i henhold til målene.

En viktig motivasjon og premiss for utarbeidelse av besøksstrategien for Romsdalseggen har vært vedtatt forskrift om Tilskudd til nasjonale turiststier fastsatt 27. juli 2018 ettersom økonomiske midler alltid er en flaskehals i utvikling av denne type gratis fellesgoder som Romsdalseggen er.

En ledestjerne for besøksstrategien for Romsdalseggen samsvarer fullt og helt med formålet for tilskuddsordningen slik den er formulert:

«Tilskuddsordningen skal bidra til ivaretagelse av opplevelses- og naturverdier, godt og forebyggende beredskapsarbeid, lokal verdiskaping og god besøksforvaltning på stier med stor attraksjonskraft og svært høye besøkstall, der internasjonale turister utgjør en stor andel.»

1.3. Kort om Romsdalseggen

Romsdalseggen har i løpet av et lite tiår vokst fra å være en fjelltur for spesielt interesserte i lokalbefolkninga til å bli en av Norges mest kjente turstier som i 2018 ble gått av om lag 27.000 personer hvorav 20 % er utenlandske. For 2019 ligger det an til en vekst på omlag 15%, og andelen utenlandske turister fra 2018 på omlag 20% er stigende

Stien – normalruta – går fra Vengedalen til Åndalsnes – og er 10,3 kilometer lang. I tillegg til normalruta kan Romsdalseggen gås via den mindre krevende Høgnosa eller som Romsdalseggen ekstrem via Blånebba.

Romsdalseggen står i en særstilling som reisemål når det gjelder mulighet for bruk av kollektiv transport med tog eller buss til Åndalsnes sentrum, busstilbud til Vengedalen og retur til fots midt i Åndalsnes sentrum.

Etter hvert er det utviklet en rekke supplerende turmuligheter i tilknytning til Romsdalseggen: Tur fra Åndalsnes opp til Rampestreken med forlengelse videre til Nesaksla via Romsdalstrappa. Via Ferrata Romsdalsstigen med sine to ruter Vestveggen og Introveggen går også opp mot samme område.

Besøksstrategien for Romsdalseggen tar opp i seg alle disse tilbudene, og ønsker i tillegg å tilrettelegge et viewpoint med godt tilrettelagt sti fra Litlefjellet. Med dette får en tilrettelagt en rekke fjellopplevelser for ulike målgrupper sentralt beliggende med Åndalsnes og kollektivtransport som utgangspunkt.

På nordsida av det tilrettelagte fjellområdet ligger Isfjordsfjella, i øst de kjente «kongetoppene» Juratind, Store Vengetind, Kvanndalstind og Romsdalshorn og Trollveggen i øst/vest.

Turen over Romsdalseggen, med sin formidable og unike 360 grader utsikt langs hele ruta, tilbyr et vidt spekter av naturopplevelser både til fjellrekene, den smaragdgrønne Rauma elv og Romsdalsfjorden i vest. Det regnes som en relativt krevende tur, som gir god mestringsfølelse og en stor naturopplevelse med sin varisjon av lette og utfordrende partier både på vei opp og ned.

Den rike fjellsport/klatre/laksefiske og BASE-historien vi ønsker å formidle på ulike måter underveis, vil gi gjestene en ytterligere positiv dimensjon på opplevelsen av å gå Romsdalseggen.

Norsk Tindesenter har fra 2019 hatt ansvar for den organiserte busstransporten til startpunktet i Vengedalen, og er med det det sentrale punkt for kunnskapsformidling både ved start og sluttspunkt.

Alt informasjonsarbeid er i 2019 samlet til Tindesenterets besøksenter, og gir gjestene lett tilgang på dagsaktuell informasjon både for løpende spørsmål, tips for turen og utstyrs-«sjekk». Alt billettsalg går nå via Tindesenterets nettbaserte løsning og gir kontroll på alt salg til hver avgang, enten det er kjøpt på nett direkte på våre, eller våre partners nettside, eller over disk. Derfor kan vi fortløpende skalere antall busser og sette opp det mest effektive køsystem avhengig av påtrykk, samt stenging av busstilbudet ved usikre vær og føreforhold for turen over fjellet. For 2019 er over 90% av bussbillettene til hver avgang forhåndsbestilt via denne portalen.

Det er utarbeidet flere turbøker på flere språk og dokumentasjon av turer i Romsdalen både på romsdal.com og UT.no. Gjестene vil få et inntrykk av disse områdene fra turen over Romsdalseggen slik at de ønsker å prøve ut flere av disse også og dermed bidra til økt verdiskapning i Rauma

Se nærmere beskrivelser av Romsdalseggen på Romsdal.com – og UT.no
<https://romsdal.com/page.xsp?id=romsdalseggen>

1.4. Rammeverk

Rauma kommune har to nasjonalparker innenfor sine grenser – Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella. Dalsida landskapsvernområde og Sandgrovbøtn/ Mardalsbøtn biotopvernområde er knyttet til Dovrefjell Nasjonalpark og har grense inn mot Vengedalen. Grensa går fra toppen av Romsdalshorn til toppen av Vengetinden og er nærmeste grense mot verneområde som omfattes av Romsdalseggen. Ingen naturreservater ligger i selve bruksområdet for Romsdalseggen. Mjølvabøtn naturreservat ligger i dalbøtn ved Mjølvå mellom Åkeshjellen og Mjølvarena. Ingen av stiene i det beskrevne prosjektet kommer i berøring med reservatet.

Norsk Tindesenter har også søkt om, og jobber fokusert på å få status som Nasjonalparksenter. Ved å oppnå denne viktige status har vi muligheten til å formidle kunnskap om Reinheimen (på andre siden av Romsdalen for Romsdalseggen) mens man går turen og med felleslokaliseringen med representanter fra verneområdeforvaltningen med utvidet mulighet for kunnskapsutveksling, opplæring og kontinuerlig informasjonsoppdatering. Dette vil gi gjestene en stor positiv synergieffekt selv om selve Romsdaleggen ikke er i et verneområde.

Rauma kommunestyre vedtok i juni 2006 en ny visjon for Rauma kommune:
"Vi skal bli verdens beste kommune for naturglade mennesker!"
Visjonen ble i 2011 av avisa Nationen kåret til Norges beste kommunevisjon.

Visjonen ble vedtatt sammen med målsetningen om å øke innbyggerantallet i Rauma. Visjonen skal bidra til å bygge et attraktivt samfunn, og slik tiltrekker seg kompetanse og arbeidskraft.

Kommunen har siden 2006 jobbet mye for å fylle denne visjonen med innhold. I 2016 ble dette arbeidet oppsumert i en naturgledebrosjyre - for å vise alle tiltakene som har kommet som en følge av visjonen. Dette viser at visjonen ikke bare ligger i en skuff, men har fått reell innvirkning på mange områder.

Vi har valgt å vedlegge denne brosjyren som del av vår søknad, se vedlegg 11

Utvikling av reiselivet i Rauma kommune er forankret i *Strategi for utvikling av reiseliv og handel i Rauma* vedtatt av kommunestyret i 2013 som integrert del av kommunens samfunnsplan. Allerede her legges for første gang inn prinsippene for en bærekraftig utvikling av reiselivet i kommunen.

I *kommunedel-arealplanen for Åndalsnes* – som også ble vedtatt i 2013 – er både stien opp til Aksla tegnet inn og vedtatt. Det samme er gondoltrase fra Åndalsnes sentrum til Aksla.

Møre og Romsdal fylkeskommune har som ambisjon å gjøre Møre og Romsdal til aktivitetsfylke nr. 1.

En nylig framlagt Menon-analyse fra august 2019 viser at verdiskapingen i reiselivet i Rauma har økt fra 38 mill. Kroner i 2008 til 77 mill. Kroner i 2017. Med forventet organisk vekst og tiltak som er under utvikling, forventes verdiskapingen i reiselivet i Rauma å nå 295 mill. Kroner i 2030.

Av den grunn er også reiseliv utpekt som et satsingsområde i kommunens nylig vedtatte samfunnsplan mot 2030 – en kommune som med en grensejustering og generell befolkningsnedgang nå er på veg fra 7500 innbyggere til 6500 innbyggere i samme tidsperiode.

1.5. Mål for utvikling av Romsdalseggen

I den vedtatte besøksstrategien er målene for de neste 5 årene for utvikling av Romsdalseggen, formulert slik:

- **Status:** Romsdalseggen oppnår autorisasjon som *nasjonal turiststi*
- **Omfang:** Romsdalseggen tilbyr en rekke *alternative ruter og aktiviteter* gjennom året i fjellet mellom Vengedalen og Åndalsnes via vandrерuter av ulik gradering til utsiktspunkt, klatreruter og Via Ferrata
- **Besøk:** Besøket skal utvikles fra dagens ca. 65.000 til ca. 150.000 i 2023. Veksten blir størst for lettere turer
- **Verdiskaping:** Romsdalseggen skal bidra til en direkte avledet omsetning på nærmere 60 mill. Kroner årlig – fra dagens 20 mill. Lokal *verdiskaping i 2023 kan bli over 30 mill.* Og gi et tilsvarende antall arbeidsplasser. I tillegg kommer ringvirkninger for øvrig i lokalsamfunnet
- **Gjesten:** Gjesten skal oppleve Romsdalseggen som en del av reisemålet Romsdalen og score Romsdalseggen til minimum 4,5 på en skala fra 1-5 på løpende brukerundersøkelser
- **Forvaltningsstrategi:** Omforent besøksstrategi skal sikre *bærekraftig helhetlig forvaltning* (miljø, økonomisk og sosialt) av fjellområdet hvor Romsdalseggen inngår
- **Bærekraftig reisemål:** Romsdalseggen skal delta i og være en del av utviklingen av Romsdalen som et «*Bærekraftig reisemål*» innen 2021

1.6. Prosess utarbeidelse av besøksstrategien godkjent i Rauma kommunestyre februar 2019

Arbeidet med besøksstrategien for Romsdalseggen ble igangsatt på initiativ fra Norsk Tindesenter, og med finansiering fra Miljødirektoratet og Møre og Romsdal fylkeskommune.

Prosjekteier har vært Norsk Tindesenter og prosjektansvarlig Anita Vik Buckley, daglig leder ved Norsk Tindesenter (nå prosjektleder for Romsdalseggen). Prosjektleder har vært Oddbjørn Vassli og medlemmer i prosjektgruppa har vært Matti Bernitz Pedersen, Fred Husøy og Ivar Brennhovd.

Prosjektet har hatt forankring i og bistand fra en bredt sammensatt ressursgruppe som både har deltatt på arbeidsseminar og/eller gitt innspill til selve sluttdokumentet. I ressursgruppa har følgende deltatt: Nils Øveraas, DNT, Arnstein S. Eide, DNT Romsdal, Ola Elias Åndal, Grand Hotel Bellevue, Tom Erik Rødven, utbyggingssjef Rauma kommune, Frode Bredeli, Vengedalsvegen, Halvor Hagen, tindevegleder, Torun Dyrkorn, Visit Nordvest, Thomas Rødstøl, SNO, Øystein Valde, Røde Kors hjelpekorps og Hilde Gråberg Bakke, Romsdal reiseliv og handel.

Endelig dokument er godkjent av styret i Norsk Tindesenter 7. desember 2018 og behandlet av Rauma kommunestyre i sak 04/2019 i møte 19.02.2019 med slikt vedtak: «*Rauma kommune gir sin tilslutning til besøksstrategi for Romsdalseggen og ønsker å bidra til realisering av ambisjonene som skisseres i strategien.*»

1.7. Planen om pendelbane til Aksla og mulige konsekvenser

Romsdalsgondolen og Nasjonal Turiststi autorisasjon

Rauma kommune vedtok i 2013 gondol til fjellet Aksla som viktig tiltak for realisering av kommunens reiselivstrategi, med planlagt åpning 2021. Samme år kom planen inn i kommunens arealplan. Det forretningsmessige grunnlaget i planen om gondol er utredet av Menon på oppdrag for kommunen i 2017, og ytterligere detaljert i planen i regi av utbygningsselskapet Romsdalen AS i 2019. Analyser og utredning for det byggetekniske, og grunnforhold langs det berørte området oppe ved fjellstasjon og nede ved fjordstasjon er utarbeidet som del av reguleringsplanen lagt ut til offentlig høring i regi av kommunens planutvalg sommeren 2019.

I høringsrunden kom det inn såpass mange innspill at planutvalget besluttet å utsette behandlingen og beslutning av reguleringsplanen for gondol til senhøsten 2019.

Norsk Tindesenter har valgt å tydeliggjøre sin holdning til gondolprosjektet i følgende pressemelding fra 25 juli 2019:

«Tindesenteret blir direkte berørt i to av sine kjerneområder i forbindelse med gondolplanene på Åndalsnes. Dette er selve den fysiske fjordstasjonen som vil bli nærmeste nabo ved kaiområdet i Åndalsnes sentrum, og Romsdalseggen hvor Tindesenteret er forvalter i henhold til den besluttede besøkstrategi i forbindelse med søknaden om å bli Nasjonal turiststi.»

«Norsk Tindesenter AS vil følge det videre planarbeidet for gondolen nøye. Tindesenteret kommer til å skrive høringssvar til kommunens forslag til reguleringsplan, med fokus på at dersom gondolprosjektet realiseres så skal Tindesenterets grunnleggende interesser ivaretas på kort og lang sikt. Det gjennomføres parallelt med dette en sårbarhetsanalyse på Romsdalseggen i tråd med veileder fra Miljødirektoratet. Denne vil legges til grunn ved søknad om autorisasjon som Nasjonal turiststi.»

«Styret i Norsk Tindesenter AS har med bakgrunn i sitt ansvar for Romsdalseggen og virksomheten i selve senteret, besluttet å inngå en samarbeidsavtale med Romsdalsgondolen AS. Avtalen ble inngått for å kunne sikre Tindesenterets og Romsdalseggen sine interesser dersom Rauma kommune vedtar å gi sin tilslutning til realisering av gondolplanene.»

Tindesenteret ser både negative og positive sider ved realiseringen av gondolplanene til Aksla. Vi har gitt vårt innspill til planen i høringsrunden, hvor vi har vektlagt verneverdier og mulig forringelse av Romsdalseggen som produkt. Blir gondolplanen gjennomført vil Norsk Tindesenter med sin samarbeidsavtale med Romsdalsgondolen AS, være en solid og tungtveiende pådriver for å sikre Romsdalseggens kvaliteter både på kort og lang sikt basert på kriteriene som ligger til grunn for Nasjonal turiststistatus.

Vi vil sikre og bidra til å ta vare på opplevelses og naturverdiene, til godt og forebyggende beredskapsarbeid, lokal verdiskaping og god besøksforvaltning.

Ved en eventuell realisering av gondolplanene har Norsk Tindesenter i sitt høringssvar utarbeidet forslag til aktiviteter og tilpasninger for å ivareta kriteriesettet for å autoriseres som Nasjonal turiststi, dette vil bearbeides og ettersendes direktoratet ut fra kommunens beslutning om gondolplanen tidligst senhøsten 2019. Høringssvaret er i sin helhet vedlagt søknaden, vedlegg 10.

2. Kunnskapsgrunnlaget

2.1 Naturgrunnlaget

Kartlegging av naturgrunnlaget er gjort i samarbeid med de fagressurser som har tilhold ved Norsk Tindesenter (både forvaltere og SNO-ressurser). Omtale av naturgrunnlaget gjengis i sin helhet slik det er tatt inn i den vedtatte besøksstrategien:

Vernestatus

Rauma kommune har to nasjonalparker innenfor sine grenser – Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella. Dalsida landskapsvernområde og Sandgrovbotn/ Mardalsbotn biotopvernområde er knytt til Dovrefjell Nasjonalpark og har grense inn mot Vengedalen. Grensa går fra toppen av Romsdalshorn til toppen av Vengetinden og er nærmeste grense mot området som omfattes av Romsdalseggen. Ingen naturreservater ligger i selve bruksområdet for Romsdalseggen. Mjølvabotn naturreservat ligger i dalbotn ved Mjølva mellom Åkeshjellen og Mjølvarena. Ingen av stiene i det beskrevne prosjektet kommer i berøring med reservatet.

Sårbare naturverdier

Naturdatabasen har følgende registrering for området:

Villrein

Innerste stien ned fra Litlefjellet og Vengedalsvegen i samme område, kommer inn i det som i Naturbasen er registrert som beiteområde og leveområde for villrein. Resten av området er ikke registrert som funksjonsområde eller trekkvei for villrein.

Utvalgte naturtyper

Det er ikke registrert utvalgte naturtyper i området.

Viktige naturtyper

Det er registrert 7 viktige naturtypeområder i det aktuelle området. Fem områder er kartlagt som rike edelløvsskog. Ett område på Mjelva som naturbeitemark. Ett område ved Øran som Strandeng/Strandsump. Det er den rike edelløvs skogen ved Bjørmosen som per i dag berøres av prosjektet da Via Ferrataene starter i dette området.

Verneplan for vassdrag

Hele Rauma elv med nedslagsfelt er vernet vassdrag gjennom verneplan IV. Vannskillet for Rauma vassdraget går langs Romsdalseggen hele veien ned til Åndalsnes.

Kulturlandskap

Hele Romsdalen er registrert som et verdifullt kulturlandskap. Kartfiguren i Naturbase omfatter også deler av Romsdalseggen og dalsiden mot Romsdalen.

Inngrepsfrie naturområder

Hele Romsdalseggen fra Nesaksla til Hesten i Isjforden og over til Blånebbba er kartlagt som et inngrepsfritt område mer enn 1-3 km fra nærmeste tyngre tekniske inngrep.

Konklusjon: Det er ingen spesielle vernehensyn eller sårbare naturverdier som er i nevneverdig konflikt med eller blir direkte berørt av en videre utvikling av Romsdalseggen som turiststi.

2.2 Sårbarhetsanalyse Romsdalseggen og Litlefjellet

I august 2019 ble det utført en sårbarhetsanalyse for normalruta over Romsdalseggen av firmaet Karttjenester AS med biolog Jon Karsten Ramsrud som ansvarlig. Vurderingene er basert på NINAs håndbok; Sårbarhetsvurdering av ferdselslokaliteter i verneområdet for vegetasjon og dyreliv og gir oss verdifull kartlegging for det videre arbeid med forvaltning av området.

Nedenfor gjengis oppsummeringen i sårbarhetsrapporten fra Romsdalseggen:
Hele rapporten er med som vedlegg nr 3

4 OPPSUMMERING OG VURDERING FOR FRAMTIDIG FORVALTNING

Inntrykket etter befaringen er at normalruta over Romsdalseggen er en tur det er lett å forstå har blitt populær blant turister. Turen tar mellom 5 og 8 timer for de fleste og daglige bussavganger fra Åndalsnes sentrum gjør det enkelt med tanke på logistikk. Slitasjen på vegetasjon er betydelig i mange partier, bedre merking kan kanalisere trafikken mer på deler av stien, samtidig er de andre tiltakene (steinlegging, bro og ramper) som er på plass gode og demper slitasjen på vegetasjonen vesentlig. Populære lokaliteter for resting og fotografering gir slitasje over større arealer, særlig på platåene der det er god utsikt mot Trollveggen.

Avveilingen mellom tilrettelegging og villmarksopplevelsen påvirkes av trafikken, det er i dag stor trafikk og den forventes å øke i framtiden. I takt med trafikkøkningen minker villmarksopplevelsen, turen bør allikevel være interessant for turister på grunn av utsikt og «luftighet». Særlig nedstigningen til Åndalsnes bør prioriteres hvis det skal gjøres flere tiltak, vegetasjonen der er svært slitt med eksponerte røtter i store partier. I tillegg til slitasje på vegetasjonen er utbedring av nedstigningen positivt med tanke på sikkerhet.

Den planlagte gondolbanen vil naturligvis øke trafikken i området rundt toppstasjonen og dermed også øke slitasjen på vegetasjonen. Tiltak for å motvirke dette kan være å lede trafikken med tilrettelagte stier og utsiktspunkt. Informasjon om slitasje og en oppfordring til å ikke bevege bort fra stier kan også hjelpe. En kan tenke seg at en gondol kan gi flere typer aktiviteter i området, for eksempel stisykling og paragliding. Det er derfor viktig å gjøre en vurdering av nye aktiviteter hvis det skal etableres slitasjebegrensende tiltak.

Med tanke på normalruta kan en se for seg at en gondolbane vil gi mer trafikk fra vest til øst enn i dag, og dermed slitasje i en bredere akse der folk møtes langs stien. En gondolbane kan også være ei alternativ rute ned for trafikken over Romsdalseggen. Hvis en klarer å styre de fleste ekstra turistene en gondolbane gir, til å ta gondolen ned igjen også, kan dette da avlaste ferdselen i siste del av normalruta.

Vi bestilte også sårbarhetsanalyse av Litlefjellområdet som i kartleggingsarbeidet for besøkstrategien vil få den største vekst i antall gjester, oppsummert:
Hele rapporten er med som vedlegg nr 4

4 OPPSUMMERING OG VURDERING FOR FRAMTIDIG FORVALTNING

Inntrykket etter befaringen er at turen til Litlefjellet gir «mye utsikt for pengene», turen er kort og tilgjengelig for de fleste turister. Slitasjen er i dag stor og i enkelte partier sprer den seg over store områder, særlig i tilknytning til gode fotomuligheter.

Med tanke på at de fleste som tar turen gjør det for utsikten og den store forventede økningen i antall besøkende, bør tiltak styre trafikken i tilrettelagte traseer, i hele stiens lengde fram til utsiktspunkt.

2.3 Reiselivet

Rauma er en destinasjon med lange reiselivstradisjoner – særlig innen laksefiske og tindesport. Samtidig har kommunen mange naturbaserte attraksjoner som Trollveggen, nasjonal turistveg Trollstigen og mange kjente fjell som brukes både sommer og vinter. DNT lanserte i 2018 Romsdalsstien som er en 5 dagers vandretur som går innom 4 ulike DNT-hytter.

Ulike analyser (bla. Menon og PWC) viser at det er rundt 1 mill. besøkende turister årlig i Rauma. Utfordringa har vært at verdiskaping og sysselsettingseffekt av reiselivet har vært liten – 3 % av verdiskapinga og 6 % av sysselsettinga ifølge tall fra Møre og Romsdal fylkeskommune. Dette gjør at Rauma – til tross for sine reiselivstradisjoner og attraksjoner – har lavere verdiskaping og sysselsetting fra reiselivet enn gjennomsnittet for Norge (5 % av verdiskapinga og 8 % av sysselsettinga).

Ei hovedutfordring for arbeidet med utvikling av reiselivet i kommunen har vært å øke verdiskaping og sysselsettingseffekten av reiselivet. Reiselivsstrategien fra 2013 formulerte en ambisjon om å doble verdiskaping og sysselsetting i reiselivet fra 2013 til 2025.

En Menonanalyse framlagt i august 2017 viser at verdiskapinga fra reiselivet har auka fra 47 mill. kroner i 2013 til 77 mill. kroner i 2017. Det er således en fin vekst i reiselivet i kommunen de siste åra.

Ser en på sammesetninga av verdiskapinga pr. bransje i 2017, får en disse talla:

	Mill. kr.	Andel	Vekst 2013-2017
Overnatting	18,9	25 %	23 %
Servering	23,7	31 %	200 %
Opplevelser	1,7	2 %	-19 %
Transport	30,3	39 %	46 %
Formidling	2,4	3 %	500 %
Totalt	77,0	100 %	65 %

Største bransje er transport etterfulgt av servering og overnatting. Størst vekst har det vært innenfor servering de siste åra. Både opplevelser og formidling (inkl. guiding) utgjør fortsatt svært lite i kroner.

Denne samme Menon-rapporten har laget en framskriving av verdiskaping og sysselsetting i reiselivet i Rauma gitt at den organiske veksten framover er på nivå med hva Vestlandet har hatt de siste åra (4 %) og nye prosjekter i regi av reiselivsselskapet Romsdalen AS blir realisert (bla. gondol, turisttog og Fjordcruise).

Analysen viser at verdiskapingen i reiselivet i Rauma kan øke fra dagens 77 mill. kroner til 295 mill. kroner og at sysselsettinga i næringa kan øke fra dagens 189 personer til over 400 i 2030.

Romsdalseggen vi være en viktig bidragsyter i den organiske veksten. Romsdalseggen er allerede et godt etablert reiselivsprodukt som gir en betydelig ringvirkninger til transport, overnatting og servering i reiselivsbedriftene, samt også noen inntekter på formidling og opplevelser.

De viktigste aktørene i drift og utvikling av reiselivet i kommunen er p.t.:

- Romsdal reiseliv og handel SA
- Norsk Tindesenter AS
- DNT Romsdal
- Romsdalen AS – investerings- og utviklingsselskap

Disse aktører møtes månedlig hos rådmannen i Rauma for å samordne virksomheten. Rauma er medlem i destinasjonsselskapet Visit Nordmøre og Romsdal.

2.4 Den besøkende

Overordna er tre hovedtyper av besøkende valgt ut som primærkunder for Rauma og Romsdalen som reisemål – ut fra Innovasjon Norge sin kategorisering av turister i Norge: Eventyreren, avkobleren og energibunten. Like viktig er hvilke kundegrupper vi da ikke har særlig i målgruppen: Festløven, mingleren, den familiekjære, kontrollfrikken og luksusdyret.

Spesielt for Romsdalseggen ble det i 2017 gjennomført en brukerundersøkelse hvor hovedresultatene er gjengitt i den vedtatte besøksstrategien.

De viktigste resultatene fra brukerundersøkelsen er:

- 45 % var menn og 55 % kvinner, 80 % var nordmenn
- 54 % var mellom 30-50 år, 31 % over 50
- 75 % vurderte seg sjøl til å være erfarne eller svært erfarne fjelltur-folk
- Utlendingene er yngre og mindre erfarne
- 65 % fikk informasjon om turen via familie og venner, 45 % fra ulike websider og 35 % sosiale medier. For utlendingene var web-sider viktigst
- 90 % gikk normalruta
- De fleste gikk sammen i en liten gruppe
- 46 % brukte 4-6 timer over, 41 % brukte 6-8 timer. 6 % brukte over 8 timer
- 51 % syntes turen var litt krevende, 31 % krevende og 5 % svært krevende. 25 % av utlendingene syntes turen var svært eller ekstremt krevende
- 83 % opplevde stien og merkingen som god, 9 % mente merkingen kunne vært bedre og 8 % at stiene kunne vært bedre
- På en skala 1-5 scorer Romsdalseggen 4,4 på tilrettelegging av turen
- 98 % vil anbefale turen til andre med tilsvarende relevant fjellerfaring
- 42 % er positiv til en gondol til Aksla, 32 % sier en gondol vil redusere deres turopplevelse. Utlendingene er mer kritiske enn nordmennene

Konklusjon: Så langt mest nordmenn, men en økende andel utlendinger. Turen er krevende, og ekstra krevende i dårlig vær. Turen gis stor opplevelsesverdi, men selve stien har forbedringspotensiale i forhold til informasjon og tilrettelegging.

Dette samsvarer i stor grad med konklusjonene i Sårbarhetsanalysen:

Avveilingen mellom tilrettelegging og villmarksopplevelsen påvirkes av trafikken, det er i dag stor trafikk og den forventes å øke i framtiden. I takt med trafikkøkningen minker villmarksopplevelsen, turen bør allikevel være interessant for turister på grunn av utsikt og «luftighet». Særlig nedstigningen til Åndalsnes bør prioriteres hvis det skal gjøres flere tiltak, vegetasjonen der er svært slitt med eksponerte røtter i store partier. I tillegg til slitasje på vegetasjonen er utbedring av nedstigningen positivt med tanke på sikkerhet.

2.5 Beskrivelse av Romsdalseggen

Fjellene og fjellturen i Romsdalen er dokumentert på portalen www.romsdal.com. Det gjelder også Romsdalseggen med tre alternative ruter; normalruta, over Høgnøsa og ekstremruta over Blånebb, se: <https://romsdal.com/page.xsp?id=romsdalseggen>

Som beskrevet innledningsvis og i vedtatt besøksstrategi så omfatter utviklingen av Romsdalseggen som reisemål mer enn selve normalruta. Alt i dag inkluderer Romsdalseggen-prosjektet: Tur fra Åndalsnes opp til Rampestreken med forlengelse videre til Nesaksla via Romsdalstrappa. Via Ferrata Romsdalsstigen med sine to ruter Vestveggen og Introveggen som også går opp mot samme område. I alt er det investert rundt 10 mill. kroner i disse tilbudene så langt.

Videre er det planer om utvikling av et viewpoint på Veslefjellet med tilhørende tilrettelagt sti, utvikle stien som går på nordsida av fjellpartiet til/fra Isfjorden og merke og kanskje oppkjørte løyper på vinteren.

På nordsida av det tilrettelagte fjellområdet ligger Isfjordsfjella, i øst de kjente «kongetoppene» Juratind, Store Vengetind, Kvanndalstind og Romsdalshorn, og i sør når du går Romsdalseggen fra Vengedalen ser en blå. Trollveggen, Bruraskaret, Store Trolltind, Nordre Trolltind, Bispen, Kongen, Dronninga og Karitind. I bunn av dalen smug Rauma elv seg ned dalen mot fjorden samtidig som E 136 og Raumabanen lager sentrale forbindelser mellom Østlandet og Nord-Vestlandet. Og på de grønne flekkene bor folk og driver landbruk. Når du nærmer deg Aksla ser du utover Romsdalsfjorden, Molde by på andre sida og i det fjerne storhavet.

Selve turen starter vanligvis i Åndalsnes by hvor det går daglige shuttlebusser til Vengedalen med folk som skal gå Romsdalseggen. I Vengedalen er det både snuplass for buss og parkeringsplasser. Veggen inn til Vengedalen er bomveg. Det er planer om miljøstasjon og toalett på startpunktet, jfr tiltaksplan. For øvrig er Vengedalen langt fra en uberørt dal med både et mindre kraftverk som vises godt fra veggen og tre store kraftlinjer som fører strøm til/fra Romsdal og Sunnmøre gjennom dalen.

Opp fra Vengedalen er første par kilometer tilrettelagt med steinsatt sti og steintrapper i regi av DNT Romsdal. Stien videre opp til kanten av Romsdalen er lite tilrettelagt, men godt skiltet med blå avstandsskilter pr hver 0,5 km.

Når en er oppe på selve Eggen har en et fantastisk utsyn over Romsdalen med Trollveggen på motsatt side av dalen. Herifra og opp til Mjelvafjellet (1220 moh) kommer den mest krevende delen av stien hvor det 3-4 plasser også er oppført sikkerhetstiltak i form av kjettinger.

Fra Mjelfafjellet går det bare nedover igjen – sammenhengene 5-6 km ned til Aksla. Her går stien dels trygt inne på fjellet, men dels også eksponert mot selve Eggen på flere strekninger. På stien etter Mjelfafjellet er det vakkert utsyn mot fjellene i nord og øst samt til Romsdalsfjorden i vest. Og, det er herfra tåka ofte letter hvis den har ligget lavt på turen så langt!

Framme på Aksla ser en ned til Åndalsnes. Her ligger ei lita steinhytte som har fungert som bla. sikringsbud – Ottarbu. (Det er like nedenfor Ottarbu den eventuelle gondolen er planlagt å komme opp. I *treviderte* reguleringsplanforslaget vil utbyggingsområdet for gondolen med servicefunksjoner ikke komme i kontakt med selve stiene ned fra Aksla til Åndalsnes.) Som beskrevet i sårbarhetsanalysen er stien ned til Åndalsnes fra Aksla dels svært slitt og synlig i terrenget. På vegen ned, knapt 200 høydemeter under Aksla, ligger det populære utsiktspunktet Rampestreken. Kanskje beskrive dette litt nærmere? Kanskje si noe om at for mange er turen fra Aksla og ned den mest krevende delen av hele turen?

2.6 Oppsummering kunnskapsgrunnlag

- Ingen særlige naturverdier blir berørt
- Både brukerundersøkelse og sårbarhetsanalyse er gjennomført
- Natur- og aktivitetsbasert reiseliv er et viktig satsingsområde for Rauma kommune
- Romsdalseggen normalveggen er alt en etablert tursti med rundt 27.000 årlige besøkende hvor det allerede er investert rundt 10 mill. kroner i tilrettelegging

3. Mål og strategiske grep

3.1 Mål for besøksforvaltningen av Romsdalseggen

I punkt 1.5 foran gjengis målene for utvikling av Romsdalseggen fram til 2023. Videreforedlet i tråd med malene for utarbeidelse av besøksstrategi, framstilles målene slik:

Mål for naturverdiene

- Sørge for at *slitasjen av naturen* i og rundt stien ikke blir større enn hva den allerede er, helst også at områder som allerede framstår slitt kan tilbakeføres helt eller delvis
- Hindre *tilgrising* i og rundt stien gjennom utbygging av toalett og miljøstasjoner både ved startpunktet i Vengedalen, underveis og ved endestasjonen i Åndalsnes. Utvikle stien og tilbudene rundt stien som et synlig tegn på Rauma som *et bærekraftig reisemål*
- Ivareta natur og kulturverdiene langs stien og påse at disse ikke forringes som følge av menneskelig aktivitet og tilhørende fasiliteter
- Utarbeide en rullerende plan for bærekraftig forvaltning av Romsdalseggen (tiltaksplan)
- Overvåke stien kontinuerlig og sette inn tiltak før ringvirkningene blir for store
- Spre trafikken over større deler av året for å minimere slitasjen på naturmiljøet
- Øke kvaliteten på stien og gjøre den mer slitesterk for å kunne ta imot et økende antall besøkende uten at dette forringer naturverdiene i stor grad.

Mål for reiselivet

- Sørge for at Romsdalseggen blir et reiselivsprodukt som bidrar til å *tiltrekke seg de besøkende* som Rauma ønsker å ha som primær målgruppe
- Bidra til at *Romsdalseggen pakkes inn i reiselivspakker* som inkludere overnatting, guiding osv. for å øke verdiskapingen og ringvirkningene
- Få presentert Romsdalseggen som et av mange natur- og aktivitetsbaserte tilbud i Rauma som gjør at *turistene blir lengre*, og kommer tilbake
- Øke verdiskapingen regionalt knyttet til Romsdalseggen
- Utvikle flere aktiviteter av høy kvalitet til knyttet Romsdalseggen
- Stimulere til samarbeid gjennom pakketering av flere «felles» produkt (bo, spise, reise gjøre)
- Utvikle pakker som inkluderer miljøvennlig transport til og fra stien (tog, buss)
- Stimulere til økt samarbeid gjennom god dialog og kunnskapsdeling
- Utvikle tilbud som bidrar til sesongforlengelse
- Bidra til felles markedsføring av Romsdalseggen og merkevaren Nasjonale turiststier
- Romsdalseggen skal tiltrekke seg flere besøkende og skape vekst og positiv utvikling for det lokale næringslivet
- Ivareta attraksjonen Romsdalseggen og sørge for at stien forblir en «reason to go»
- Sikre langsiktig finansiering til forvaltningen av stien gjennom autorisasjonsordningen «Nasjonale turiststier»

Mål for de besøkende

- Besøkende til Rauma og Romsdalseggen skal oppleve at *kommunens visjon* «Verdens beste kommune for naturglade mennesker» har relevans
- Ulike målgrupper skal oppleve mestringfølelse i naturen ved at aktivitetene – Romsdalseggen inkludert – har *varierende og tilpasset vanskelighetsgrad*
- Et besøk i Rauma skal gi de besøkende muligheter til å *lære nye ting og utvide sitt ferdighetsnivå* gjennom å tilby informasjon, kurs, utstyr, veiledning og guiding
- Forvalte Romsdalseggen på en slik måte at det fremstår som et attraktivt sted å utøve friluftslivsaktiviteter
- Informere og dele kunnskap med de besøkende om natur og kulturverdiene i området slik at de blir bevisste på behovet for en bærekraftig forvaltning og vern av nasjonalparker o.l.
- Lære opp de besøkende til miljøvennlig adferd
- Å tilby sti og fasiliteter som ivaretar de besøkendes sikkerhet. Sti og tilhørende fasiliteter (f.eks. nødbu, utsiktspunkt etc) skal bygges ihht. gjeldene lovverk og vedlikeholdes slik at standarden ikke forringes over tid
- Øke de besøkendes bevissthet om farene som kan oppstå på en tur over Romsdalseggen, og informere om hvilke ferdigheter som kreves for å minimere disse
- Kontinuerlig kartlegge og overvåke bruken for å sikre en bærekraftig forvaltning
- Sørge for at de besøkende, både tilreisende og fastboende, får en god opplevelse med turen over Romsdalseggen. De gode opplevelsene skal gi mer kunnskap, forståelse og stolthet for natur og kulturverdiene
- Spre trafikken over større deler av sesongen for å skape en bedre opplevelse og unngå kødannelse i flaskehalsområder (f.eks. Halsaskaret, Rampestreken)

3.2 Analyse av målene sett i lys av kunnskapen

I forhold til mål for *naturverdiene* er Romsdalseggen på etterskudd. Slitasjen er, som sårbarhetsanalysen viser, dels kommet langt slik at det haster med økt tilrettelegging for å begrense videre skader og for noen områder tiltak for å føre tilbake naturen etter oppståtte skader. Vi har i avsnitt 3.3 samt i vedlegg 7 beskrevet hvilke grep og prioriteringer som er definert for å sikre naturverdiene

Målene for reiselivet har ligget der siden reiselivsstrategien ble vedtatt i 2013. Men i alt for stor grad skjer markedsføringen av Rauma og Romsdalen fra ulike aktører knytta til bestemte produkter, og alt for lite som et samlet, samordnet og helhetlig reisemål. Den endelige løsningen for hvordan bygge et slikt sterkt, tydelig og felles reisemål og reiselivssamarbeid er ikke på plass.

Besøkende er helt sikkert i ulik grad opptatt av kommunens visjon, men de fleste av besøkende som er i Rauma er her på grunn av naturen og fjella – uansett om de er på klatretur eller kjører bobil over Trollstigen. Men særlig innenfor det aktivitetsbaserte og friluftsbaserte reiselivet gjenstår mye for å utvikle et mer differensiert tilbud (eksempelvis viewpoint Litlefjellet som alternativ til de som ikke kan gå Romsdalseggen) og mye mer tilbud om kurs, trening og guiding for å redusere terskelen og øke mestringen i å oppleve ting i fjell og naturen.

3.3 Strategiske grep og prioriteringer

Naturverdiene

Viktigste hovedgrep er å forsere nødvendig tilrettelegging, skilting og informasjon for å begrense ytterligere slitasje i og rundt normalstien på Romsdalseggen.

Aktuelle tiltak:

- Økt tilrettelegging og styring av trafikken opp/ned fra Aksla
- Økt tilrettelegging og styring av trafikken fra øverst i Vengedalen og opp til kanten av Eggen
- Vurdere ytterligere tilrettelegging og bruk av kjetting for å redusere slitasjen opp til Mjølvafjellet
- Økt tilrettelegging og styring av trafikken fra Høgaksla ned mot Aksla
- Få bygd toalett og miljøstasjon ved startpunkt i Vengedalen og endepunkt i Åndalsnes sentrum
- Ta i bruk «grønne» busser i shuttletrafikken til/fra Vengedalen
- Fullføre pågående prosess med «Rauma som bærekraftig reisemål
- Minimere slitasje på naturmiljøet gjennom rullerende forvaltningsplan
- Overvåke slitasje og besøkendes atferd langs stien (telleapparat, spørreundersøkelser, fysisk overvåkning)
- Informere om natur- og kulturverdiene i området gjennom brosjyrer og kart til alle som benytter seg av felles transport.
- Informere om natur- og kulturverdiene på store reiselivsplattformer som visitnorway, fjordnorway, romsdal.com, tindesenteret.no
- Informere om natur – og kulturverdiene gjennom fysisk tilstedeværelse på turinformasjon ved besøkssenteret Norsk Tindesenter
- Informere om naturverdier på alle felles bussavganger (daglig)
- Kanalisere trafikken på sti tilrettelagt for å tåle et høgt antall besøkende, legge om stien ved behov
- Minimere etablering av parallellstier gjennom god overvåking og forvaltning

- Identifisere tak for antall besøkende per dag i sesongen (f.eks. begrense antall busser per dag for bedre trafikkspredning).
- Fremtidige fasiliteter (f.eks. toaletter, nødbu etc) skal bygges på en slik måte og på et slikt sted at det ikke forringer natur- og kulturverdiene i området
- Promotere miljøvennlig adferd, som søppelsortering og sporløs ferdsel.
- Dersom Romsdalsgondolen blir realisert etter evt planvedtak i Rauma kommune vil det være av vesentlig betydning for Norsk Tindesenter som forvalter av Romsdalseggen å:
  - Inngå avtale med gondolen om sikringsbu, toalett og miljøstasjon på Aksla
  - Legge føringer for Romsdalsgondolens arbeid med tilrettelegging i området rundt Aksla, jfr Tindesenterets hørings svar til planforslaget

Reiselivet

Viktigste hovedgrep er å få til en sterkere samordning av reiselivet i kommunen, produktpakking på tvers av leverandører og tydelig, samordna markedsføring og salg mot ønskede markeder og målgrupper

Aktuelle tiltak:

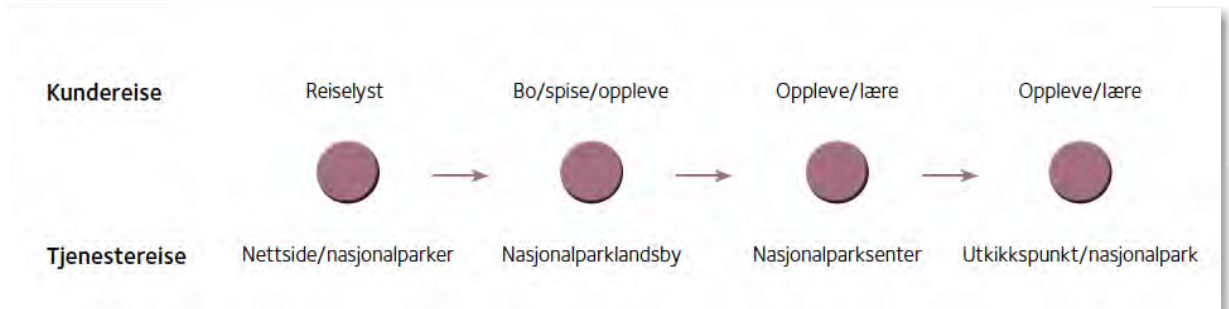
- Fortsette arbeidet med produktpakking på tvers av leverandører – målrettet med utvalgte segmenter, markeder og målgrupper
- Fortsette arbeidet med utvikling av tilbud utenfor sommersesongen – vår, høst og vinter – for å øke verdiskapingen, lønnsomhet og innslaget av helårsarbeidsplasser
- I fellesskap beslutte å benytte en felles portal og etablere en helårsbemanna organisasjon for digital markedsføring, salg og distribusjon av hele reiselivet i Rauma
- Norsk Tindesenter som turinformasjonssenter for Romsdalseggen/besøkssenter nasjonalpark
- Norsk Tindesenter som pådriver for felles pakketering og samarbeid om felles transportløsning
- Norsk Tindesenter som turinformasjon om andre turer, med og uten guide, i området og regionalt
- Norsk Tindesenter som formidler av kunnskap og konseptet nasjonale turiststier ut mot øvrig næringsliv lokalt og regionalt
- Norsk Tindesenter som pådriver for å sikre bærekraftig drift og finansiering av tiltak knyttet til stien, i dialog med øvrig næringsliv (fellesgodefinansiering)

De besøkende

Viktigste hovedgrep er å øke den segmenterte markedsføringen av Rauma og Romsdalen som et differensiert aktivitetsbasert reisemål hvor du kan oppnå ny mestring og ny kunnskap – uavhengig av ferdighetsnivå i utgangspunktet

- Bygge opp et helårs kurstilbud (kom til Romsdalen for å lære noe nytt og prøve det ut)
- Øke kapasiteten og tilgjengeligheten av ulike typer guider som kan gi kurs, vegledning og guiding til ulike målgrupper
- Videreutvikle Norsk Tindesenter som senter for bratt friluftsliv
- Tilgjengelig og god informasjon på alle relevante plattformer og sosiale medier

- Vi benytter kundereisen som definert i Miljødirektoratets merkevare som ledestjerne for vårt arbeid med å sikre positive opplevelser for gjestene samt å påvirke til verneverdig bruk av våre områder.

- Sette tak for antall besøkende per dag – for å optimalisere kundeopplevelsen og unngå kø ved flaskehals
- Det skal oppfordres til å ikke bruke drone for å minimere støyforurensning og brukerkonflikter
- Identifisere hvilke tilleggsfasiliteter som kreves og bygge disse på en så skånsom måte som mulig (f.eks. nødbu, toalett etc)
- Videreføring av stipatroljesamarbeid med DNT, tilbudet utvides etter behov
- Etablere daglige informasjonsmøter hvor de reisende informeres om farer som kan oppstå og ferdigheter som kreves for å gjennomføre turen
- Spre kunnskap og oppfordre til miljøvennlig og sikker adferd, gjennom informasjon om naturverdiene, fjellvettreglene, utstyr og ferdigheter m.m.
- Overvåke atferd og kundetilfredshet gjennom f.eks. spørreundersøkelser, fysisk tilstedeværelse og tilbakemeldinger på sosiale medier
- Tilrettelagt sti ihht. gjeldende veileder og merkehåndboka
- God informasjon og skilting underveis på turen
- Respondere på brukerkonflikter som går ut over kundeopplevelsen (f.eks. en eksplosjon i antall besøkende).
- Aktivt vedlikehold av informasjon og fasiliteter tilknyttet stien for å opprettholde så god kundeopplevelse som mulig

4. Tiltaksplan

Tiltaksplanen tar utgangspunkt i prioriterte investeringer i vedtatt besøksstrategi og foreløpig utvikling av tiltaksliste gjennom foregående drøfting i kapittel 3. Det er viktig med stor fleksibilitet i tiltaksplanen. Derfor avgrenses tiltaksplan til de 4 nærmeste årene og forutsettes rullert årlig. Det understrekes at tiltaksplanen er svært avhengig av finansiering – både i forhold til investeringer og drift. Dette er fortsatt en utfordring, selv med 50 % tilskudd til investeringen fra tilskuddsordningen for nasjonale turiststier.

Se vedlegg 7 for detaljer om de tiltak vi har definert og iverksetter fra 2019.

Investeringstiltak	2020	2021	2022	2022
Tilrettelegging normalruta i henhold til prioriteringsliste	X	X	X	X
Toalett og miljøstasjoner	X	X		
Viewpoint Litlefjellet	X	X		
Informasjons- og sikringstiltak	X	X	X	X
Eventyrskogen		X	X	

Drifts- og utviklingstiltak	2020	2021	2022	2022
Beredskapsplan	X			
Rauma som bærekraftig reisemål	X	X	X	X
«Grønne» shuttlebusser	X			
Delta i etablering av felles markedsorganisasjon	X			
Utvikle tilbudet innen kurs bratt friluftsliv	X	X	X	X
Bygge opp et tilbud av ulike typer tilgjengelige guider	X	X	X	X
Utvikle tilbudet og besøket i skuldresesonger og vinter	X	X	X	X

Det er to viktige suksessfaktorer for å klare dette:

1. At samarbeidet som er etablert mellom aktørene som månedlig møtes hos rådmannen i Rauma fortsetter, tenker strategisk og handler operativt
2. At finansieringa av felles utviklingsarbeid styrkes. Innlemming i tilskuddsordningen for nasjonale turiststier vil langt fra være nok til å realisere denne tiltaksplanen

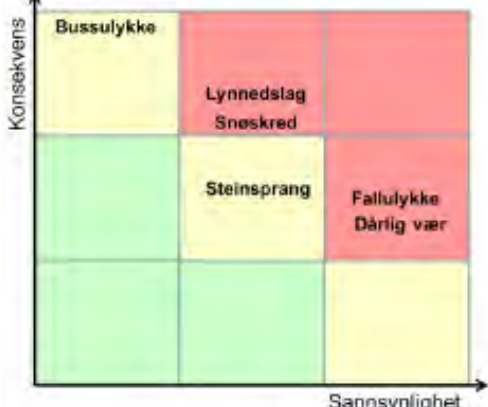
4.1 Følgende tiltak er hentet fra autorisasjonskravene:

- Strategi med nullvisjon for redningsaksjoner (ref. 5.2 i aut.krav).

▶ Visjon for trygg ferdsel i naturen   ▶ Ingen dødsulykker knyttet til ferdsel i naturen   ▶ Ingen leteaksjoner knyttet til ferdsel i naturen   ▶ Rask og god håndtering av alle ulykker

4.2 Beredskapsplan med risikovurdering (ref. 5.3 i aut.krav).

ROS-analyse	Sikkerhet og beredskapstiltak									
 <p>The matrix plots 'Konsekvens' (Consequence) on the y-axis and 'Sannsynlighet' (Probability) on the x-axis. The cells are color-coded: Yellow (top-left), Red (top-middle and top-right), Green (middle-left and bottom-left), Yellow (middle-middle), and Red (middle-right).</p> <table border="1" data-bbox="352 353 842 757"> <tr> <td>Bussulykke</td> <td>Lynnedslag Snøskred</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Steinsprang</td> <td>Fallulykke Dårlig vær</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Bussulykke	Lynnedslag Snøskred			Steinsprang	Fallulykke Dårlig vær				<p>Hovedprinsipper</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ferdsel på tilrettelagte turstier foregår på eget ansvar • Ulykker varsles på ordinært vis – som hovedregel til Politiet på 112 • Politi koordinerer redningsaksjoner og innhenter eventuelt ekstra ressurser fra rednings- og luftambulans, Romsdal alpine redningsgruppe eller Rauma røde kors Hjelpekorps • Rauma kommunens beredskapsorganisasjon aktiveres ved større ulykker
Bussulykke	Lynnedslag Snøskred									
	Steinsprang	Fallulykke Dårlig vær								
<p><i>ROS-analyse utført av ressursgruppa</i></p> <p><i>Lynnedslag</i> som har rammet folk har skjedd på Romsdalseggen. Vanskelig å unngå helt, kan forebygges gjennom værvarsling.</p> <p><i>Snøskred</i> er alltid en mulighet, men ingen av topptur-løypene går i spesielt skredfarlig terreng. Forebygges gjennom skredvarsling.</p> <p><i>Fallulykker</i> har stor sannsynlighet. Så langt har ingen falt utenfor med de konsekvenser det har. Mindre fall- og snubleulykker skjer til stadighet. Økt tilrettelegging kan redusere antall tilfeller.</p> <p><i>Dårlig vær</i> er det ofte i området, og værromslag kan komme raskt. God værvarsling er viktig. Likeså å innstille bussene ved svært dårlige meldinger. I tillegg foreslås etablering av nødrute og nødbu. Dårlig vær medfører også ofte at helikoptertransport ikke er tilgjengelig.</p> <p><i>Steinsprang</i> kan skje i bratt fjellterreng. Vanskelig å forebygge. Bruk av hjelm på ekstremrutene.</p> <p><i>Bussulykke</i> gjelde spesielt på smal veg i Vengedalen. Liten samla risiko.</p>	<p>Forebyggende tiltak som er innført eller vurderes innført</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tydelig og korrekt informasjon i forkant om hva de enkelte turene krever av fysisk og psykisk form med tilhørende bekledning og utstyr • Et tydelig vertskap og bemanning som kontakter direkte personer som er feil utstyrt, har dårlig helsetilstand eller prøver seg på turen i for dårlig vær • Sortering av turene etter vanskelighetsgrad • Tydelig rute- og avstandsmerking på alle turer • Godt tilbud på føringsturer • I tillegg til sikringsbu og nødrute, vurdere innføring av «fjellvakt» • Tilgang på guider på krevende turer • Lett tilgjengelig salg av typisk utstyr som trengs (staver, luer, regnklær, mat og drikke) • Utforme og dele ut «Informasjonskort» på fleste mulig språk til alle som skal på tur som inneholder nøkkelinformasjon, turregler og kontaktinformasjon • Følge kravene i autorisasjonsordningen for Nasjonale turiststier • Trene årlig på situasjoner som krever at totalberedskapsapparatet aktiveres 									

Kilder:

Veileder for besøksforvaltning i norske verneområder, Miljødirektoratet (M415-2015)

- Mal for enkel besøkstrategi. Miljødirektoratet
- Sårbarhetsanalyse for Romsdalseggen, Karttjenester as
- Sårbarhetsanalyse for Litlefjellt, Karttjenester as
- Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv, Miljødirektoratet
- Naturarven som verdiskaper, Miljødirektoratet
- Mot et bærekraftig reiseliv, veikart for reiselivsnæringen i Norge/NCE Tourism/NHO Reiseliv/Norges naturvernforbund/Norsk Reiseliv/Virke Reise Norge og kultur
- Masterplan produktutvikling reiseliv i Rauma, BBR as for Rauma kommune
- Rauma kommune, samfunnsplan 2019-2030
- Visitor Strategy, Department of Conservation. August 1996

Fra: Marie Selboskar Lier <marie.selboskar.lier@miljodir.no>

Dato: fredag 28. oktober 2022 kl. 13:44

Til: Ivar Brennhovd <ivar@tindesenteret.no>

Emne: SV: Romsdalseggen 2022, kort status og søknad om overføring av midler til 2023

Hei.

Omsøkte overføring til 2023 er øk. Det gjelder:

- Øremerket midler til stiarbeid på omlag kr 800.000,-.
- På stien fra Nebbafoten (Åndalsnes sentrum) og opp til Rampestreken, samt deler av stien opp fra Hestheia til Steinfjellet på Vengedalsiden.

Merk at disse midlene ikke kan brukes som egenandel for søknad om tilskudd 2023.

Ber om sluttrapport for disse midlene innen **15. juni 2023**.

Mvh Marie

Hilsen

Marie Selboskar Lier

seniorrådgiver, naturavdelingen

mobil: 99 60 27 06

www.miljodirektoratet.no | www.miljestatus.no

sentralbord: 73 58 05 00

Romsdalseggen tiltak 2023 – Søknad GASSROR

Romsdalseggen har i løpet av de siste 10 årene utviklet seg fra å være et fjell med svært begrenset bruk, til å bli en av Norges mest populære fjellturer, og en av grunnpilarene i regionens reiselivsutvikling. Sommeren 2021 gikk 36 400 hele fjellturen fra Vengedalen til Åndalsnes i Rauma kommune. Sommeren 2022 var begredelig værmessig i dette området, med regn i 26 av 31 dager i juli, og vesentlig lavere temperaturer enn normalt. Tallet på besøkende falt for første gang siden oppstarten, til 23 750 men vi venter videre vekst i årene som kommer. Det var i tillegg 43 000 som gikk opp til Rampestreken i 2022. Denne delen av stien er derfor sterkest belastet.

Romsdalseggen er en tursti som går fra Vengedalen i Isfjorden til foten av fjellet Nesaksla på Åndalsnes. Turen er ca. 1 mil lang, og innebærer å gå over 1000 høydemeter.

Åndalsnes er sertifisert som et bærekraftig reisemål. Romsdalseggen er i så måte unikt ved at en kan reise fullstendig kollektivt. En kan ta tog til Åndalsnes og buss inn til Vengedalen og deretter gå tilbake til Åndalsnes. Romsdalseggen har en unik beliggenhet i forhold til Reinheimen og Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark. Ved å tilrettelegge Romsdalseggen for å kunne tåle et høyt antall besøkende, vil denne stien kunne fungere som en buffer som avgrensner og skjerner for økt ferdsel i de omkringliggende verneområdene, som f.eks. pressområdet ved Trollstigen.

Skiltplan

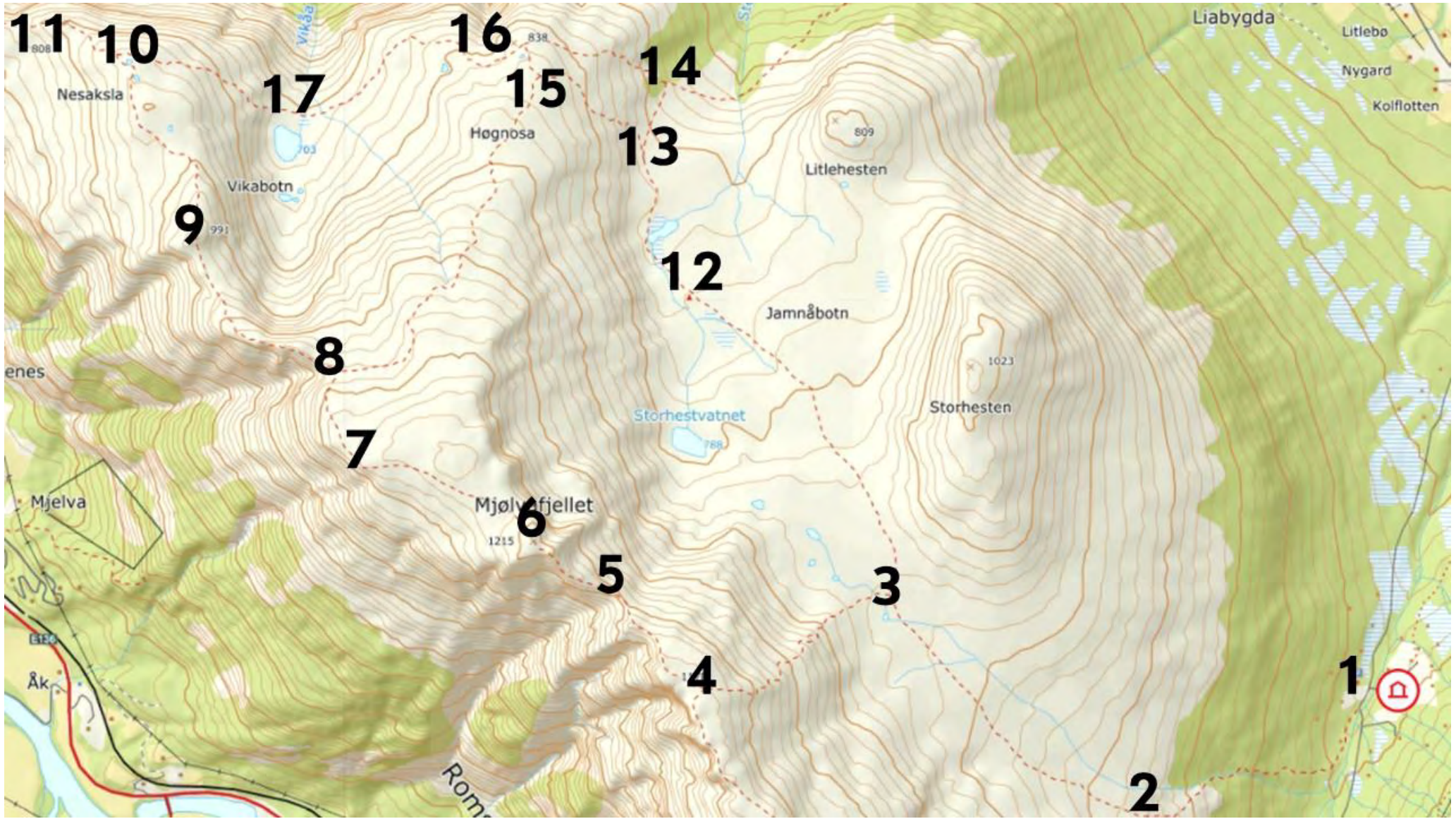
Romsdalseggen

Venjesdalen – Nesaksla 2021/22

DNT Romsdal

Skilt- stolpe	Antall skilt	Tekst	Logo skiltan svarlig	Pil- retning		Type piktogram			
						N.B! Angi farge om gradering			
1	1	Romsdalseggen 10,3 km	DNT		?	Rød			
	1	Romsdalseggen via Høgnøsa 11,5 km	DNT		?	Rød			
	1	Isfjorden via Furukollen 8,2 km	DNT		?	Blå			
	1	Kaffikjelbua 4 km	DNT		?	Blå			
2	1	Hestheia							STEDSNVNSKILT
3	1	Romsdalseggen	DNT	X		Rød			
	1	Romsdalseggen via Høgnøsa	DNT		X	Rød			
	1	Isfjorden via Furukollen	DNT		X	Blå			
	1	Kaffikjelbua	DNT		X	Blå			
	1	Venjesdalen	DNT	X		Blå			
4	1	Steinfjellet 1178 m.o.h.							STEDSNVNSKILT
	1	Romsdalseggen	DNT		X	Rød			
	1	Blånebb	Romsdal. com	X		Rød			
	1	Venjesdalen	DNT	X					
5	1	Halsaskaret 1111 m.oh.							STEDNAVNSKILT
6	1	Mjølvafjellet 1215 m.o.h.							STEDSNVNSKILT
7	1	Åkesvarden							STEDSNVNSKILT
8	1	Mjølvaskaret 1064 m.o.h.							STEDSNVNSKILT
	1	Romsdalseggen	DNT	X		Rød			
	1	Romsdalseggen via Høgnøsa	DNT		X	Rød			
	1	Venjesdalen via Høgnøsa	DNT		X	Rød			

Det er den mest populære turstien i Møre og Romsdal, og er blant de mest søkte turstiene på UT.no. Mange går bare den delen av stien som går fra Åndalsnes til toppen av utsiktspunktet Rampestreken, eller videre opp til toppen av Nesaksla. Turstien er svært mye brukt og er en destinasjon som bidrar godt til reiselivet i regionen, samtidig som den er til nytte og til glede for allmennheten lokalt og regionalt.

Målsetting:

Bidra til å gjøre Møre og Romsdal til Norges beste opplevelsesfylke. Bidra til bolyst, folkehelse og miljø ved at stadig flere går denne fantastiske stien. Oppgradere og utbedre stien slik at den blir trygg og beholder sin attraktivitet.

Tiltak i 2023:

Vi ønsker å prioritere den meste brukte delen av stien «Romsdalstrappa» i 2023. Det er gjort avtale med Geir Vetti og Stibyggjaren som skal komme med sine sherpaer i mai/juni.

Romsdalstrappa er ikke en sammenhengende trapp, for der er flere parti med naturlig bunn. I øvre del av trappa mellom toppen og Rampestreken, er det i ferd med å få stor slitasje og det er behov for å kanalisere trafikken og lage tydelig sti for å bevare området. I tillegg er det behov for å lage trapper på de mest utsatte/trange parti, på flere steder ned til Rampestreken. Romsdalen AS bidrar med 300 000 på øvre delen av stien. Det er behov for ytterligere midler for å kunne utbedre med flere trapper og sikring av sti i partiet mellom toppen og ned til Rampestreken.

Nedenfor Rampestreken er det behov for å bedre stien med bygging av noe flere trapper og å utbedre utvalgte deler av stien der den store veksten i antall besøkende har gitt tydelig slitasje. En trapp må renoveres av sikkerhetshensyn. Ytterligere beskrivelser med bilder er vist senere. Her planlegger vi å utbedre enkelte parti ved bruk av dugnad, og kunne nytte helikopter til å frakte grus for utbedring jfr vedlagt rapport.

Uten denne utbedringen kan vi se økning i skader og dårlig opplevelse for besøkende. Det skal i år også utprøves ulike metoder for å utbedre vanskelige parti med mye røtter i nedre del av Romsdalstrappa.

Hestheia

Dette partiet skal utbedres i 2023 og gjøres i samarbeid med DNT. Her blir det utbedring og klopping, i tillegg til bedre skilting og merking opp til det høyeste punktet på Romsdalseggen.

Informasjonspunkt

Informasjonspunkt er tenkt montert i hver ende av stien. Det skal etableres en skjerm på Toalettet i Vengedalen, samt skal det settes opp en på Åndalsnes siden. Her skal det informeres om stien, regionen, vær, føreforhold, og nasjonalparkene. Dager da det ikke er anbefalt å gå stien, vil dette dominere informasjonen. De nye digitale skjermene i Vengedalen og ved foten av Nebba må altså fylles med innhold. Dette må være nøye planlagt og utvalgt. Vi ser behovet for å utarbeide mer informasjonsmatriell til bruk både digitalt og i papirform for å sikre at turistene blir godt nok informert før tur. Råd om utstyr, fottøy og forberedelser må tilrettelegges for dette mediet. I tillegg er det ønskelig å utarbeide informasjonsmateriell som styrker sikkerheten ved å informere om hvorfor vi ønsker "en-veis-trafikk" Denne skal derfor ha en sikkerhetsfunksjon. Videre skal det

oppgraderes med brosjyrer som og informasjonsmateriell som kan brukes av alle reiselivsaktører i regionen for å markedsføre og informere om Romsdalseggen.

Personteller

Erfaringene viser at det er nyttig med tellere for å ha oversikt over hvordan stien brukes.

Vi har utviklet en god rapport fra tellerne som gir oss reelle data kontinuerlig. Hvor mange går over Romsdalseggen nå? Hvor mange er på vei opp til Rampestreken?

Teknologi utendørs er sårbart, og det er behov for å oppgradere disse tellerne, i tillegg er det ønskelig med teller på Litjefjellet. Et viktig tiltak er å få kartlagt trafikken slik at utviklingen her kan overvåkes. Det er derfor behov for persontellere her. Kostnaden ved en teller er 40 000, i tillegg kommer montering og programmering.

Stipatrolje og Ferdråd

Romsdalseggen har svært få redningsaksjoner. En av årsakene er at Norsk Tindesenter har hatt stipatroljer som har fanget opp turgåere i vanskeligheter og geleidet de ned på en trygg måte. Vi ønsker å høste erfaringer med dette også i 2023. Tindesenteret har kompetente fjellguider med førstehjelps kompetanse som gjør stivakt. Stivaktene bistår turister ved behov, og gjør dette til et bedre reiselivsprodukt for alle som selger Romsdalseggen. Det er noe som bidrar til å gjøre at turistene føler seg ivaretatt og velkomne. I 2022 var det på 5 av turene rapportert om turister med store utfordringer over de mest utsatte partiene av stien med behov for assistanse.

Det er avgjørende for sikkerhet og trygg ferdsel at stipatroljen og vertskapsrollen videreutvikles med gode rutiner, kriterier og system for daglige ferdråd. Hva skal være kriteriene for å fraråde tur av sikkerhetshensyn, og hva kan være annen relevant, vær og føremessig informasjon. Dette ønsker vi å utvikle i samarbeid med Norsk Fjellfagskole som har hovedkontor på Norsk Tindesenter.

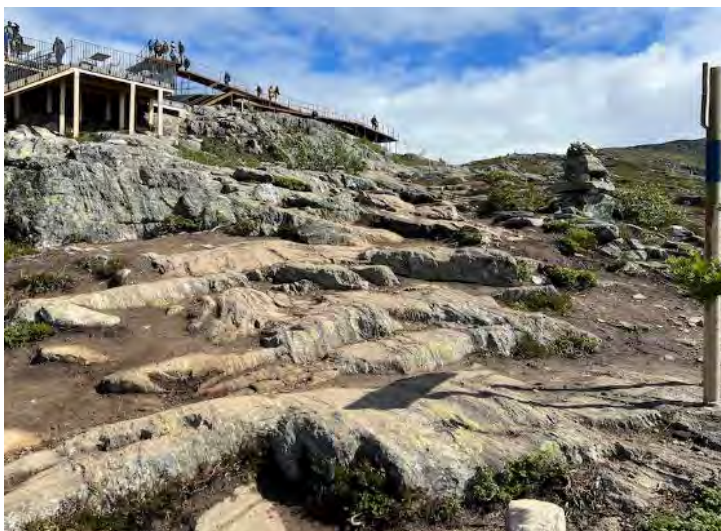
Tindesenteret har også vertskapsrollen. Informasjon-senteret på Tindesenteret er bemannet fra kl 0800-2000 hver dag fra 15 juni til 15 august, for å informere om aktuelle turer, føreforhold, gi råd og veiledning. De som jobber her er fjellvante og lokalkjente i området slik at gjestene blir møtt av kjentfolk som vet akkurat hvordan de ulike turer og aktiviteter er. Å videreføre og videreutvikle dette arbeidet i 2023, er svært viktig for å bidra til gode opplevelser i Romsdalsnaturen. Ikke minst nå som Tindesenteret også skal søke om å bli nasjonalparksenter.

Budsjett:

Budsjett	
Utbedring av deler av sti fra Nebbafoten (start/stopp punkt) opp til Rampestreken	680 000
Utbedring av sti fra Akslatoppen og ned til Rampestreken	980 000
Stipatrolje og vakt langs Romsdalseggen	250 000
Prosjektledelse	240 000
Utvikle rutiner og system for ferdråd	150 000
Informasjonspunkt med skjerm i Vengedalen og Nebbafoten	150 000
Brosjyre og informasjonsmateriell Romsdalseggen	75 000
2 nye persontellere	75 000
Klipping og merking av sti fra Hestheia opp til Steinfjellet (toppen av Eggen)	300 000
Samlet kostnad inkl. mva	2 900 000
Finansiering	
Rauma kommune	580 000
Tildelt fra Miljødirektoratet	800 000
Tildelt fra Romsdalen AS	300 000
Tilsagn fra Nordenfjeldske bykredits stiftelse	200 000
Omsøkt tilskudd	1 020 000
Sum Finansiering	2 900 000

Det er gitt tilsagn fra Miljødirektoratet, Romsdalen AS samt Nordenfjeldske. Midlene dekker blant annet ikke hele den ønskede utbedringer av Romsdalstrappa i hht tilbud fra Stibbyggjaren. Vi søker derfor delfinansiering av GassROR. Tidspunkt for gjennomføring av utbedring/oppgradering: mai/juni 2023.

Fra Akslatoppen og ned til Rampestreken tenkes følgende parti å utbedres og sikres:

Nedenfor Rampestreken er følgende partier prioritert:

Informasjonspunkt ved foten av Nesaksla som skal informere om turen og turmål:

Miljødirektoratet har gitt midler til partiet under Rampestreken, men ikke til partiet fra toppen av Nesaksla og ned til Rampestreken. Det ble bevilget 1 million i 2022. Hvorav 200 000 ble brukt i 2022, og 800 000 er godkjent overført til 2023.

Budsjettet er basert på erfaringstall, samt tilbud fra Stibbyggjaren ved Geir Vetti.

Arbeidet skal utføres av 4 Sherpaer med lang erfaring i stibbygging. Steinen vil bli innkjøpt og fløyet på plass av Airlift. Det er beregnet innkjøp av ca 120 tonn stein. Dette vil gi ca 160 hiv, og ca 2 dager med helikopter flyging.

Vi har en fast gjeng med dugnadsfolk, som bistår sherpaene og deltar i arbeidet der de kan i hele perioden som dette arbeidet pågår. I tillegg vil vi i samarbeid med DNT gjennomføre bedre skilting og merking av sti.

Norsk Tindesenter står for prosjektledelse, Rauma kommune for regnskapsføring.

Vi håper på en positiv innstilling til denne søknaden.

Mvh

Mette Rye

Norsk Tindesenter AS

Saksvurdering

Søknadsår 2023

Støtteordning GassROR IKS - regionale støttebidrag
Tittel Interkommunalt samarbeid i ROR - analyse av kostnader - styringsdata
Søker Romsdal Interkommunalt politisk råd
Gyldig til dato -

Arkivsak **Tilsagnsnr**
Status Avventer vedtak
Saksbehandler rjh.gassror (Rolf Jonas Hurlen)
E-post rjh@nessetvekst.no **Mobil** -

Forslag til vedtak

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil kroner 458 575,- (50%) til Romsdal IPR (på vegne av kommunene Aukra, Vestnes, Rauma, Hustadvika, og Molde) - av et budsjett på kroner 917 150 - slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Vurdering

Romsdal IPR og kommunene Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes søker GassROR IKS om støtte til å finne årsaken til at kommunene i Møre og Romsdal drifter pleie- og omsorgstjenestene 4000 kroner dyrere enn landsgjennomsnittet pr innbygger.

Det søkes om et tilskudd på 458 575,- tilsvarende 50% av de eksterne kostnadene på 917 150,-.

Tiltaket vurderes å være til nytte for eierkommunene i GassROR: "GassROR IKS sitt verkeområde er avgrensa til prosjekt/tiltak som eigarkommunene har nytte av" og " GassROR IKS skal bidra til ei effektiv og samordna leiing av interkommunale regionale tiltak innafor selskapets verkeområde".

Eierkommunene i GassROR ønsker å finne en konkret årsak til forskjellen i kostnader på driften av pleie- og omsorgstjenestene. I tillegg står kommunene ovenfor store strukturelle grep for å møte morgendagens behov. Dette gjelder tiltak som arbeidstidsplanlegging og innføring og bruk av innovative løsninger.

For å finne årsaken til det høye kostnadsnivået er det engasjert en ekstern leverandør. Hovedleveransen er prissatt til 638 650,- med en opsjonsleveranse på 278,-. Sum 917 150,-.

Alle Romsdalskommunene har skriftlig gitt sin tilslutning til arbeidet, og vil delta aktivt i arbeidet med å finne årsaken til de høye kostnadene. For deretter å frigjøre ressurser til å jobbe mer innovativt og fremtidsrettet.

Kort beskrivelse

Kommunene i Møre og Romsdal utpeker seg i forhold til andre fylker når det gjelder tjenesteproduksjon innenfor helse og omsorg. Det er viktig at man analyserer inngående årsaken til den store forskjellene. Det er viktig å se nærmere og analysere driften, og se på mulige innovative løsninger for slik analyse, til det beste for brukere, ansatte og tjenesteproduksjon. Vedlagt ligger søknad, leveranse og framdriftsplan.

MERK: En eventuell utbetaling merkes Romsdal IPR

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Milepælsplan er lagt ved

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	917 150					917 150
Sum kostnad	917 150					917 150

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	458 575					458 575
Kommunal/Romsdal IPR egenfinansiering	458 575					458 575
Sum finansiering	917 150					917 150

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	917 150					917 150
Sum kostnad	917 150					917 150

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	458 575					458 575
Kommunal/Romsdal IPR egenfinansiering	458 575					458 575
Sum finansiering	917 150					917 150

Søknad

Søknadsnr.	2023-0018	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Interkommunalt samarbeid i ROR - analyse av kostnader - styringsdata			

Kort beskrivelse

Kommunene i Møre og Romsdal utpeker seg i forhold til andre fylker når det gjelder tjenesteproduksjon innenfor helse og omsorg. Det er viktig at man analyserer inngående årsaken til den store forskjellene. Det er viktig å se nærmere og analysere driften, og se på mulige innovative løsninger for slik analyse, til det beste for brukere, ansatte og tjenesteproduksjon. Vedlagt ligger søknad, leveranse og framdriftsplan.

MERK: En eventuell utbetaling merkes Romsdal IPR

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Romsdal Interkommunalt politisk råd Org.nr:921221967 jan.morten.dale@hustadvika.kommune.no Antall årsverk (heltid/deltid): /	Tingplassen 6440 ELNESVÅGEN	90756018
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Det er laget et eget skriv, se vedlegg.

Effektmål

Resultatmål

Målet er å finne årsaken til det høye forbruket, som beskrevet i vedlegg. Frigjøre og legge grunnlag for strukturelle grep for å møte morgendagens behov. Dette gjelder både arbeidstidsplanlegging og ikke minst innføring og bruk av innovative løsninger slik som digital arbeidsflate for blant annet styringsdata, medisinteknisk- og velferdstekniske løsninger osv.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Se vedlegg:

- Leveranse
- Framdriftsplan

Vi har søkt bistand fra konsulentfirma, som i dette arbeidet skal følge opp den enkelte kommune i Romsdalsregionen og referansekommuner.

Målgruppen er fem romsdalskommuner og Romsdal IPR

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Kommunalsjefene i hver kommune og daglig leder i Romsdal IPR er arbeidsgruppe.

Kommunedirektørene i Romsdal er styringsgruppe

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere er fem Romsdals kommuner, Romsdal interkommunalt politisk råd og konsulentfirma PwC

Tids-/milepælsplan

Startdato: 28.02.2023 Sluttdato: 30.06.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Milepælsplan er lagt ved

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totalt kostnader	917 150					917 150
Sum kostnad	917 150					917 150

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	458 575					458 575
Kommunal/Romsdal IPR egenfinansiering	458 575					458 575
Sum finansiering	917 150					917 150

Geografi

1535-Vestnes, 1506-Molde, 1539-Rauma, 1547-Aukra, 1579-Hustadvika

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
framdriftsplan.pptx	422 424	- 28.02.2023 -
Leveranser.pptx	48 668	- 28.02.2023 -
Søknad GassROR IKS.pdf	208 042	- 28.02.2023 -

Til GassROR IKS

v/Styreleder Per Sverre Ersvik

Elnesvågen/Molde 24.02.2023

Søknad om støtte

Bakgrunn

Kommunen i Møre og Romsdal drifter pleie og omsorgstjenestene i snitt 4 000 kroner dyrere enn landsgjennomsnittet per innbygger, jfr rapport fra Statsforvalteren (2022). Sammenligner man fylket med Trøndelag, så er differansen betydelig større. Basert på nevnte rapport fra Statsforvalteren og egenproduserte rapporter fra Framsikt har Romsdalskommunene (Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes) satt denne differansen på dagsorden, og har ønske om å finne konkret årsak til denne store differansen.

I tillegg står kommunen ovenfor store strukturelle grep for å møte morgendagens behov. Dette gjelder både arbeidstidsplanlegging og ikke minst innføring og bruk av innovative løsninger slik som digital arbeidsflate for blant annet styringsdata, medisintekniske- og velferdstekniske løsninger osv.

Med bakgrunn i de utfordringer vi ser, samt behovet for å finne årsakene til det høye kostnadsnivået i Møre og Romsdal, er det behov for bistand fra ekstern aktør med god erfaring fra slikt arbeid. Kommunene i Romsdal har sammen med Romsdal IPR innhentet tilbud fra tre eksterne aktører der de har beskrevet hvordan de kan bistå i å finne ut årsaken, samt kostnaden ved dette arbeidet.

Representanter fra kommunene og daglig leder i Romsdal IPR har gått igjennom tilbudene, og presentert løsningene for kommunedirektørene og kommunalsjefene. Alle kommunene i ROR har skriftlig gitt sin tilslutning til arbeidet og vil delta aktivt i arbeidet med å finne årsaken til det høye kostnadsbilde, for deretter å frigjøre ressurser til å jobbe mer innovativt og framtidsrettet. Det søkes derfor om midler fra GasROR IKS for å realisere prosjektet.

Kostnader

Valgt leverandør har delt prosjektet i to utfra følgende modell/beskrivelse:

Hoved leveranse er prissatt til	kr 638 650
<u>Opsjonsleveransen er prissatt til</u>	<u>kr 278 500</u>
<u>Til sammen</u>	<u>kr 917 150</u>

Eksterne prosjektkostnader er 917 150,- . I tillegg kommer betydelig innstas fra kommunene i form av egne timer.

Med bakgrunn i beskrevet behov og kostnader søker Romsdal IPR og kommunene Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes om støtte fra GassROR IKS på 458 575,- tilsvarende 50 % av de eksterne kostander.

Vi ønsker å finne årsaken til det høye kostnadsnivået, samt se på muligheten for digitale løsninger som beskrevet over, og ikke minst finne og utfordre handlingsrommet for å skape grunnlag for framtidig innovative metoder for å yte kommunal helsehjelp i vår region. Vi ser derfor frem til et snarlig og positivt svar på vår søknad.

På vegne av kommunene og Romsdal IPR

Jan Morten Dale

Kommunalsjef Hustadvika
sing.

Tanja Thalén

Kommunalsjef Molde
sing.

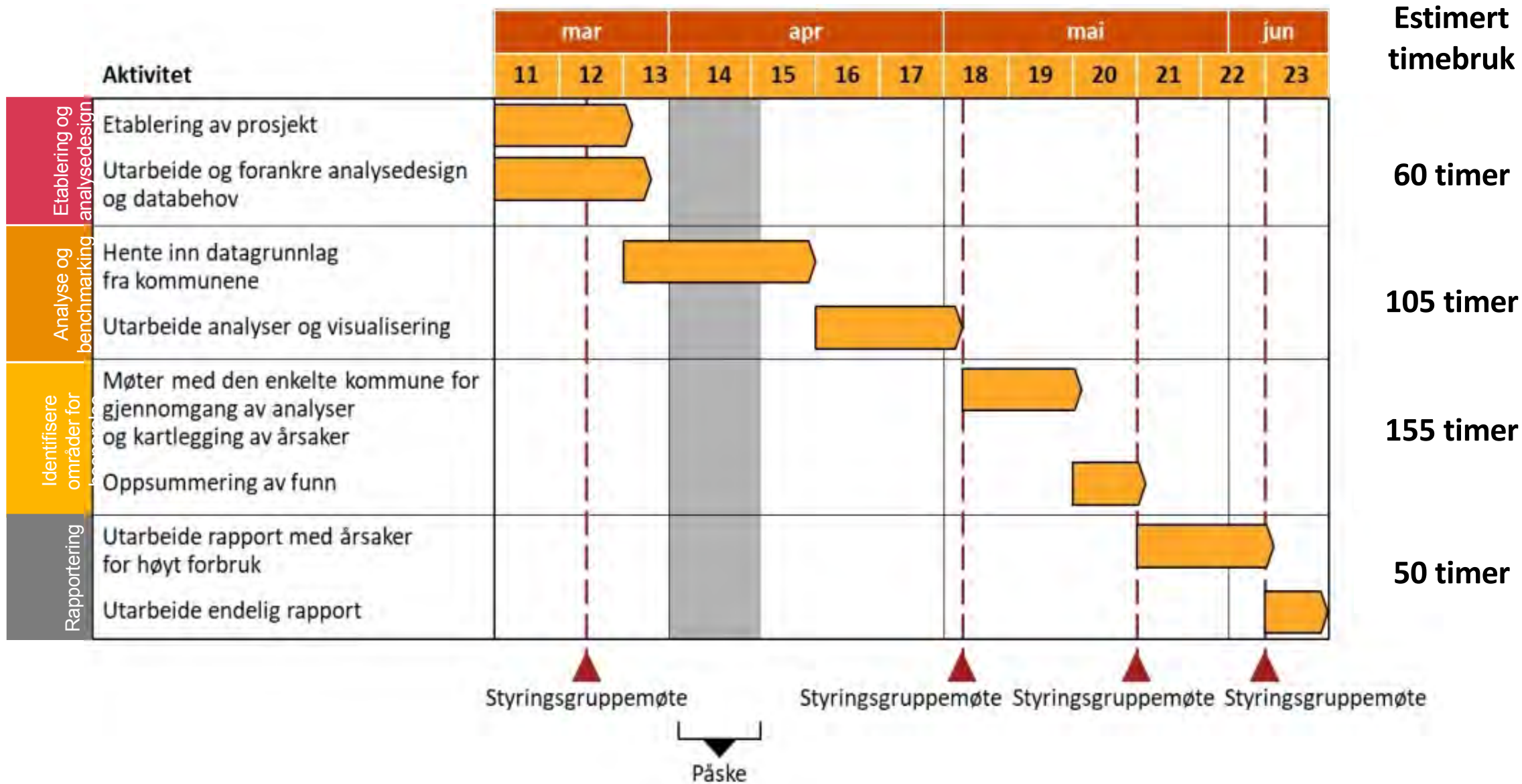
Alf Reistad

Daglig leder Romsdal IPR
sing.

2

Fremdriftsplan

Fremdriftsplan

Vi kan tilby strukturert og verdifull innsikt i to ulike omfang

Leveranser

- Etablere prosjekt
- Utarbeide og forankre analysedesign og databehov

- Hente inn datagrunnlag fra kommunene
- Analysere og visualisere

- Gjennomføre møter med den enkelte kommune for gjennomgang av analyser og kartlegging av årsaker
- Oppsummere funn
- Presentere analyser og funn til styringsgruppe for erfaringsoverføring

- Utarbeide rapport med årsaker for høyt forbruk i prioritert rekkefølge
- Presentere rapport i aktuelt/aktuelle fora

Opsjon

- Forankre og innhente innledende innspill i den enkelte kommune

- Gjøre en kvalitativ gjennomgang av praksis og føringer fra eksterne premissleverandører
- Hente inn data for å ytterligere forstå utvalgte områder av driften

- Gjennomføre tverrkommunale arbeidsmøter for hvert tjenesteområde for erfaringsutveksling
- Gjennomføre arbeidsmøter for å utvikle tiltak og prioritering

- Levere en rapporteringsmodell for oppfølging av styringsdata i dashboard

Saksvurdering

Søknadsår	2023	
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler	
Tittel	Andersgardløa - Innvendig renovering av signalbygg på Husøya/Ona -	
Søker	Foreningen Andersgardløa	
Gyldig til dato	-	
Arkivsak	2023-0016	Tilsagnsnr
Status	Avventer vedtak	
Saksbehandler	arnt.sommerlund.gassror (Arnt Sommerlund)	
E-post	post@gassror.no	Mobil 90088300

Forslag til vedtak

GassROR IKS gir tilsagn om støtte på inntil 60.000 kroner (2x30.000 kr) til Foreninga Andersgardløa til innvendig renovering - slik prosjektet er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at prosjektet fullfinansieres i tråd med budsjett på 485.300 kr søknad og at prosjektet er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader etter gjennomført prosjekt.

Vurdering

Søknaden vurderes å være et utviklingstiltak av regional nytte for eierkommunene i GassROR IKS, og å dermed ligge innenfor formålsparagrafen for hva GassROR IKS kan gi støtte til med tanke på:

* Tilrettelegging for næringsutvikling/samfunnsutvikling (utviklingstiltak):Tiltaket bidrar til å bevare og ivareta kystkultur i Romsdal og Molderegionen, noe som er bekreftet av bl.a. Romsdalsmuseet.

ADMINISTRASJONENS ØVRIGE VURDERINGER:

GassROR IKS ga i 2017 Foreninga Andersgardløa støtte på 50.000 kroner til omlegging av skifertak. Styret gjorde samtidig en prinsipiell vurdering om at tiltaket kunne få regional støtte fra GassROR IKS selv om det lå, og fortsatt ligger, geografisk utenfor medlemskommunene til GassROR IKS. Det ble lagt vekt å ivareta kystkultur i Romsdal.

Nå søker de støtte til innvendig renovering av bygget.

Et flertall av innbyggerne på Ona har på ny søkt om bli en del av Aukra kommune, noe kommunen har stilt seg positiv til.

Administrasjonen legger vekt på at det er ønskelig å utvikle Ona som en del av Molderegionen og derved bl.a. bidra til å legge grunnlag for justering av kommunegrenser.

Kort beskrivelse

Gjennom 6 år har 30 medlemmer brukt 1700 dugnadstimer for å renovere Andersgardløa på Husøya - et signalbygg fra 1875. Nå gjenstår innvendig renovering som legging av nye gulv, riving og skifting av bordkledning på nord/vestveggen. Innredning av fjøs, og installering av elektrisk anlegg samt renovering av murer.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Tidsplanen vil i stor grad være avhengig av hvor mye midler vi mottar fra stiftelser og andre lokale bidragsytere.

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	300 000	185 300				485 300
Sum kostnad	300 000	185 300				485 300

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	30 000	30 000				60 000
Andre stiftelser/bidragsytere	150 000	45 500				195 500
Dugnadsinnsats og egenkapital	100 000	79 800				179 800
Låneopptak		50 000				50 000
Sum finansiering	280 000	205 300				485 300

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totale kostnader	300 000	185 300				485 300
Sum kostnad	300 000	185 300				485 300

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Andre stiftelser/bidragsytere	150 000	45 500				195 500
Dugnadsinnsats og egenkapital	100 000	79 800				179 800
GassROR IKS	30 000	30 000				60 000
Låneopptak		50 000				50 000
Sum finansiering	280 000	205 300				485 300

Søknad

Søknadsnr.	2023-0016	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Andersgardløa - Innvendig renovering av signalbygg på Husøya/Ona -			

Kort beskrivelse

Gjennom 6 år har 30 medlemmer brukt 1700 dugnadstimer for å renovere Andersgardløa på Husøya - et signalbygg fra 1875. Nå gjenstår innvendig renovering som legging av nye gulv, riving og skifting av bordkledning på nord/vestveggen. Innredning av fjøs, og installering av elektrisk anlegg samt renovering av murer.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Foreningen Andersgardløa Org.nr:915837107 inge.sandnes52@gmail.com Antall årsverk (heltid/deltid): /	Solbakken 13 6480 AUKRA	95124827
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Formålet med renoveringen er å sette bygget i en slik stand at løa kan benyttes for hele øyas befolkning samt turister som kommer til øya. En uformell samlingsplass ser vi kan benytte trimrom, samlingsplass der vi kan holde kulturarrangement, som konserter og foredragsvirksomhet. Vi har et nært samarbeid med Romsdalsmuseet. Vi har samlet på arbeidsredskaper fra gammel tid innenfor fiske og gardsdrift som er verdt å vise frem.

Gjennom 6 år er det nedlagt et betydelig dugnadsinnsats for å bevare dette signalbygget som er den største kulturskatten på Husøya.

Vi legger ved årsberetning som nærmere beskriver foreningens aktivitet.

Effekt mål

Resultatmål

Bevare vestlandske byggemåte ettersom dette er en grindløpe fra 1875. Målsettingen er å skape et bedre lokalmiljø der vi samles oftere for å utvikle relasjoner mellom generasjoner og skape et miljø for å ta vare på lokal kultur.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Aktuelle aktiviteter som er aktuelt i løp :

1. Kulturarrangement
2. Trimrom
3. Avdeling for museumsgjenstander fra øya
4. Samlingsplass der vi kan se fotballkamper, konserter på storskjerm
5. Etterhvert et kjøkken der vi ivaretar lokale mattradisjoner

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Prosjektet ledes av foreningas sitt styre som holder jevnlig styremøter. Vi viser til vedlagte årsberetning

Samarbeidspartnere

Romsdalsmuseet

Tids-/milepælsplan

Startdato: 01.05.2023 Sluttdato: 30.06.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Tidsplanen vil i stor grad være avhengig av hvor mye midler vi mottar fra stiftelser og andre lokale bidragsytere.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere:Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Totalt kostnader	300 000	185 300				485 300
Sum kostnad	300 000	185 300				485 300

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	30 000	30 000				60 000
Andre stiftelser/bidragstgere	150 000	45 500				195 500
Dugnadsinnsats og egenkapital	100 000	79 800				179 800
Låneopptak		50 000				50 000
Sum finansiering	280 000	205 300				485 300

Geografi**Vedleggsliste**

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
A°RSBERETNING 2022.pdf	1 087 491	- 21.02.2023 -
Budsjett renovering 2023.pdf	39 280	- 21.02.2023 -
NORDRE 18.11.2020.pdf	175 359	- 21.02.2023 -

FORENINGA ANDERSGARDLØA

ORGNR : 915 837 107

STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2022

Stifting av foreninga

Foreninga Andersgardløa ble stiftet på forsamlingshuset Stormly den 22. august 2015. Forut for stiftelsen ble det inngått avtale med grunneier Peder K. Husøy om eiendomsoverdragelse. Løa ble overtatt vederlagsfritt mot at foreninga tok på seg ansvaret og kostnadene for fremtidig renovering og vedlikehold. Foreninga har i ettertid blitt tildelt hjemmel på eiendommen og er oppført i kartverket med g.nr. 806 – b.nr. 91.

Formål

Formålet til foreninga er å renovere og sette i stand Andersgardløa. Foreninga skal gjøre løa til en attraktiv og uformell samlingsplass for øyas befolkning samt ivareta det vestlandske grindverk og byggeskikk fra tidligere tider.

Styrets sammensetning

Styret har i 2022 hatt følgende sammensetning:

Inge Sandnes – styreleder

Svein Bjørnerem – sekretær

Norunn Engeseth

Audun Husøy

Endre Husøy

Sindre Jensen

Varamedlem: Ingrid Iversen Kalvatn - kasserer

Som revisor er valgt Ove Husøy. Valgkomiteen består av Jarle Jensen, Torstein Viken og Ola Øveraas.

Medlemmer

Foreninga har 29 medlemmer. Vår målsetting er å verve flere medlemmer i alle aldersgrupper. Vi forventer at medlemstallet tar seg opp når løa er ferdig renoverert.

Registrering i Brønnøysundregistrene/Frivillighetsregisteret

Foreninga ble registrert som forening/lag i Brønnøysundregistrene den 27.08.2015 og fikk tildelt eget organisasjonsnummer. Andersgardløa er også innmeldt i Frivillighetsregisteret og får etter dette tildelt andel i Grasrotandelen ; en ordning som gjør det mulig for spillere hos Norsk Tipping å gi en prosentandel av innsatsbeløpet direkte til foreninga.

Styrets arbeid i 2022

Siden forrige årsmøte har styret avholdt tre styremøter. Styrets arbeid har bestått i planlegging og organisering av dugnader, fordele arbeidsaktiviteter og søke om tilskudd til renovering av løa.

Årsmøtet for 2022 ble avholdt den 22. mai. Vanlige årsmøtesaker ble tatt opp. Ingen av styremedlemmene stod på valg og det er derfor ingen endringer i styresammensetningen.

Dugnadsarbeid

Hovedjobben i året som gikk var innredning av fjøset, slamming av mur og legging av tak. Det ble avholdt to dugnader og totalt er det registrert 155 dugnadstimer gjennom året – totalt er det utført om lag 1700 dugnadstimer siden foreninga ble stiftet. For å få bedre fremdrift i renoveringsarbeidet vurderer styret å leie inn fagfolk i løpet av 2023.

Videre arbeid

Styret vil det kommende året prioritere følgende arbeid:

- Ferdigstille arbeidet med ny bordkledning på nordøstveggen.
- Innrede fjøset.
- Legging av nye gulv.
- Søke om mer tilskuddsmidler.

Utbetaling av tilskuddsmidler/Gaver

Uten betydelige midler fra velvillige bidragsytere hadde vi ikke vært i stand til å renovere Andersgardløa. Totalt har vi i 2022 mottatt kr 79.377,- i tilskudd og gaver. Nedenfor er en oppstilling av gaver/tilskuddsmidler gjennom året:

Margit og Morten Parelius Minnefond	kr 10.000,-
Norsk Tipping - grasrotandel	kr 25.569,-
Gave ved Svein Jarle Vikens begravelse	kr 14.526,-
Momskompensasjon	kr 29.282,-
<u>SUM</u>	<u>kr 79.377,-</u>

Siden foreninga ble stiftet i 2015 har vi samlet mottatt kr 643.869 i tilskudd, momskompensasjon og gaver.

Økonomi

Totalt driftsinntekter for 2021 var på kr 96.577,-. Etter fradrag av driftskostnader på kr 30.854,- fremkommer et likviditetsoverskudd på kr 65.723,-. Likviditeten i foreninga er tilfredsstillende; vi har en disponibel likviditet på kr 131.457,- ved utgangen av året. Taksert verdi på tomt og løa er anslått til kr 1.200.000,- og da er dugnadsarbeid inkludert.

Det er opptatt et pantelån i løpet av året i Sparebanken Møre på kr 150.000,-. Restlån ved årets utgang er på kr 127.500,-.

Løa er forsikret i Gjensidige Forsikring ASA til en førsterisiko på kr 1.200.000,-. Viktigste forsikringsdekning er naturskade. I tillegg dekkes personskader som kan oppstå ved dugnadsarbeid.

Takk for solid dugnadsinnsats/tilskudd

Styret vil takke medlemmene for solid dugnadsinnsats og stort engasjement for løa. Videre takker vi våre bidragsytere i 2022 som Parelius Minnefond samt gaven vi mottok ved Svein Jarle Vikens bortgang.

Molde, den 7. februar 2023

I styret for Foreninga Andersgardløa:

Inge Sandnes
-styreleder-

Audun Husøy

Svein Bjørnerem

Endre Husøy

Norunn Engeseth

Sindre Jensen

Budsjett restreovering AndersgardlØa					
Tidsrom : april 23-des 24					
			Sum		Beskrivelse
	Materiell:	Timer:	Arbeidskostnad	Sum	
Legging av golv/rivingsarbeid	90 000	240	128 000	218 000	Av dette er 80 timers dugnadsarbeid - riving
Riving og skifting bordkledning	18 000	135	94 500	112 500	Vest og nordveggen
Maling av bordkledning/lakking gulv fjØs	16 000	164	28 800	44 800	2. strØk + siste strØk av hele låven/dugnadsarbeid
Restinnredning fjØs	15 000	50	10 000	25 000	Dugnadsarbeid
Muringsarbeid, fjØs og utemurer	11 000	25	35 000	46 000	Tilbud Fliseksperter
Elektrisk installasjon, fjØs	35 000	30	6 000	41 000	Dugnadsarbeid/inkl. kjøp av sikringsskap
SUM	185 000	644	302 300	487 300	
					Timesatser :
Egenfinansiering:					Leid arbeid : kr 700,- pr time
Materiell	115 000				Dugnadsarbeid settes til kr 200,- pr time
Dugnadsarbeid (324 timer)	64 800				
Sum egeninnsats	179 800				I antall dugnadstimer er medtatt oppsetting/ demontering og leie av stilas
Finansieringsplan :					
Egenkapital inkl. dugnadsarbeid	179 800				
Låneopptak	50 000				
StØtte fra stiftelser, banker m.m	257 500				
Sum finansiert	487 300				

Andersgardløa fekk 40.000 kroner i støtte

Foreininga Andersgardløa på Husøya fekk ved haustens tildeling 40.000 kroner frå Stiftelsen Kjell Holm i Ålesund.

– Bidraget er svært verdifullt i arbeidet med legging av nye golv og bjelkelag, eit arbeid som blir prioritert komande år, seier Inge Sandnes i Foreininga Andersgardløa.

Løa er eit signalbygg på Husøya/Ona og vart bygd i 1875 som ei grindløa.

Foreininga fekk løa vederlagsfritt frå Peder K. Husøy i 2015 mot at den overtok ansvaret for å renovere bygninga og vere ansvarleg for alt framtidig vedlikehald.

Andersgardløa stod til nedfalls då foreininga overtok den. Foreininga

LØE Andersgardløa er eit signalbygg på Husøya som er under restaurering. Privatfoto

som har over 30 medlemmar, har gjennom fleire år gjort ein betydelig dugnadsinnsats.

Mesteparten av utvending vedlikehald, som

takomlegging og skifting av bordkledning, er ferdigstilt.

Stiftelsen Kjell Holm disponerer ein stor del av formua som ålesundaren

Kjell Holm etterlet seg, og deler ut midlar til støtte og utvikling av kulturelle og samfunnsgagnlege tiltak i Ålesund.

Saksvurdering

Søknadsår	2023	
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler	
Tittel	Detaljert forprosjekt - Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz	
Søker	Romsdalsmuseet	
Gyldig til dato	-	
Arkivsak	2023-0025	Tilsagnsnr
Status	Avventer vedtak	
Saksbehandler	arnt.sommerlund.gassror (Arnt Sommerlund)	
E-post	post@gassror.no	Mobil 90088300

Forslag til vedtak

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil 250.000 kroner til Romsdalsmuseet, som til støtte til et detaljert forprosjekt for et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz, slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at prosjektet fullfinansieres i tråd med et totalbudsjett på 600.000 kroner. Tiltaket forutsettes påbegynt innen to år fra tilsagnsdato.

Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader etter gjennomført prosjekt.

Vurdering

Søknaden vurderes å være et utviklingstiltak av regional nytte for eierkommunene i GassROR IKS, og å dermed ligge innenfor formålsparagrafen for hva GassROR IKS kan gi støtte til med tanke på:

- Regionalt: Moldejazz er som internasjonal musikkfestival en kulturell motor i regionen, som påvirker så vel næringsutvikling som samfunnsutvikling. Romsdalsmuseet er søker og museal fagetat for Molderegionen.

Administrasjonens øvrige vurderinger:

Moldejazz mottok i 2017 et tilsagn fra GassROR IKS på 75.000 kr - som støtte til et forprosjekt for å utrede "dokumentasjonssenter/Jazzmuseum". Dette omtales nå som en mulighetsstudie, og søker påpeker at det er behov for å lage et oppdatert forprosjekt (som bygger på tidligere arbeider). Måler er å utarbeidet et detaljert forprosjekt som gir grunnlag for politiske beslutning om å etablere et nasjonalt dokumentasjonssenter for Jazz i Molde.

Høsten 2021 ble prosjektet overført til Romsdalsmuseet.

Det var Romsdals budstikke (kulturleder Vera Henriksen) lanserte ideen om et "Rockheim" for jazzen. Nå ønsker Romsdalsmuseet å utrede ideen, i nært samarbeid med Moldejazz.

Det vurderes at et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz vil bidra befeste Molderegionens betydning for jazz - såvel nasjonalt som internasjonalt.

Det også legges vekt på at Møre og Romsdal fylkeskommune også er søkt om støtte på 250.000 kr.

Kort beskrivelse

I 2019 startet Moldejazz et utredningsarbeid for etableringen av en nasjonalt dokumentasjons-senter for jazz i Molde. Det ble utarbeidet en mulighetsstudie (vedlagt) og som en oppfølging av denne ble det høsten 2020 etablert en arbeidsgruppe. Høsten 2021 ble prosjektet overført til Romsdalsmuseet som ser prosjektet som en mulig ny museumsavdeling hvor formidling og forskning på jazzhistorie med nasjonalt fokus vil stå sentralt.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Det vises til vedlagt prospekt fra SixSides vedr en fremdriftsplan som vi har meddelt dem som mulig oppdragstaker.

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Detaljert forprosjekt, etter tilbud	600 000					600 000
Totale kostnader						0
Sum kostnad	600 000					600 000

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	250 000					250 000
Egenandel - Romsdalsmuseet	100 000					100 000
Møre og Romsdal fylkeskommune	250 000					250 000
Sum finansiering	600 000					600 000

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Detaljert forprosjekt, etter tilbud	600 000					600 000
Sum kostnad	600 000					600 000

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	250 000					250 000
Egenandel - Romsdalsmuseet	100 000					100 000
Møre og Romsdal fylkeskommune	250 000					250 000
Sum finansiering	600 000					600 000

Søknad

Søknadsnr.	2023-0025	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Detaljert forprosjekt - Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz			

Kort beskrivelse

I 2019 startet Moldejazz et utredningsarbeid for etableringen av en nasjonalt dokumentasjons-senter for jazz i Molde. Det ble utarbeidet en mulighetsstudie (vedlagt) og som en oppfølging av denne ble det høsten 2020 etablert en arbeidsgruppe. Høsten 2021 ble prosjektet overført til Romsdalsmuseet som ser prosjektet som en mulig ny museumsavdeling hvor formidling og forskning på jazzhistorie med nasjonalt fokus vil stå sentralt.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Romsdalsmuseet Org.nr:970196544 hansolav@romsdalsmuseet.no Antall årsverk (heltid/deltid): /	Per Amdams veg 4 6413 MOLDE	94826305
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Det var kulturredaktør i Romsdals Budstikke, Vera Henriksen, som ved inngangen til 2019-festivalen lanserte tanken om at det burde etableres en ekvivalent til Rockheim, men med jazz i fokus, i Molde. Ideen fikk raskt vind i seilene og en rekke politikere i valgkammodus dette året ga sin tilslutning til ideen. Kulturdirektør i fylkeskommunen stilte sammen med Gassror IKS midler til disposisjon for en mulighetsstudie (vedlagt).

En viktig ting skjedde høsten 2020. Da vedtok en enstemmig familie- og kulturkomite på Stortinget følgende budsjettkommentar: "Komiteen ser at jazz har vært – og er – en viktig kulturbærer og musikkform. Jazz er med på å bryte ned grenser mellom mennesker av forskjellig bakgrunn. Norsk jazz har i en årrekke spilt en viktig rolle i utviklingen av jazz på verdensbasis. Denne posisjonen som norsk jazz har oppnådd, kan blant annet tilskrives at våre fremste jazzfestivaler, som Moldejazz og Kongsberg jazz, gjennom mange tiår har brakt verdens fremste jazzmusikere til Norge og skapt møteplasser og arenaer for norske musikere. Norsk jazz har blitt en viktig eksportnæring.

Komiteen registrerer at Moldejazz har presentert spennende planer for et nasjonalt dokumentasjonssenter for norsk jazz i samarbeid med NTNU Trondheim. Disse medlemmene merker seg også at planene har fått bred støtte fra blant annet Norsk Jazzforum, og planarbeidet har sterk nasjonal forankring."

Arbeidsgruppen som ble nedsatt i etterkant av mulighetsstudien har jobbet jevnt og trutt, man er imidlertid nå kommet til et punkt hvor det trengs mer spesifikk prosjektkompetanse for å utarbeide et detaljert forprosjekt med budsjett og finansieringsplan. Arbeidsgruppa har henvendt seg til tre mulige firma som kan tilby dette; Abel Magic, Expology og SixSides. Sistnevnte har sendt en projektskisse for hvordan de vil angripe problemstillingen. Vi må ut fra prosjektets størrelse gå ut med en tilbudsinnbydelse til alle disse tre (og evt andre som måtte dukke opp på tampen) og vi vil da sette en kostnadsramme på kr 600 000,-. Det er med bakgrunn i denne kostnadsrammen vi nå søker finansiering. Søkknadssummen til Gassror IKS er gjennomføringskritisk for prosjektet.

Effektmål

Resultatmål

Å få utarbeidet et detaljert forprosjekt som gir grunnlag for politiske beslutning om å etablere et nasjonalt dokumentasjonssenter for Jazz i Molde.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Nasjonalt Dokumentasjonssenter for Jazz er tenkt som et opplevelsessenter med et bredt publikumsgrunnlag, langt utover de som er rent jazzinteresserte. Sentralt i senteret vil en "Black Box" med virtuelle visninger basert på AR- og VR-teknologi. Det er også tenkt en fast utstilling i området rundt "Black Box"-en (se vedlagt illustrasjon).

Målgrupper vil være:

- turister - en by kjent for "jazz, roser å fotball" bør kunne vise frem jazz også utenom uke 29.
- akademia - Molde videregående skole har landslinje for jazz, de vil kunne bruke senteret, men også andre utdanningsinstitusjoner er opptatt av at dette blir realisert, bl a Høgskolen i Volda.
- besøkende publikum - Senteret vil som nevnt henvende seg til et bredt publikum, opplevelsene vil være spektakulære rent teknologisk, interessante og appellere til publikum i alle aldre, ikke minst ungdom.

- musikere/musikk- og jazzinteresserte - Denne gruppen vil selvsagt finne særlig mye interessant i senteret.

Målgrupper er også festivaler og jazzinteresserte over hele landet som kan komme med henvendelser til senteret. Et på hjemmesiden til senteret utformet slik at man kan hente ut informasjon og få opplevelser uten å være til stede, vil være viktig.

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Prosjektet drives som en mulig fremtidig avdeling ved Romsdalsmuseet og ledes av direktør ved museet med prosjektassistanse fra Sensacon AS ved Iver Arnesen. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som består av; Sissel Guttormsen - tidl direktør ved Rockheim, Cecilie Nogva - konstituert festivalsjef ved Moldejazz, Hogne Bø Pettersen - rådgiver ved Universitet Nord (tidlig journalist i RB), Janny Meese - kultursjef i Molde Kommune, Lene Torgersen - rådgiver M & R fylkeskommune, Øyvind Aasgård - jazzentusiast, Aslak Oppebøen - informasjonssjef Music Norway, Jan Ole Otnæs - daglig leder Nasjonal Jazzscene + repr fra Norsk Jazzforum. De tre førstnevnte inngår også i en utstillingsgruppe for senteret.

Samarbeidspartnere

- Moldejazz i særdeleshett, men også andre jazzfestivaler over hele landet.
- Nasjonalbiblioteket - de skal drive det fysiske dokumentasjonsarbeidet, vi skal drive med formidling av dette stoffet. Det er en viktig grenseoppgang som allerede er gjort.
- Norsk Jazzforum - sitter allerede representert i arbeidsgruppa. Viktig premiss- og oppdragsleverandør.
- Rockheim i Trondheim, Popsenteret i Oslo, Steinkaret i Steinkjær og andre tilsvarende innrettede opplevelsessentre.
- Akademia - bl a Jazzlinja ved NTNU i Trondheim, Landslinje for Jazz ved Molde Videregående og andre musikklinjer i Møre og Romsdal.
- Konsulentselskapet Sensacon AS har vært med siden mulighetsstudien og er tenkt som en samarbeidspartner også i fortsettelsen.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 01.04.2023 Sluttdato: 31.12.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Det vises til vedlagt prospekt fra SixSides vedr en fremdriftsplan som vi har meddelt dem som mulig oppdragstaker.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Detaljert forprosjekt, etter tilbud	600 000					600 000
Totale kostnader						0
Sum kostnad	600 000					600 000

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	250 000					250 000
Egenandel - Romsdalsmuseet	100 000					100 000
Møre og Romsdal fylkeskommune	250 000					250 000
Sum finansiering	600 000					600 000

Geografi

1500-Møre og Romsdal

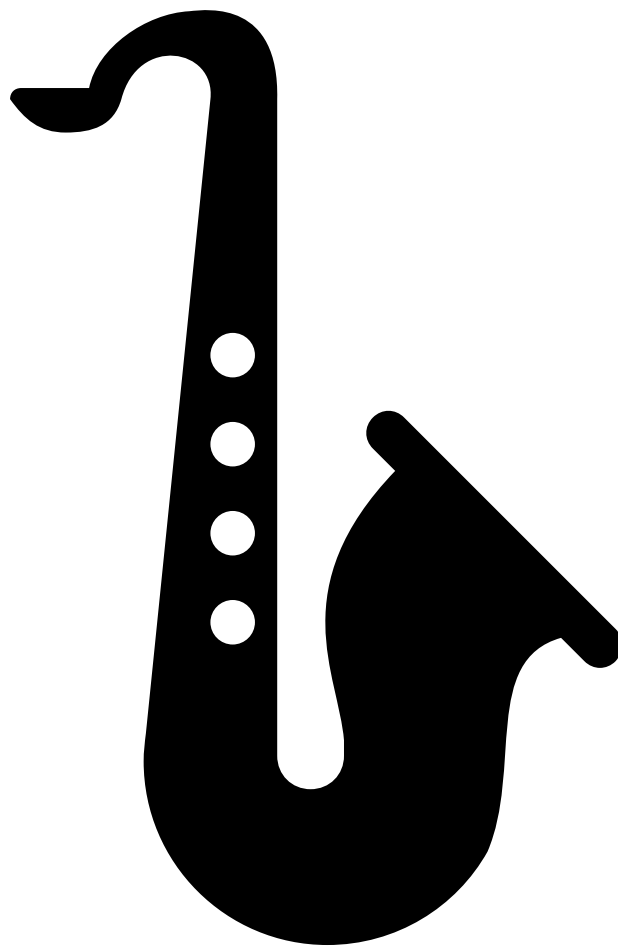
Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
200406, Final, Forprosjekt Jazzdokumentasjonssenter.pdf	2 567 334	- 05.03.2023 -
Gørvel - Jazz.png	12 311 355	- 05.03.2023 -
Jazz museet.pdf	3 806 753	- 05.03.2023 -

Nasjonalt
Jazzdokumentasjonssenter
i Molde.

En mulighetsstudie

Innhold

INNLEDNING.....	3
0) EXECUTIVE SUMMARY	4
BAKGRUNN OG MANDAT.....	5
METODIKK OG AVGRENSNINGER	6
1) HVORFOR JAZZDOKUMENTASJONSSENTER I MOLDE?.....	7
HISTORISK PERSPEKTIV.....	9
FREMTID	9
2) SAMMENLIGNBARE ORGANISASJONER.....	10
ROCKHEIM	10
NORSK JAZZFORUM.....	10
VICTORIA, NASJONAL JAZZSCENE.....	11
POPSENTERET	12
ROCK CITY	12
OPPSUMMERING SAMMENLIKNBARE ORGANISASJONER	13
3) BRUKERGRUPPER	15
BRUKERGRUPPE 1: BESØKENDE UNDER MOLDEJAZZ	15
BRUKERGRUPPE 2: «MANNEN I GATA»	15
BRUKERGRUPPE 3: TURISTER.....	16
Turister.....	16
Cruiseturister.....	17
Hurtigrutebesøkende	17
BRUKERGRUPPE 4: SKOLER	18
BRUKERGRUPPE 5: KULTURLIVET	18
BRUKERGRUPPE 6: BEDRIFTER	19
OPPSUMMERING BRUKERGRUPPER.....	19
4) INTERESSENTER OG SAMARBEIDSPARTNERE	20
MOLDE INTERNASJONALE JAZZ FESTIVAL	20
FRIVILLIGHETEN	21
ROMSDALSMUSEET	21
NASJONALBIBLIOTEKET.....	22
AKADEMIA	22
NÆRINGSLIVET	23
NASJONAL JAZZLINJE & NTNU JAZZ	24
REISELIVSNÆRINGEN	24
MFK	25

5)	IDEER OG MULIGE KONSEPTER	26
	HISTORISK PÅDRIVER OG UTSTILLINGSVINDU FOR JAZZ.....	26
	OPPSUMMERT OVERSIKT OVER HVA INTERVJUOBJEKTENE PÅPEKER SOM VIKTIG	27
6)	ORGANISASJONSFORM OG Plassering.....	28
	Aksjeselskap eller stiftelse?.....	29
	Plassering av nasjonalt jazzdokumentasjonssenter:.....	31
	Scenario 1:	31
	Scenario 2:.....	32
	Scenario 3:.....	32
7)	ØKONOMI:.....	33
	INVESTERING	33
	NYBYGG:.....	33
	DRIFT:	34
	1) «Den Fullgode».....	34
	2) «Den gode».....	35
	3) «Den lokale».....	35
	KOSTNADER:.....	36
	INNTEKTPOTENSIAL	36
	FINANSIERING:	37
8)	RINGVIRKNINGER.....	37
	IKKE-KULTURELLE ØKONOMISKE RINGVIRKNINGER REGIONALT	38
9)	HOVEDUTFORDRINGER OG USIKKERHETSMOMENTER.....	40
	ØKONOMI OG KOSTNADER	40
	BESØKSTALL.....	41
	FORNYELSE	41
	ORGANISASJONSMODELL	42
	VEIEN VIDERE.....	45
	APPENDIKS	49

Innledning

Det har vært en spennende prosess å få lov til å synliggjøre mulighetene for å etablere et Nasjonalt Jazzdokumentasjonssenter i Molde, og vi vil innlede med å takke Molde Internasjonale Jazzfestival for tilliten og for oppdraget. Vi har hatt et godt og fruktbart samarbeid med administrasjonen gjennom flere måneder, og vi har hatt gleden av å få intervju mange, svært engasjerte interessenter rundt om i landet hvor vi gjennom synspunkt og erfaringer har fått gode innspill på hva et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz bør være.

0) Executive Summary

Norsk jazz ligger i verdenstoppen både musikalsk og organisatorisk, og jazzten står for en betydelig del av den samlede kulturelle økonomien i Norge. Vi har i denne mulighetsstudien sett på ulike måter å drive et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz på. Vi har kommet til en anbefaling, basert på tall, posisjonering og flere dybdeintervju at et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz bør være helårsåpent og ha fokus på digitale muligheter og kunnskapsdeling.

Mulighetsstudien viser at det er stor interesse for å gå videre med ideen om et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz med plassering i Molde for å sikre mangfoldet av norsk musikkhistorie, og bruke nye digitale metoder for å fremme ny interesse og kunnskap i generasjoner fremover. Det har vært en unison holdning at dokumentasjonssenteret skal være noe mer enn bare å inneholde arkivmateriale fra Molde Internasjonale Jazzfestival. Dette perspektivet understreker at, foruten den viktige plassen jazz har i norsk musikkhistorie, er det viktig å se dette i et kulturhistorisk perspektiv i sammenheng med rivende samfunnsutviklingen vi har sett siden starten av denne musikkjangeren i denne mulighetsstudien har det fra alle hold blitt påpekt viktigheten av å bruke et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz som en arena for samarbeid og digitale løsninger for å spre kunnskap, engasjere ungdommen og til stadighet utfordre det etablerte.

Alle interessenter i jazzmiljøet vi har snakket med støtter plasseringen, og ser det naturlig at den skal ligge i Molde som er vertskap for en av de aller eldste og største jazzfestivalene i verden og i Norge. Vi oppfatter det som om at det er forventet at de tar ansvar og etablerer et helårlig dokumentasjonssenter som viser mangfoldet i norsk jazzhistorie, fra fortiden og i fremtiden.

Vi har pekt på noen avgjørende elementer for etableringen av et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz:

1. Molde er en naturlig plassering for et nasjonalt Jazzdokumentasjonssenter i kraft av sin posisjon som jazzby.
2. Jazzdokumentasjonssenteret bør ha en nasjonal rolle.
3. Prosjektet bør være integrert i en større sammenheng med tanke på bruk og brukergrupper.
4. Økonomi og finansiering av etablering og drift er en hovedutfordring.

Kultur er spiller inn i alle deler av samfunnslivet: næringsliv, arbeidsplasser, integrering og inkludering. Bærekraftbegrepet har både en sosial, økonomisk og kulturell dimensjon. I et nasjonalt dokumentasjonssenter vil det være viktig å se på hvordan man skal prioritere og sørge for langsiktighet samtidig som man regner hjem den 3. bunnlinjen. Den 3. bunnlinje er et rammeverk som definerer tre bunnlinjer en organisasjon må tilfredsstille for å kunne fremme en bærekraftig utvikling:

Profitt – økonomisk fremgang (langsiktig perspektiv, forbli konkurransedyktig og skape verdi)

Planet – miljømessig ansvar (sikre at organisasjonen tar hensyn til miljøet og strebe etter kontinuerlig forbedring).

People – sosiale forhold (ta hensyn til lokalmiljøet og samfunnet ellers. Inkludere sosiale, kulturelle og politiske spørsmål som er relevante for kjernevirksomheten).

Hovedformålet for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz bør være å vise, fremme, verne om og føre videre jazztradisjoner og nyskapning som et uttrykk for kulturell identitet som bærer av særegne kvaliteter. Vi ser at et slikt senter vil kunne inkludere et av Nord-Europas største arkiv for jazz og ha en viktig rolle i å samle det gamle og utfordre det nye. Det vil også ha en viktig rolle å spille for historikere og forskere som vil få en lettere tilgang til jazzen i et musikkhistorisk perspektiv. Ved å gjøre senteret virtuelt/digitalt vil det kunne gi tilgang til kunnskap og opplevelser hvor enn du er i verden, og brukes som et ledende eksempel på hvordan et moderne dokumentasjonssenter kan nå ut til alle.

Et nasjonalt senter bør få årlige driftstilskudd fra Kulturdepartementet, som den største finansieringskilden.

Bakgrunn og mandat

Viktig for denne mulighetsstudien er å synliggjøre mulighetene og hva det krever videre for å få det realisert og ta en posisjon. Bakgrunnen for vårt oppdrag er en idé som ble presentert av kulturjournalist Vera Henriksen under Moldejazz sommeren 2019. Lokale politikere sammen med statsminister Erna Solberg, og daværende kulturminister, Trine Skei Grande, var svært positive til et slikt dokumentasjonssenter. De så verdien i å bevare, dele og videreføre denne siden av Norges musikkhistorie gjennom å utvikle ideen på vegne av jazzen i Norge.

Grunnen til at Molde ble nevnt som et naturlig sted for et slikt senter er at Molde Internasjonale Jazzfestival er en av de aller eldste jazzfestivalene i verden - 60 år med kontinuerlig drift. Den har

vært svært viktig i Norges historie som jazznasjon. I tillegg har den vært en sentral bidragsyter til å bringe Molde, og Norge ut i verden, og – ikke minst – verden til Norge, og Molde innen denne grenen av vår viktige fellesarv. Jazzen som bidragsyter til norsk musikk og kulturhistorie skal heller ikke undervurderes, og dens utvikling er en studie i samfunn – og kulturutvikling så vel som musikkutvikling. Samtidig har vi erfart at mange ungdommer gjennom festivalen har blitt interessert i musikk, og ser på det som en viktig identitetsskaper. De har blitt eksponert for kjente og mindre kjente artister, som igjen har vært en inspirasjonskilde for videreutvikling og kontakter. Det skjer noe når mennesker møtes som det er verdt å fortelle. Som det er verdt å odle videre.

Møre og Romsdals fylkeskommune muliggjorde et forprosjekt gjennom å tildele midler til dette. Sensacon fikk oppdraget med å lage en mulighetsstudie. Vi har informert alle de vi har intervjuet at vi er i et forprosjekt, i samarbeid med Moldejazz, for å undersøke muligheten samt få ideer om hva et slikt senter skal være. For hvem. Og hvordan.

Det har i dette oppdraget vært viktig å tenke nasjonalt fra starten av. Vi har gjennom våre intervju og samtaler fått et innblikk i den interessen et slikt senter vil kunne få for Norge som kulturnasjon. I 2021 vil det være 100 år siden den første jazzkonserten var holdt i Norge. Ved et dokumentasjonssenter for jazz kan vi vise at vi som nasjon tar på alvor formidlingen av denne delen av norsk musikkarv.

Metodikk og avgrensninger

Vi benyttet en empirisk fremgangsmåte gjennom intervju med sentrale ledere og potensielle brukere vi på forhånd, og i samarbeid med oppdragsgiver, hadde plukket ut på grunn av deres kompetanse på tre ulike områder:

- 1) Jazzinteresse (musikkmiljøet, akademia og frivilligheten)
- 2) Samfunnsutvikling (offentligheten og næringsliv)
- 3) Liknende institusjoner (benchmarking)

Nedslagsfeltet var nasjonalt og omfattet 21 dybdeintervju samt tilstedeværelse på møter. Listen over intervjuede personer finnes i Appendiks 1.

Vi har også benyttet offentlig tilgjengelig informasjon slik som nettsider, Stortingsproposisjoner, Stortingsmeldinger og ulike forskningsrapporter i vårt arbeid.

1) Hvorfor Jazzdokumentasjonssenter i Molde?

Molde er jassen, rosenes og fotballens by. Molde Internasjonale Jazz Festival (MIJF) er en av verdens aller eldste jazzfestivaler, og har en fremtredende posisjon blant norske og internasjonale jazzfestivaler. Ingen andre jazzfestivaler i Norge kan vise til en lignende historikk og kontaktnett, nasjonalt og internasjonalt, som er bygget opp gjennom hele dens 60 års lange historie. Jazzfestivalen fungerer også som folkefest, samlingspunkt og identitetsbærer.

Norsk Jazzforbund ble startet i Molde allerede i 1953 og hadde som sitt formål å samle det norske jazzmiljøet og fremme den norske jazzens vilkår kulturpolitisk og kunstnerisk. De hadde sitt hovedkontor i Molde i mange år. Foreningen slo seg til slutt sammen med Foreningen Norske Jazzmusikere og ble Norsk Jazzforum. I kraft av sin posisjon som jazzby kan Molde slik sett hevde å være en naturlig plassering for et nasjonalt jazzdokumentasjonssenter. Fra 1999 til 2015 var Molde Internasjonale Jazz Festival også nasjonal knutepunktfestival, noe som underbygger posisjonen som nasjonalt episenter for jazz i Norge. I tillegg, og som en forsterkning av den posisjonen har Molde Videregående skole, som den eneste videregående skolen i Norge, en egen nasjonal jazz-linje.

Gjennom samtaler om et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz i Molde har vi fått synspunkt på at det vil være viktig både å se det historiske perspektivet samtidig som de har påpekt viktigheten av å se fremover. Å bruke et slikt senter for videre utvikling av norsk musikk vil støtte opp under den posisjonen et slikt senter skal inneha. Det er derfor svært positivt for prosjektet at vi i alle våre samtaler og dybdeintervjuer har opplevd støtte til plasseringen og i tillegg, nødvendigheten av, et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz.

I tillegg til «bare» å fokusere på det musikalske, ønsker vi også å løfte blikket for å se på andre begrunnelser for hvorfor et slikt senter bør ligge i Molde. Dette kan kanskje oppleves litt utenfor vårt mandat, men vi vurderer det som viktige argument; Molde ligger i det største eksportfylket i Norge. Møre og Romsdal har flere sterke ben å stå på som maritim virksomhet, oppdrett, møbler samt olje & gass. Dette medfører at vi gjennom hele vår historie har hatt en naturlig internasjonal forankring. Vi har mange bedriftsbesøk fra andre land, og vi er vant til å lære av/bli inspirert av andre kulturer. Dette gjør noe med hvordan vi som verter tar imot og er nysgjerrig på nye innspill og løsninger, inkludert ny musikk.

Innovasjon vil være en viktig bærebjelke for å ta en posisjon, også i formidling av jazz. Dette gjør vi best sammen med andre. Vi finner en grunnholdning i næringslivet hvor fokuset er at aktivitet styrker aktivitet og at vi lærer av hverandre, uansett hva vi holder på med. I tillegg opplever vi at det gjennomgående er stor raushet i å støtte opp under tverrfaglige initiativ og har erfart at det gir økt kompetanse.

Akademia vi har snakket med er også svært positive til å bruke sin ekspertise til å utvikle formidlingen på en digital måte som hjelper et slikt senter med å ta en posisjon i jazz-verdenen. Molde har allerede den eneste nasjonale jazzlinjen på videregående nivå. Denne linjen har et nært samarbeid med NTNU og vil være en av flere støttespillere/brukere til et slikt senter.

Vi har sett på følgende viktige områder hvor et Nasjonalt dokumentasjonscenter for jazz har en rolle å spille for lettere å kunne forstå norsk musikkhistorie og jazzens plass i denne.

Historisk perspektiv

Samtidig er det viktig å se fremover for å forstå hvilken rolle et dokumentasjonssenter for jazz vil kunne spille for kommende generasjoner.

Fremtid

2) Sammenlignbare organisasjoner

De siste 10 – 15 årene har en rekke kulturprosjekter av sammenlignbar karakter blitt realisert i Norge.

Rockheim

Rockheim i Trondheim er en del av Museene i Sør-Trøndelag (MIST). MIST er et aksjeselskap som består av en rekke museer. Rockheim er underlagt Stiftelsen Ringve Museum Musikkhistoriske samlinger, som er en av eierne i MIST. Trøndelag Fylkeskommune og en rekke kommuner utgjør aksjemajoriteten i MIST.

Rockheim er det nasjonale museet for populærmusikk. De skal samle inn, ta vare på og videreformidle norsk populærmusikk fra 1950-tallet og frem til i dag. De åpnet dørene 5. august 2010 og har som mål å danne grunnlag for opplevelser og fortellinger som gir økt innsikt i musikk, mennesker, kultur og samfunnet rundt seg. De er organisert som et museum som selv arkiverer, forsker og forvalter norsk musikkhistorisk materiale.

Vi besøkte Rockheim i Trondheim sammen med administrasjonen i MIJF i forbindelse med Trondheim Calling i januar 2020, og gjennomførte intervju med daglig leder Sissel Guttormsen. Hun påpekte at det alltid dreier seg om ambisjoner og økonomi. De har åpent hele året, og har flere arrangement på kveldstid. Cruiseturister er et økende segment, dette på tross av at de ikke har en særskilt avtale med disse selskapene. Hun påpeker at det er på høy tid at jazz får sin egen plass, og at et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz i Molde er en god ide.

Norsk jazzforum

Norsk jazzforum er en medlems- og interesseorganisasjon som samler det norske jazzmiljøet, og som arbeider for å fremme den norske jazzens vilkår kulturpolitisk og kunstnerisk. Organisasjonen ble stiftet i 1953 og består av 25 jazzfestivaler, 83 jazzklubber, 129 storband, 682 profesjonelle musikere, 96 jazzstudenter og 5 regionale jazzsentre.

Norsk jazzforums primære mål er å bidra til at jazz spres til et bredest mulig publikum i Norge, markere norsk jazz nasjonalt og internasjonalt, samt jobbe for økte bevilgninger til norsk jazz samtidig som de fremmer formidling av jazz til barn og unge. Det arbeides med eksport blant annet gjennom Norwegian Jazz i nært samarbeid med UD. Norsk jazzforum er medlem av Europe Jazz Network.

De etablerte i 2005 «Victoria, Nasjonal Jazzscene», som i dag er en egen stiftelse med eget styre og administrasjon.

Sammen med Hans-Olav Solli i Moldejazz møtte vi Gry Brøtåmyr i januar for å få hennes refleksjoner om et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz. Hennes første tanke var at dette var riktig for jazz som musikkjanger, men ikke en rolle som Moldejazz bør ta på seg.

Organisasjonsmessig var det poengtert at et senter med nasjonale oppgaver bør ligge utenfor jazzfestivalen. Det er heller en by- og regionsutviklingsmulighet. Den nye reformen peker på viktigheten av å tenke større og mer profesjonelt rundt tverrfaglig samarbeidet. Hun påpekte at det er riktig tidspunkt i forhold til den nye regionalreformen. Et slikt senter vil være svært positivt, dette er også fulgt opp med samtaler med Line Endresen Norman i kulturkomiteen. Det er en politisk interesse å vise at reformen fungerer, i dette vil fylkeskultursjefen bli sentral. I utformingen ville sammensetningen av prosjektgruppen være viktig. Det å få en bred gruppe til å skisse innhold og funksjon til et nasjonalt dokumentasjonssenter vil være viktig for å lykkes.

Norsk Jazzforum er positive til at dette etableres i Molde, og ser på det som en naturlig beliggenhet i nasjonal sammenheng. Det ble fremholdt at det ville være en fin balanse for Midt-Norge med jazzlinjen på NTNU og det jazzmiljøet Trondheim har.

Victoria, Nasjonal Jazzscene

Nasjonal jazzscene er en stiftelse som driver konsertscenen Victoria i Oslo. Konsertprogrammet favner hele jazz-sjangeren og er støttet av Kulturdepartementet.

Jazzscenen ble etablert på initiativ fra Norsk Jazzforum. I 2005 kom jazzscenen inn på statsbudsjettet og både Kulturdepartementet og Kulturrådet har vært aktive i stiftelsens styre siden da.

Jan Ole Otnes, som lenge var sjef for MIJF, legger vekt på at jazzens historie i Norge er 100 år og en viktig del av norsk musikkhistorie. Det å dokumentere historien, og få tilgang på den – virtuelt – vil fremme interessen for jazz, og gjøre tilgangen til historien tilgjengelig og vil lette utdanningen på alle nivå, også for historikere og forskere. Han understreket også viktigheten av samarbeid og at et slikt senter må vise den nasjonale bredden. Til slutt understreket han internasjonaliseringen av norsk jazz, og poengterte at jazzlinjen på NTNU har vært en sterk pådriver til dette.

I denne mulighetsstudien har vi diskutert både beliggenhet og mulig innhold med både Norsk Jazzforum og Nasjonal Jazzscene. Det gis full støtte for at det blir etablert et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz, at det blir virtuelt og at Molde er en naturlig beliggenhet. Dette er en organisasjon som representerer bredden av jazz i Norge og det å få deres uforbeholdne støtte både på etableringen av et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz og plasseringen, underbygger prosjektets eksistensgrunnlag.

Popsenteret

Popsenteret er et museum og opplevelsessenter som holder til på Grünerløkka i Oslo, og er stedet for de som ønsker å vite mer om, og oppleve norsk populærmusikk på en helt ny måte.

De arrangerer konserter og har skoleomvisninger hvor det vektlegges kulturelement i forlengelsen av musikkformidlingen.

Vi snakket med Inger Jørgensen Bertelsen og Christopher Schleigh hos Popsenteret. I utgangspunktet synes de det var en positiv ide, og støttet opp under dette som initiativ for jazzen. I tillegg la de vekt på viktigheten av å ha økonomisk støtte ikke bare i etableringsfasen, men også i driftsfasen. De hevdet at denne fasen ofte blir undervurdert. Det er driftsfasen som skal gi forandring, engasjement, riktig personell, billettinntekter og merkevarebygging. De anbefalte at ulike institusjoner samlokaliseres i størst mulig grad for bedre å utnytte folk og teknikk.

De var positive til ideen og syntes Molde var en naturlig plass å etablere et Nasjonalt dokumentasjonssenter for Jazz i kraft av sin posisjonering som jazzby og sin mangeårige jazzhistorie som, vi påpeker i innledningen, går tilbake til initiativet til opprettelsen av Norsk Jazzforbund. De påpekte, som flere, at jazz er en stor og viktig del av Norges musikkhistorie, og alle initiativ som bygger opp under kompetanse og kjennskap til denne sjangeren er viktig.

Rock City

I vårt arbeid med å finne ulike senter som kan være sammenlignbare med et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz var det viktig for oss også å finne senter som ikke hadde lyktes. Dette for å sikre at erfaringsoverføring skjer tidlig slik at man unngår å bruke ressurser på en måte som man ikke kan regne hjem.

Rock City var tenkt som et «nasjonalt ressurscenter for pop og rock», lokalisert i Namsos i Trøndelag. Stortinget vedtok å opprette senteret i 2005. Senteret ble åpnet november 2011, og hadde en prislapp på 50 millioner. 2012 hadde senteret 30 000 besøkende, men dette dalte raskt. I en granskning av PwC ble det dokumentert at Rock City manglet anbud, kontrakter, arbeidsavtaler, stillingsinstruksjoner og intern kontroll. I 2015 ble den opprinnelige virksomheten besluttet avviklet, blant annet som følge av at tilskuddet over statsbudsjettet ikke ble videreført. Når historien skrives er det noen ting man ser kunne vært gjort annerledes:

- 1) Rollen var ikke definert godt nok.
- 2) Økonomien ble ikke styrt.
- 3) De fylte ikke sin rolle som nasjonalt ressurscenter for pop og rock – ikke dialog/god nok dialog med andre miljø som driver med musikk.

Notodden Bluseum

Notodden Bluseum er Europas første og eneste bluesmuseum. Bluesbyen Notodden har en lang og fargerik historie, og den ønsker de å fortelle. Samtidig trekker Notodden Bluseum tråder til bluesens opprinnelse i Mississippi, samt utbredelsen videre i USA og i Europa, og belyser hvor viktig rolle bluesen har hatt som musikkform de siste hundre årene.

De arrangerer konserter, og akademi for ungdom samt har et studio det går an å leie. Inntektene kommer fra sponsorer, billettsalg og andre aktiviteter. Norsk kulturråd støtter driften med 486 000 i året, ned fra 1.6 millioner – noe som gir en økonomisk utfordring.

Organisasjonen har nå mistet offentlig støtte i slik grad at de ikke holder ordinært åpent lenger, og fremtiden er usikker.

Oppsummering sammenliknbare organisasjoner

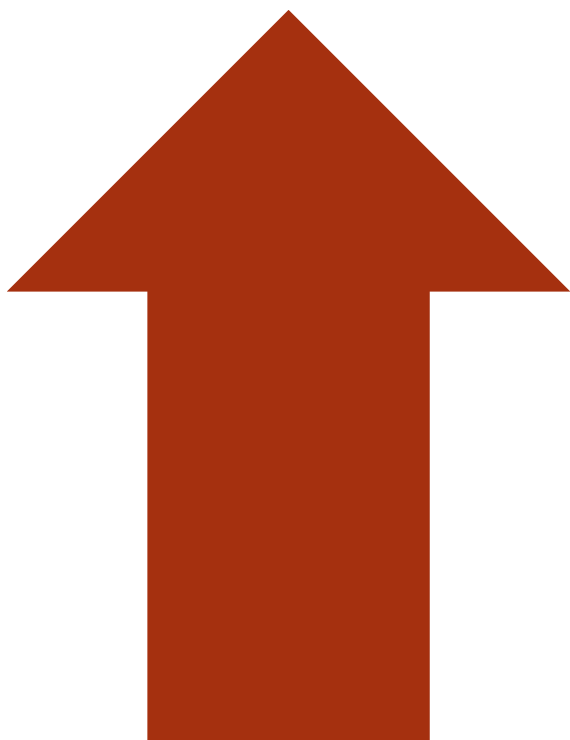
Besøk/intervju hos ulike institusjoner har vist oss hva de ulike aktørene har gjort som har vært vellykket, og hva som er viktig å unngå.

De ulike intervjuobjektene understreker at det bør være et senter for fremtiden med god innovasjonshøyde og digitale hjelpemidler, og legge vekt på læring for barn og ungdom – og statsstøtte. Dette vil sikre kontinuitet og utviklingsmuligheter.

Det har vært viktig for oss i denne mulighetsstudien også å se på sammenliknbare institusjoner som ikke har lyktes. Det vi har lært er at faste kostnader som administrasjon er en driver. I tillegg så har besøkstallene vært lavere enn forventet slik at inntektene har blitt mindre enn budsjettet. Museum må være aktuelle – fysiske utstillinger er utfordrende og kostbare å aktualisere på en slik måte at publikum opplever å lære noe nytt hver gang en besøker stedet.

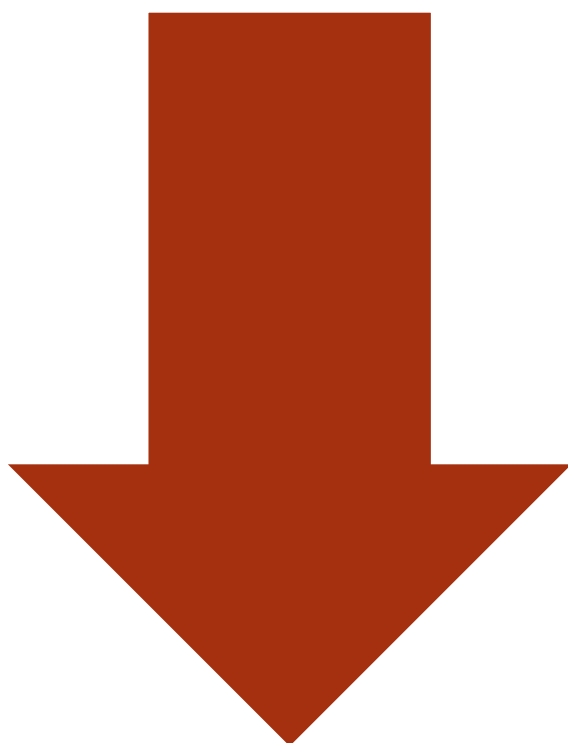
Oppsummert fra interessenter og samarbeidspartnere ønsker vi å understreke viktigheten av at det er en felles støtte for et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz, og at det naturlig legges til Molde i kraft av sin posisjon som jazzby.

Å ha et tett samarbeid med de ulike institusjonene vil være avgjørende også for å kunne synliggjøre den aktivitet dette kollegiet i fellesskap står for, dele erfaringer og styre mot en villet utvikling for senteret. Vi anbefaler en formell avtale mellom de aktuelle for å sikre rollefordeling og ambassadørstatus.

Suksessfaktorer:

- definere klart hva det skal være - en tydelig ambisjon
- definere roller og fordeling av disse
- kostnadsfokus
- ha tett dialog og samarbeid med nettverk
- ledende på virtuell/digital teknologi/muligheter for å få minnerike opplevelser
- forandre og være aktuell
- sørge for læring og kunnskapsformidling

Unngå:

- dårlig definert oppgave
- dårlig definert rolle og rollefordeling
- økonomisk rot
- være seg selv nok
- statiske opplevelser

3) Brukergrupper

I vår mulighetsstudie har det vært viktig å få frem ulike potensielle brukergrupper til et Nasjonalt Jazzdokumentasjonssenter. Brukergrunnlaget er viktig å forstå når en vurderer muligheten for et slikt senter angående hva senteret skal være og hvordan det skal utformes. I tillegg er det viktig for å vurdere inntektsgrunnlaget.

Vi har i våre samtaler med ulike bidragsytere kartlagt brukere som vi i neste fase anbefaler å gjøre dybdeintervju med. Dette for å sikre aktualitet og opplevelser når man skal designe og forme senteret. Det som er viktig for oss er å formidle de ulike innspill vi har mottatt. Bredden av potensielle brukere er stor, og motivasjonen for å besøke/bruke et slik senter varierer. Alle vi har snakket med trekker frem det positive, både for å få mer kunnskap om jazz og kjennskap til dens historie. Like ofte ser de også for seg en opplevelse gjennom digitale løsninger og musikk. Engasjement og involvering er trukket frem som viktige element videre.

Brukergruppe 1: Besøkende under Moldejazz

Jazzpublikum som besøker Molde i forbindelse med den årlige festivalen i uke 29 hvert år er et naturlig kjernepublikum for et Jazzdokumentasjonssenter. Vi kan gå ut ifra at de allerede har en interesse av jazz, og er interessert i å lære mer. Denne gruppen ønsker å bruke de muligheter som finnes for å ha en komplett jazzfestivalopplevelse. Da vil et besøk på et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz være en naturlig del av det de ønsker å få med seg når de besøker en av de eldste jazzfestivalene i verden.

For denne gruppen vil det være viktig å utvide sin kunnskap om jazzens historie og hvordan den har vært med å utvikle samfunnet. De vil også ønske en opplevelse av å være «med» på en reise hvor de aktivt bruker digitale hjelpemidler til å styrke opplevelsen av besøket. Det å bli involvert, få ta del i og å bli utfordret styrker interessen og kjennskap til jazz og hvilke mekanismer som er viktige for videreutvikling og forankring.

I 2019 besøkte 60 000 mennesker Moldejazz under uke 29.

Brukergruppe 2: «Mannen i gata»

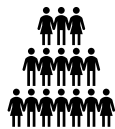
«Mannen i gata» er innbyggerne i regionen og tilfeldig tilreisende. Dette er de som ønsker å være kulturelt aktive og bruke et slikt Nasjonalt dokumentasjonssenter til læring og opplevelser.

Det er til den plassen de tar med gjester når de har besøk, og hvor de ønsker å bruke tid på å oppleve jazz og norsk musikkhistorie.

Det er viktig for denne gruppen at senteret er interaktivt. En del av opplevelsen er at de skal aktiviseres og selv være en del av/styre utstillingen. Bruken av digitale opplevelser er viktig for å styrke kunnskapsnivået og kjennskapet til jassen, til å bli utfordret. Flere i denne gruppen vil også være interessert i at senteret samarbeider med andre jazz-scener om konsertopplevelser. Dette vil kunne være et viktig bidrag i å styrke forholdet mellom jazzfestivalene, både nasjonalt og internasjonalt, og til å få en jevn og gjentakende interesse for det Nasjonale dokumentasjonssenteret. Det vil være spesielt viktig for denne gruppen at de kan oppleve noe nytt hver gang de besøker senteret. Variasjon og oppdaterte tilbud blir sentralt for å aktualisere besøk for det samme publikummet flere ganger i løpet av året.

266 858 bor i Møre og Romsdal, 31 976 bor i Molde kommune.

Brukergruppe 3: Turister

TURISTER

Turister er enhver – norske eller utenlandske – som besøker Molde i forbindelse med ferier eller helger. Tendensen frem til nå er sterkt økende antall overnattinger for hotell, camping og hytte, og de fleste er konsentrert i sommermånedene. Mange kommer primært for naturen, og noe av styrken til regionen er infrastrukturen som ligger i tilknytning til både fjell og fjord. Det at man kan besøke byer og både få en café latte og ha tilgang på mer urbane aktiviteter er viktig. Jazz, roser og fotball er det vi er kjent for og det ønsker vi å forsterke. «Where do we find the jazz?» er et spørsmål som ofte blir spurt. Det å kunne tilby et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz for denne gruppen vil kunne gi en kulturell opplevelse som de ikke får noen annen plass. Turister av denne kategorien ønsker å kunne ha noe å fortelle om når de kommer hjem.

Som en del av den totale opplevelsen vil et slikt senter som både ser bakover i historien, men også gir interaktive opplevelser, bli viktig. Det støtter opp under det Molde allerede er kjent for, men som man ikke finner i dag. Med et nasjonalt senter, vil deres forståelse for jazz i norsk musikk og kulturhistorie styrkes.

Det var i 2019 387 000 kommersielle overnattinger for Nordmøre og Romsdal og 500 000 flypassasjerer som landet i Molde.

CRUISETURISTER

En betydelig del av Moldes turister kommer med cruiseskip. Cruiseskip anløper i første rekke i sommersesongen, og mangelen på cruiseturister på vinteren vil kunne være en av sesongutfordringene som et Jazzdokumentasjonssenter vil kunne møte.

Cruiseturistene kommer for å oppleve byen og området rundt i et komprimert tidsvindu. Molde havn i samarbeid med Visit Nordvest jobber aktivt med markedsføring for denne gruppen turister. De besøker rederier direkte samt er på alle de viktige messene, og de legger igjen informasjon om hva de ulike destinasjonene er kjent for, og hva man bør gjøre for å få det meste ut av sitt opphold. Markedsføringsmessig har et Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter en fantastisk mulighet til å bli et preferert besøk når cruiseturister gjester Molde. De har reist langt for å få oppleve det byen er kjent for, jazz er én av tre ting. Da må de få sjansen til å oppleve dette. Et snev av jazz. En opplevelse. Cruisebåtene ligger ofte en hel dag til kai så de har gode muligheter til å inkludere et besøk på et senter som er i nærheten av skipet. Denne gruppen ligger lavest i bruk av penger pr. person av alle ulike typer turister, men dette jobbes det med. Det å være mer markedstilpassede, sørge for at attraksjoner er åpne, at det finnes aktiviteter etc. er en forutsetning. Statistisk sett legger denne gruppen igjen ca. 700,- pr. person. (NHO, reiselivsbarometer 2018)

(Tallene viser anløp i Ålesund spesifikt)

Cruisetrafikken er for det meste konsentrert mellom mai og september, men med noen unntak gjennom året. Det foregår et målrettet arbeid for å få anløp hele året, og samtidig øke summen av det cruisebåt turister legger igjen.

182 000 cruiseturister besøkte Molde i 2019 (305 000 hvis en ser Molde/Åndalsnes sammen).

HURTIGRUTEBESØKENDE

Hurtigruten er livsnerven for anløp langs Norskekysten og både sørgående og nordgående anløper Molde. Tilbakemeldingene herfra er at de reisende ønsker å oppleve noe som styrker merkevaren på de plassene en går i land, og når Molde er kjent for jazz, roser og fotball er det dette de vil se. De forstår at roser er sesongbetont, så også fotball, men jazz ønsker de å oppleve når de kommer hit, og de lurer på hvor de skal gå for å få med seg litt mer kunnskap om Europas eldste jazzfestival. Det ville ha økt kunnskapen om norsk musikkhistorie hvis vi kunne tilby de å

besøke et nasjonalt dokumentasjonssenter med fokus både på historien, nåtid og fremtid. Noe som er med å styrke deres opplevelse av sitt Norgesbesøk, som gjør at de får mer kunnskap om, og kjennskap til, vår plass på den internasjonale arena.

146 000 passasjerer anløper Molde med Hurtigruten hvert år (2019).

Brukergruppe 4: Skoler

Skoler vil kunne utgjøre et betydelig helårlig publikum, og flere av institusjonene vi har vært i kontakt med i løpet av forprosjektet har skoleelever som en målgruppe. Disse er interessert i å bruke et slikt senter i undervisningsøyemed og de ser for seg at de fysisk skal besøke det nasjonale jazzdokumentasjonssenteret som en del av både musikk- og samfunnsfagundervisningen. I tillegg ønsker man å knytte oppgaver til besøket for aktivt å kunne bruke den dokumentasjonen som da blir tilgjengeliggjort gjennom et slikt senter. Dette vil kunne være med å skaffe en felles referanseramme for skolebarn og samtidig være med å øke interessen for musikk generelt, og for jazz spesielt. Man vil kunne se at økt kunnskap fører til økt interesse for et felt. Det tette samarbeidet med Moldejazz og Storyville jazzklubb, Molde kulturskole og NTNU vil være viktig for å fange opp musikkglede og talent og forvalte dette videre i tett samarbeid. Bruk av felles ressurser i et slik samarbeid ble nevnt av flere.

Det vil være viktig for denne brukergruppen ikke bare å kunne hente ut historisk dokumentasjon og informasjon, men også ta del digitalt i ulike aktiviteter hvor interaksjonen mellom maskin og menneske (barn) vil være med å styrke kunnskap om og interesse for musikk. Det er viktig fordi det gir en mulighet til skolebarn i hele Norge å bruke nasjonalt dokumentasjonssenter til å lære om jazzens plass i norsk musikkhistorie samt at det blir artigere og mer inspirerende å lære, dele og få en mer helhetlig forståelse for musikk og samfunnsutvikling

Denne gruppen vil være avgjørende viktig for å sikre at nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz kan være åpent hele året for å lage program og sørge for overføringer av kunnskap og prosjekt til ulike skoler i Norge.

Det er 800 000 skolebarn i Norge.

Brukergruppe 5: Kulturlivet

Molde er en kulturby, aktivitet skaper aktivitet. Regionen er vant med å støtte opp under ulike kulturaktiviteter og har gjennom miljøet og kulturkompetansen fått flere store talent som har utviklet seg til å bli stjerner. En av grunnene, og som er viktig opp imot denne brukergruppen, er at de unge har fått lov til å «gress» på de mer etablerte. Det er en grunnleggende raushet til

deling og man vil andre aktører vel – dette er med på å opprettholde interessen for og nysgjerrigheten overfor nye initiativ på kulturkartet. Et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz vil være av stor interesse for de kulturinteresserte i denne regionen, og vil være en plass som vil kunne forankre interessen og engasjementet for musikk og musikkhistorie – og bidra til å forme det videre. Det er dybden av jazzens lange historie som gjør at det er naturlig å ha den akkurat her. Hvis det utformes riktig, dvs. digitalt og involverende, er dette noe mennesker med kulturinteresse vil kunne bruke uavhengig av hvor de befinner seg.

For denne gruppen er det interessant å se samfunnsperspektivet i sammenheng med jazzen, og å se hvordan man kan koble ulike fagfelt og nettverk sammen.

Det var 3200 billetterte arrangement i Molde i 2018, med til sammen 184 000 betalende gjester.

Brukergruppe 6: Bedrifter

Bedrifter i vårt område er kjent for å være innovative, samarbeidsvillige og med en nasjonalt og internasjonal profil som gjør at de ikke er redd for det ukjente – tvert imot ønsker de å utfordre seg selv, sine ansatte og kunder. De har en stolthet over hvor de kommer fra og hva en har fått til her i regionen. En slik holdning gjør at en ønsker å bruke ulike tilbud som regionen har når de har besøk fra inn- og utland, eller når man har en intern samling.

For denne gruppen kan det være aktuelt å bruke senteret i jobbsammenheng som en del av sin egen identitet og merkevarebygging. Større forretningsmøter/samlinger har ofte et kulturelt innslag og muligheten til å få vite mer om jazzhistorien og dens plass i samfunnsutviklingen er en hyggelig og utviklende ting å gjøre sammen. Det kan skape tettere bånd, finne felles interesser, og er en fin måte å øke kunnskapen om denne delen av Norsk musikkhistorie.

Det er registrert 3 216 bedrifter i Molde, og 13 736 bedrifter i regionen.

Oppsummering brukergupper

Vår studie viser at brukergroppene er mangslungne noe som tilsier at det ulike er mål og forventninger når de oppsøker senteret.

Vi opplevde gjennom våre intervju en klar støtte til videre utredning av et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz med beliggenhet i Molde.

Det var vektlagt at det måtte være mer enn et historisk arkiv. Brukergruppene ønsket interaktive løsninger som engasjerte og hensatte de i nye roller/situasjoner og hvor de gjennom disse opplevde læring og energi. Vi har søkt å lage en oppsummert oversikt over hva som ønskes i et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz i kapittel 5.

4) Interessenter og samarbeidspartnere

Molde Internasjonale Jazz Festival

Molde Internasjonale Jazz Festival (heretter kalt Moldejazz) vil være en naturlig, og viktig samarbeidspartner for et Nasjonalt dokumentasjonssenter. Gjennom å være en av verdens aller eldste jazzfestivaler har de en posisjon i jazzmiljøene både nasjonalt og internasjonalt. Moldejazz har vært pådriver til å folkelig-gjøre jazzen, samtidig som den med sitt utvidede samarbeid med næringslivet har skapt en arena for bedrifter i regionen. Dette er med å spre kunnskap og kjennskap til jazzen, utfordre det bestandige og speiler samfunnsutviklingen de siste 60 år. Festivalen har vært sterkt bidragende til en utvidet musikkinteresse, og til jazz i særdeleshet. Moldejazz har vært en av pilarene for at en nasjonal jazzlinje på videregående, den eneste i sitt slag i Norge har blitt etablert i Molde. Denne jazzlinjen har et tett samarbeid med NTNU jazz.

Vi ønsker også å holde frem som et viktig argument for Moldejazz sin interesse i et slikt Nasjonalt dokumentasjonssenter er det tette samarbeidet de allerede har med etablerte jazzfestivaler og ulike konstellasjoner i jazzmiljøet, både nasjonalt og internasjonalt. Jazz er en svært internasjonal musikkform. Det å bygge på allerede eksisterende samarbeidskonstellasjoner og forsterke disse båndene er spennende. I vår mulighetsanalyse har vi snakket med flere representanter for de ulike nettverkene og vi har opplevd en unison begeistring for nødvendigheten av å samle informasjon, og inspirere til mer kunnskap om, og utøvelse av, jazz! Fra flere hold er det understreket jazzens rolle i norsk musikk og samfunns historie. Det å kunne samle denne informasjonen på én plass, i Molde med sin lange historie og posisjonering i miljøet, vil være et gode for denne musikkformen. Byen er pekt på som den helt naturlige plassering for et slikt senter med tanke på jazzens forankring og hvordan dens tilstedeværelse er forvaltet i 60 år.

Moldejazz med sitt arkiv vil være en viktig bidragsyter til den historiske grenen av et Nasjonalt dokumentasjonssenter, sammen med de andre interessentene av jazzen, det være seg andre festivaler, privatpersoner og scener. Moldejazz vil også være en viktig samarbeidspartner i forhold til å se fremover, til å inspirere til musikkglede og kunnskap. Til å få vite om, og ta del i, nye artister, sjangere, teknikker og nettverk.

Et Nasjonalt dokumentasjonssenter skal være levende.

Det skal være fremtidsrettet og det skal være nasjonalt. Det vil si at bruken av allerede eksisterende nettverk og kunnskap bidrar til å underbygge det vi ønsker å få til raskere og med et samlet jazzmiljø bak oss og med Moldejazz som det naturlige navet i videre definering av senteret.

Frivilligheten

Norge er kjent som et land der frivilligheten spiller en avgjørende rolle for å få hjulene til å gå rundt i de utallige initiativ som igangsettes. Bare Moldejazz har 600 frivillige som stiller opp under festivaluken. Noen har vært med siden starten, og det har blitt en livsstil som, i noen tilfeller, går i arv. Initiativtakere til Storyville jazzklubb var frivillige og etablerte denne jazzklubben allerede på slutten av 50-tallet. Klubben er drevet av frivillige, og sørger i dag for at det spilles jazzkonserter i Molde hele året. Et samarbeid med de vil også være svært viktig i forbindelse med et Nasjonalt dokumentasjonssenter. De har kontakt med ulike artister gjennom hele året. Disse kan knyttes til senteret for inspirasjon og deling av sin ekspertise og musikkglede, kanskje i tett samarbeid med Jazzlinjen på videregående og Molde kulturskole. Kan vi gjennom digitale løsninger få bruke artister til inspirasjon for alle som er interessert i jazz, uansett hvor de befinner seg i Norge? Dette vil kunne øke nettverket til de ulike band, samtidig med at det gis tilgang til kunnskap og inspirasjon på en unik måte for å bygge videre på og oppdage jazz som musikkform. Den utrolige innsatsen frivilligheten allerede viser, og hvordan de bruker den innsatsen til å gjøre en forskjell i hverdagen for veldig mange, er uvurderlig. De viser et samfunnsansvar som går langt utover det en kan forvente, og som er med på å forankre Molde som jazzby nr. 1 i Norge.

I denne mulighetsstudien har de vi har snakket med som representanter for frivilligheten vært svært positive til et slikt senter og ser at det kan være med på å gjøre «jobben» deres enda mer interessant gjennom samarbeid på en ny måte, og med nye folk.

Romsdalsmuseet

Et svært spennende perspektiv ved å utvikle et Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter er hvordan man kan knytte til seg formidlingskompetanse gjennom et tett samarbeid med museene og akademien. ABM (Arkiv, Bibliotek og Museum) reformen bygger opp under dette.

Museumsreformen er spennende i dette perspektivet fordi enheter som tradisjonelt har hatt ansvaret for ulike deler av historien er blitt slått sammen. Et eksempel er Sunnmøre museum som har fått utvidet ansvaret til også å omhandle Folkemusikkarkivet i Volda som er det eneste nasjonale musikk- og kulturhistoriske dokumentasjonssenteret vi har i dag.

Vi tror ikke nødvendigvis at et Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter skal ligge inn under Romsdalsmuseet, men et samarbeid vedrørende formidling kan være spennende – og lærerikt, også for museet. Vi ville kunne bruke reformen som en læringsarena for hvordan man kan samarbeide på tvers av ulike interesser og interessentgrupper i et nasjonalt perspektiv.

Nasjonalbiblioteket

I forlengelsen av ABM-reformen har vi deltatt på møter mellom Moldejazz og Nasjonalbiblioteket. Vi tilbragte to hele dager sammen hvor vi saumfor arkiv og dokument, snakket med nøkkelpersoner og skisserte hvordan de kunne ivareta de skattene Moldejazz til nå har hatt liggende. De har en svært effektiv og strukturert måte å systematisere arkiv og dokumentasjon på som gjør at de vil kunne være ryggraden i en Nasjonalt dokumentasjonssenter. De har allerede arkivert dokumentasjon fra flere jazzfestivaler og privatpersoner som har vært avgjørende for utviklingen i denne musikksgangeren. Det er av nasjonal betydning å få synliggjort og gjøre dette tilgjengelig. Se på hvordan vi skal markedsføre den fantastiske skatten vi har, og hvordan dele den med oppvoksende generasjon til inspirasjon og kunnskap, uansett hvor de bor i landet.

Nasjonalbiblioteket er beredt til å være formidlingskoordinator i et tenkt Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz, og har ressurser for å få samlet og formidlet informasjonen på en god måte som alle kan ha glede av. De har også erfaring fra å bygge opp liknende senter som det vi ser på nå, og vi har fått en indikasjon om at de også her kan hjelpe til med å tenke fremover ved bruk av digitale og grenseoverskridende virkemidler.

Akademia

Dette er en spennende samarbeidspartner som kanskje ikke er så vanlig å benytte seg av i slike sammenhenger som det vi her diskuterer. Norge har et unikt samarbeid mellom akademia, kultur og næringsliv. Dette tenker vi å bringe videre i dette Nasjonale dokumentasjonssenteret. Regjeringen har en fokusert satsing på digitalisering, og ved å benytte AI (Artificial Intelligence) og VR (Virtual Reality) kan man få en helt annen form for opplevelse. Vi ser for oss to hovedveier i et slikt dokumentasjonssenter:

1. Historien – den får vi gjennom et tett samarbeid med Nasjonalbiblioteket som systematiserer jazzdokumentasjon i et overordnet og nasjonalt perspektiv.
2. Fremover – hvordan kan vi bruke ny teknologi på å fremme fornyet interesse for jazz, og musikk.

Både Høyskolen i Volda og NTNU har god kompetanse på formidling gjennom de «nye» medier og å ta i bruk/utvikle metoder for å «hensette» mennesker en annen plass enn hvor de fysisk er. For å forstå hva som faktisk kan bli en realitet må vi slippe tankene fri og tenke at vi er i en tidsmaskin. Hvilken konsert ville du ha vært på? Er du publikum, eller er det du som synger. Kan det gjøres opptak? Kan du velge spillested? Kan du være i New York eller på Kongsberg? Kan du faktisk få slå av en prat med en artist etter en streamet konsert? Kan man få musikere til å være med på work-shops for unge lovende? For de som går jazzlinjen, eller for barnehagene? Hvordan kan et Nasjonalt dokumentasjonssenter brukes til oppgaver på skolen? Hvordan får vi frem den lange veien fra slaveri via «black music» til å være en akseptert musikk sjanger for alle som kommer fra et "møblert hjem"? Kan dette bidra til at akademia utvikler kontakt med internasjonale universiteter om prosjekter for at Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter skal være aktuelt og oppdatert, nyskapende og engasjerende. Vil samarbeide med de beste for å sikre digitale løsninger med god interaksjonsdesign. Dette er en av de fordelene senteret vil få når de samarbeider med akademia som allerede har denne kontakten.

Institusjonene er svært interessert i et langvarig samarbeid for å få dette til. De så mange muligheter og ville sette av ressurser for å få til en permanent avtale om samarbeid.

Næringslivet

Næringslivet vil kunne være en viktig samarbeidspartner i et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz. Det representerer den samfunnsmessige forandringer som har skjedd vedrørende aksepten av denne musikk sjangeren, samt at de i slike prosjekt som dette får jobbe med sitt samfunnsengasjement, den 3. bunnlinje. Den bunnlinjen du kanskje ikke kan regne hjem, men som man i bærekraftsammenheng peker på som viktig i forhold til både kulturutvikling på jobben og psykososiale tiltak.

I tillegg til dette kan næringslivet være en økonomisk støttespiller, enten i en kronerulling for å få etablert et Nasjonalt dokumentasjonssenter eller som støtte medlemmer hvor bedriftene f.eks betaler en årlig fee for å bruke/støtte opp under senteret. Det finnes flere muligheter til å få til samarbeid mellom kultur og næringsliv og vi har i vår region en sterk tradisjon i å finne ulike løsninger for å få nye ting opp å stå. Det vil styrke denne støtten om vi samarbeider tett med akademia da dette vil være interessant og kan gi nye ideer også til næringslivet. Å jobbe med de beste gir ofte inspirasjon og innovasjonstanker. iKuben – som er i grenselandet akademia og

næringsliv med fokus på digitalisering, bærekraft og forretningsmodeller vil kunne være en spennende aktør å samarbeide med for å se på ulike metoder for verdiskapning gjennom et slikt nasjonalt dokumentasjonssenter.

Nasjonal Jazzlinje & NTNU Jazz

Molde har den eneste nasjonale jazzlinjen for videregående skole. Dette drives og utvikles gjennom å ta i bruk egne ressurser, ressurser fra Molde kulturskole og – ikke minst – lærere fra Jazzlinjen ved NTNU. Vi har hatt samtaler med flere av de involverte og de er alle svært positive til et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz. De ønsker å ta det i bruk i undervisningsøyemed, både vedrørende oppgaveskriving, kunnskapsinnhenting og inspirasjon. En kan også se at et slikt senter kan formidle talent til andre, mer etablerte musikere gjennom interaksjon og nettverk ved å bruke de formidlingsverktøy vi snakket om over. Unge musikere er ikke lenger så opptatt av sjangere, de vil derfor være med å utfordre det bestandige, og det må vi ha en positiv holdning til. Det vil kunne gi inspirasjon også andre veien, til de etablerte.

Med andre ord: denne gruppen vil være en viktig samarbeidspartner, både ved å bruke den historiske åren, men også å jobbe med den andre åren – fremtiden. Denne gruppen vil være med å utfordre det bestandige, og i så måte være pådriver til at vi flytter oss.

Reiselivsnæringen

Reiselivsnæringen vil være spesielt viktig som formidler av et Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter før turistene kommer (nett) og mens den er her (besøk hos turistinformasjonen). De har utstrakt markedsføring og er tilstede på messer samt at de besøker for eksempel cruisereferiene direkte. De er glade for all aktivitet som kan være med å styrke Norge som reiselivsdestinasjon, og Moldes branding som en by kjent for jazz, fotball og roser. Kommunikasjonsmessig gjøres det allerede en imponerende jobb her. Molde er Norges 23. største by, men hvis en ser på medieomtalen ligger man på linje med de største, målt i spalteplass. For turistene å vite at de har et «state of the art» dokumentasjonssenter som representerer og viser jazzens rolle i Norge historisk og engasjerer fremover, vil være en svært positiv ting og kan gjøre innsalget noe lettere.

Ifølge både VisitNordvest, NHO reiseliv og Molde Havn står turistnæringen for over 800 000 besøkende til Molde hvert år. Samtidig opplever nærområdet ca. 100 000 personer som passerer Trollstigen. 150 000 passerer Atlanterhavsvegen samt 150 000 som ankommer Åndalsnes som cruisepassasjerer (foruten de 182 000 som ankommer Molde direkte). Vi velger å nevne disse da flere av disse drar utenom Molde. Hvis vi har et kjent og attraktivt Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz vil dette kunne trekke noen til Molde som før ikke hadde tenkt å dra innom. Jo mer de tilreisende vet om det Nasjonale dokumentasjonssenteret, jo mer det har klart å profilere seg og ta en posisjon, jo flere betalende kunder vil en ha.

De av våre intervjuobjekter som representerer denne gruppen er særs positive til et slikt senter. De påpeker at det er viktig at det ligger sentralt i byen slik at det er lett for alle tilreisende å finne det. De understreker også viktigheten av at det er åpent når gjestene kommer, og at det også er spennende for barna.

Byen har lett etter noe nytt som bygger opp under det vi allerede er kjent for. «Where do we find jazz?» spør de om. «Here you find Jazz» ønsker reiselivsaktørene å kunne svare.

MFK

Molde Fotballklubb er en fotballklubb som spiller i Eliteserien. Laget er hjemmehørende på Aker Stadion i Molde og er et av to lag i Norge som har spilt i Mesterligaen. Klubben ble seriemester i 2011, 2012, 2014 og 2019. Deres holdning er at vi må bruke det beste vi har for å forsterke hverandre.

MFK er opptatt av sitt samfunnsansvar, og har en stor tilhengerskare. De er klar på at den «verste konkurrenten» er mobiltelefonen og andre firkantede flater, ikke andre initiativ i byen.

Kombinasjonen av historie og at man aktiviseres for mer kunnskap er besnærende og vil øke kjennskapen til jazz.

Denne gruppen er spesielt opptatt av at det ikke blir et senter der en trenger forkunnskap for å få utbytte av besøket. Samtidig er de opptatt av at det er viktig å etablere nasjonale kunnskapsarenaer også utenfor hovedstaden. Et dokumentasjonssenter for jazz av nasjonal målestokk vil være viktig i denne bevisstheten. De er opptatt av at Molde er kjent for jazz, fotball og roser – å bygge opp under denne profilen er viktig.

Det er ingen ting i veien for at de eventuelle digitale brukergrensesnittene i et dokumentasjonssenter også til tider kan vise fotballhistorisk innhold, så et operasjonelt samarbeid vil også kunne være mulig.

Oppsummering interessenter og samarbeidspartnere:

Vi har i denne mulighetsstudien funnet det både viktig og riktig å ta med en bred gruppe av interessenter og samarbeidspartnere. Selv om de fleste av disse representerer det mer lokale viser det likevel en interessant tverrfaglig bredde. I en tenkt fase II av et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz vil det være viktig å ta med den erfaringen vi har fått til å se nasjonalt. Flere av de grupperingene som her er nevnt vil vi kunne samarbeide med når vi tenker nasjonalt. Det var viktig i denne studien å begrense det til det mer lokale for de representerer en grunnholdning og en samarbeidsånd som vil være lærerik å ta med seg videre.

5) Ideer og mulige konsepter

Historisk pådriver og utstillingsvindu for jazz

Vi vil i dette kapittelet se på ulike ideer og konsept som er kommet opp som et resultat av intervju og kommentarer samt egne refleksjoner.

Vi har hele tiden i vårt arbeid med denne mulighetsstudien forsøkt å løfte blikket for å se hvilken rolle et slikt Nasjonalt dokumentasjonssenter kan ha for å erverve kunnskap og kjennskap til jazzens rolle og hvilken plass den har i norsk musikkhistorie.

Jazzens historie skriver seg tilbake til de afrikanske slavenes møte med de europeiske nybyggerne i Nord-Amerika på 1800-tallet. Siden den gang har jazzen gått gjennom en enorm utvikling.

Jazzen kom angivelig til Norge og Oslo i 1921 med engelske «Feldman's Jazz-Band» og amerikanske «The 5 Jazzing Devils». De originale amerikanske kildene var omtrent ukjente. Jazz var snarere en betegnelse på en del av det nye og fremmede, som inngikk blant nye danse- og musikkformer på etablerte kabarét/show-scener. Dette representerte bestemte miljøer som kunne være kontroversielle og skape spenninger mot tradisjonelle verdier: Om det var aldri så smalt, må et noe løssluppet underholdningsliv ha skapt konfliktlinjer i både velstående, konservative og mindre velstående, småborgerlige kretser i Oslo, hvor den kom først.

Vi ønsker ved et slikt Nasjonalt senter å være et utstillingsvindu for jazz ved å ta utgangspunkt i norsk jazzhistorie, samtidig som vi ønsker at et slikt senter skal ha en pådriverrolle i videre utvikling av digitale opplevelser og nettverk. Jazz er i dag en stor eksportartikkel, og de artister dette gjelder har «vokst opp» i et musikkmiljø som har inspirert og gitt rom for selvstendig utvikling. De bringer Norge til Verden, men Verden er også brakt til Norge. Det er en kjent hemmelighet at det er få som er gode alene, det å kunne møte likesinnede med en felles kunnskapsarv og interesse bringer samspill inn i den videre utviklingen. Krysningsfrodighet er et uttrykk som er brukt i denne sammenheng i et av våre intervju – det er når avkommet er bedre på en enkeltegenskap enn gjennomsnittet av foreldrene. Du blir sterkere. Bedre når det «krysses» med andre.

Et konsept som har i seg begge deler er det vi i denne mulighetsstudien har fått indikasjon på er ønskelig.

Det er viktig å vise historien og spre kunnskap om det som har vært, og samtidig er det viktig å være pådriver fremover.

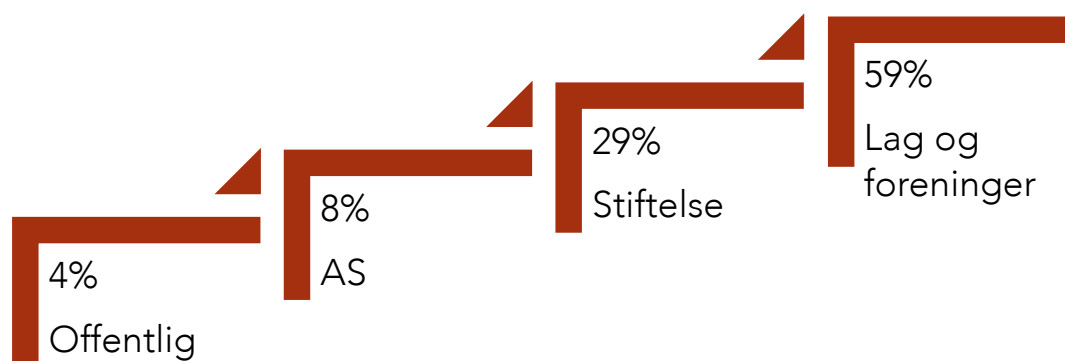
Oppsummert oversikt over hva intervjuobjektene påpeker som viktig

6) Organisasjonsform og Plassering

Om vi ser på sammenlignbare prosjekter, så er disse organisert på en rekke ulike måter. Vi finner eksempler på at denne typen senter er organisert som aksjeselskaper (Rock City), egne stiftelser, avdeling av museum, som igjen er stiftelse (Rockheim), og kommunale avdelinger (Popsenteret).

Av ulike prosjekter innen jazz er den organisatoriske fordelingen av selskapskapsform vist under:

Kilde: JazziNorge, årsoppgave

Et Jazzdokumentasjonssenter vil være en organisasjon med sine egne kompetansebehov, sine egne økonomiske drivere, sine egne markedsmuligheter og sin egen dynamikk. Vi ser på dette som ganske forskjellig fra å drive Molde Internasjonale Jazz Festival, og vi konkluderte forholdsvis tidlig i vårt arbeid at dette ikke bør være en oppgave som faller inn under dagens Stiftelsen Molde Internasjonale Jazzfestival.

MJIF vil være viktig på mange måter, både som bidragsyter, samarbeidspartner og som bruker av senteret. Å stå for etablering, utvikling og drift av Jazzdokumentasjonssenteret mener vi ikke blir en god løsning for verken MIJF eller Jazzdokumentasjonssenteret da oppgaven blir for stor i forhold til dagens administrative kapasitet, kompetanseområder og økonomi.

Dette taler likevel ikke imot at et slikt senter hører naturlig hjemme i Molde, tvert imot. Det er den ubrutte innsatsen fra mange som gjøre at MIJF i år kan feire 60 års jubileum, som en av de aller eldste jazzfestivalen i Europa. De har vært drivere for utviklingen av jazzens stilling i Norge, og har støtte fra alle toneangivende interessenter for Jazz i Norge at den naturlige plasseringen for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz er Molde.

Suksesskriteriet for et slikt senter vil være at forankringen er sterk og at det støttes, og brukes av alle relevante parter. Å ha en entusiastisk, faglig sterk og helhetstenkende organisasjon som driver av et slikt senter vil være avgjørende. Det må settes sammen en organisasjon som ser dette som sin «livsoppgave», som klarer å posisjonere senteret der det skal være og som sørger for at innholdet hele tiden er oppdatert og spennende. En forståelse for jazz som en viktig bidragsyter i norsk musikk, samfunn og kulturhistorie både historisk og i fremtiden er nødvendig. Organisasjonen må også ha en kommersiell forståelse, og må kunne kommunikasjon og merkevarebygging. Styret må bestemme seg for hvilken posisjon dette Nasjonale senteret skal ta, og organisasjonen skal ha som oppgave at målet nås. Gode samarbeidsevner på flere felt, og mot ulike aktører vil være viktig.

Aksjeselskap eller Stiftelse?

Vi har valgt ut to ulike organisasjonsformer vi mener er best egnet for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz: Et AS (aksjeselskap) og en Stiftelse. Vi har belyst fordeler og ulemper ved den enkelte i modellen under. Vi har her ikke tatt hensyn til om Kulturdepartementet har en preferert organisasjonsform. For begge organisasjonsformene vi her belyser vil vedtekter være det grunnleggende styringsdokumentet for videre satsning og drift. Styret og andre samarbeidsorgan vil være viktige element i å sikre forankring og økonomisk bærekraft, omdømmebygging og nyskapning.

Aksjeselskap er i utgangspunktet organisasjonsformen som bør foretrekkes av noen som skal ha næringsvirksomhet som hovedinntektskilde. Hvis kulturinstitusjoner er et AS og får statsstøtte, er det en grunnleggende forutsetning at offentlighetsloven skal komme til anvendelse, enten gjennom at det er offentlig eiet, eller gjennom vedtektene. For selveiende institusjoner (Stiftelse) bør det være en forutsetning at institusjonenes kapitalgrunnlag i det alt vesentligste kommer fra det offentlige, og at institusjonene i en viss utstrekning er underlagt offentlig styring og kontroll. De fleste kulturinstitusjoner er organisert enten som aksjeselskap eller som stiftelse. Felles for begge formene er at det offentlige ikke har forvaltningsrettslig instruksjonsmyndighet. Forskjellen er i første rekke at det offentlige i egenskap av majoritetsaksjonær vil kunne instruere styret i et selskap, mens det ikke foreligger en slik direkte styringsmulighet overfor styret i en stiftelse.

Det kan synes som om det har vært lagt til grunn at en stiftelse lettere anses som omfattet av offentlighetsloven enn et aksjeselskap. Etter vårt syn er det neppe grunnlag for å skille mellom de to organisasjonsformene på denne måten. Innenfor kultursektoren kan valg av stiftelsesformen nettopp være uttrykk for et ønske om kunstnerisk integritet og selvstendighet i forhold til offentlige myndigheter, og dermed være et tungtveiende moment for at institusjonen faller utenfor offentlighetslovens anvendelsesområde. Det er viktig å påpeke at aksjeloven gjelder også for aksjeselskap som ikke har til formål å skaffe aksjeeierne økonomisk utbytte.

Det finnes to typer stiftelser: Næringsstiftelser og Veldedige stiftelser. Begge behandles som en juridisk enhet med det ansvar og de forpliktelser som følger med. Det som er verdt å erke seg vedrørende stiftelse er at det er stiftelsen og dets styre som har råderetten for de verdier som er tilført stiftelsen.

Alle stiftelser står under Stiftelsestilsynet. Disse har myndighet til å foreta endringer i formål eller vedtekter, eller å bringe den til opphør. I tillegg skal de ha styre og revisor samt vedtekter som angir stiftelsens navn, formål, grunnkapital og hvordan styret dannes. I vedtektene står det hvordan penger kan brukes for å støtte opp under de vedtekter som ligger og som er godkjent av styret og stiftelsestilsynet.

Ulempene ved å organisere et nasjonalt dokumentasjonssenter som en stiftelse er blant annet at Fortjeneste kan aldri tas ut som utbytte, men må reinvesteres i formål som styrker vedtektene. En stiftelse er medlems løs. Det vil si at det er styret som er det øverste organ og ingen eier verdiene, informasjonen eller andre «assets». Dette indikerer at styret i en stiftelse har et stort ansvar da disse representerer alle stifterne. Kun Stiftelsesstyre kan overprøve en styrebeslutning og for at dette skal skje må det være skjellig grunn til mistanke om at det er foregått noe ulovlig. I om med at det er styret som har siste ord, kan ikke administrasjonen / eller styret gå til en generalforsamling (alle aksjeeierne) for å spørre om råd og det kan derfor bli sett på som mindre demokratisk.

Slik vi ser det, er det grunn til å legge større vekt på *hvorfor* man velger henholdsvis aksjeselskap eller stiftelse, enn på *hvilken* av formene som er valgt.

Ved en konkret vurdering må man se nærmere på følgende:

- Hvem skal utpeke styremedlemmer?
- Hvordan skal vedtektene besluttes?
- Hvordan skal institusjonen evt. oppløses og hvordan disponeres da gjenværende midler?
- Er det særlige rapporteringsrutiner som må følges?
- Hvem skal revidere? Ordinær revisor eller kommune -fylkesrevisjonen?
- Hva er virksomhetens formål?
- Hva er perspektivet for budsjettene. Kulturdepartementets St.prp.nr1 «*Budsjettet skal fremme kvalitet. Det skal sikre et godt produkt i kvantitativt tilstrekkelig omfang og bidra til en god geografisk spredning av kulturtilbudet. Budsjettet skal stimulerer til kulturell egenaktivitet over hele landet*»

Et forslag for sammenstilling av styret, både for å sikre Statens interesse som største bidragsyter, og mangfoldet et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz kan være:

En representant fra Kulturrådet

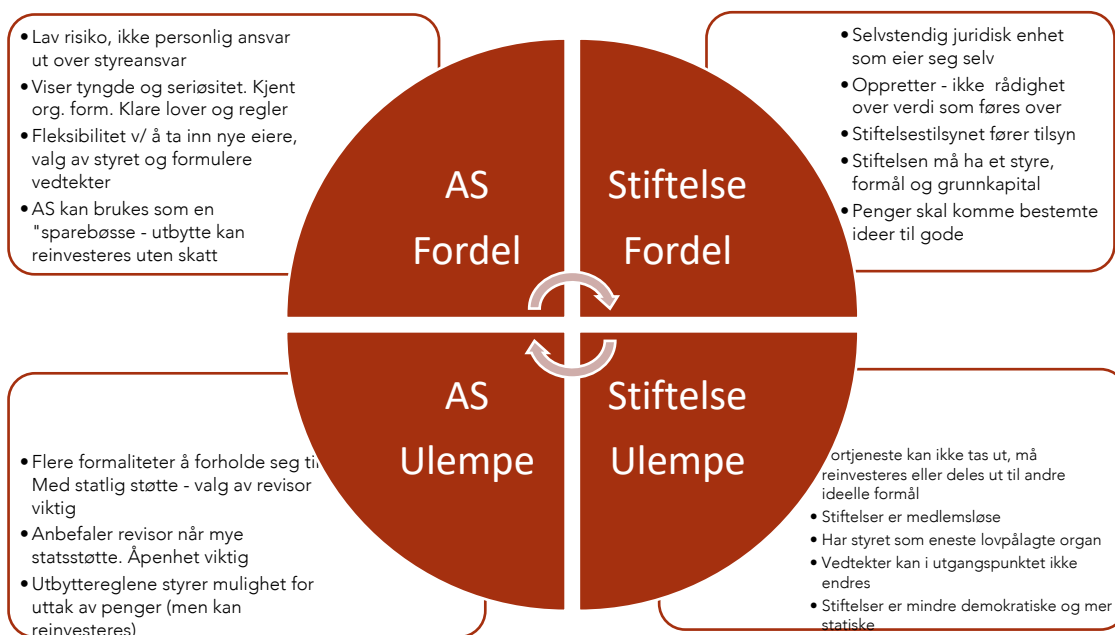
En representant fra Norsk Jazzforum

En representant fra frivilligheten

En representant fra næringslivet

En fra akademia (teknisk/digitalt/formidling)

En representant fra Moldejazz/jazz

Plassering av nasjonalt jazzdokumentasjonssenter:

Vi har sett på plassering og har i denne studien sett på 3 ulike scenario. Det er viktig for oss å påpeke at et valg av scenario 1 eller 2, ikke gjensidig utelukker muligheten til å vokse seg inn i fase 3.

SCENARIO 1:

Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter har funnet seg et hjem i «Plassen», Moldes kulturplass. Der finnes det allerede aktiviteter som Kunstnersenteret, Moldejazz, Molde bibliotek, Jazzklubben «Storyville» samt Regionalteateret «Teateret Vårt». I tillegg finnes det allerede en kafe/restaurant i huset.

SCENARIO 2:

I et lokale mellom Cruise- og Hurtigrutekaien og «Plassen»:

I Molde ligger cruise kaien i sentrum, kun 3 minutt gange fra Plassen. Pr. i dag finnes det ledige lokaler mellom disse to attraksjonene. Hvis man finner at «Plassen» er for liten kan man se for seg å leie et lokale et steinkast unna. En kan på sikt også se for seg muligheten av å bygge en gangbro for å knytte lokalene sammen for på denne måten utnytte synergien av å ha ulike aktiviteter samlet på en ny måte

SCENARIO 3:

Til høyre for trappen man ser på bildet av «Plassen» i Scenario 1 er det en ledig tomt. En kan på sikt se for seg å bygge et nytt bygg for et Nasjonalt Jazzdokumentasjonssenter. Vi har i denne mulighetsstudien ikke gått nærmere inn på muligheten av å regne hjem dette.

Det vil være viktig å få en rask beslutning på at et slikt senter skal etableres, og da viser mulighetsstudien at de fleste påpeker at dette raskest gjøres ved å benytte eksisterende lokaler til dette formålet.

7) Økonomi:

Investering

Investeringen er selvfølgelig avhengig av ulike vurderinger, ikke minst den fysiske utformingen. Slik vi har sett i Scenario 1, 2 og 3 er det ulike muligheter.

Pr. i dag er Plassen fylt opp, og det er vil være et stort løft å få bygget et helt nytt bygg for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz.

Vi ser derfor scenario 2 som det mest relevante. Både mht til investeringer for å kunne starte, men også i forhold til tiden det vil ta. Ved å ta i bruk allerede bygde lokaler i sentrum, pusse de opp og etablere seg der, i kort distanse til både Cruiseturister og Plassen, vil en kunne få til en tidligere etablering.

Vi har i denne mulighetsanalysen gjort overslag over to muligheter: oppussing og nybygg.

Oppussing av et eksisterende lokale med alle tekniske innretninger og muligheter for ekspansjon og nybygg.

Hvis vi tar utgangspunkt i at vi behøver 300 m², pusser opp og legger til rette for et opplevelsessenter som er et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz verdig, vil vi estimert komme på en kostnad som beløper seg mellom nok 15 - 20 000 000:- Vi understreker at vi ikke har spesifikk formening om denne m² størrelsen er for stor eller for liten, den er valgt for å ha et grunnlag til utregning.

Lokale, opp pussing	20 000:- x 300m ² = 6 000 000
Tekniske forberedelser	4 000 000
AI/VR, digitale løsninger	10 000 000
Interiør	2 500 000
Div	1 000 000
Sum, oppussing:	23 500 000

Nybygg:

Å bygge 300m² nybygg vil koste ca. 12 000 000 (dobbelt så dyrt som det vi har estimert i oppussing). I tillegg kommer tekniske løsninger som er et slikt bygg verdig. MEN – en bygger ikke et nytt bygg, i hjertet av byen, på 300m². Hvis det skal være lønnsomt å bygge nytt, må man bygge mye større, og heller satse på å få leie ut det dokumentasjonssenteret ikke bruker. Vi

estimerer at man i hvert fall må ti-doble summen for å være realistisk. Vi ser da på en investeringskostnad på kr. 120 000 000:- Minimum. Dette er noe en evt. prosjektgruppe får ta videre politisk, mens vi – i vår mulighetsstudie, med fokus på å få besluttet og satt i gang så fort som mulig vil anbefale å se på alternativet over som en fase 1.

Det realistiske alternativet ved nybygg er å gå inn i et "partnerskap" med en byggherre som både oppfører og står som eier av bygget (for eksempel på tomten øst for Plassen), og at jazzdokumentasjonssenteret utgjør en mindre del av den totale bygningsmassen.

Til informasjon kan vi opplyse om at Plassen kostet i sin tid 195 million.

Drift:

Når det gjelder driften av et nasjonalt jazzdokumentasjonssenter har vi også her sett på ulike løsninger. Vi beskriver de ulike løsningene kort nedenfor.

1) «DEN FULLGODE»

Full helårlig drift m/faglig administrasjon

Her tar man virkelig rollen som Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz.

- a. Daglig leder
- b. Fagansvarlige
- c. Teknisk, for å sikre utvikling
- d. Avlastning ved behov

Dette er den fullverdige, helårlige løsningen til et senter som formidler historie og fremtid for jazz på en interessant, engasjerende og fullverdig måte. Har får vi ta del av dokumentasjonen på en spennende og informativ måte, og vi blir også engasjert i fremtiden på en måte som setter spor, som man ønsker å oppleve og som man husker når man har vært der. På denne måten vil det Nasjonale senteret få mange ambassadører, og bygge opp under den grunnleggende tanken vi har i denne delen av landet: Aktivitet skaper aktivitet, vi vil hverandre vel og vi jobber tverrfaglig for å få til noe som gjør en forskjell.

2) «DEN GODE»

Fullgodt nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz

forkortet åpningstid

Åpent mai til september samt åpent for Cruise og Hurtigrute turister

Dette er et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz som er fullt utviklet som et opplevelsessenter hvor du kan søke på både historisk informasjon og «se» inn i fremtiden. Det som skiller dette forslaget fra de andre er at det har full åpningstid kun i mai – september. I de resterende månedene har de åpent ved besøk av skoleklasser og når det er cruiseanløp samt når Hurtigruten kommer. Det er et team som jobber full tid med dette senteret, både utviklingsmessig og markedsmessig. De sørger for et «State of the art» senter, men har tilpasset åpningstiden til når det tradisjonelt er mest besøkende. Har mulighet til å «lånes ut» til andre institusjoner og organisasjoner i vinterhalvåret eller noen måneder i året.

3) «DEN LOKALE»

Minimum administrasjon

3a) Minimums administrasjon

- a. Daglig leder.
- b. Avlastning i åpningstidene
- c. Teknisk, ved behov for å vedlikeholde

3b) Minimums administrasjon

- a) Daglig leder
- b) Teknisk, ansvarlig for vedlikehold og nytenking / nye løsninger
- c) Avlastning i åpningstidene

Løsning 3a og b har kun en forskjell og det er at teknisk ansvarlig i a) – kun ringes opp ved behov / når noe er blitt ødelagt. Det er en permanent. «utstilling» som kun har fokus på historien, i tett samarbeid med Nasjonalbiblioteket og viser kun fra Moldejazz. Dette er ikke å regne som et Nasjonalt dokumentasjonssenter, men en noe systematisert løsning for å vise hva som finnes i arkivet.

Kostnader:

Tittel	Est.lønn	Alt 1	Alt 2a	Alt 2b	Alt 3
Daglig leder	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Teknisk, full tid	550 000	550 000		550 000	550 000
Fagansvarlig	550 000	225 000			550 000
Avlastning, ved behov	300 000	150 000	150 000	150 000	300 000
Teknisk, vedlikehold	300 000	150 000	150 000		300 000
Teknisk, full tid	550 000				550 000
Formidler	550 000				550 000
Markedssjef	550 000	300 000			550 000
		2 075 000	1 000 000	1 400 000	4 050 000
Sum: lønn, sos.avg + div		2 905 000	1 400 000	1 960 000	5 670 000
Husleie+felleskostn	300m2x1800= 540 000	540 000	540 000	540 000	540 000
Nytt teknisk utstyr, avbet	600 000	600 000	300 000	300 000	5 600 000
Markedsføring	500 000	400 000	100 000	100 000	500 000
Vedlikehold	500 000	400 000	100 000	100 000	500 000
Formidlingsskifte/årlig	1 000 000	1 000 000			2 000 000
Utgifter butikk/kiosk	125 000	125 000	8 333	8 333	167 000
Div	1 000 000	800 000	150 000	150 000	2 273 000
Sum utgifter:	4 140 000	3 865 000	1 198 333	1 198 333	5 670 000
Sum totalt		6 770 000	2 598 333	3 158 333	17 250 000

Inntekspotensial

Inntekter	Alt 1	Alt 2a	Alt 2b	Alt. 3
Billettinntekter	15 000 x 100:- = 1 500 000	5000 x 100:- = 500 000	5000 x 100: = 500 000	20 000x100:- = 2 000 000
Omvisninger	25 x 2 500 = 62 500	10 x 1500 = 15 000	10 x 1750 = 17 500	50 x 2 500 = 250 000
«Konsert» / streaming	25 x 100 x 100 125 000			50 x 100 x 100 250 000
Butikk / kiosk	15 000 x 25 = 375 000	5000 x 25 = 25 000	5000 x 25 = 25 000	20 000 x 25 = 500 000
Annet	100 000	50 000	50 000	250 000
Sum inntekter	2 162 500	590 000	592 500	3 250 000

Finansiering:

Vi har her valgt å peke på noen naturlige samarbeidspartnere, men vi anbefaler at man i fase II setter seg enda bedre inn i Kulturrådets mandat for støtteordninger. Vi ønsker å understreke nødvendigheten med sterk offentlig medvirkning for å få realisert og posisjonere et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz. Denne type støtte vil også være viktig for å sikre drift, aktualitet og utvikling – både vedrørende tekniske og digitale løsninger så vel som tjenesteutvikling.

Finansiering ved etablering:

Statsbudsjettet	13 000 000
Fylket	1 500 000
Kommunen	1 500 000
Næringslivet	1 500 000
GassRor / Innovasjon Norge	1 500 000
Andre, uspesifiserte	3 000 000
Sum, finansiering ved etablering:	22 000 000

Årlig driftsfinansiering:

Statsbudsjettet	13 000 000 (matcher folkemusikk)
Fylket	500 000
Kommunen	500 000
Næringslivet	Ved å bruke senteret
Inntekter (estimert over, full drift)	3 250 000
Sum driftsfinansiering:	17 250 000

8) RINGVIRKNINGER

Regjeringen, ref. Stortingsmelding 21, har en visjon om at Norge skal være en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet. Samtidig har satsing på kultur stor betydning for andre samfunnsområder som næringsutvikling og arbeids plasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet.

Kulturloven lovfester statens, fylkeskommunens og kommunens ansvar for kultur virksomhet, og gjør det til en plikt å sikre at flest mulig har tilgang til et mangfoldig kulturtilbud.

Ikke-kulturelle økonomiske ringvirkninger regionalt

Det vil være regional-økonomiske ringvirkninger som en følge av et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz. I teorien er det flere ulike typer av ringvirkninger. De viktigste kan knyttes til

- administrasjons-/personellkostnader (**multiplikatorvirkninger**),
- kulturiltakenes direkte innkjøp av varer og tjenester lokalt/regionalt (**kryssløpsvirkninger**),
- økt etterspørsel etter varer og tjenester lokalt/regionalt som følge av økt tilstrømming av folk bosatt utenfor regionen og merforbruk hos lokalbefolkningen (**indirekte virkninger**).

Som vi har påpekt, kan det være lett synlige effekter på disse områdene som brutto økninger i omsetningen, dvs. kjøp av varer og tjenester.

Næringsmessige ringvirkninger vil ventelig primært være knyttet til økt verdiskaping i hotell/restaurantsektoren, varehandel og transport.

Indirekte ringvirkninger

I tillegg til de direkte virkningene kommer økonomiske effekter av tilreisende. Dette dreier seg om kjøp av transporttjenester, overnatting, mat/drikke, osv.

Det kan være ulike samfunnsøkonomiske begrunnelser for en kulturpolitikk og for offentlig støtte til kulturiltak. Kulturgoder som kollektivt gode kan være et sentralt mål for å beslutte tildeling av offentlige subsidier.

I regional sammenheng vil oppmerksomheten i stor grad være knyttet til at kulturaktivitetene har betydning for næringsvirksomhet, bosetting og lignende. Vi kan her snakke om økonomiske ringvirkninger av kulturaktiviteter, i den forstand at slike aktiviteter har positive effekter for annen økonomisk virksomhet.

Kulturiltak og eksterne virkninger

Eksterne virkninger av et tiltak defineres som effekter av økonomiske aktørers virksomhet på andre aktører. Offentlig støtte kan kompensere for frafall av dette, og bidra til en samfunnsøkonomisk riktig dimensjonering av tiltaket.

I vår sammenheng er vi først og fremst opptatt av å konstatere om det er eksterne virkninger, hva slag virkninger som oppstår og i hvilket omfang. Vi kan tenke oss flere typer virkninger:

* virkninger som har nytte for lokalsamfunnet, eksempelvis gjennom identitetskaping og attraksjonskraft som kan ha verdi i markedsføring/profilering både for private og offentlige aktører,

* eksterne virkninger som skaper et marked for kompetansetjenester, kompetanseutvikling/utdanning, mv.

* at det skapes nye kunstformer, flere stimuleres til kunstnerisk aktivitet, det blir flere kulturformidlere, det stimuleres til at kunstnere utvikler seg til aktører med kommersielt potensial.

Frivillige som produksjonsfaktor

For de aller fleste kulturtiltak er frivilliginnsats en viktig produksjonsfaktor. Behovene for tilstrekkelig kontinuitet, kompetanse, erfaring er viktig, og frivilligheten bidrar til dette. Et vesentlig moment i forhold til frivillig deltaking i kulturproduksjon er også det "eierskap" og den genuine interesse frivillige har i tiltaket. Dette kan være utviklet gjennom "grundervirksomhet". Ex Storyville Jazzklubb, initiativ og årelang medvirkning i tiltaket kan gi kunstnerisk tilfredsstillelse eller en opplevelse av vennskap og å bidra.

Kulturtiltak kan skape attraktive møteplasser

Relasjonsbygging er viktig, ikke minst i næringslivet, og relasjoner kan utvikles både i formelle og uformelle fora. Kulturarrangement kan være viktige møteplasser for utvikling av relasjoner både internt i store bedrifter og mellom bedrifter og kunder.

Vi ser også at bedriftene selv tar initiativ til å benytte kulturtiltakene for egen relasjonsbygging med interne seminar og møtevirksomhet, profilere lokale avdelinger ved å invitere hovedkontoret, ved å invitere kunder til interne arrangement og deltaking på tilrettelagte kulturarrangement, evt. invitere artister til interne arrangement osv.

Vurdering av kulturtiltak som næringsvirksomhet og momenter for en samordnet kultur- og næringspolitikk.

Vi har i kapitlene foran drøftet ulike virkninger av de aktuelle kulturtiltakene som har vært det grunnlaget for denne gjennomgangen. Det sentrale spørsmålet er hvorvidt kulturtiltakene kan karakteriseres som næringsvirksomhet eller i hvilken grad de har betydning for næringsliv og lokalsamfunn. Møreforskning fant i sin ringvirkningsanalyse i 2003 at det er en total økonomisk aktivitet på om lag 180 mill.kr. hvorav Moldejazz stod for 109 mill.kr. Omregnet i dagens

kronekurs samt den økningen jazzen har opplevd vil det tilsvare mellom 200 -250 mill.kr. I tillegg er det andre effekter av tiltakene både for næringsliv og lokalsamfunn som skaper muligheter og fordeler både for næringsliv og for kommersiell og kunstnerisk utvikling. Dette er effekter som ikke lar seg beregne i kroner.

Vedrørende inntekter har det vist seg i denne mulighetsstudien en etablert forståelse for at drift basert på ordinære kommersielle vilkår er krevende. Billettinntekter, butikk- kiosk og kafé-inntekter, utleie til arrangementer, og lignende egenererte inntekter er ikke på langt nær tilstrekkelige til å opprettholde et tilfredsstillende inntektsgrunnlag for å finansiere driften i noen av de organisasjonene vi har vært i dialog med.

Billettinntekter vil være en sentral del av egeninntektene. Våre undersøkelser og intervjuer med bl.a. Romsdalsmuseet, havnemyndighetene, reiselivsaktører og kommunen har gitt oss et grunnlag for å si noe om inntekspotensialet fra billettinntekter.

9) Hovedutfordringer og usikkerhetsmomenter

Økonomi og kostnader

Økonomi og kostnadsfokus er alltid en utfordring når man tenker tanker som er større enn det som vanligvis rører hos de fleste. Det er så lett å tenke smått. Og det er så skremmende å tenke stor, men – samtidig utrolig givende og utfordrende! Jazz er, som vi til nå har påpekt ved flere anledninger, en stor og viktig del av norsk musikkhistorie. Det finnes pr. i dag 32 små og store jazzfestivaler, tellende fra noen hundre til mange titusen solgte billetter. Det anslås at ca. 250 000 besøker disse ulike jazzfestivalene hvert eneste år. Det er interessant. I vårt arbeid med denne mulighetsstudien har det flere ganger blitt påpekt at jazz er smalt. Interessen, både antall jazzfestivaler og antall besøkende, viser at dette er en sannhet med modifikasjoner. Interessant er det også å se hvordan næringslivet benytter de ulike festivalene til å samle både ansatte og kunder. Annerledes ved dette senteret, slik vi skisser det, er at en digital satsing kan være med å gjøre dette senteret om til et pilotprosjekt som Nasjonalt dokumentasjonssenter. Samarbeidet mellom Nasjonalbiblioteket som representerer det som har vært (arkiv) og det som blir (av aktiviteter fremover for å sikre også dette for ettertiden) vil være veldig viktig. Den andre åren vi snakker om er hvordan man kan bruke nye digitale verktøy for å jobbe med innovasjon og interesse fra den oppvoksende slekt, og hvordan dette senteret kan være med å bidra til dette. Uansett hvor du bor i Norge. Det at det nasjonale materialet systematiseres og tilgjengeliggjøres, er viktig. Dette gjelder ikke bare for de som allerede har deltatt, men også de som ikke har hatt

anledning til dette, men i ettertid ønsker å øke sin kunnskap om og kjennskap til nye aktører, sjangre og/eller spillesteder etc.

Under kapittelet om økonomi estimerer vi at billettsalget kan beløpet seg til ca 2 000 000 nok/året. For å ta den posisjonen vi ønsker å ta med et Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter er det behov for en sum som sikrer både dokumentasjon og fornyet interesse for jazzen, ikke minst blant de unge.

Vi ser at Norsk senter for folkemusikk og folkedans mottar et årlig tilskudd på i størrelsesorden kr. 13 500 000 over statsbudsjettet samtidig som de mottar noen hundretusen fra kommunen og fylket. I tillegg har de inntekter fra billetter, salg av ulike artikler samt undervisning. Tilsammen har det et budsjett på ca. 14 000 000. Viktigheten av å ha overføringer fra Statsbudsjettet sikrer kontinuitet, interesse og formidling.

Besøkstall

Vi har sett på antall besøkende i Molde og regionen inkludert antall besøk som Moldejazz har. Selv om tallet her er stort, flere 100 000, har vi i denne sammenhengen valgt å være svært realistiske, og heller legge oss på nedre sjikt. Vår erfaring er at det er lett i slike studier å legge seg på øvre sjikt for å underbygge verdiskapning og «livets rett» til et slikt initiativ. Vi har i denne sammenheng valgt å se på antall besøkende hos andre senter som det har vært naturlig å sammenlikne seg med. Disse sentrene arbeider også aktivt for å øke besøkstall, og vi kan legge til grunn at de i forholdsvis stor grad får ut sitt potensiale ved å ta i bruk ulike markedsføringskanaler, samarbeid og kommunikasjonsstrategi. For konkrete besøkstall hos andre sentre, se appendiks. På bakgrunn av dette har vi satt antall besøkende til ca. 20 000/året. Dette tallet forventes å være høyere det første året, hvoretter nyhetens interesse vil avta.

Fornyelse

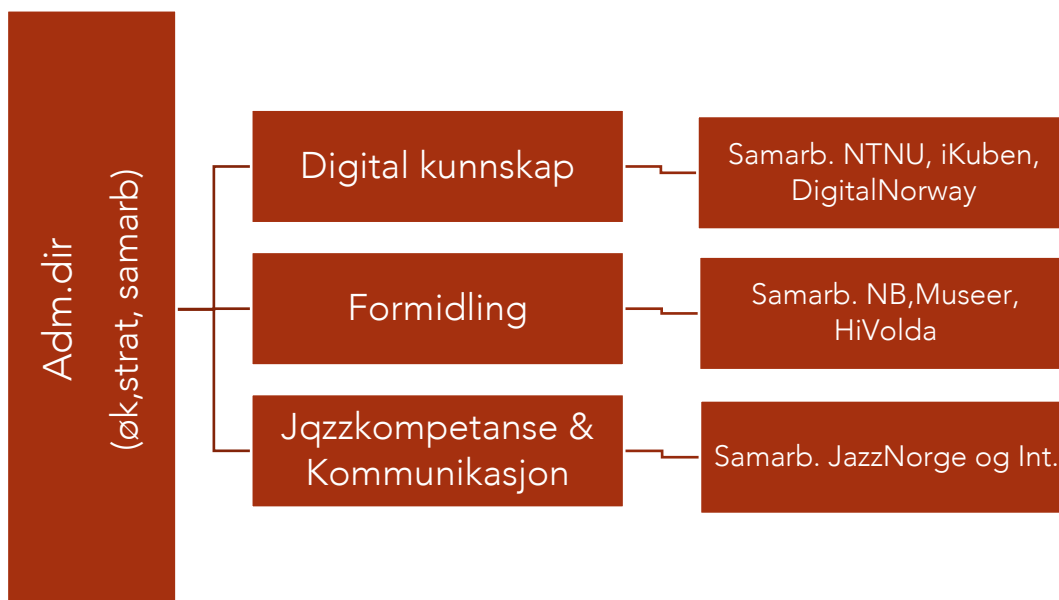
Det er viktig for det Nasjonale dokumentasjonssenteret å ta en posisjon som et senter som jobber med «state of the art» innen digitalisering ved å samarbeide med universitet og selskap som har dette som sitt hovedområde og på denne måten sikre fornyelse og aktualitet. Dette vil være et kritisk element. Som et nasjonalt senter ønsker vi at kunnskapen vi formidler skal være mulig å ta del i, uansett hvor du bor. For å få dette til foreslår vi et tett samarbeid med flere institusjoner. Både Høyskolen i Volda og NTNU teknikk er interessert i å se på hvordan dette kan være en langsiktig satsing og integreres i deres undervisning. De får testet nye ideer, de får konkrete prosjekt / cases å jobbe med, de blir eksponert på en positiv måte og de kommer i kontakt med miljø de ellers ikke ville ha kommet i kontakt med. Også et tett samarbeid med iKuben vil være relevant. De er allerede et NCE på digitalisering, bærekraft og forretningsmodeller – og vil derfor være spennende å ha med. Også her vil det tverrfaglige være i front. Det å bruke kompetanse som allerede finnes, og som hele tiden har et behov for fornyelse

vil være viktig i forhold til å holde driftskostnadene nede og økonomien oppe. Vi tror dette kan være en vinn-vinn-situasjon for både det nasjonale jazzdokumentasjonsenteret, undervisningsinstitusjonene og andre samarbeidspartnere.

Organisasjonsmodell

Et slikt nasjonalt senter må bygges med visjon og driftes med entusiasme og faglig drivkraft. Personene som skal drive et slikt senter må ha forståelse for jazzhistorien og dens plass i verden, samtidig som den må kunne tenke fremover. Den må tenke kommersielt og styret må passe på at forankring og myndighet er avklart og ressurspool er disponibel. Vi ønsker å spille på så mange etablerte ressurser som mulig for å holde kostnadene nede og for å sikre fleksibilitet og aktualitet.

Vi har i denne sammenhengen sett på to ulike organisasjonsmodeller: Aksjeselskap eller en Stiftelse. Uavhengig av hvilken løsning man velger vil det måtte ligge til grunn vedtekter, en økonomisk holdbar modell og en tilpasset administrasjon.

Konklusjoner

Hovedformålet for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz bør være å vise, fremme, verne om og føre videre jazztradisjoner og nyskaping som et uttrykk for kulturell identitet som bærer av særegne kvaliteter.

Molde er en naturlig plassering for et nasjonalt jazzdokumentasjonssenter i kraft a sin posisjonering som jazzby med en av verdens aller eldste jazzfestivaler.

Dette er bekreftet fra alle de ulike aktørene vi har snakket med i denne mulighetsstudien. Det har vært viktig for oss å kartlegge plasseringen og for å få en forståelse for hvordan denne ideen blir tatt imot. Vi har registrert en uforbeholdne støtte for Molde som vertsby for et slikt senter. Noe av argumentene er at Moldejazz, sammenhengende, har arrangert jazzfestival i 60 år og har vært en uredd aktør til å bringe Verden til Norge. Dette er et viktig aspekt ikke bare i norsk musikkhistorie, men også som et speil av samfunnets utvikling.

Jazzartister fra Norge er en betydelig eksportartikkel, og er med på å styrke kunnskapen om og kjennskapen til vårt land og de aktiviteter vi har. Dette er en svært viktig motivasjon for ungdom som driver med musikk og som ønsker å utvikle seg videre. Et nasjonalt senter som er bygget opp for å ta ansvaret for å formidle og drive interessen for jazz videre via nye teknologier og godt samarbeid er i tråd med både norsk samfunnsånd samtidig som det støtter opp under flere av FN's bærekraftsprinsipper.

Molde har vært knutepunkt for jazzfestivalene, og har dermed kompetanse på samarbeid og å se det store bildet.

Jazzdokumentasjonssenteret bør ha en nasjonal rolle

Det vil være svært viktig at jazzdokumentasjonssenteret har en nasjonal rolle. Dette vil sikre langsiktig finansiering og mulighet til å styrke jazzens rolle i samfunnet. Vi ser at jazz ikke lenger er en smal nisje for spesielt interessert, men at flere hundre tusen trekkes til de ulike festivalene og konsertene hvert år. Publikum kommer fra alle samfunnslag, og med ulike interesser utover jazzten. Det er også interessant å se hvordan næringsliv og kultur blir knyttet sammen under slike festivaler med de felles opplevelser og referanserammer det gir. Et nasjonalt jazzdokumentasjonssenter vil ta en viktig rolle i Norge. Både mht å fortelle en unik historie og for å legge grunnlaget til at historien fortsetter og blir enda mer integrert både nasjonalt og

internasjonalt. Man gjør musikken tilgjengelig på en helt ny måte og dette er viktig både for Norge som en eksportnasjon av jazz og når man tar inn over seg ringvirkningene dette gir. Enhver besøkende, enten det er fysisk eller digitalt, er en ambassadør for jazzen og for det nasjonale dokumentasjonssenteret.

Prosjektet bør være integrert i en større sammenheng med tanke på bruk og brukergrupper

Vi har i denne mulighetsstudien belyst noen samarbeidspartnere det vil være naturlig å bruke for å få til et nasjonalt jazzdokumentasjonssenter uten for mange faste kostnader og ved et bredt samarbeid mellom ulike instanser. Som vi har understreket før vil det være viktig å integrere det nasjonale jazzdokumentasjonssenteret i en større sammenheng med tanke på både bruk og brukergrupper. En klar fordel med dette er nødvendigheten av personell, og å fange opp besøkende som allerede er i modus for økt kunnskap og opplevelse. Vi ser andre plasser at sammenliknbare opplevelse- og vitensenter er organisert i sammenheng med eller som en avdeling av allerede eksisterende aktivitet. Det gir mulighet til å tenke synergier på mange ulike områder, samtidig som man beholder fokus på det man skal drive med.

Som vi belyser i Scenario 1 bør det fysisk ligge sentralt i Molde slik at det er lett å finne for både beboere, besøkende og turister. Vi anbefaler å se nærmere på ulike fysiske muligheter som finnes i trekanten Cruise kaien – Plassen – Torget. Det ville vært ideelt å integrere det i et bygg som allerede jobber med kultur og musikk. Det vil være viktig for et nasjonalt jazzdokumentasjonssenter å sikre faste åpningstider, og vel så viktig å sørge for å ha åpent når det er cruiseankomster/Hurtigruteankomster. Dette vet man om lang tid i forveien, og det kan lett arrangeres selv utenom normale åpningstider.

Økonomi og finansiering av etablering og drift er en hovedutfordring

Norsk jazz ligger i verdenstoppen både musikalsk og organisatorisk, og jazzen står for en betydelig del av den samlede kulturelle økonomien utenfor institusjonene.

Som vi ser på de økonomiske kalkylene og overslagene vil billettinntektene kunne beløpe seg til ca 2 000 000. Dette er for lite for å drive et Nasjonalt dokumentasjonssenter med fokus både på dokumentasjon og historiske begivenheter og fremtidsrettede eksport, utforming og engasjement.

Vi vet av erfaring at det er usikkert og kan være direkte uklokt, å beslutte en slik satsing kun på bakgrunn av kommunale og/eller fylkeskommunale midler. Vi er sikker på at de ønsker å bidra til

en slikt senter, men tilskuddene vil være for små, og må søkes om år for år. De vil derfor heller bli sett på som et gledelig bidrag og tilskudd som muliggjør ulike prosjekt, enn rene driftsmidler.

Vi har gjennom denne mulighetsstudien fått bekreftet et behov og en stor entusiasme for et Nasjonalt jazzdokumentasjonssenter med beliggenhet i Molde. Det er fra alle hold pekt på jazzens viktige rolle i norsk musikkhistorie. I tillegg har vi blitt oppmerksom på den enorme samfunnsendringen som man kan lese gjennom å følge jazzens historie gjennom 100 år. Dette er historier som er lett å fortelle, og som gir et litt annet blikk på jazz, fra å være «lilla ulltepper som henger rundt i Storgata» til at alle samfunnslag tar del i denne musikkjangeren. Den er den mest grensesprengende, og viser deler av den globaliseringen vi nå tar for gitt. Fremover vil vi i mye større grad ta del i ulike hendelser i det digitale skifte. Formidling rundt dette er det flere instanser som har stor innsikt i. Både museer, bibliotek, skoler og media (NTNU & Volda = Ungdommen!). Det å få til et tverrfaglig samarbeid på dette vil være svært spennende, og helt nødvendig for å drive økonomisk smart, og samtidig være aktuell.

Vi ser at et beløpet som gis over statsbudsjettet for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz vil være utløsende for å få til et «state of the art» senter med en tverrfaglig kompetansepool som vil sikre formidling av jazzens 100 år lange historie i Norge, og styrke posisjonen fremover.

Veien videre

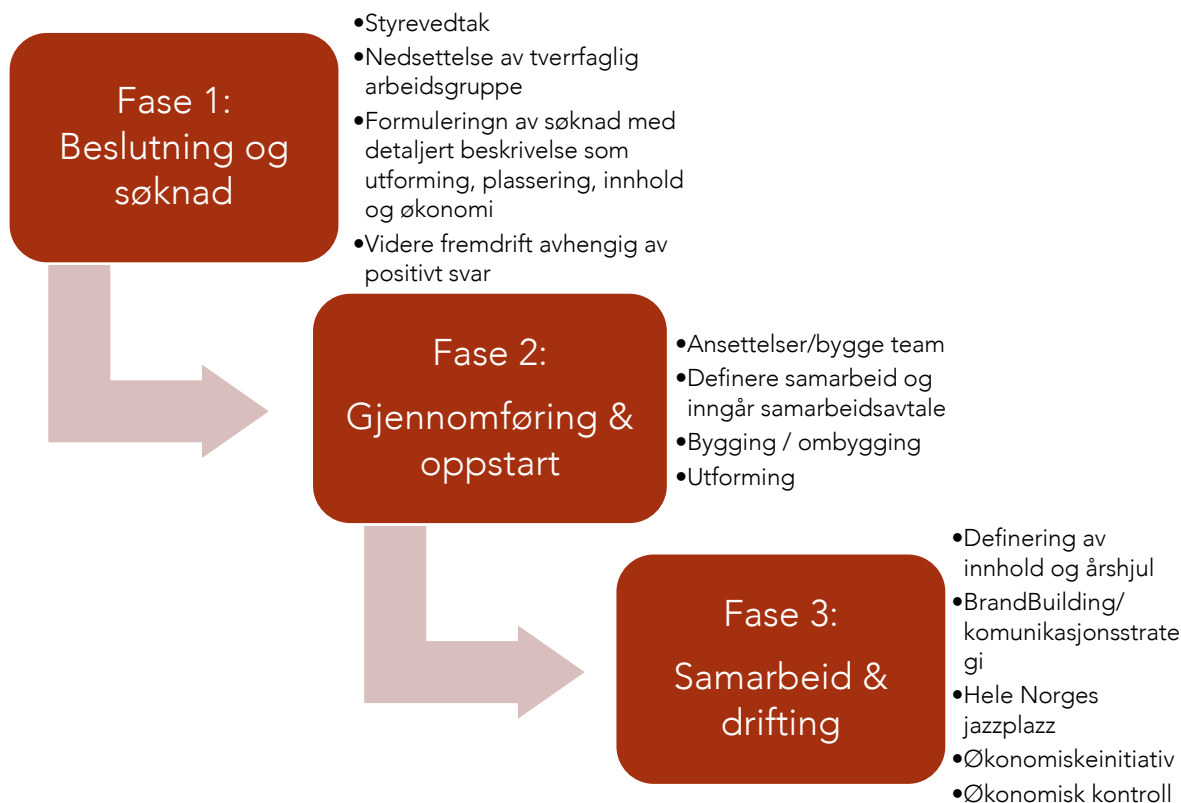
Norsk jazz ligger i verdenstoppen både musikalsk og organisatorisk, og jazzen står for en betydelig del av den samlede kulturelle økonomien utenfor institusjonene. Dette har ikke skjedd av seg selv. Det er lang og målrettet innsats fra både institusjoner og frivillige som muliggjør dette, og vi anbefaler på det sterkeste å ta vare på, formidle og utfordre jazzens videre gjennom et strukturert og villet arbeid. Å etablere et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz i Molde vil kunne systematisere dette arbeidet på en svært spennende og innovativ måte som er både grensesprengende og tverrfaglig. Akkurat som jazzens selv.

I St.melding 21 sies det at initiativ som «styrket kompetanseutvikling skal bidra til økt kvalitet i alle ledd samt styrke regionale kompetansesentra og organisasjonenes kompetansebygging».

Vi er av den oppfatning av at denne allerede vedtatte meldingen, i kombinasjon med denne mulighetsstudien som nå er gjennomført viser at et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz vil gjøre akkurat dette, i tillegg til det andre vi har pekt på som tverrfaglig samarbeid, bærekraft, digitalisering og inspirasjon til ny eksportrettet musikkutøvelse og nasjonal interesse for jazz.

Veien videre vil være tredelt:

Veien videre med Sensacon:

Vi ble i møtet med Hans Olav Solli 3. april 2020 oppfordret til å si litt om hva vi kunne bidra med i det videre arbeidet med en slik mulighetsstudie.

Sensacon har lagt betydelig arbeid ned i denne studien med det mål å undersøke om det er en interesse for et slikt senter, og i tilfelle ja – hva det skal være.

Vår konklusjon er at det ville gagne jazzten å få samlet og formidlet norsk jazzhistorie gjennom et nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz. Sensacon ville satt stor pris på å få lov til å bidra i den neste fasen og det ville der være ønskelig fra vår side at vi var ansvarlig for:

- 1) Å fasilitere definisjonen av prosjektet «Fase 1 Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz» sammen med en bredt sammensatt arbeidsgruppe med mål om realisering i 2021.
- Jazz i Norge er 100 år i 2021 – det å få til en beslutning i dette året ville være en god målsetting og en fin markering.
- 2) Å være prosjektleder for «Fase 1 Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz».
Hovedmålsettingen ville være å gjøre de nødvendige dypdykk som er påpekt i denne

studien, og som arbeidsgruppen prioriterer, med mål om å ha en detaljert beskrivelse av innhold, intensjonsavtaler om samarbeid samt skisse til drift definert i en søknad som skal sikre en plass i statsbudsjettet for etablering og drift for et nasjonalt dokumentasjonssenter på jazz basert på at:

«Hovedformålet for et Nasjonalt dokumentasjonssenter for jazz bør være å vise, fremme, verne om og føre videre jazztradisjoner og nyskapning som et uttrykk for kulturell identitet og som en viktig del av norsk musikk og samfunnshistorie nå, og i fremtiden»

Nasjonal Biblioteket på besøk i arkivet til Moldejazz

Petter Pettersson, en av grunderne til Moldejazz koser seg i arkivet

Opptak fra «Naustgryta» gjennom flere år

Appendiks

Intervjuobjekter

Møre og Romsdal fylke	Heidi-Iren Wedlog Olsen	Fylkeskultursjef
Romsdalsmuseet	David Tuddenham	Museumsdirektør
	Hilde Lien	Formidlingssjef
Rock City	Åsmund Prytz	Daglig leder
Nasjonalbiblioteket	Richard Gjems	Seksjonsleder
	Håkon Eikje	Forskningsbiblotekar
	Gunhild Myrbakk	Seksjonsleder, magasin
Popsenteret	Inger Jørgensen	Daglig leder
	Christopher Schleigh	Formidlingsansvarlig
Nasjonal Jazzscene	Jan Ole Otnes	Adm.dir
Rockheim	Sissel Guttormsen	Adm.dir
MFK	Ole Erik Stavrum	Adm.dir
Molde Kommune	Arne Sverre Dahl	Adm.dir
Molde Næringsforum	Britt Flo	Adm.dir
Molde v.g. Jazzlinjen	Marit Mordal	Avdelingsleder, musikklinjen
Visit Nordvest	Torunn Dyrkorn	Adm.dir
Molde kulturskole	Invill Ås	Rektor
Molde Havne	Jorid Søvik	Markeds sjef
	Dagrunn Stakvik	Eiendom/økonomi sjef
	Olav Akselvold	Adm.dir
Frivilligheten	Øyvind Åsgård	Frivillig gjennom 50 år
Høyskolen i Volda	Paul Bjerke	Rektor
	Gunnar Strøm	Dosent
Molde Kommune	Janny Meese	Kultursjef

Referanser:

Vi har, foruten intervju og deltakende på møter hentet informasjon fra følgende kilder til denne mulighetsstudien:

Stortingsmeldinger
Stortingsproposisjoner
Møreforskning, Ringvirkninger
Østlandsforskning, Ringvirkninger
Vestnorsk jazz senter, Årsrapport
Jazz i Norge, Årsrapport
Institutt for musikkvitenskap
Xpro, input for priser oppussing/nybygg
Angvik eiendom, input for utleiepriser

Jazzfestivaler i Norge:

- [AnJazz \(Hamar\)](#). 3000 besøkende
- [Balejazz \(Balestrand\)](#). En del av Vest Norsk Jazzforum
- [Barentsjazz \(Tromsø\)](#). 1600 besøkende
- [Canal Street \(Arendal\)](#). 12 000 besøkende
- [Christianssand String Swing Circus \(Kristiansand\)](#)
- [Jazz på Jølst \(Jølster\)](#). En del av Vest Norsk Jazzforum
- [DølaJazz \(Lillehammer\)](#). 2 700 besøkende
- [Fredriksten Jazzfestival \(Halden\)](#)
- [Førdefestivalen, \(Førde\)](#). 26 000 besøkende
- [Hemnes Jazz- og Bluesfestival \(Mosjøen\)](#), 3 200 besøkende
- [Hemsedal Jazzfestival \(Hemsedal\)](#)
- [Hør På Festivalen \(Mosjøen\)](#)
- [Kongsberg Jazzfestival \(Kongsberg\)](#), 38 000 besøkende (billetter)
- [Maijazz \(Stavanger\)](#), 11 000 besøkstill
- [Moldejazz \(Molde\)](#), 60 000 besøkende (28 000 solgte billetter)
- [Nattjazz \(Bergen\)](#), 20 000 besøkende
- [Oslo Jazzfestival \(Oslo\)](#),
- [Polarjazz \(Longyearbyen\)](#), 2 500 besøkende
- [Punkt \(Kristiansand S\)](#)
- [Sandvika Storbandfestival \(Stabekk\)](#)
- [Sildajazz \(Haugesund\)](#), 3000 besøkende
- [Smeltedigelen \(Mo i Rana\)](#),
- [Soddjazz \(Inderøy\)](#), 420 besøkende
- [Sommerjazz \(Sannidal\)](#),
- [Sortland Jazzfestival \(Sortland\)](#)
- [Storbandfestivalen \(Sandvika\)](#)
- [Stord Jazz- og Bluesfestival \(Stord\)](#)
- [The Groove Valley JazzCamp \(Moldjord\)](#)
- [Trondheim Jazzfestival \(Trondheim\)](#), 1 700 besøkende
- [Varangerfestivalen \(Vadsø\)](#), 10 000 besøkende
- [Vossa Jazz \(Voss\)](#), 17 300 besøkende

Totalt 277 568 besøkte ulike jazzfestivaler i 2007. Det er ventet at besøket har vært sterkt økende de siste årene.

For å danne oss et bilde av potensielle besøkstall, har vi sett hen til tallmateriale fra MIJF, Romsdalsmuseet, Havnevesenet og offentlig tilgjengelig statistikk tilknyttet reiselivet.

Besøkstallene fra MIJF og Romsdalsmuseet sier noe om tilstrømningspotensialet både under selve festivalen i uke 29, og resten av året.

Begrunnelsen for å legge vekt på besøkstallene fra Romsdalsmuseet er at de er en veletablert kulturorganisasjon med godt omdømme og en stabil publikumstilstrømning over mange år. De har også et relativt godt forfeste blant turister som kommer både med båt til havna (Cruise og Hurtigruta) så vel som andre turister. Videre har de et etablert samarbeid med skoler i regionen og mottar årlig besøk fra et tusentalls skoleelever.

BESØKSSTATISTIKK 2018 - ROMSDALSMUSEET – alle avdelingene						
Bygde- og bysamlingene inkl. Chateauet	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Skolebesøk og barnehager	3.165	4.419	5.572	5.624	6.454	3.535
Individuelle besøkende, derav 1344 barn og individuelle Chateauet	8.293	11.120	13.943	2.195	1.997	1.971
Cruisebåtturister	14.199	7.766	4.730	3.582	3.005	3.933
Grupper og arrangement	6.926	11.236	6.959	3.691	5.914	4.565
Besøk ved vielser i Kapellet x 70	447	453	622	830	510	1.190
Utleie Kylling* m.fl. x 30	2.188	3.004	2.435	125	988	1.800
Utleie Reknesstab. x 40	3.303	3.318	3.183	5.887	2.333	6.200
Utleie Krona m.fl.	4.844	7.181	15.548			
Anslag brukere åpen museumspark, Chateauhagen og Krona m.fl.* inkludert 4795 registrerte uspesifiserte i Krona. Sum Krona og Bygdemuseet *CH:1000, Krona .5000**, BM:13500 **reg. etter cruisesesong	21.734	18.295	18.350	13.500	13.500	13.000
Eks. uspesifisert	43.365	48.497	52.992			
Eks. utleie	54.317	52.836	49.554			
Eks. utleie og uspesifisert	32.583	34.541	31.204			
Totalt	65.099	66.792	71.342			

JazzPlazz

Dato 27.01.23

Presentasjonen av SixSides

Prosjekter vi jobber med akkurat nå

Relevante referanseprosjekter

Hva kan vi bidra med?

Hvordan gjør vi et forprosjekt?

Tid og økonomi

Tips til dere

SixSides

SixSides har siden starten i 1994 utviklet og realisert over 1000 unike og opplevelsesbaserte utstillinger i Norge.

Selskapet har 16 medarbeidere, og kontorer i Oslo og Stavanger.

SixSides er i dag landets ledende fagmiljø på utvikling av utstillinger for opplevelsessentre, museer, besøksentre og attraksjoner.

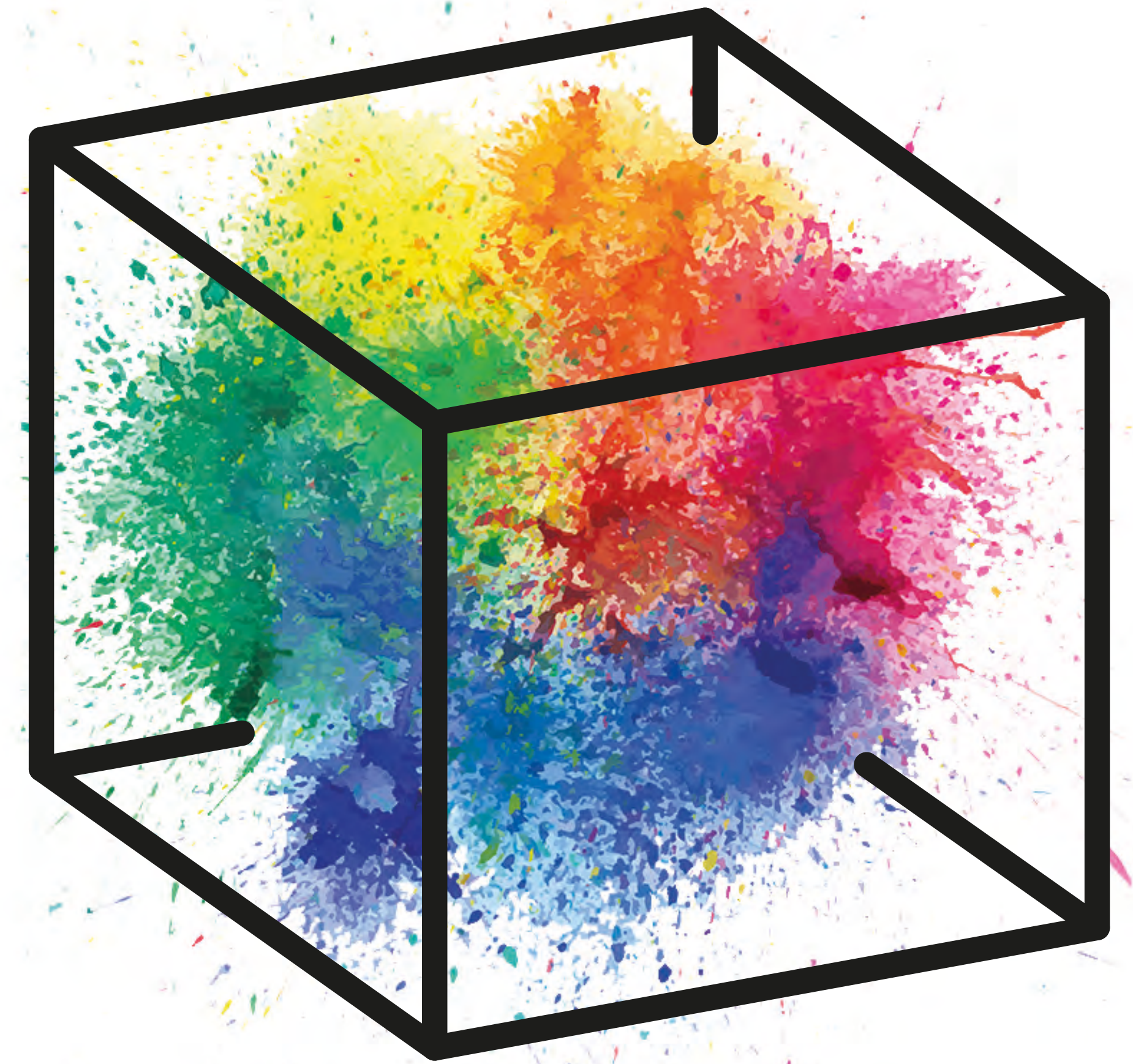
Hva gjør SixSides?

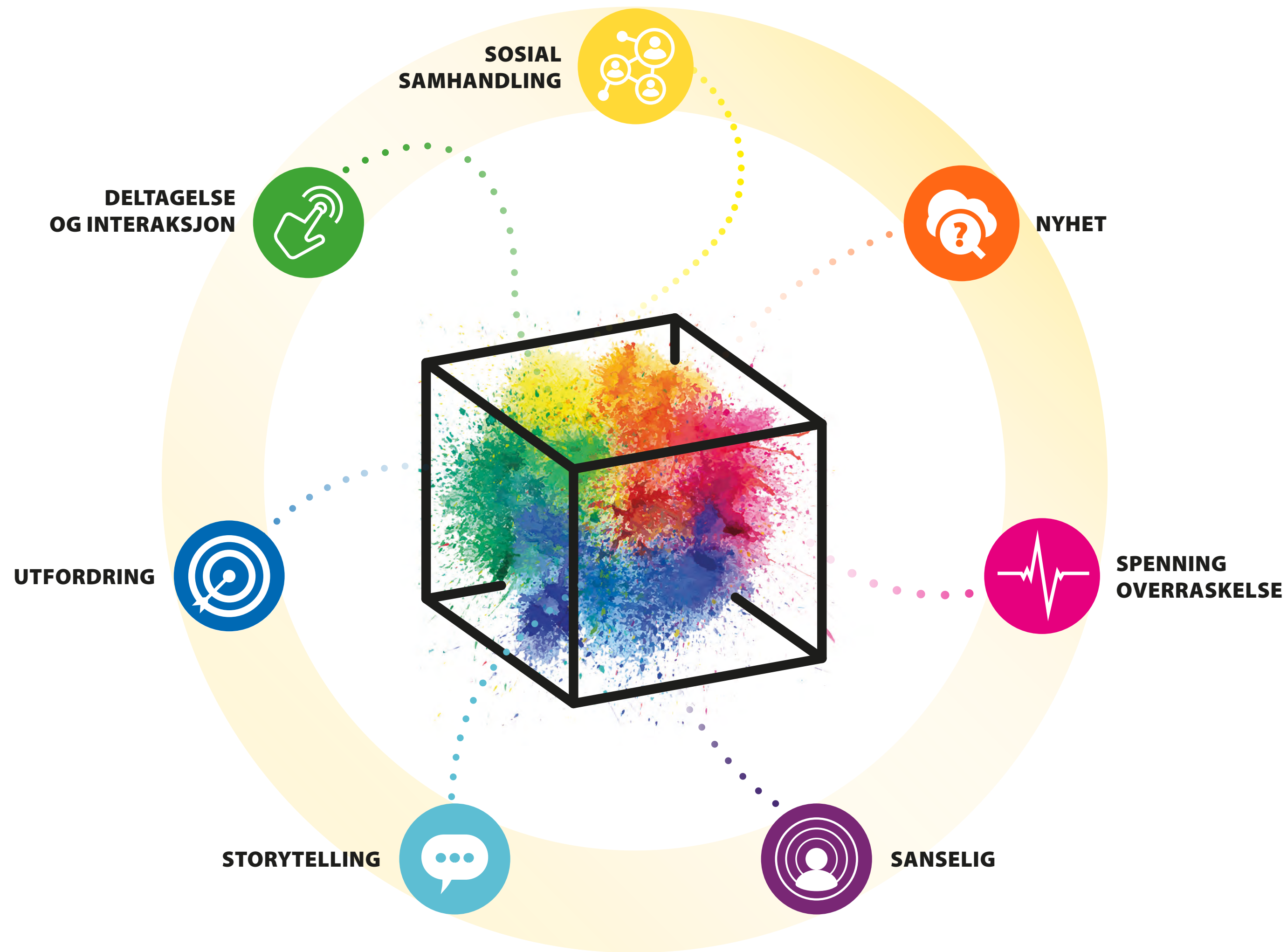
Vi skaper
rom for opplevelser.

Vi utvikler
helhetlige konsepter.

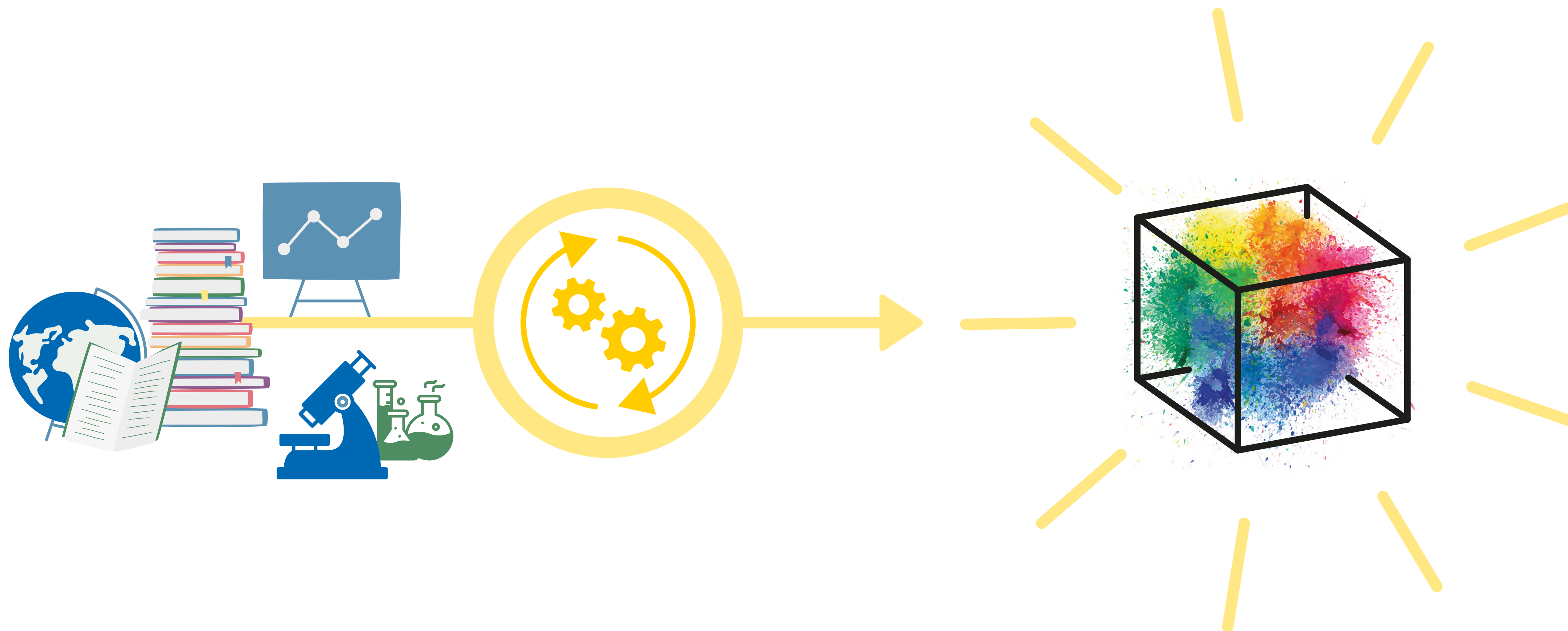

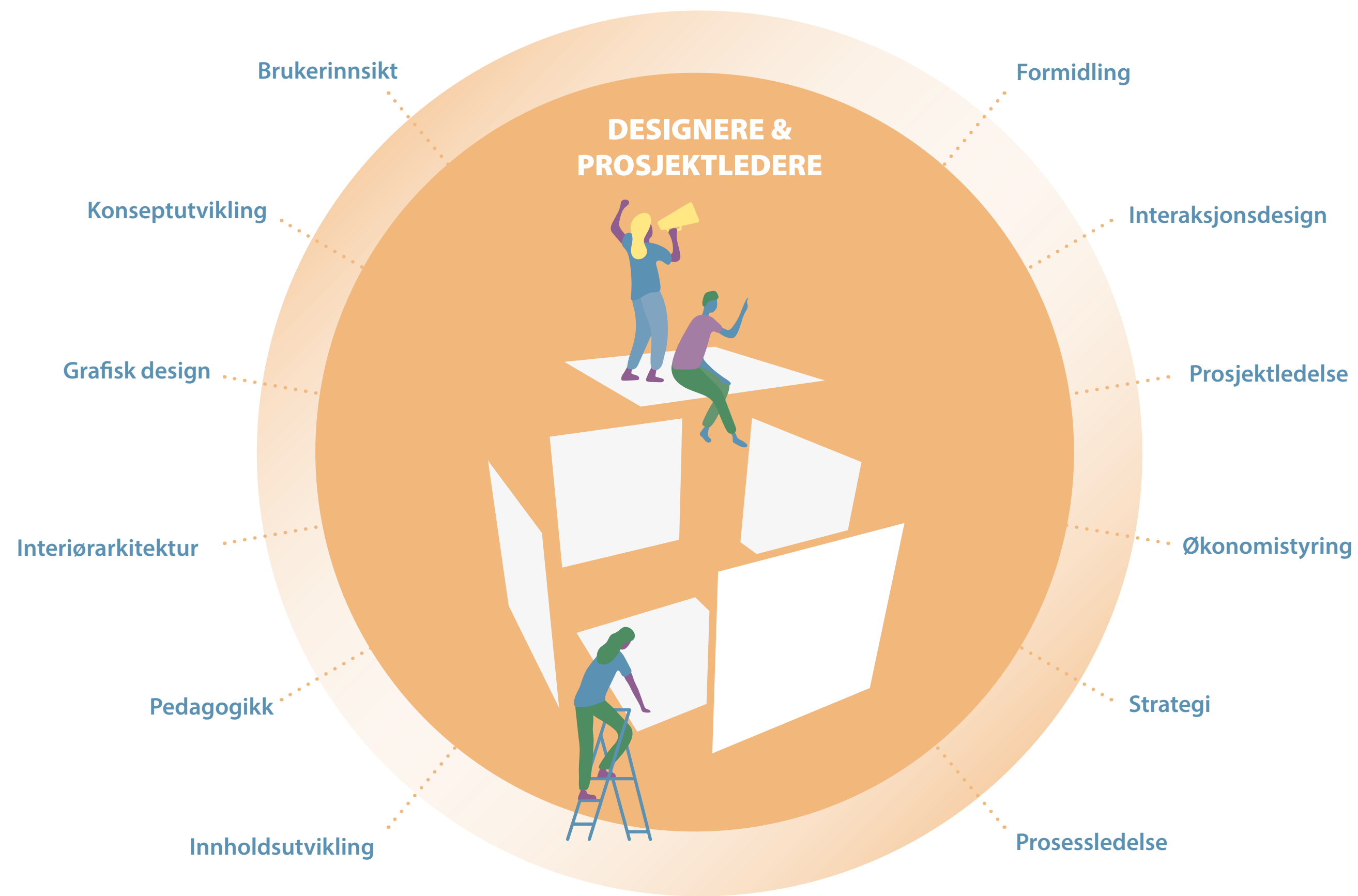
Vi designer
**formidling med
opplevelsesverdi.**

Vi transformerer
komplekst faginnhold
til opplevelsesrik formidling!

Hvem er SixSides?

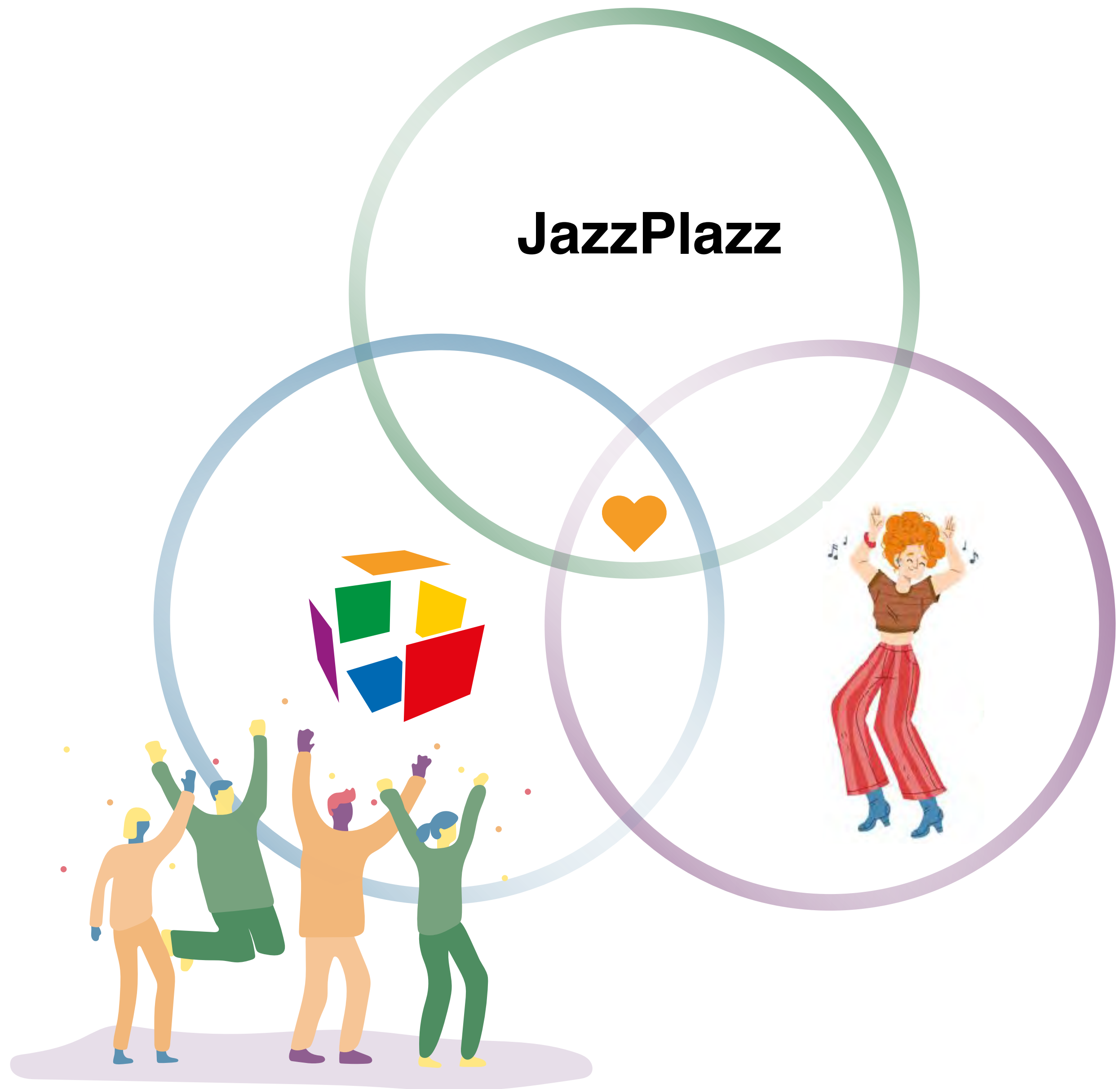
Vi er et
sterkt fagmiljø
med bred kompetanse.

Hvordan jobber vi?

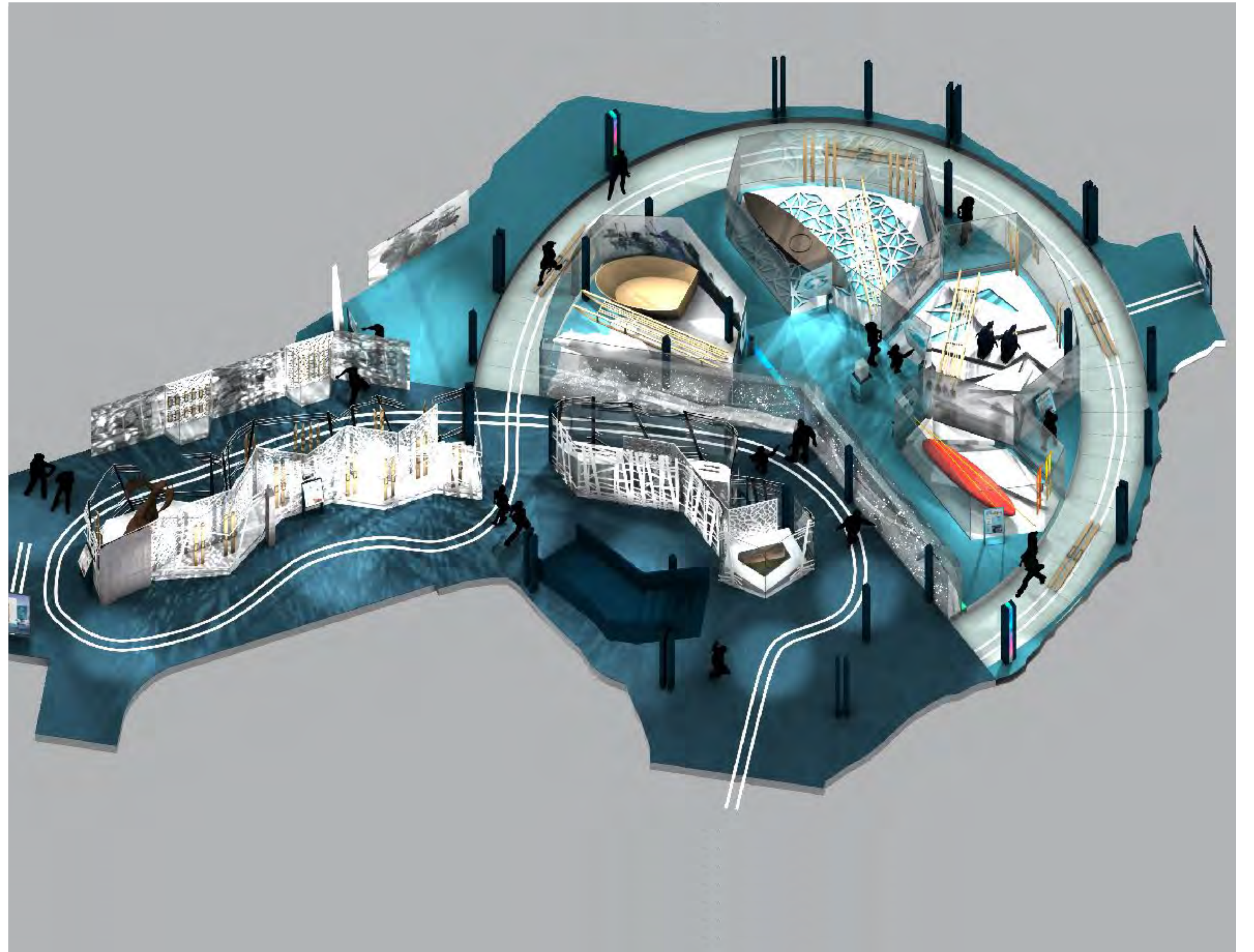
Tett samarbeid
med oppdragsgiver
og brukere.

Prosjekter vi jobber med nå

Skimuseet, Holmenkollen

Polaria, Tromsø

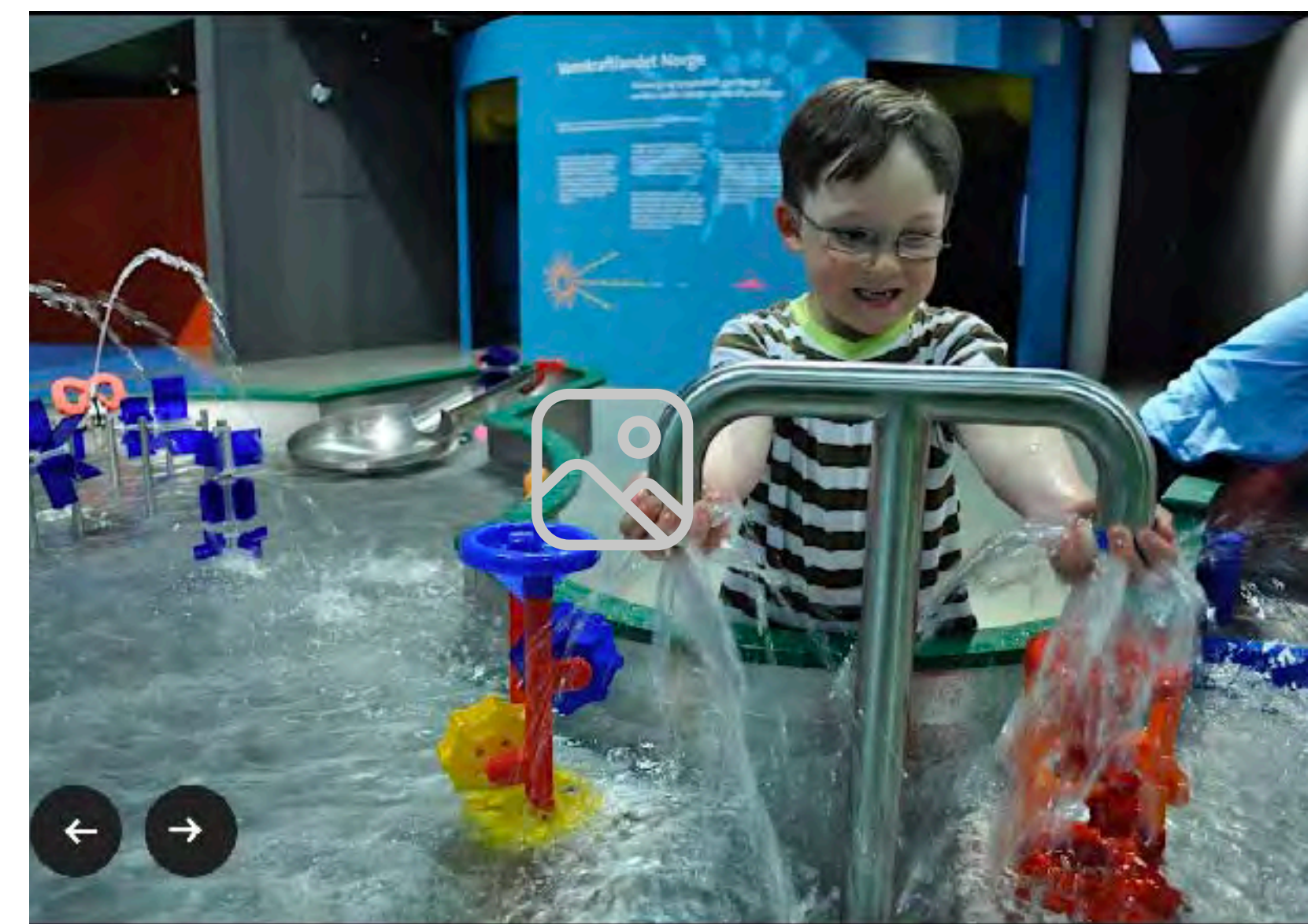

LO Besøksenter, Oslo

Energisenteret, Hunderfossen

Ocean Stories, Honningsvåg

Relevante referanseprosjekter

Rock City, Namsos (2011)

Bluesmuseet, Notodden (2013)

Rockheim, Trondheim (2018)

Hva kan vi bidra med?

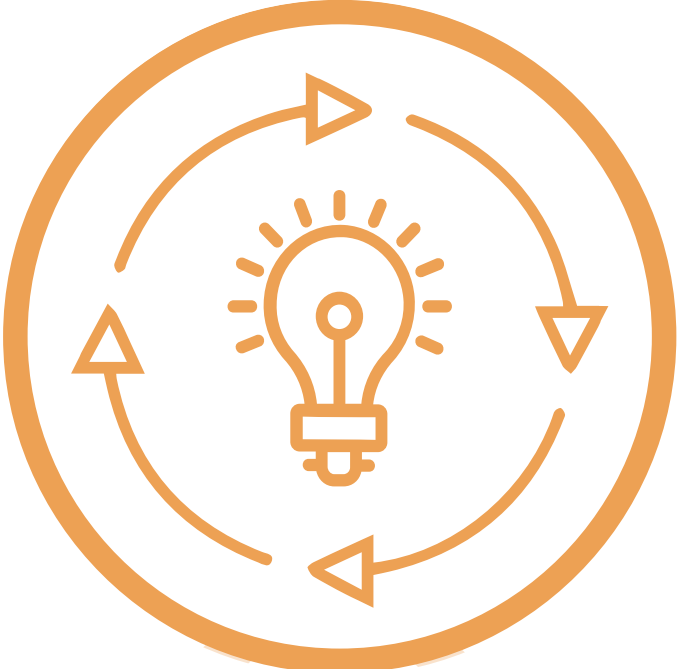
- Gjennomføre et forprosjekt som beskriver den samlede og helhetlige besøksopplevelsen:
  - > Analysen/ Konsept / Formidlingsløsninger/ Designprinsipper/ Virkemidler/ Kostnadsestimat/ Plan for realisering
- FP-rapport: Beslutningsgrunnlag for prosjektet
- FP-presentasjon: Skape begeistring og bidra til finansiering av utstillingen
- Strategisk rådgivning

Hvordan gjør vi i et forprosjekt?

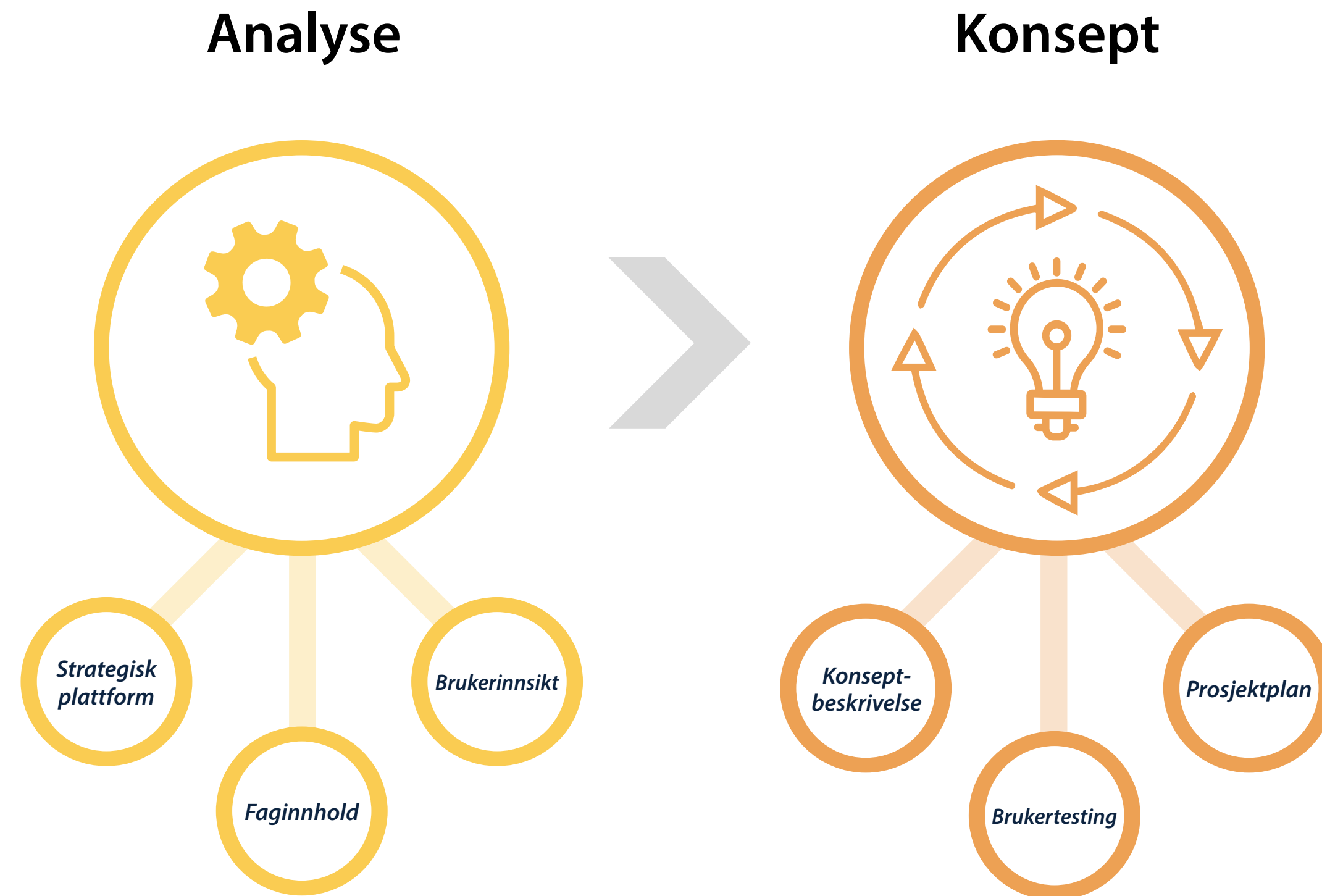
Analyse

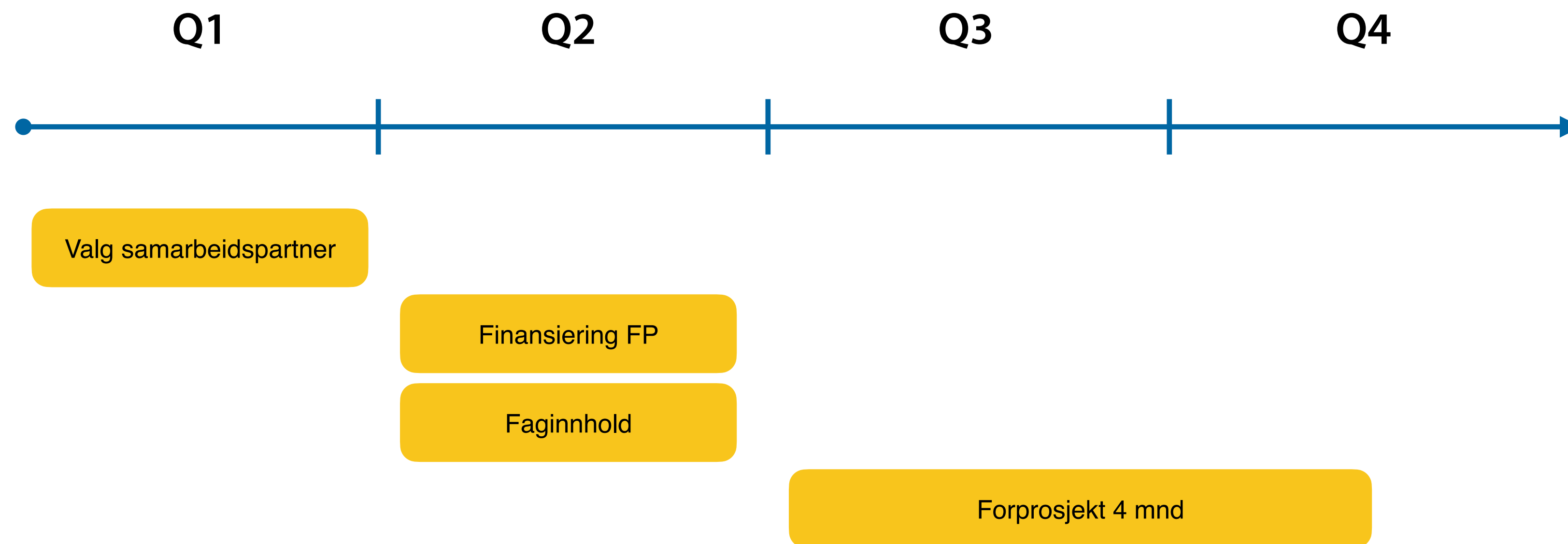
Konsept

Hvordan gjør vi i et forprosjekt?

Fremdrift 2023

Tid og økonomi

- Tidsrom for gjennomføring forprosjekt: ca 4 måneder
- Kostnadsestimat: ca 450 000 - 600 000,- eks.mva

Omfang/detaljeringsgrad vil påvirke tidsrom og kostnad.

Tips til dere

- HVORFOR? → FORMÅLET
- HVEM? → MÅLGRUPPE
- HVA? → HISTORIEN
- HVORDAN? → FORMIDLINGSKONSEPT - BESØKSOPPLEVELSEN

Tips til dere

- Jobbe med utgangspunkt i Mulighetsstudie fra Sensacon
- Metodikk konseptarbeidet: «innenfra og ut»
- Fokus på innholdet i opplevelsen, ikke virkemidler (teknologi)
- Realisme og fokus på økonomi og ressursbehov for **både** investeringsfasen og driftsfasen
- Investeringsramme må harmonere med prosjektets ambisjonsnivå og definerte attraksjonskraft
- Tenk stort - finn gode konstellasjoner som skaper merverdi for partene og de besøkende
- Aktivitetsbasert formidling - som involverer, inspirerer og engasjerer

SixSides

Saksvurdering

Søknadsår	2023		
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttebidler		
Tittel	Tilbud til bønder om bruk av drone m/varmesøkende kamera for å redde rådyrkje		
Søker	Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal		
Gyldig til dato	-		
Arkivsak	2023-0020	Tilsagnsnr	
Status	Avventer vedtak		
Saksbehandler	arnt.sommerlund.gassror (Arnt Sommerlund)		
E-post	arnt@aukra-naeringsforum.no	Mobil	90088300

Forslag til vedtak

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil kroner 176.000 kroner til Norges jeger-og fiskerforening Møre og Romsdal - som støtte et droneprosjekt, slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd et totalbudsjett på 717.000 kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Vurdering

Søknaden vurderes å være et utviklingstiltak av regional nytte for eierkommunene i GassROR IKS, og å dermed ligge innenfor formålsparagrafen for hva GassROR IKS kan gi støtte til med tanke på:

* Tilrettelegging for næringsutvikling/samfunnsutvikling (utviklingstiltak) - da tiltaket anses å være tilretteleggende støtte for både gressproduserenter og jegere, og sikre god dyrevelferd. Tiltakets oppstartsmålgruppe er bønder/gressproduserenter i Hustadvika kommune og Averøy. Målet er å høste erfaringer over 2 år. Et velutviklet dronetilbud til bønder vurderes å komme hele våre region til gode.

ADMINISTRASJONENS ØVRIGE VURDERING:

GassROR har vært i kontakt med søker for å sikre at dette er ment å være en dugnadsbasert tjeneste som er gratis for greessproduserende bønder. Her skriver de i søknaden at:

"...ønsker å tilby gressprodusentene muligheten til søke igjennom innmarkene med drone m/varmesøkende kamera for å redde ut rådyrkje før bøndene slår gresset ved førsteslått. Tilbudet skal være gratis og frivillig for bøndene å benytte."

Dette anses også verdifullt i et dyrevelferdsperspektiv:

* "Hvert år blir ca. 10.000 rådyrkje drept eller lemlestet av slåmaskiner ved høsting av gress ved førsteslåttene i Norge"

Søker viser til gode erfaringer andre steder i landet med slikt dronesøk.

Administrasjonen legger vekt på at prosjektet har mange økonomiske bidragsytere, og at et bidrag fra GassROR IKS er utløsende da det fungerer som en toppfinansiering og at det bidrar til å sikre at tiltaket gjennomføres.

Kort beskrivelse

Norges Jeger- og Fiskerforbund M og R, Bondelaget i M og R, samt de lokale Jeger- og Fiskerforeningene i Hustadvika og Averøy Kommune, ønsker å tilby gressprodusentene muligheten til å søke igjennom innmarkene med drone m/varmesøkende kamera for å redde ut rådyrkje før bøndene slår gresset ved førsteslåttene. Tilbudet skal være gratis og frivillig for bøndene å benytte.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Jan/februar	Innkjøp av 1 testdrone med utstyr
Jan/snarlige	Innkjøp av Pix4D-abonnement for utprøving av produksjon av «letekart»
Jan-mar	Test av drone, praktisk test og test av programvare
Jan-mar	Klargjøre kartløsning for bruk for bonde og pilot
Mars/april	Innkjøp av resterende droner med utstyr
Mars/april	Kursing av piloter, flyging og bruk av systemet
Mars	Invitere bonde til å bli med på løsningen
Mars	Bonde tegner inn områder
April	Pilot programmerer områder i DroneLink
Mai	Pilot utfører testflyging
Juni	Bonde informerer om slåttetid
	- Pilot og hjelpere bekrefter oppdrag
	- Pilot og hjelpere utfører søk og redning av rådyrkalver
	- Pilot rapporterer til bonde
Juli	Evaluering, oppsummering og rapportering
Sept.-Des.	Videreutvikling og justeringer til 2024

Kostnadsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Droner med varmesøkende kamera 4 stk.	280 000					280 000
Kjøp og utarbeiding av registreringsystem	150 000					150 000
Kjøregodtgjørelse	10 000					10 000
Konsulentbistand	75 000					75 000
Kursing av dronepiloter	12 000					12 000
Planlegging, administrasjon og organisering	50 000					50 000
Rapportskriving	30 000					30 000
Uforutsette kostnader	25 000					25 000
Årlig support og vedlikehold av registreringsysteme	25 000					25 000
Årlig vedlikehold av droner	60 000					60 000
Sum kostnad	717 000					717 000

Finansieringsplan (fra søknad)

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	176 000					176 000
Dugnadsinnsats lokale jeger-og fiskerforeninger	100 000					100 000
Egeninnsats administrasjon, planlegging og organis	80 000					80 000
Gjensidige Bærekraftfond	40 000					40 000
Møre og Romsdal Fylkeskommune	271 000					271 000
Romsdalsbanken	50 000					50 000
Sum finansiering	717 000					717 000

Godkjent kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Droner med varmesøkende kamera 4 stk.	280 000					280 000
Kjøp og utarbeiding av registreringsystem	150 000					150 000
Kjøregodtgjørelse	10 000					10 000
Konsulentbistand	75 000					75 000
Kursing av dronepiloter	12 000					12 000
Planlegging, administrasjon og organisering	50 000					50 000
Rapportskriving	30 000					30 000
Uforutsette kostnader	25 000					25 000
Årlig support og vedlikehold av registreringsysteme	25 000					25 000
Årlig vedlikehold av droner	60 000					60 000
Sum kostnad	717 000					717 000

Godkjent finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	176 000					176 000
Dugnadsinnsats lokale jeger-og fiskerforeninger	100 000					100 000
Egeninnsats administrasjon, planlegging og organis	80 000					80 000
Gjensidige Bærekraftfond	40 000					40 000
Møre og Romsdal Fylkeskommune	271 000					271 000
Romsdalsbanken	50 000					50 000
Sum finansiering	717 000					717 000

Søknad

Søknadsnr.	2023-0020	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	Tilbud til bønder om bruk av drone m/varmesøkende kamera for å redde rådyrkje			

Kort beskrivelse

Norges Jeger- og Fiskerforbund M og R, Bondelaget i M og R, samt de lokale Jeger- og Fiskerforeningene i Hustadvika og Averøy Kommune, ønsker å tilby gressprodusentene muligheten til å søke igjennom innmarkene med drone m/varmesøkende kamera for å redde ut rådyrkje før bøndene slår gresset ved førsteslått. Tilbudet skal være gratis og frivillig for bøndene å benytte.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal Org.nr:986454780 m.romsdal@njff.no	Skaret 10 6422 MOLDE	90959015
	Antall årsverk (heltid/deltid): /		
Kontakt	-	-	-
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Hvert år blir ca. 10.000 rådyrkje drept eller lemlestet av slåmaskiner ved høsting av gress ved førsteslått i Norge. Dette er svært betenkelig ut ifra flere synsvinkler, både med tanke på dyrevelferd, lidelser for rådyrkjeene, god ressursforvaltning av hjortevilt, samt landbrukets anseelse og omdømme.

Bruk av drone med varmesøkende kamera for å finne rådyrkje som ligger og trykker i gresset før slåmaskinene skal begynne å slå, er allerede i bruk av enkelte jeger- og fiskerforeninger i Østfold, så vi vet at det er en effektiv og tidsbesparende måte å redde rådyrkje på.

1 2022 ble ca. 440 rådyrkje reddet i Østfold ved å bruke denne metoden.

NJFF M og R med samarbeidspartnere ønsker derfor å gi gressprodusentene i Hustadvika- og Averøy Kommune, et gratis og frivillig tilbud om samme tjeneste. Hustadvika- og Averøy Kommune er 2 av de største jordbrukskommunene i fylket, og har relativt høy bestand av rådyr.

Effekt mål

Resultat mål

Få målbare tal på hvor mange rådyrkje vi kan redde ved å bruke drone med

varmesøkende kamera til å søke gjennom engene før førsteslått

- Bedre dyrevelferden

- Bedre fôr kvaliteten

- Bedre ressursforvaltning av hjortevilt

- Kommende prosjekt/forskning kan bygge på erfaringar fra vårt prosjektet

- Eventuelt finne nye og andre metoder som er mer effektive og

ressursbesparende for å redde rådyrkje

- Lage bruksanvisning på hvordan bruke drone med varmesøkende kamera til

formålet, hvilke utstyr som er egnet hvilke kompetanse som trengs, egnet

kartløsning og registreringssystem etc.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Målgruppe: bønder/gressprodusenter i Hustadvika- og Averøy Kommune

Aktivitet: Fly drone med varmesøkende kamera for å finne rådyrkje i eng før førsteslått, samt bære de ut av enga etter lokalisering

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Vi skal starte opp prosjektet i 2023, men prosjektet er tiltenkt skal gå over 2 år, dette for å få en bedre kartlegging av utfordringene, samt få gode måltall på antall reddede rådyr.

Finansiering er det viktig å ha den på plass i god tid, senest på ettermotvinteren (mars), slik at vi rekker å få alt på plass før førsteslåttten begynner. Det er mye som skal organiseres før oppstart: innkjøp av utstyr, kursing av dronepiloter, test av utstyr, kontakt og kommunikasjon med bøndene/gressprodusentene, etablering av digitalt registreringssystem med kart over innmarkene til grunneiere, etablering av en frivillig-pool med mennesker som skal hente ut rådyrkjeene fra enga etter at dronene har lokalisert dem etc.

For å kunne gi tilbud til alle/de fleste bøndene i to kommuner, må det være en viss kapasitet tilgjengelig. Vi bør derfor ha minst to droner i hver kommune - 4 droner til sammen.

Opplæring/kurs/sertifikater på 2 piloter per drone, til sammen 8 dronepiloter

Gjennomføring av prosjektet vil i stor grad være basert på frivillig arbeid av de lokale jeger- og fiskerforeningene, i samarbeid med regionlaget, NJFF M og R.

Bondelaget vil være bindeleddet mellom gressprodusentene og JFF, og sende ut tilbud og informerer bøndene om mulighetene til å få hjelp til å finne rådyrkjeene før slåttten. Gressprodusentene melder inn behov for hjelp gjennom det elektroniske registreringssystemet, som igjen fører til «utrykking av dronepilot» med medhjelpere for å bære ut rådyrkjeene etter lokalisering

Samarbeidspartnere

Bondelaget i Møre og Romsdal

Fræna Jeger- og Fiskerforening

Eide Jeger- og Fiskerforening

Averøy Jeger- og Fiskerforening

Møre og Romsdal Fylkeskommune (kartløsning)

Tids-/milepælsplan

Startdato: 01.01.2023 Sluttdato: 31.12.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Jan/februar Innkjøp av 1 testdrone med utstyr

Jan/snarlig Innkjøp av Pix4D-abonnement for utprøving av produksjon av «letekart»

Jan-mar Test av drone, praktisk test og test av programvare

Jan-mar Klargjøre kartløsning for bruk for bonde og pilot

Mars/april Innkjøp av resterende droner med utstyr

Mars/april Kursing av piloter, flyging og bruk av systemet

Mars Invitere bonde til å bli med på løsningen

Mars Bonde tegner inn områder

April Pilot programmerer områder i DroneLink

Mai Pilot utfører testflyging

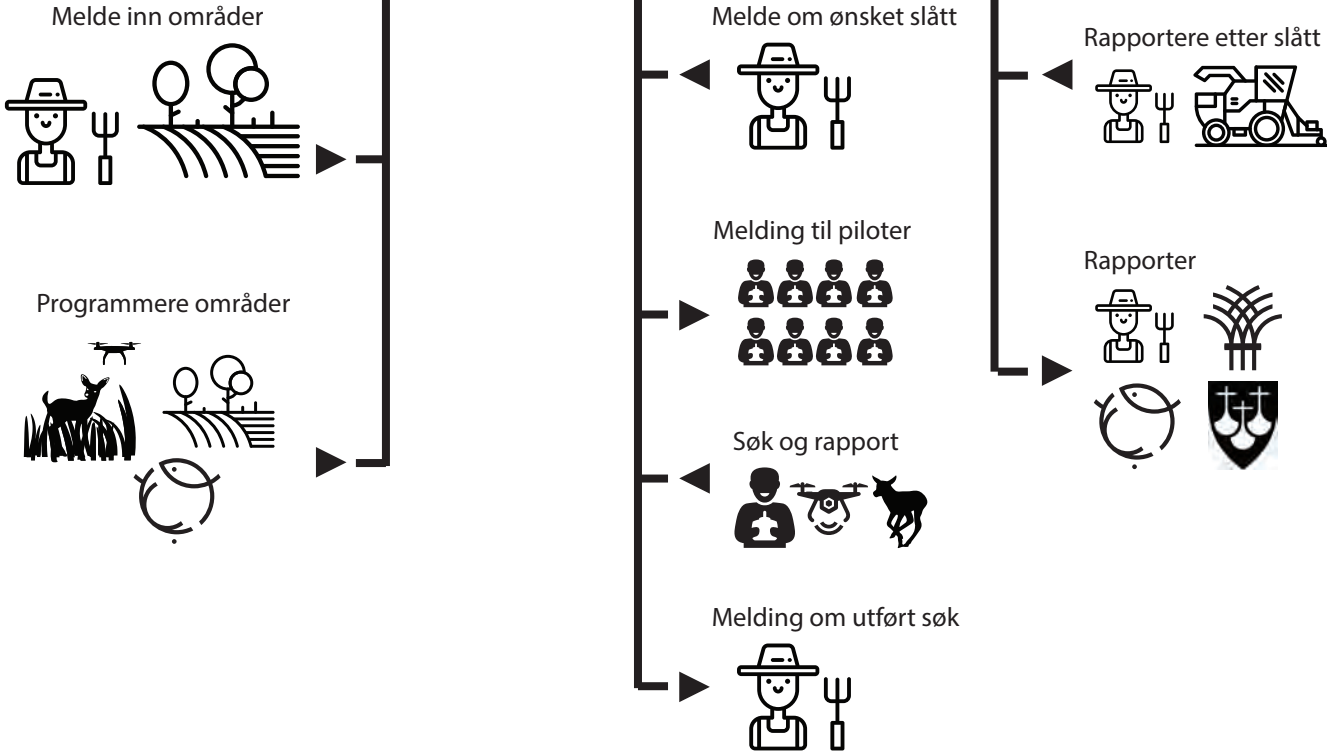
- Juni   Bonde informerer om slåttetid
- Pilot og hjelpere bekrefter oppdrag
  - Pilot og hjelpere utfører søk og redning av rådyrkalver
  - Pilot rapporterer til bonde
- Juli   Evaluering, oppsummering og rapportering
- Sept.-Des.   Videreutvikling og justeringer til 2024

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

  finn rådyr administrasjonssystem

▲
før slått

▲
under slått

▲
etter slått

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Droner med varmesøkende kamera 4 stk.	280 000					280 000
Kjøp og utarbeiding av registreringsystem	150 000					150 000
Kjøregodtgjørelse	10 000					10 000
Konsulentbistand	75 000					75 000
Kursing av dronepiloter	12 000					12 000
Planlegging, administrasjon og organisering	50 000					50 000
Rapportskriving	30 000					30 000
Uforutsette kostnader	25 000					25 000
Årlig support og vedlikehold av registreringsysteme	25 000					25 000
Årlig vedlikehold av droner	60 000					60 000
Sum kostnad	717 000					717 000

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
*Støtte GassROR	176 000					176 000
Dugnadsinnsats lokale jeger-og fiskerforeninger	100 000					100 000
Egeninnsats administrasjon, planlegging og organis	80 000					80 000
Gjensidige Bærekraftfond	40 000					40 000
Møre og Romsdal Fylkeskommune	271 000					271 000
Romsdalsbanken	50 000					50 000
Sum finansiering	717 000					717 000

Geografi

1554-Averøy, 1579-Hustadvika

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
skisse-organisering-rådyrsøk.pdf	619 399	- 03.03.2023 -

Saksvurdering

Søknadsår	2023		
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler		
Tittel	Atlantehavsspelet		
Søker	Teaterdrift Møre		
Gyldig til dato	-		
Arkivsak	2023-0013	Tilsagnsnr	
Status	Avventer vedtak		
Saksbehandler	arnt.sommerlund.gassror (Arnt Sommerlund)		
E-post	arnt@aukra-naeringsforum.no	Mobil	90088300

Forslag til vedtak

GassROR IKS gir et tilsagn på inntil kroner 300.000 kroner til Teaterhjelpa - som støtte videreutvikling av Atlantehavsspelet og festival i 2023 – slik tiltaket er beskrevet i søknad.

Tilsagnet forutsetter at tiltaket fullfinansieres i tråd et totalbudsjett på 1,88 mill. kroner, og at tiltaket er påbegynt innen to år fra tilsagnsdato. Tilsagnet utbetales mot dokumentasjon av påløpte kostnader ved gjennomføring av prosjekt.

Vurdering

Søknaden vurderes å være et utviklingstiltak av regional nytte for eierkommunene i GassROR IKS, og å dermed ligge innenfor formålsparagrafen for hva GassROR IKS kan gi støtte til med tanke på:

- «Regionalt», «Attaktiv region» og «Samfunns- og næringsutvikling:» Atlantehavsspelet har ambisjon om å etablere seg som et spel med regional og nasjonal appell. Det ventes å kunne gi ringvirkninger langs reiselivsaksen i Molderegionen – fra Rauma via Molde og ut til Atlantehavsveien.

Administrasjons øvrige vurdering:

GassROR inviteres til å støtte det tredje og siste av tre utviklings- og etableringsår.

Atlantehavsspelet fikk støtte fra GassRO IKS på 200.000 kr av et totalbudsjett på 1,88 mill. kroner i 2018, for utvikling og gjennomføring i 2019. Spelet ble gjennomført i 2019 med godt besøk: 1.320 billetter.

Våren 2020 fikk Altanterhavsspelet ny støtte på 200.000 kr av et budsjett på 1,84 mill. kr.

Men spelet ble avlyst både i 2020 og 2021 pga. av koronapandemien.

Styret i GassROR IKS godkjente i møte 03.12.21 at tilsagnet kunne videreføres i 2022 og overføres fra Teaterhjelpa (ENK) til Teaterdrift Møre (AS).

Styret gjorde i samme møte en prinsipiell beslutning i sak 79/21 ved. begrepet "bedriftsretta tiltak":

"Styret viderefører dagens praksis, og kan vurdere støtte i form av utviklingsmidler til tiltak som bedrifter står bak."

Administrasjonen er positiv til å gi støtte til et tredje år, og legger vekt på at søker ønsker å videreutvikle spelet med festival:

"Vi vil nå gå et steg videre og forsøke å lage festivalstemning mens spelet går. Egen arbeidsgruppe er satt ned til dette."

Derfor innstiller administrasjonen å gi støtte på 300.000 kr - tilsvarende søknad.

Kort beskrivelse

Videreutvikling av Atlanterhavsspelet med ambisjon om å etablere en årlig kulturattraksjon i Hustadvika kommune. Atlanterhavsspelet skal etterstrebe høg kvalitet på alle områder, og på den måten være en drivkraft i samfunnsutvikling og bolyst i regionen.

Spelet fremføres: 6.-9.juli 2023 med totalt seks forestillinger.

Vi vil nå gå et steg videre og forsøke å lage festivalstemning mens spelet går. Egen arbeidsgruppe er satt ned til dette.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Planlegging av neste års Atlanterhavsspel starter når vi er ferdig med årets oppsetning. På den måten kan man si det er daglig på agendaen gjennom hele året. (Finansiering, organisering, avtaleinngåelser m.m.)

Her er kjernetiden på Ergon satt opp. Vi starter med rigging av scene og tribune fra 16.6. 24.6. starter innprøvingsfasen som går daglig både dag og kveld fram til premiere 6.7. Fra 6.-9.7. spilles seks forestillinger. Fra 10.-12.7. er det nedrigg og opprydding. Så følger evaluering og planlegging for neste år.

Søknad

Søknadsnr.	2023-0013	Søknadsår	2023	Arkivsak	2023-0013
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler				
Prosjektnavn	Atlanterhavsspelet				

Kort beskrivelse

Videreutvikling av Atlanterhavsspelet med ambisjon om å etablere en årlig kulturattraksjon i Hustadvika kommune. Atlanterhavsspelet skal etterstrebe høg kvalitet på alle områder, og på den måten være en drivkraft i samfunnsutvikling og bolyst i regionen.

Spelet fremføres: 6.-9.juli 2023 med totalt seks forestillinger.

Vi vil nå gå et steg videre og forsøke å lage festivalstemning mens spelet går. Egen arbeidsgruppe er satt ned til dette.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Teaterdrift Møre Org.nr:926908707 endreiskar@gmail.com	Freistranda 39 6524 FREI	99696963
	Antall årsverk (heltid/deltid): /		
Kontakt	- -	-	-
Prosjektleder	- -	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

I 2006 fikk undertegnede gjennom Verdiskapingspiloten Bud-Kristiansund i oppgave å skape en teaterforestilling med utgangspunkt i lokale kulturminner. Dette resulterte i forestillingen "LOSEN - med livet som innsats" som fikk urpremiere i Bruhagen ved en samling for alle landets piloter. Forestillingen ble meget godt motatt, og resulterte i en rekke forestillinger både her i området og andre plasser. Dette var starten på tanken om å utvikle flere formidlingskonsept med utgangspunkt i vår historie. Ønsket om et spel som skulle fungere både som turistattraksjon og identitetsbygger kom ganske fort. Dermed begynte forprosjektet "Atlantehavsspelet". I dette arbeidet sto spesielt tre tema høyt på agendaen; research på de gode historiene, utvikling av et godt spelmanus samt finne rette spillested i nær tilknytning til den nasjonale turistvegen, Atlantehavsvegen. Sommeren 2018 ble urpremieren og fire påfølgende forestillinger gjennomført på Ergan i Bud. Dette må betegnes som en stor suksess som overgikk våre forventninger båd kunstnerisk, publikumsmessig og økonomisk.

Vi bestemte oss for å bruke 2019 til planlegging av den videre drift. Nye forestillinger med flere aktiviteter skulle gjennomføres sommeren 2020. Da kom pandemien, og vi måtte avlyse. Det samme skjedde året etter. I 2022 kunne vi endelig kjøre som planlagt. Men vi hadde været imot oss og etterdønningene etter pandemien var merkbar. Vi gjennomført likevel fem forestillinger med 1450 publikumere. Et resultat vi må si oss fornøyd med.

Målet var å bruke tre år på å bygge opp spelet slik at det i stor grad kunne stå på solide økonomiske og organisatoriske ben, og på den måten være et kulturelt fyrtårn for Hustadvika og regionen ellers.

På grunn av problemene pandemien medførte, er vi dessverre ikke kommet dit. Men vi jobber på for å nå målet. 6.-9. juli i år skal det tredje spelet stå oppe på Ergan.

En egen arbeidsgruppe er satt ned som skal utvikle festivalstemning i området mens spelet pågår.

Manus bearbeides og ny instruktør er på plass. Ellers jobber vi videre med konseptet og markedsføringsbiten.

Effekt mål

Resultat mål

Alle som er involvert i Atlantehavsspelet skal bli tatt godt vare på. De skal føle de gjør en viktig innsats for samfunnet. De skal føle en så stor glede over å delta at det er den beste sommeren de har hatt.

Sponsorer og støttespillere skal føle de har gitt et viktig og betydelig bidrag som gagnar samfunnet de virker i, og de skal føle seg satt pris på.

Minimum 1500 publikummere skal strømme til forestillingene. De skal få en unik kunst/kulturopplevelse som berører de sterkt.

Min. 15 barn og unge får være med på noe som de føler de er en viktig brikke i. Og dette skal knytte de ennå sterkere til hjemstedet. Alle medvirkende skal kjenne den sterke identiteten spelet og prosjektet skaper.

Økonomien skal minst gå i balanse og helst gi overskudd som settes på disposisjonsfond til videreutvikling av konseptet.

1200 av publikum kommer fra regionen Molde-Kristiansund, 200 fra andre områder i fylket og sørlige deler av Trøndelag. 100 kommer fra andre steder i landet samt noen turister fra utlandet.

Måleindikatorer

Aktiviteter

Seks forestillinger over fire dager (torsdag - søndag). Kiosksalg.

Atlantehavsspelet passer alle over sju år.

ca. 2500 dugnadstimer og ca. 80 involverte.

I tillegg kommer aktivitetene knyttet til spelet.

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Prosjekteier er Teaterdrift Møre AS som er eid av Endre Skar. Selskapet har som hovedformål å skape kulturminnebaserte forestillinger og opplevelser som skal være av samfunnsbyggende karakter.

Atlantehavsspelet er hovedprosjektet til Teaterdrift Møre. Prosjektet er organisert gjennom en prosjektleder med prosjektgruppe og samarbeidende lag og enkeltpersoner. Vi kalkulerer med 2500 timer dugnad per oppsetning.

Samarbeidspartnere

Spelfondet i Kulturdirektoratet, Møre og Romsdal fylkeskommune, Hustadvika kommune, Gass-ROR IKS samt mellom 10 og 15 lokale sponsorer. Romsdalsbanken er vår klart største sponsor. Ellers samarbeider vi med lokale lag og enkeltpersoner for å reise spelet.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 16.06.2023 Sluttdato: 12.07.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Planlegging av neste års Atlantehavsspel starter når vi er ferdig med årets oppsetning. På den måten kan man si det er daglig på agendaen gjennom hele året. (Finansiering, organisering, avtaleinngåelser m.m.)

Her er kjernetiden på Ergan satt opp. Vi starter med rigging av scene og tribune fra 16.6. 24.6. starter innprøvingsfasen som går daglig både dag og kveld fram til premiere 6.7. Fra 6.-9.7. spilles seks forestillinger. Fra 10.-12.7. er det nedrigg og opprydding. Så følger evaluering og planlegging for neste år.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Arbeidsgiveravgift	20 000					20 000
Dugnadsugifter	70 000					70 000
Forsikringer	20 000					20 000
Honorarer/lønn	910 000					910 000
Kioskvarer	40 000					40 000
Kontor/Regnskap	30 000					30 000
Kostymer	20 000					20 000
Leieutgifter	230 000					230 000
Markedsføring m/materiell	130 000					130 000
Mat	70 000					70 000
Materialer dekor/rekvisitter	60 000					60 000
Overnatting	75 000					75 000
Reiseutgifter	60 000					60 000
Royalty (manus og musikk)	45 000					45 000
Service sponsorer	40 000					40 000
Sminke/hår	15 000					15 000
Totale kostnader						0
Uforutsette utgifter	45 000					45 000
Sum kostnad	1 880 000					1 880 000

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
Andre salgsinntekter	60 000					60 000
Billettinntekter/egne midler	550 000					550 000
Sponsorstøtte	570 000					570 000
Støtte GassROR IKS	300 000					300 000
Tilskudd Hustadvika kommune	200 000					200 000
Tilskudd Møre og Romsdal fylkeskommune	100 000					100 000
Tilskudd Spelfondet Kulturdirektoratet	100 000					100 000
Sum finansiering	1 880 000					1 880 000

Geografi

1505-Kristiansund, 1506-Molde, 1535-Vestnes, 1554-Averøy, 1557-Gjemnes, 1576-Aure, 1579-Hustadvika

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

Saksvurdering

Søknadsår	2023		
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler		
Tittel	KulturSti Vevang Fase 1 (ny søknad)		
Søker	Stiftelsen Steinløftet		
Gyldig til dato	-		
Arkivsak	2023-0012	Tilsagnsnr	
Status	Avventer vedtak		
Saksbehandler	arnt.sommerlund.gassror (Arnt Sommerlund)		
E-post	arnt@aukra-naeringsforum.no	Mobil	90088300

Forslag til vedtak

Avslag.

GassROR IKS dekker ikke prosjektkostnader for tiltak som allerede er gjennomført.

Stiftelsen Steinløftet inviteres derimot til å søke støtte for framtidige tiltak over den regionale potten (dersom tiltak er regionale) eller over Småtiltakspotten (kan også gis til nærmiljøtiltak).

Vurdering

Stiftelsen Steinløftet søker om å få refundert kostnader som de allerede har hatt. De beskriver det slik i søknaden:

"Stiftelsen Steinløftet org.nr 998 590 639 søker med dette om tilskudd for å få dekt etterslep av kostnader til ferdigstilling av Fase 1 i prosjektet KulturSti Vevang som delvis har vært underfinansiert."

GassROR IKS har ikke tradisjon for å dekke prosjektkostnader for tiltak som allerede er gjennomførte, da det er et mål om at tilsagn skal ha utløsende effekt (medføre at et prosjekt blir gjennomført). Tilsvarende gjelder for alle offentlig støtte.

I dette tilfellet er prosjektet gjennomført uten at prosjekteier har sikret det nødvendig fullfinansiering eller tatt høyde for økte kostnader ved gjennomføring.

GassROR har i 2019 gitt 300.000 kr i støtte til prosjektet, som da hadde et budsjett på 1.573.600 kr. Deres eget regnskap tilsendt nå - viser nå at kostnaden kom på 1.773.000 kr.

I søknaden - har de listet opp merkostnader på 773.277, hvor av 431.000 kr er dugnad. Og de søker om refusjon på 343.277 kr.

Tirsdag 31. januar ble GassROR IKS ved daglig leder kontaktet per telefon av Stiftelsen Steinløftet ved Torild Stovik Malmedal. Hun fikk opplyst at GassROR IKS ikke gir støtte til/refunderer tiltak som allerede er gjennomført. Senere samme dag ble GassROR IKS/daglig på ny kontaktet om samme sak; denne gang av næringskonsulent Lisbeth Valle i Hustadvika kommune/kommunedirektørens stab. Hun fikk samme tilbakemelding som Malmedal i Stiftelsen Steinløftet. Hun insisterte på at det var vanlig å kunne gi støtte til allerede medgått kostnader. De fikk da anledning til å sende en søknad som styret kan ta opp til prinsipiell vurdering.

Kort beskrivelse

`` Kulturstien`` på Vevang knytter sammen naturopplevelser, kunst, kultur og fortidsminner på et innholdsrikt område rett ved Nasjonal turistvei Atlanterhavsveien. Stien og området Kystfortet blitt en suksess og er godt besøkt og har fått utrolig gode skussmål både fra lokale og tilreisende. Stiftelsen Steinløftet org.nr 998 590 639 søker med dette om tilskudd for å få dekt etterslep av kostnader til ferdigstillelse av Fase 1 i prosjektet KulturSti Vevang som delvis har vært underfinansiert.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

2020 -2021; Opparbeidelse av selve stien og områder tilknyttet Amfiet i skogen og platå Kystfortet med den mest nødvendige sikring av nærhet til stien på bunkerområdet.

Milepæl ; 2021- Se Vedlegg; Åpning av stien med 2 arrangement i Amfiet i skogen, avduking av skulpturer og diktersteiner. Aktiviteter for barn og unge.

2022; 1 mai arrangement, og Stikk ut festival; Milepæl; bygde stor scene oppe på Kystfortet utendørs for konsert Tomren og Heine pluss 10 lokale unge musikere/artister som alle skapte en magisk kveld.

I hele 2022 var det et særdeles aktivt og innholdsrikt år.

Høsten 2022 startet vi med en teatergruppe som nå øver in Klatremus i skogen for fremføring i juni 2023. Samt Fredsfremmende prosjekt for barn og unge i stien og Kystfortet sommer/ høst 2023.

Vår nye mål er å kunne starte med Fase 2 i utviklingen av KulturSti Vevang med oppgradering og sikring av området Kystfort Vevang med toalettfasiliteter i området.

Søknad

Søknadsnr.	2023-0012	Søknadsår	2023	Arkivsak
Støtteordning	GassROR IKS - regionale støttemidler			
Prosjektnavn	KulturSti Vevang Fase 1 (ny søknad)			

Kort beskrivelse

`` Kulturstien`` på Vevang knytter sammen naturopplevelser, kunst, kultur og fortidsminner på et innholdsrikt område rett ved Nasjonal turistvei Atlanterhavsveien. Stien og området Kystfort blitt en suksess og er godt besøkt og har fått utrolig gode skussmål både fra lokale og tilreisende. Stiftelsen Steinløftet org.nr 998 590 639 søker med dette om tilskudd for å få dekt etterslep av kostnader til ferdigstillelse av Fase 1 i prosjektet KulturSti Vevang som delvis har vært underfinansiert.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Stiftelsen Steinløftet Org.nr:998590639 torild@sephia.no	Stølsvn 2 6440 ELNESVÅGEN	41605079
	Antall årsverk (heltid/deltid): /		
Kontakt	-	-	-
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Søknad om tilskudd til etterslep av kostnader av Fase 1 `` Kultursti Vevang`` 6494 Vevang, Stiftelsen Steinløftet. KulturStien på Vevang er blitt en suksess som har medført økende og svært høyt besøkstall både til stien, Kystfortet og til arrangementene. Besøkende sier det er en gave til allmenheten! Problemet er et etterslep på utgifter grunnet økte utgifter og kostnader. Sikringen av løpeganger og bunkere nær stien krevde et større arbeid enn forventet.

Prosjektet KulturSti Vevang fikk innvilget støtte fra RDA fondet (i da Eide kommune) 2019 og GassRor. Vi søkte da på like beløp fra begge parter. Vi fikk innvilget 500 000,- fra RDA fondet og 300 000,- fra GassRor høst 2019. Vi er takknemlig for midlene, men kostnadene til sikring og opparbeidelse av stien ble større enn forventet og en del av skulpturene har da måttet betales av midler øremerket andre tiltak. Diktersteiner og en skulptur er ikke betalt og har fått utsettelse og ble forskjøvet framover i tid i håp om å få nok midler til å betale de senere.

Siden utgiftene både til opparbeidelse av stien og den nødvendige sikringen av bunkere i nærheten til stien økte kostnadene og skapte ubalanse i budsjettet, måtte jeg som leder ta en del av utgiftene av egen lomme for å få fullført det som var nødvendig i prosessen, spesielt forut for arrangementene. Det er dette samt etterslep på utgifter til kunstverkene vi nå ser oss nødt til å søke om tilskudd til og håper det er mulig å få noen midler til å dekke dette fra GassRor IKS.

Høsten 2021 satset vi på å få til en offisiell åpning av KulturStien med et to dagers arrangement med underholdning, aktiviteter for barna og avduking av diktersteiner og skulpturer. Se foto Vedlegg: Arrangementet ble en suksess, selv om mange av utgiftene ikke ble dekt av billettinntekter m.m. Underskuddet av disse utgiftene er lagt ut av leder for Stiftelsen Steinløftet. Noen av kunstnerne har også vært generøse og har godtatt utsatt oppgjør for sine arbeidere, som skulptur og diktersteiner. Dette er uheldig og noe vi nå må ta tak i.

Jeg beklager at jeg har vært så optimistisk og trodd vi skulle få dekt dette av fremtidige midler. Prisene har også økt underveis i prosessen og vi har måttet ha is i magen og bare stått på og håpet på å få orden på dette. Alle søkemuligheter for støtte går oftest ut på å starte nye prosjekt, og innvilgede prosjekt får oppgjør i etterkant ifølge prosjektrengskap.

Dette gjør at en ikke så lett får dekt uforutsette utgifter og prisøkning i prosjektene, noe som er frustrerende for de foreninger som ofrer år og tusenvis av timer på idealisme for å skape en attraksjon og opplevelser i vårt distrikt.

Det er et stort ønske at KulturStien skal utvikles og utvides og nye ønskede aktiviteter er på planleggingstadiet, men nå må vi sette foten ned foreløpig for å få orden på økonomien. Vi har hatt 4 arrangement. Se vedlegg med foto; Åpningen høsten 2021, 1 mai arrangement for familier 2022, konsert på Kystfortet M/Tomren og Heine, samt flere lokale unge musikere. Vevang ble valgt til årets StikkUt festival høsten 22.

Jeg vil her legge fram en oversikt over utgifter og håper GassRor ser vårt prosjekt som verdifullt for regionen der det ligger rett ved Atlanterhavsveien. Siden turstien starter ved lokalbutikken Coop Marked Vevang har de fått en økning på omsetningen på 40% da besøkende til stien er innom butikken og handler. Coop Vevang har vært nedleggingstruet flere ganger, og butikksjef er nå positivt på muligheten til å beholde butikken på Vevang. Prosess Fase 1; Vi begynte grunnarbeidet av stien høsten 2019, stopp vinter og fortsatte arbeidet fra midten av april 2020 og fremover i 2021. Det har vært stor dugnadsinnsats fra lokalbefolkningen og leder i årene siden oppstart, og vi er stolte over å ha skapt et interessant og spennende turområde for alle aldre i ytre Hustadvika.

``Kulturstien`` på Vevang knytter sammen naturopplevelser, kunst, kultur og fortidsminner på et innholdsrikt område rett ved Nasjonal turistvei Atlanterhavsveien. Stien og området er allerede godt besøkt og har fått utrolig gode tilbakemeldinger både fra lokale og tilreisende. Vi har sponsormidler fra flere virksomheter som har gjort Kulturstien bedre. I tillegg til RDA fondet Eide og GassRor IKS har vi fått støtte fra Smørholm AS, Dale Malo, Fylket, Syltosen Betong AS, Banker og fond, Auto 8-8. mfl. samt Hustadvika Kommune.

Stiftelsen Steinløftet har videre planer Fase 2: og vi ser det er viktig å sikre og fortsette opparbeiding av sti i resten av Kystfortet med sikring/restaurering av 7-10 bunkere og løpeganger som står falleferdig og nedgrodd av skog. Dette må vente til vi får ny finansiering er på plass.

Vi ser det som vår oppgave og videreføre dette arbeidet og fortsette det vi brenner for å knytte et negativt ladet område som Kystfort Vevang fra 2 Verdenskrig til noe positivt med fredsfremmende aktiviteter for barn, unge og voksne både lokalt og internasjonalt. Involvere flere nasjonaliteter og flyktninger sammen i aktivitetene. Det er to prosjekt for barn vi er i gang med for sommeren 2023; Lage en Freds-steinsirkel sammen med barn fra flere nasjoner. Vi har er nå i gang med øving med en lokal teatergruppe ``Calluna Generasjonsteater`` som skal fremføre ``Klatremus og vennene hans i Hakkebakkeskogen`` i Amfiet i vår skog med flere forestillinger. Vi gleder oss og ønsker å få positivt liv og aktiviteter i Kulturstien for alle aldre.

Kultursti Vevang håper Gassror IKS ser viktigheten av det arbeidet som blir gjort og kan støtte oss. Det har ringvirkninger til næringslivet i området og har løftet lokalpatriotisme og stolthet i ei lita bygd rett ved Nasjonal turistvei der skolen ble nedlagt i 2018 og mange av aktivitetene i bygda foregikk der på kveld.

Historikk for prosjektene; Stiftelsen Steinløftet; I 2015/16: Ved Coop Marked Vevang ble det anlagt en ``Minipark`` med skulpturer, bord, benker og beplantning som har hatt en meget positiv innvirkning på lokalmiljøet i den lille bygda. Det inviterer turister til et stopp.

``Kulturstien`` har ``Miniparken`` som utgangspunkt for stien og det parkeres på Coop Marked som har et stort parkeringsområde rundt butikken. Området har skapt interesse også fra turister som ferdes langs den Nasjonale turistvei og inviteres til et stopp med opplevelser av kunst og kultur, historie og flott utsikt.

``Steinløftet`` arrangerte i 2012 et Internasjonalt Skulptursymposium der 9 internasjonale skulptører ble invitert til å forme hver sin monumentale skulptur i granitt eller lokal marmor. De ferdige skulpturene ble plassert flere steder i kommunen, langs hovedvei, offentlige plasser, torg og ved skoler. Planen var å gjøre stein mer synlig i det offentlige rom i Eide og til glede og opplevelser i en av ``Nordens største Steinkommuner`` for både lokalbefolkningen og tilreisende. I samarbeid med Steinbedriftene i kommunen og frivillige ble det et stortilt dagnadsprosjekt og et vellykket resultat som vil smykke kommunen i generasjoner fremover. Det var flere aktiviteter for barn og unge knyttet til kreativitet og håndverk. Jeg som leder i Stiftelsen brenner for å få kunst og kulturopplevelser ut i det offentlige rom.

Opprinnelsen var at tidligere Eide kommune som er en av Nordens største steinkommuner ikke hadde stein synlig i det offentlige rom i form av skulpturer. Dette ønsket jeg å gjøre noe med, og startet sammen med flere fra Steinbedriftene `Stiftelsen Steinløftet` siden har det gått slag i slag.

Prosjekt KulturSti Vevang ønsker å søke støtte fra GassRor IKS 2023 for å dekke etterslep på utgifter i forbindelse med Fase 1.

Viser til vedlegg Prosjektregnskap satt opp av vår regnskapsfører Klaus Egge for KulturSti Vevang Fase1 for 2020 og 2021. (2022 er ikke ferdig ført enda) der det er medgått i regnskap kr. 1 704 806,- . Dette er bortimot kr 300 000 mer enn opprinnelig budsjett på kr. 1 500 000,-. Regnskapet for 2022 er ikke ferdig ført enda, kan ettersendes så snart det er ferdig.

Se vedlegg 1: Viser en overs

Effekt mål

Resultat mål

Resultatmålet er å få Fase 1 i KulturStien Vevang ferdigstilt så langt, for å kunne komme videre med fase 2 som er restaurering og videre sikring av Kystfortet som har et område med et 20talls bunkere i klaser på høydedrag med panoramautsikt til Hustadvika Havstykke ,Atlantehavsveien og Kvitholmen fyr. Planene er å skape spennende Fredsfremmende arrangement som konserter, teater, kunstutstillinger inne og ute i bunkerområdet og aktiviteter for barn og unge, sommerskole etc. Stedet har et stort potensiale siden det ligger rett ved Nasjonal Turistvei, noe som gir økt verdi for å få turister til å stoppe, oppleve, bruke penger. Planene er å åpne Atlantic Art Kunstgalleri med kafe og kreative aktiviteter for barn på helg i den nedlagte skolen på Vevang. Siden det er populært som utfluktsområde har Vevang et stort potensiale for at flere vil etablere spennende næringer i fremtiden.

Måleindikatorer

Aktiviteter

KulturSti Vevang har Stikk ut og Morrotur poster, historisk område med store infoskilt m/ historikk, bilder og lokale historier fra krigen oppe på Kystfortet. Stien og Kystfortet er perfekt for barnefamilier der ikke bare Stikkut-posten er målet, men også lærerike og spennende opplevelsene underveis i møte Bjørnefamilien, Gaupa, reven som ligger under ei rot, ekorn i naturlig størrelse og gigantiske maurer på tur, og himmelbenken(en svevende skulptursky på toppen av en høyde mfl. Dette er interaktive skulpturer som barn kan bruke. Likeledes de 11 dikter, visdomsord og sitatsteinene med gode ord på veien for alle aldre. Det er vers med stor skrift som også barn kan lese,- og steinene kan en sitte på. Det er mange stoppesteder på turen m/ rasteplasser og muligheter for grilling ved vannliljedammen. I Amfiet i skogen der fangeleiren lå er det infoskilt som forteller litt om de Polske og Russiske fangene som arbeidet på fortet og lokale historier knyttet til de.

Det er i denne skogen vi skal spille Klatremusteater til sommeren. Det vil bli perfekte omgivelser for flere forestillinger ute i naturen. Teatret kan også settes opp også neste år eller nytt stykke vært år. Dette i tillegg til Fredsprosjektet med Steinsirkel og aktiviteter i samband med det som også er under forberedelser. Derfor vil skogen nå få navnet den ``Fredfulle skogen ``. Som minner oss på hvor viktig dette temaet er i disse tider. Vi vil også i samarbeid med Flyktningetjenesten, Join Us invitere og ha aktiviteter som knytter sammen barn/ nasjoner, folkegrupper lokalt og regionalt til samlinger ute på Vevang.

Målgrupper for prosjektet KulturSti Vevang er opplevelser og aktiviteter for alle aldre og nasjonaliteter. Det er også god tilgang for bevegelseshemmede i Amfiet i skogen og oppe på Kystfortet der det er flattere terreng. Det er satt opp tau og sikring som markerer hvor løpegangene er, det er dette vi skal videreutvikle fremover i Fase 2. Vi arbeider nå for å få ferdig et offentlig toalett i hytta i skogen i Fase 2. Dette er et ambisiøst og stort prosjekt, men med en engasjert dugnadsgjeng som er stolt av bygda si og det vi har fått til sammen, er det ikke tvil om at dette utvikler seg til å bli en turistattraksjon i vårt distrikt med sin strategiske plassering ved Atlanterhavsveien.

Målgrupper

Forankring

Prosjektorganisering

Stiftelsen Steinløftet har ved leder Torild Storvik Malmedal organisert prosjektet og dugnader for opparbeidelse av stien i samarbeid med entrapenører, kunstnere og håndverkere. Arbeidprosessene har i hovedsak vært utført fra tidlig vår til senhøstes. Det har vært perioder med intents dugnadsarbeid og organisering, spesielt i måned og ukene før arrangement.

Alle aktiviteter fremover er i samarbeid med andre frivillige lag og foreninger på Vevang som Calluna Generasjonsteater og Vevang Aktiv mfl. Alle aktiviteter fremover er i samarbeid med andre frivillige lag og foreninger på Vevang og omhegn, som Calluna Generasjonsteater, Vevang Aktiv og Vevang Vel , 4 H, mfl.

Samarbeidspartnere

Vi har sponsormidler fra flere virksomheter som har gjort KulturStien bedre. I tillegg til RDA fondet Eide, GassRor IKS. Har vi Smørholm AS, Dale Malo, Fylket, Kulturminnefondet, Syltosen Betong AS, Banker, Auto 8-8. mfl. Romsdalsbanken, Sparebank 1 Smn, samt Hustadvika Kommune. Private støttespillere som; Turgåere; Spleis 2022 for å samle in penger til flere sittebenker i stien. Ellers er lokale dugnadsfolk et alfa omega som samarbeidspartnere for å kunne fortsette framdrifta i KulturStien.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 01.01.2020 Sluttdato: 31.12.2023 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei 2020 -2021; Opparbeidelse av selve stien og områder tilknyttet Amfiet i skogen og platå Kystfortet med den mest nødvendige sikring av nærhet til stien på bunkerområdet.

Milepæl ; 2021- Se Vedlegg; Åpning av stien med 2 arrangement i Amfiet i skogen, avduking av skulpturer og diktersteiner. Aktiviteter for barn og unge.

2022; 1 mai arrangement, og Stikk ut festival; Milepæl; bygde stor scene oppe på Kystfortet utendørs for konsert Tomren og Heine pluss 10 lokale unge musikere/artister som alle skapte en magisk kveld.

I hele 2022 var det et særdeles aktivt og innholdsrikt år.

Høsten 2022 startet vi med en teatergruppe som nå øver in Klatremus i skogen for fremføring i juni 2023. Samt Fredsfremmende prosjekt for barn og unge i stien og Kystfortet sommer/ høst 2023.

Vår nye mål er å kunne starte med Fase 2 i utviklingen av KulturSti Vevang med oppgradering og sikring av området Kystfort Vevang med toalettfasiliteter i området.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
						0
						0
						0
						0
Dugnadstimer fra lokalbefolkningen	431 000					431 000
Interaktiv Skulptur i granitt	60 000					60 000
Prosjektledelse	38 000					38 000
Utarbeiding av 4Diktersteiner avlokale forfattere	38 400					38 400
Utarbeiding av store steiner sitat og visdomsord	84 000					84 000
Utgifter sikring Telegrafbunker	36 024					36 024
Utlegg for sikring av løpeganger og arrangement	85 853					85 853
Sum kostnad	773 277					773 277

Finansieringsplan

Tittel	2023	2024	2025	2026	2027	SUM
						0
						0
Bidrag fra GassRor IKS	342 277					342 277
Dugnadsinnsats	431 000					431 000
Sum finansiering	773 277					773 277

Geografi

1579-Hustadvika

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Bilder fra arrangementet , Åpningen Sept 2021.docx	1 186 687	- 02.02.2023 -
Bilder fra den lune skogenmed Bjørnegruppen..docx	1 878 533	- 02.02.2023 -
Bilder Fra Konserten Med Tomren og Heine.docx	820 207	- 02.02.2023 -
Fra dugnader 2020 og 2021 med Julegrantenning 1 advent i Amfiet i skogen.docx	1 050 406	- 02.02.2023 -
Fra Konsert med lokale musikere aug 2022..docx	774 073	- 02.02.2023 -
Vedleg 7 og 8 Dugnadsliste for 2021 .pdf	100 986	- 02.02.2023 -

Vedlegg 1a. Oversikt over diverse Kostnader og utlegg for KulturSti Vevang.docx	27 579	- 03.02.2023 -
Vedlegg 1b. Oversikt Prosjektregnskap medgåtte utgifter fra Regnskapsfører.pdf	24 726	- 03.02.2023 -
Vedlegg 2 Utsatt betaling for skulptur.pdf	26 588	- 03.02.2023 -
Vedlegg 3. Sikring av bunker Telegrafan , Kystfort Vevang.pdf	40 100	- 03.02.2023 -
Vedlegg 4 .Lagt ut for innkjøp til sikring og arrangement..pdf	155 891	- 03.02.2023 -
Vedlegg 4 b. Uttalelse fra Nordvest Revisjon.pdf	18 632	- 03.02.2023 -
Vedlegg 4c faktura for utlegg av sikring bunkerområdet.pdf	25 453	- 03.02.2023 -
Vedlegg 5. for utlegg av utførelse av 7 Diktersteiner.pdf	47 701	- 03.02.2023 -
Vedlegg 5b.Faktura for Utforming og sandblåsing av 4 diktersteiner.pdf	19 869	- 03.02.2023 -
Vedlegg 6.Dugnadsliste 2020.pdf	71 190	- 02.02.2023 -
Vedlegg Prosjektledelse.pdf	19 882	- 03.02.2023 -

Fra Åpningen av Kultursti Vevang sept. 2021

Bilder fra KulturSti Vevang

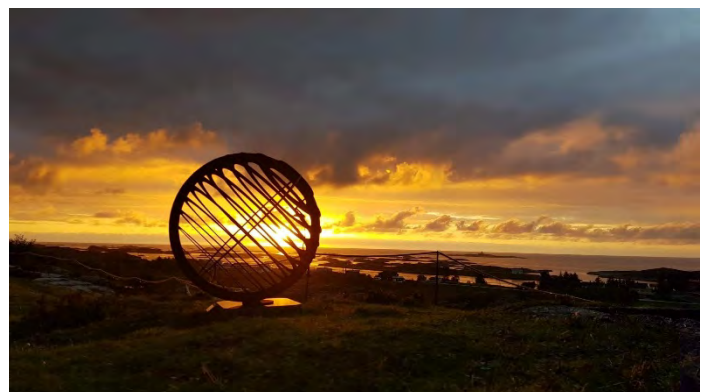
Skulptur Bjørnegruppen diktersteiner,
og sittegruppe.

Fra Konserten Med Tomren og Heine + lokale unge musikere på Kystfort Aug 2022. Arrangør Stiftelsen Steinløftet.

Fra dugnader 2020 og 2021 med Julegrantenning 1 advent i Amfiet i skogen .

Fra Konserten aug. 2022
Kystfort Vevang

Julie Løseth Bergset med
Band og Daiella Storvik
med band

Dugnadsliste Vevang kultursti år 2021

Navn deltaker/Dato	17.04.21	24.04.21	05.05.21	15.05.21	21.05.21	22.05.21	5,6,7,06	18.08.21	31.08.21	06.09.21	10,11,12	13,14,09.
Liv og Sigmund Smørholm	2		2	4	2	6	4	6	3	2	18	12
Magnhild og Hans Kjell Hansen	13	14	8	4	6	4	6	8	11	13	24	16
Kåre Storvik	3	2		5	4	2	4	2	3	4	4	3
Kjell Inge Nerland	8	7	5		8	4	6		6	7	5	2
Oddvar Hansen	9	10	7	8	6	8	2	9	6	8	22	18
Anne Lise og Reidar Johnsen	8	2			4		3	2	4	7	8	4
Anne L. Male	4	2			4		3		2	2	7	
Rune Jensen					2			2	4	2	8	6
Kvinne og fam.laget Vevang	5	6	4	2	3	2		5	7	9	12	7
Geir m. Berg, Frank Roaldsøy	6	4				1	1		2	1	6	5
Oddleif Tornes	10	8	10	5	8	5	11	7	12	10	24	15
Iver Brevik	8	4	6	4	3	4		2	5	2	3	
Odd Emil Meek	8	5	4		7		2		7	8	7	7
Nina og Finn Robert Sivertsen	4	6	5	2	4	3	2	4	1	12	28	9
John Kolbjørn Gjølvik		8	2	6			2	4	7	5	4	5
Ingar og Marit Smørholm		4	2	6	2		3	5			4	4
Torild Storvik Malmedal , leder	14	12	17	10	11	8	14	12	10	11	27	24
Sumerte dugnadstimer	102	94	72	56	74	47	63	68	90	103	211	137
									Sum	1474		

Torild Storvik Malmedal , leder Sum 2021 timer for leder og organisator

i tillegg timer for Jan, febr, mars ,halve april 2021.

Timer 178 som ikke er lagt til i hovedsum.

Summert 8 1474x20kr verdi dugr nad= 294800,-

0
/ 0
Anne 2-5

5,6,9,22 okt.	18,19,25,okt	1,2,9,16,nov.	Desember
8	5	12	Julebord i bunker
12	6	2	
4	6		
28	21	18	
	2		
	2		
18	14	17	
		4	
	2		
25	17	18	
12	16	12	
4		2	
		2	
32	14	22	
143	105	109	

Stor dugnadsinsats utendørs dørs 2021

Arrangement 11 og 12 Sept. Dugnad i okt. kt.reparert e i bunkerne Telegrafan.

Hustadvika den 28.01.2023

Vedlegg 1 a

Stiftelsen Steinløftet

org.nr 998590639

Kostnader satt opp for søknad om støtte fra GassRor IKS 2023.

Prosjektregnskap **Vedlegg 1 b** ; er satt opp av vår regnskapsfører Klaus Egge for KulturSti Vevang Fase1 for 2020 og 2021 der det er medgått i regnskap kr. 1 704 806,-. Dette er over kr 200 000 mer enn opprinnelig budsjett på søknad i 2019. Regnskapet for 2022 er ikke ferdig ført enda.

Vedlegg 1 b. I tillegg viser til fakturaer nedenunder som er lagt ut for. Flere fakturaer har fått utsettelse.

1) Vedlegg 2: Skulpturer i granitt av Halvard Hatlen, ikke betalt. Kr. 60 000,-

2) Vedlegg 3; Oppgradering/ sikring av Telegrafbunker med betong og armering. Dette måtte betales med nye prosjektmidler for 2023 øremerket til belysning av stien. -----Kr. 36 024,-

3) Vedlegg;Prosjektledelse, skrive søknader 2021 og 2022-----Kr. 38 000,-

4) Vedlegg 4; Det er lagt ut for diverse materiell til sikring av bunkerområdet + utlegg førut for arr. i 2021 og 2022; d.v.s.innkjøp av partytelt, belysning og utstyr, m.m. Dette kunne desv. ikke billettinntektene dekke. Torild har lagt ut disse beløpene av egne penger.

Se vedlagt oppsett liste for utlegg og
Bekreftelse fra Nordvest Revisjon.

Lagt ut i 2021 og 2022 summert-----Kr. 85 853,-

5) Vedlegg 5: Utsmykning, skulpturer/ diktersteiner; Har vært underfinansiert med Kr. 270 000,-
Legger frem to summer det ikke er gjort opp
Se vedlegg fakturaer: Ikke betalt;
Forming av 7 store diktersteiner m/ sandblåst tekst + frakt
Bla. diktersteiner av Edvard Hoem, Knut Ødegaard,
Anne Lise Vatne og Øystein Hauge -----Kr. 84 000,-
+ Fire diktersteiner m/ sitat -----Kr. 38 400,-

6) Dugnadsinnsatsen for 2020 og 2021 har vært stor.

Se **Vedlegg 6,7,8: XL Ark.** Dugnadstimer. Det er arbeidet både utendørs

på områdene i Amfiet og i bunkere på Kystfortet samt
ekstra dugnadsinnsats førut for arrangementene.

Totalt er det over det dobbelte av timer det har vært

stipulert for. Utrechnet verdi kr. 200 pr time. -----Kr. 431 000,-

---

Sum-----Kr. 773 277,-

Kultursti Vevang håper Gassror IKS ser viktigheten av det arbeidet som blir gjort og kan støtte oss. Det har ringvirkninger til næringslivet i området og har løftet lokalpatriotisme og stolthet i ei lita bygd rett ved Nasjonal turistvei.

Med vennlig hilsen

styret for Steinløftet i Eide

v/ leder

Torild Storvik Malmedal,

Mobil; 41605079

E.Mail torild@sephia.no

Styremedlemmer

Kjell Ståle Silseth,

Knut Magne Storvik,

Einar Malmedal

Vara; Ottar Nerland

Prosjektrekningskap - KULTURSTI	Medgått	Budsjett
Opparbeidelse av sti	635 748	606 000
Rydding av skog	20 000	25 000
Rydding av og omkring bunkerne	30 000	28 000
Sikring av bunkerne	119 638 X	65 000
Infoskilt -produksjon og utplassering	69 919	120 000
Sittebenker -	113 125	85 000
Skulpturer	371 268	650 000
Belysning	93 250	65 000
Prosjektledelse	27 000	45 000
Dugnadsinnsats 846 timer	211 500	
Diverse / uforutsett	<u>13 358</u>	<u>84 000</u>
Sum	<u>1 704 806</u>	<u>1 773 000</u>

Finansiering

Eide kommune - RDA - midler	500 000	500 000
Gassror - utviklingsmidler	300 000	300 000
M & R Fylkeskommune - tilskudd	250 000	400 000
Annen støtte og gaver	49 000	365 000
Dugnad / egeninnsats	<u>211 500</u>	<u>208 000</u>
Sum	<u>1 310 500</u>	<u>1 773 000</u>

Halvard Hatlen
Myravegen 34
6490 Eide

Til
Stiftelsen Steinløftet
Stølsvegen 2,
6440 Elnesvågen

Kontonummer: 9801 54 61128
Fakturanummer: 012020
Fakturadato: 07.11.2020
Forfallsdato: 21.11.2020

BESKRIVELSE	PRIS	ANTALL	RABATT	MVA	BELØP
Skulpturer til kunst/kultursti på Vevang. Planlagt og i arbeide 1 snegle i lys granitt, i størrelse slik at barn kan sitte på den. Flere fabulerende insekt eller annet kryp i stein delvis nedgravd i stien eller like ved.					
- Utsatt betaling -					
	Nettobeløp				60.000,00
	Merverdiavgift				0,00
	Å BETALE				60.000,00

Ved betaling etter forfall kan det påløpe renter og gebyr etter statens satser.
Ved innsigelse vil kravet kunne bli sendt til forlikrådet, jf. tvistelovens § 5-2.

Husk å merke betalingen med fakturanummer!

Halvard Hatlen Myravegen 34, 6490 Eide. Telefon (+47) 926 23 538
NO 981 073 177 - www.halvardhatlen.no - halvardhatlen@hotmail.com

Sylteosen Betong AS
Myrbostadvegen 351

Tlf.: 99288100
Fax.: 71 26 43 10
E-post: post@sylteosen.no
Org.nr.: 993460788
Foretaksregisteret: NO993460788MVA

Faktnr.: 81390
Fakt.dato: 25.08.22
Forf.dato: 24.09.22
Bankkonto: 86431194475
KID: 0813907

Side: 1/1

6440 Elnesvågen

Stiftelsen Steinløftet
c/o Torild Storvik Malmedal
Støisvegen 2
6440 Elnesvågen

Ordrenr.: 64436
Lev.dato: 24.08.22
Deres ref.:
Vår ref.: Wenche Rokstad Brøste
Kundeordre:

Leveringsadresse:
Vevang
Anlegget

Kundenr: 22289

Bet. 31-8-22

Romsl. banken

Faktura

Artikkelnr.	Artikkelnavn	Enhet	Enh.pris	Rab.I	Lever	Rest	Beløp
1-35110	B35 M45 D16 4% sil	m3	1 850,00	15,00	12,00		18 870,00
30110	Synk > 200	m3	22,00		12,00		264,00
020200	Venting utover fri lossetid	kvt	210,00		1,00		210,00
020300	Frakt betong (min. frakt)	m3	420,00		7,50		3 150,00
020303	Frakt Pumpemikser (min.frakt)	m3	420,00		5,00		2 100,00
910100	PUMI betongpumping (første 60 minutt)	fast	2 105,00		1,00		2 105,00
910200	PUMI pumping utover 60 min. (pr. 1/2 time)	1/2 t	730,00		2,00		1 460,00
010111	Miljøgebyr	m3	55,00		12,00		660,00

Sum ordrelinjer:	28819,00	Ekspedisjonsgebyr:	Sum mva:	7204,75	
Fakturarabatt:		Porto:			
Kontantrabatt:		Mva grunnlag:	28819,00	Fakturabeløp:	36 024,00

Nordvest Revisjon AS
Siviløkonom Klaus Egge
6490 EIDE

Stiftelsen Steinløftet – Kultursti på Vevang

Uttalelse

Viser til søknad og oppstilling over kostnader som fortsatt står ubetalt og merkostnader som stiftelsen leder har betalt – jfr post 4 og 5.

På stikkprøvebasis har jeg testet underliggende bilag, og finner ingen avvik som skulle tilsi at oppførte beløp er feil.

Eide, 31. Januar 2023

Klaus Egge

Email: <klaus.egge@neasonline.no>

Mobil: 91384998,

Sephia v/

Elnesvågen 29.10.22

Torild Storvik Malmedal
Stølsveien 2
6440 Elnesvågen

Faktura

Nr. 00000443

Dato 29.10.22

Foretaksnr. 982 575 370

Forfall 29.11.22

torild@sephia.no

Mobil: +47 41605079

Til Stiftelsen Steinløftet

6490 Eide

Vedlegg 4 a og 4 b.

Faktura gjelder utlegg for innkjøp av utstyr til sikring på bunkerområdet førut arrangement samt div innkjøp for arrangement i 2021 og 2022 for Kultursti Vevang.

Viser til vedlegg for utlegg m/ bekreftelse fra Nordvest Revisjon

for 2021 på -----Kr. 40 760,-

og utlegg i 2022 på -----Kr. 45 093,-

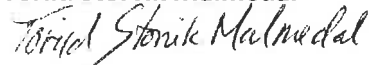

Sum-----Kr. 85 853,-

=====
Betales in til konto: 9653 41 42134.

Med Vennlig hilsen

Torild Storvik Malmedal

Prosjekt Kultursti Vevang Utlegg div. innkjøp for arrangement og arbeid ved områdene Amfiet og Kystfort 2021 og 2022. Lagt ut av leder i Stiftelsen Steinløftet; Torild Storvik Malmedal			
2021; Felleskjøpet , sikring	Kr. 3690,00	2022: Forberedelser til arrangement Kystfort Vevang	Kr.
Europris	Kr. 99,90	Biltema: kabler og div.utstyr	998,00
Tornes Fjordcamping, oljebeis	Kr. 1590,00	Jula: Grenuttak, kabel til konsert	745,00
Jula, belysning arrangement, kabler, m.m.	Kr. 4229,75	Coop Marked; Mat til dugnad	51,90
Biltema, lyslenker ,div.	Kr. 1276,00	'' ''	208,50
Sletta Hage, gjødsel til plener	Kr. 777,90	Bunnpris; til dugnad	142,40
Floriss, blomster til åpningen	Kr. 637,00	Europris 3613,40	3613,40
Floriss, blomster til åpningen	Kr. 250,00	Coop X xtra	93,20
Coop Xtra.Mat til dugnadsgjeng	Kr. 399,60	Rema; for dugnad for arrangement, innkjøp til suppe	1980,72
'' mat til Julebord i bunkers	Kr. 452,20		
Rema mat til julebord	Kr. 182,00	Felleskjøpet, frø til plen	578,0
''	Kr. 810,13	bunkersområdet	359,00
'' til 25 personer	Kr. 107,70	Europris; Div. til konserten	314,60
''	Kr. 563,20	Bud Bakeri; til dugnad	73,00
Europris , div til arr. åpning	Kr. 1441,90	Floriss; blomster til arrangement	354,00
Jula- spotter og div til åpningen	Kr. 3864,65		
Monter, div utstyr, kabler m.m.	Kr. 512,50	Felleskjøpet; Til plen Kystfort	500,00
Europris,div innkjøp for åpning, aktiviteter, premier til barn .	Kr. 3477,50	Coop Extra	382,50
Coop ekstra, for åpningen	Kr. 563,20	Europris; Til arrangement kystfort	3459,90
Jula; Diverse utstyr til port og hytte i Amfiet før åpningen	Kr. 5726,30	Felleskjøpet; hagegjødsel plen bunkere.	669,00
Floriss, blomster til åpningen	Kr. 225,00		
Felleskjøpet	Kr. 869,00	Europris; kafebord og stoler	1596,00
Monter, utstyr kabler m.m.	Kr. 563,00	Clas Ohlson, Diverse til konsert	443,00
Felleskjøpet Elnesvågen, div.	Kr. 500,00	Coop X extra, kaffemat til dugnad	186,40
'' Frø til området Kystf	Kr. 3354,00	Europris: bord og stoler til konsert kystfort.	5600,90
Felleskjøpet; Streng til gjerder	Kr. 288,00	Europris; til 1 Mai arrangement	1009,50
Jula, diverse belysning spotter	Kr. 713,32	Felleskjøpet; Kniver til kantklipper	115,00
		Gresstrimmer til rydding av Kultursti	4028,00
Kiwi Eide. Til dugnad	Kr. 144,00	Coop EXTRA	86,10
Myrbostad; gjenbruk; vindu til bunker	Kr. 500,00	Europris; til arrangement	269,60
Jula; utstyr til åpningen	Kr. 831,50		
Hoffnarrdrakt til Akrobatgruppe. Bestilt på nett	Kr. 988,-	Felleskjøpet; streng til gjerder	299,00
Felleskjøpet, flettverk gjerder	Kr. 1100,00	Utlegg legebesøk for arbeidsskade	280,00
Summerte utlegg 2021	Kr. 40 760,00	Karlsen Elnesvågen; Inngravering skilt til skulptur	250,00

SEPHIA GALLERI OG

BILLEDK. TORILD S. MALMEDAL
STØLSVEGEN 2
6440 ELNESVÅGEN

Foretaksregisteret: 982575370

Tlf: 71 26 29 16

Bank: 9653.4142134

E-post: torild@sephia.no

Internett: www.sephia.no

00010100

**Steinløftet i Eide
Stølvegen 2
6440 Elnesvågen**

Torild lagt ut for arbeid

Side 1

Faktura

Nr **00000422**
Dato 06.05.2021
Forfall 30.07.2021

Forsendelsesmåte

Postpakke

Leveringsvilkår

F.O.B.

Betalingsvilkår

Pr. 30 dager netto

Deres kontakt

Vår kontakt

Deres referanse

Vår referanse

Bearbeidede store steiner med inngraverte sitat/dikt og visdomsord.

Code	Tekst	Pris	Antall	Rabatt %	Beløp
1011	*Bearbeidede store steiner med inngraverte sitat/dikt og visdomsord.	12 000,00	7,00 STK		84 000,00
*Avgiftsfritt 0	Nettobeløp	Mva-pliktig	Mva	Øreavr.	Totalbeløp
84 000,00	84 000,00				NOK 84 000,00

Kvittering

Innbetalt til konto

Beløp

Betalerens kontonummer

Blankettnummer

9653.4142134

84 000,00

6215737691

Betalingsinformasjon

Faktura

Nr 00000422

Kontakt nr 00010100

GIRO

Betalingsfrist

30.07.2021

Underskrift ved girering

Betalt av

Steinløftet i Eide
Stølvegen 2
6440 Elnesvågen

Betalt til

SEPHIA GALLERI OG GRAFIKKVERKSTED
BILLEDK. TORILD S. MALMEDAL
STØLSVEGEN 2
6440 ELNESVÅGEN

Beisat
konto

Kvittering
tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

84000 00 < 9 > 9653.4142134

<6215737691>

Sephia v/

Elnesvågen 06.11.21

Torild Storvik Malmedal
Stølsveien 2
6440 Elnesvågen

Foretaksnr. 982 575 370
torild@sephia.no
Mobil: +47 41605079

Faktura

Nr. 00000428

Dato 06.11.21

Forfall 06.12.21

Til Stiftelsen Steinløftet

6490 Eide

Vedlegg 5 b.

**Faktura gjelder for utforming og sandblåsing av tekst til 4 store og mindre diktersteiner
av forfatterne;**

Edvard Hoem, Knut Ødegård, Anne Lise Vatne og Øystein Hauge. Sum-----Kr. 38 400,-

Betales in til konto: 9653 41 42134.

Med Vennlig hilsen

Torild Storvik Malmedal

Dugnadsliste Vevang kultursti 2020

Navn deltaker/Dato	26.06.20	27.06.20	20.08.20	26.08.20	17.09.20	24.09.20	01.10.20	18.11.20	
Magnhild Hansen		4	7	4	3			3	8
Hans Kjell Hansen		7	10	7	6	4		5	8
Kåre Storvik	5	3	6	4	7	3		5	6
Kjell Inge Nerland									4
Oddvar Hansen	4	6	9	7	8	5		2	8
Reidar Johnsen	4		8	4	4			2	
Anne Lise Johnsen	3		5	2					2
Therese Elin Malmedal			4					2	
4 H Foreldregruppe	52	68	25	15	56	42		28	
Geir Magne Berg	8	4	3	4	3			2	
Oddleif Ternes					3				4
Iver Brevik	8	7	8	7	8	7		9	6
Odd Emil Meek	4	5	4	3	2			3	
Torild Storvik Malmedal	8	12	11	9	12	8		8	7
	96	116	100	66	112	69		69	53
sum									681

4Hfamiliegruppe varierte fra 7 -15 personer.

Dugnadstimer 2020 ; 681x200= 136200,-

Sephia v/

Torild Storvik Malmedal
Stølsveien 2
6440 Elnesvågen

Foretaksnr. 982 575 370
torild@sephia.no
Mobil: +47 41605079

Elnesvågen 30.12.21

Faktura

Nr. 00000432

Dato 30.12.21

Forfall 30.01.22

Til Stiftelsen Steinløftet

6490 Eide

Faktura gjelder prosjektledelse for Stiftelsen Steinløftet ;

129 timer x Kr. 350,- for Stiftelsen Steinløftet Sum Kr. 45 150,-

Betales in til konto: 9653 41 42134.

Med Vennlig hilsen

Torild Storvik Malmedal

